

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОБЩИНА ЦЕНОВО, ОБЛАСТ РУСЕ

Общински съвет Ценово
Вх. № 475/19.09.2025г.

Изх. № 286.....
...18.09.2025г.

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА
от д-р Петър Георгиев Петров
Кмет на Община Ценово, област Русе

ОТНОСНО: Приемане на План за защита при бедствия в Община Ценово.

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

Във връзка със Закона за защита при бедствия кмета на общината разработва общински план за защита при бедствия съвместно с представители на ведомства и юридически лица, имащи отношение по защита при бедствия на територията на общината.

Във връзка с гореизложеното предлагам на уважаемия Общински съвет – Ценово да вземе следното.

РЕШЕНИЕ

На основание чл. 21, ал. 1, т. 23 и ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА) и чл. 3, ал. 1, т. 22 и ал. 2 от Правилника за организацията и дейността на Общинския съвет, неговите комисии и взаимодействието му с общинската администрация, Общински съвет – Ценово

РЕШИ:

1. Приема Общински план за защита при бедствия на Община Ценово.

С уважение:
За Кмет на Община Ценово
ВАНЯ ИГНАТОВА
Зам. Кмет на Община Ценово
Съгласно Заповест №290/05.09/2025г.

Съгласувал:
Мирослава Колева
Гл. Юрисконсулт на Община Ценово

Изготвил:
Митко Макавеев
Гл. специалист „ГЗ и ОМЦ“

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОБЩИНА ЦЕНОВО, ОБЛАСТ РУСЕ

УТВЪРЖДАВАМ: .....
Д-Р ПЕТЪР ПЕТРОВ
КМЕТ НА ОБЩИНА ЦЕНОВО И
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОБЩИНСКИЯ СЪВЕТ
ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ БЕДСТВИЯ

СЪГЛАСУВАНО С: .....
ДРАГОМИР ДРАГАНОВ
ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ НА ОБЛАСТ РУСЕ И
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОБЛАСТНИЯ СЪВЕТ
ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ БЕДСТВИЯ

Приет с решение № ..... /.....2025 г.
ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
В ОБЩИНА ЦЕНОВО

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОБЩИНА ЦЕНОВО, ОБЛАСТ РУСЕ

П Л А Н

ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ НА ОБЩИНА ЦЕНОВО

ЦЕНОВО, 2025 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

ДОКУМЕНТИ ЗА СЪГЛАСУВАНЕ И ПРИЕМАНЕ НА ПЛАНА	стр. 6
ИСТОРИЯ НА РАЗПРОСТРАНЕНИТЕ ЕКЗЕМПЛЯРИ ОТ ПЛАНА	стр. 7
ИСТОРИЯ НА НАПРАВЕНИТЕ ПРОМЕНИ В ПЛАНА	стр. 8
ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ	стр. 9
ИЗПОЛЗВАНИ ТЕРМИНИ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ	стр. 10
I. РАЗДЕЛ ВЪВЕДЕНИЕ В ПЛАНА	стр. 12
1. Основание за разработване на плана	стр. 12
2. Цел и основни задачи на плана	стр. 13
3. Описание на географския район, който обхваща планът	стр. 14
4. Аудитория, за която е предназначен планът	стр. 17
5. Структура на плана за защита при бедствия	стр. 17
5. Връзка с други планиращи документи, касаещи защитата при бедствия	стр. 18
6. Разработване и актуализиране на плана	стр. 20
II. РАЗДЕЛ ПРОФИЛ НА РИСКА	стр. 21
1. Обобщено описание на природната, социалната и икономическата среда и инфраструктурата на територията на община Ценово	стр. 22
2. Описание на всички рискове, които оказват въздействие в района на общината, и характеристика на тяхната вероятност и последствия	стр. 33
• Земеетресения	стр. 33
• Наводнения	стр. 36
• Снегонавявания и обледеняване	стр. 37
• Ледоход по р. Дунав	стр. 38
• Свлачища	стр. 39
• Силни бури	стр. 40
• Горски и полски пожари	стр. 40
• Заплаха от голям пожар (Пожар в урбанизирана територия)	стр. 41
• Радиоактивно замърсяване и други аварийни събития с възможни радиационни последствия за населението и околната среда	стр. 42
• Химично замърсяване. Промислени аварии, свързани с отделяне на опасни вещества	стр. 44
• Нефтени разливи по р. Дунав	стр. 45
• Биологично заразяване	стр. 45
• Големи пътно-транспортни произшествия	стр. 46
• Терористични действия	стр. 46
• Невзривени боеприпаси	стр. 47
3. Качествена оценка на рисковете в района	стр. 47
4. Преценяване и приоритизиране на рисковете	стр. 56
III. РАЗДЕЛ ПРЕВЕНЦИЯ	стр. 59
1. Принципи и критерии за намаляване на риска от бедствия в рамките на	стр. 59

СНРБ чрез превенция.	
2. Мерки за предотвратяване или намаляване на риска от бедствия	стр. 60
• мерки за предотвратяване или намаляване на неблагоприятните последици от сеизмично въздействие	стр. 60
• мерки за предотвратяване или намаляване на последиците от наводнения	стр. 61
• мерки за намаляване на последствията при обилни снеговалежи, снежни бури и заледяване	стр. 61
• мерки за предотвратяване или намаляване на риска от свлачищни процеси	стр. 62
• мерки за предотвратяване или намаляване на последствията при радиационна авария	стр. 62
• мерки за предотвратяване или намаляване на последствията при авария с опасни вещества.	стр. 63
• мерки за предотвратяване или намаляване на последствията при бедствия вследствие инциденти с плавателни съдове – нефтени разливи и разливи на ОХВС:	стр. 63
• мерки за предотвратяване или намаляване на последствията при ледоход по р. Дунав	стр. 63
• мерки за предотвратяване или намаляване на последиците от биологично заразяване (пандемии по хората и заразни болести по животните)	стр. 64
• мерки за предотвратяване и намаляване на риска от големи пожари за обекти от промишлеността и критичната инфраструктура	стр. 64
• мерки за предотвратяване и намаляване на риска от големи пожари за горски територии и земеделски масиви	стр. 64
3. Превантивна дейност на институциите и местната власт:	стр. 64
4. Описания на конкретни политики, мерки, методи и/или средства и дейности за постигане на желаните резултати за намаляване на риска от бедствия чрез превенция	стр. 67
IV. РАЗДЕЛ ГОТОВНОСТ	стр. 69
1. Описание на текущите нива на готовност на съставните части на ЕСС	стр. 69
2. Проблеми, възникващи от текущите нива на готовност	стр. 70
3. Описание на мерките за готовност, свързани с поддържането и подобряването на готовността, включващи планиране, обучение и тренировки	стр. 70
4. Описание на методите и средствата, необходими за изпълнение на мерките	стр. 71
5. Задължения, подпомагащи планирането на готовността и описание на дейностите, свързани с готовността.	стр. 72
V. РАЗДЕЛ РЕАГИРАНЕ	стр. 73
1. Управление при бедствия	стр. 74
2. Принципи и критерии за реагиране на силите на ЕСС	стр. 77
3. Средства и ресурси, необходими за изпълнение на дейностите;	стр. 85
4. Ред за осъществяване на наблюдение, ранно предупреждение и оповестяване при различни опасности;	стр. 86
5. Реда за обявяване на „бедствено положение“, преход към по-високо ниво на управление при бедствия-от общинско към областно.	стр. 86
VI. РАЗДЕЛ ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И ПОДПОМАГАНЕ	стр. 87
1. Цел на раздела	стр. 87
2. Източници на финансиране	стр. 88

3. Организация на дейностите по възстановяване и подпомагане. стр. 89
4. Подпомагане /неотложна помощ/ на засегнатото население. стр. 90
5. Функции и отговорности при възстановяване и подпомагане стр. 90

VII. РАЗДЕЛ МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА

1. Цел на раздел Мониторинг и оценка. стр. 92
2. Основни компоненти на раздела. стр. 92
3. Процес за актуализация и преразглеждане на ОбщПЗБ, включително за поддържане на актуални процедури и списъци с ресурси. стр. 92

VIII. РАЗДЕЛ ПРИЛОЖЕНИЯ

1. Приложение № 1 План за защита при земетресения
2. Приложение № 2 План за защита при наводнения
3. Приложение № 3 План за защита при ядрена и радиационна авария
4. Приложение № 4 План за защита при пожари /горски, полски и битови/
5. Приложение № 5 План за защита при снегонавяване, обледяване и свлачища
6. Приложение № 6 План за защита при промишлени аварии
7. Приложение № 7 План за защита при заразни и паразитни болести
8. Приложение № 8 План за защита при терористични актове и откриване на неизвестно вещество
9. Приложение № 9 Щаб за изпълнение на общински план за действие при бедствия на община Ценово, област Русе
10. Приложение № 10 Списък на доброволцети на община Ценово, област Русе
11. Приложение № 11 Схема за оповестяване на щаб за изпълнение на общинския план за действие при бедствия, кметствата и формиранията на територията на община Ценово
12. Приложение № 12 Телефонен указател
13. Приложение № 13 Сигналите на гражданска защита и средствата за предаването им
14. Приложение № 14 Осигуреност ИСЗ детски градини
15. Приложение № 15 Осигуреност ИСЗ училища
16. Приложение № 16 Осигуреност ИСЗ работещи
17. Приложение № 17 Списък на сгради за временно настаняване на община Ценово
18. Приложение № 18 Списък на агасаческа група
19. Приложение № 19 Координатори с РСПБН

ИЗПОЛЗВАНИ ДОКУМЕНТИ

стр. 94

ДОКУМЕНТИ ЗА СЪГЛАСУВАНЕ И ПРИЕМАНЕ НА ПЛАНА

Институция	Име на ръководител	Подпис

ИСТОРИЯ НА РАЗПРОСТРАНЕНИТЕ ЕКЗЕМПЛЯРИ ОТ ПЛАНА

Промените в плана следва да се извършват от лицето определено за координатор на ПЗБ и представителите (точки за контакт) на съответните структури на ЕСС на които е предоставен екземпляр от плана. За отразяването на направени промени във всичките екземпляри на ПЗБ, определеното длъжностно лице от съответната структура на ЕСС извършила промяната, размножава страниците с промени заедно с таблицата "История на промените" и ги изпраща на координатора и точките за контакт на останалите структури на ЕСС, които подменят съответните страници в техните екземпляри от плана.

Екземпляр №	Организация/структура	Представител	Подпис

ИСТОРИЯ НА НАПРАВЕНИТЕ ПРОМЕНИ В ПЛАНА

Промяна №	Дата	Променена част, страница/и	Дата на изпращане	От кого е изпратена

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

АЕЦ	Атомна енергийна централа
ЕСС	Единна спасителна система
ЕП	Евакуационни пунктове
ЗЗБ	Закон за защита при бедствия
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ИАПД	Изпълнителна агенция Проучване и поддържане на р. Дунав
МН	Места за настаняване
МЗХ	Министерство на земеделието и храните
НАВР	Неотложни аварийно-възстановителни работи
НСНРБ	Национална стратегия за намаляване на риска от бедствия
ПЗБ	План за защита при бедствия
РДГ	Регионална дирекция по горите
РЗПБЗН	Регионална дирекция пожарна безопасност и защита на населението
РИОСВ	Регионална инспекция по околна среда и водите
РЗПРН	Райони със значителен потенциален риск от наводнения
СНРБ	Съвет за намаляване на риска от бедствия
СЕП	Сборни евакуационни пунктове
СОП	Стандартна оперативна процедура
ЩИПЗБ	Щаб за изпълнение на плана за защита при бедствие

ИЗПОЛЗВАНИ ТЕРМИНИ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Основни стоки/ услуги са полезни резултати, осигурени от дадена организация за нейните клиенти, получатели и заинтересовани страни, които са от значение за поддържането на жизненоважни обществени функции, здравето, безопасността, сигурността, икономическото или социалното благосъстояние на обществото.

Анализ на риска – внедрен процес на разбиране на същността на даден риск и за определяне нивото на риск. (БДС ISO 31000: „Управление на риска – принципи и указания“)

Бедствие - значително нарушаване на нормалното функциониране на обществото, предизвикано от природни явления и/или от човешка дейност и водещо до негативни последици за живота или здравето на населението, имуществото, икономиката и за околната среда, предотвратяването, овладяването и преодоляването на което надхвърля капацитета на системата за обслужване на обичайните дейности по защита на обществото. (чл. 2 от Закона за защита при бедствия)

Въздействие върху риска – процес, предназначен да промени даден риск. (БДС ISO 31000: „Управление на риска – принципи и указания“)

Възможност – възможност нещо да се случи. (БДС ISO 31000: „Управление на риска – принципи и указания“)

Готовност - знанията и способностите на държавни структури, организации, общности и хора, които спомагат за предвиждането, реагирането и ликвидирането на последици от вероятни неизбежни, случващи се или случили се бедствия, постигнати в резултат на предварително предприети действия. (Закона за защита при бедствия)

Евакуация - организирано извеждане на хора и животни от застрашени райони и настаняването и осигуряването им в безопасни места. (Закона за защита при бедствия)

Заинтересована страна – лице или организация, които са способни да повлияят, да бъдат засегнати, или да се възприемат като засегнати от дадено решение или дейност. (БДС ISO 31000: „Управление на риска – принципи и указания“)

Идентификация на риска – процес на откриване, разпознаване и описание на рискове. (БДС ISO 31000: „Управление на риска – принципи и указания“)

Излагане – хора, имущество, системи или други елементи, попадащи в зоните на опасност, които по този начин са предмет на потенциални загуби. (UNISDR Terminology on Disaster Risk Reduction 2009)

Критерии за риск – условия, по отношение на които се преценява значимостта на риска. (БДС ISO 31000: „Управление на риска – принципи и указания“)

Намаляване на риска от бедствия - идентифициране, анализиране и оценяване на риска от бедствия и прилагане на мерки за отстраняването или намаляването му. (Закон за защита при бедствия)

Ниво на риск – значимост на риска или комбинация от рискове, изразена чрез комбинация от последици, и тяхната възможност. (БДС ISO 31000: „Управление на риска – принципи и указания“)

Опасност - опасно явление, вещество, човешка дейност или състояние, което може да причини загуба на човешки живот, травми или други последици за здравето, имуществени щети, загуба на поминък и услуги, социални и икономически сътресения или увреждане на околната среда. (Закон за защита при бедствия)

Оценяване на риска – съвкупност от процеси на идентификация, анализ и преценяване на риска. (БДС ISO 31000: „Управление на риска – принципи и указания“)

Последици – резултат от дадено събитие, засягащ целите. (БДС ISO 31000: „Управление на риска – принципи и указания“)

Превенция – нормативни изисквания, организационни и физически мерки насочени към избягване или намаляване на негативните последици от бедствия.

Преглед – дейност, предприета с цел да се определи пригодността, адекватността и ефикасността на изследвания обект, за да се постигнат установените цели. (БДС ISO 31000: „Управление на риска – принципи и указания“)

Преценяване на риска – процес на сравняване на резултатите от анализа на риска с критериите за риск, за да се определи дали рискът и/или неговата значимост са приемливи или допустими. (БДС ISO 31000: „Управление на риска – принципи и указания“)

Профил на риск – описание на която и да е съвкупност от рискове. (БДС ISO 31000: „Управление на риска – принципи и указания“)

Риск – влияние на неопределеността за постигането на цели. (БДС ISO 31000: „Управление на риска – принципи и указания“)

Реагиране - действията, които са предприети по време на или непосредствено след бедствието с цел спасяване на човешки живот, намаляване на въздействията върху здравето, осигуряване на обществената безопасност и на основните потребности на засегнатите хора. (Закон за защита при бедствия)

Риск от бедствие - потенциалните загуби при бедствие, които могат да възникнат за дадена общност, включващи живота, здравния статус, поминъка, активите и услугите, в определен период от време. (Закон за защита при бедствия)

Средство за управление – мярка, която изменя риска. (БДС ISO 31000: „Управление на риска– принципи и указания“)

Събитие – възникване или изменение на дадена конкретна съвкупност от обстоятелства. (БДС ISO 31000: „Управление на риска – принципи и указания“)

Устойчивост - способността на една система, общност или общество, изложени на опасности, да се съпротивлява, поема, приспособява и възстановява от въздействието на опасностите, по навременен и ефективен начин, включително чрез запазване и възстановяване на нейните съществени основни структури и функции. (UNISDR Terminology on Disaster Risk Reduction 2009)

Управление на риска – координирани дейности за ръководене и насочване на дадена организация по отношение на риска. (БДС ISO 31000: „Управление на риска – принципи и указания“) **Управление на риска от бедствия** - систематичен процес на използване на административни разпоредби, оперативни умения и капацитет за прилагане на стратегии, политики и подобряване на способността за справяне, с цел намаляване на вредните въздействия от опасности и възможността от бедствие. (UNISDR Terminology on Disaster Risk Reduction 2009)

Уязвимост – характеристиките и състоянието на дадена общност, система или актив, които ги правят податливи на вредните фактори на дадена опасност. (Закон за защита при бедствия)

РАЗДЕЛ I. ВЪВЕДЕНИЕ В ПЛАНА

В раздел Въведение е посочено как е разработен ПЗБ, описана е структурата, целите и задачите на плана, нормативните изисквания, географския район и аудиторията, за която е предназначен.

Целта на раздел Въведение е да даде кратък преглед на предназначението на плана, аудиторията, структурата и процесите по разработване и актуализирането на ПЗБ.

Основни компоненти на раздела са:

- Цел на плана;
- Описание на географския район, който обхваща ПЗБ;
- Определяне на аудиторията, за която е предназначен планът;
- Детайлно описание на структурата на ПЗБ;
- Поясняване на връзката между ПЗБ и другите планиращи документи касаещи защитата при бедствия;
- Описание на процесите на разработване и актуализиране на ПЗБ.

1. Основание за разработване на плана

Планът за защита при бедствия на Община Ценово е разработен на основание чл. 9 от Закона за защита при бедствия (ЗЗБ) и спазване на изискванията на Указания за разработването и готовността за изпълнението на планове за защита при бедствия разработени на основание чл. 9, ал.15 от ЗЗБ от Съвета за намаляване на риска от бедствия към Министерски съвет на Република България.

Плановете за конкретни специфични опасности (за наводнение, земетресение, ядрена или радиационна авария по чл. 9, ал. 2 от Закона за защита при бедствия, външните аварийни планове по чл. 108, ал. 1 ЗООС) и други помощни планове са изготвени като отделни части към ПЗБ в раздел ПРИЛОЖЕНИЯ.

На основание чл. 9, ал. 11 от Закона за защита при бедствия, Общинския план за защита при бедствия се приема от общинския съвет след съгласуване с областния съвет за намаляване на риска от бедствия.

Разработването на ПЗБ надгражда и подобрява съществуващото състояние на защита на населението при бедствия и добавя подход за намаляване на риска, свързан с опасностите. Планът за защита при бедствия е интегриран с общинските и областните политики и планове и координира ангажиментите на службите за спешно реагиране, на доставчиците на основни стоки/услуги, на община Ценово, като териториално звено на централната администрация на изпълнителната власт, на юридически лица, включително юридически лица с нестопанска цел, и други, имащи отношение към намаляването на риска от бедствия. Плановете за защита при бедствия представляват възможност за подобряване на взаимодействието и координацията за намаляването на риска от бедствия в полза на обществената безопасност.

Структурата на ПЗБ на Община Ценово е съобразена с изискванията на чл. 9, ал. 3 от Закона за защита при бедствия и съдържа:

- 1.1. Опасностите и рисковете от бедствия;
- 1.2. Мерките за предотвратяване или намаляване на риска от бедствия;
- 1.3. Мерките за защита на населението;
- 1.4. Разпределението на задълженията и отговорните органи и лица за изпълнение на предвидените мерки;
- 1.5. Средствата и ресурсите, необходими за изпълнение на дейностите по т. 1.2., т. 1.3. и т. 1.4.;
- 1.6. Начина на взаимодействие между съставните части на единната спасителна система;

1.7. Ред за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт, на съставните части на единната спасителна система и населението при опасност или възникване на бедствия;

1.8. Мерките за възстановяване.

Доколкото плановете за защита при бедствия трябва адекватно и възможно най-изчерпателно да определят необходимите мерки, те следва да отговорят на тези очаквания при тяхното преразглеждане и актуализиране (плановете се преразглеждат и актуализират най-малко веднъж на 5 години). На този етап е особено важно да се следва обоснован подход за намаляване на риска, да се засилват взаимоотношенията между партньорите (местните власти, териториалните звена на централната администрация на изпълнителната власт, службите за спешно реагиране, доставчиците на основни стоки/услуги, юридически лица, включително юридически лица с нестопанска цел, и други, имащи отношение към намаляването на риска от бедствия в рамките на съответната територия) и да се определят целите и действията за справяне с проблемите с висок приоритет.

2. Цел и основни задачи на плана

Резултатите от планирането (като съгласувани мерки и действия или оперативни споразумения/мерки) се обвързват с включването им в установените форми на планиране на структурите, представени в СНРБ, както и в специфични планове (планове по чл. 9, ал. 6 ЗЗБ за изпълнение на задачите, произтичащи от ПЗБ).

Основната цел на Общинския план за защита при бедствия е защитата на живота и здравето на населението, опазване на околната среда и имуществото при бедствия възникнали на територията на Община Ценово. Набелязване на превантивни мерки за предотвратяването или намаляване неблагоприятните последици в резултат от бедствия и извънредни ситуации, организиране и координиране на дейностите по защитата при възникването им - оказване помощ на пострадалите, ресурсно осигуряване, подпомагане и възстановяване на засегнатите райони, ограничаване мащабите на възможните последици, ликвидиране на последици за населението и околната среда.

Планът за защита при бедствия следва стратегическите насоки, определени в Националната стратегия за намаляване на риска от бедствия (НСНРБ), осигурявайки рамката за непрекъснато подобряване на защитата при бедствия.

Общата цел на плана за защита при бедствия е насочена към предоставянето на възможност за ефикасно и ефективно управление на опасностите и рисковете на територията на Община Ценово.

Общинският план за защита при бедствия, цели да укрепи връзките и взаимодействието между институциите, ведомствата, организациите и всички имащи отговорност в защитата при бедствия.

Планът за защита при бедствия на Община Ценово:

- Укрепва връзките и взаимодействието между институциите, ведомствата, организациите и др. участващи в защитата при бедствия;

- Насърчава съвместното планиране и действия за защита при бедствия между отделните институции/ведомства и общности;

- Участие на местната власт, териториалната администрация и териториалните звена на централната администрация на изпълнителната власт, службите за спешно реагиране, доставчици на основни стоки/услуги, юридически лица, включително юридически лица с нестопанска цел, и други, имащи отношение към намаляване на риска от бедствия в рамките на Община Ценово, за постигане на по-ефективна защита при бедствия.

Основни цели на плана за защита при бедствия:

- Да осигури организирани действия за защитата на живота и здравето на

населението, социалната и икономическа структура на общности, инфраструктура, собственост и природната среда на територията на общината при бедствия;

- Да осигури и определи необходимите действия на органите за управление и силите за реагиране при очаквани кризи предизвикани от бедствия;

- Да уреди взаимодействието между частите на единната спасителна система и осигуряване на възможност за поетапно привличане на сили и средства в съответствие с развитието на бедствието;

- Да осигури ефективно и ефикасно управление на риска от бедствия, чрез партньорство и по-добра координация;

- Прилагане на превантивни мерки и контрол за недопускане или намаляване на рисковете от природни и причинени от човека опасности по разходно-ефективен начин;

- Да разпредели задълженията и отговорните органи и лица за изпълнение на предвидените мерки в плана;

- Да се създадат способности за реагиране и възстановяване от природни и технологични бедствия.

Основни задачи на плана за защита при бедствия са следните:

- Описание и систематичен анализ на специфичните за територията на община Ценово опасности и рискове от бедствия.

- Осигуряване на ефективно и ефикасно управление на риска от бедствия чрез укрепване на връзките и взаимодействието между институциите, ведомствата, организациите и други участващи в защитата при бедствия.

- Описание на оперативните мерки; нормативните изисквания; структурата, функциите и отговорностите на съответните съставни части на ЕСС; длъжностните лица, служителите и персонал, които ще участват в изпълнението на оперативните мерки при възникване на бедствие.

- Готовността за справяне с бедствия, включваща планиране, обучение, тренировки на съставните части на единната спасителна система (ЕСС) и населението. Насърчаване съвместното планиране и действия за защита при бедствия между отделните институции/ведомства и общности.

- Създаване на способности за реагиране и възстановяване от природни и технологични бедствия, чрез ангажираност на компетентните местни власти, службите за спешно реагиране, доставчиците на основни стоки/услуги, юридически лица, включително юридически лица с нестопанска цел, и други, имащи отношение към намаляването на риска от бедствия в рамките на територията на община Ценово.

- Предимство на спасяване на човешки живот пред останалите дейности по защита.

- Публичност на информацията за рисковете от бедствия и за дейностите на органите на изпълнителната власт по защита при бедствия.

3. Описание на географския район, който обхваща планът

В този раздел на ПЗБ е приложена карта с добро качество, която посочва оперативните граници на ПЗБ на община Ценово, с цел бързо ориентиране и лесно запознаване на аудиторията с географския район.

Общинският план за защита при бедствия обхваща територията на община Ценово. Община Ценово има следното географско положение, граници и големина:

Община Ценово лежи на 40⁰ градуса 33` и.д. по Гринуич. Тя е разположена в централната част на северна България – в Средна Дунавска равнина и е северозападната граница на Област Русе. Разположена е при най-големите завой на река Янтра и устието и с река Дунав. Община Ценово е с общо население 4809 жители (03.01.2025 г.) и заема площ от 249,7 кв. км. Името ѝ произлиза от името на административния център на общината – село Ценово. Община Ценово се намира в най-западната част на област Русе.

Фиг.1- Разположение на община Ценово на територията на област Русе

С площта си от 249,7 кв. км заема 7-о, предпоследно място сред 8-те общини на областта, което съставлява 8,92% от територията на областта. Границите ѝ са следните:

- на изток – община Борово;
- на юг – община Бяла;
- на югозапад – община Полски Тръмбеш, област Велико Търново;
- на запад – община Свищов, област Велико Търново;
- на север – Румъния/ река Дунав.

Карта 1. Териториални граници на Община Ценово

В територията и се включват 9 (девет) населени места (Ценово, Белцов, Беляново, Долна Студена, Пиперково, Новград, Джюлюница, Кривина и Караманово), разположени по долното течение от поречието на р. Янтра в Дунавската хълмиста равнина.

Таблица № 1

Населено място (Старо име)	Площ (km ²)	Гъстота (д/км ²)
Белцов	25,254	15.96
Беляново	13,65	8.5
Джюлюница	13,521	16.71
Долна Студена	31,521	25.7
Караманово	47,775	18.32
Кривина	27,342	14.37
Новград	27,955	30.51
Пиперково	23,689	13.8
Ценово	47,497	34.42
Общо за общината:	258,204	21.96

Общинският център – с. Ценово – е на разстояние на около 45 км. югозападно от гр. Русе и на 32 км. от гр. Свищов.

През общината преминават изцяло или частично 4 пътя от Републиканската пътна мрежа на България с обща дължина 50,4 km:

- участък от 10,9 km от Републикански път II-52 (от km 32,3 до km 43,2); Между с. Мечка (община Иваново) и с. Кривина пътят не е изграден и представлява полски път;
- участък от 24,8 km от Републикански път II-54 (от km 2,2 до km 27,0);
- целият участък от 7,4 km от Републикански път III-5201;
- началният участък от 7,3 km от Републикански път III-5402 (от km 0 до km 7,3).

Като транспортно-географско разположение община Ценово и нейният център са разположени недалеч от първокласния път Русе – Бяла – Велико Търново, който е част от транс-граничен транспортен коридор №9. Основните пътни артерии са с градовете Русе, Бяла и Свищов. Недостатък на географското разположение на община Ценово е липсата на железопътна линия. Най-близката гара е Бяла и се намира на около 7 км. от с. Ценово. В този смисъл за предимства на географското разположение на общината може да се говори като продължение на предимствата на географското разположение на Бяла, който също така е център на обширна и плодородна селскостопанска област и през чиято територия преминават основните шосейни пътища, водещи не само за Русе, но и за Плевен, Свищов, Велико Търново и Попово. За сметка на това община Ценово разполага с възможности за развитие на речен транспорт по р. Дунав с достъпа си до реката.

Общината е разположена в район за трансгранично въздействие и установени връзки с румънски общини. Във вътрешно общински план разстоянията между отделните населени места на общината и общинския център не са големи. Тези географски особености на местоположението на общината оформят и едно важно предимство – възможността да се съхрани чистотата на въздуха и природата.

4. Аудитория, за която е предназначен планът

Планът за защита при бедствия е разработен за нуждите на две основни целеви групи:

- Членовете на общинския съвет за намаляване на риска от бедствия имащи отношение към намаляването на риска от бедствия и местните структури и части на ЕСС, които имат отговорности и задължения по изпълнението на плана;

- Общностите (Населението) – играят основна и важна роля в процесите на подготовка и достигане на състояние за справяне с възникнали бедствия. Планът за защита при бедствия е предназначен за информирание и запознаване с опасностите и рисковете, които застрашават населението на община Ценово.

5. Структура на плана за защита при бедствия

В началото на всеки раздел на плана за защита при бедствия е представено кратко резюме на съдържанието, с цел бързо и лесно запознаване с представената информация в съответния раздел.

Планът за защита при бедствия е необходимо да се разглежда и чете в своята цялост от всички заинтересовани, тъй като отделните раздели са взаимно свързани помежду си – например, намаляването на последствията може също да се реализира и чрез мерки изпълнени по време на възстановяване от бедствие.

Планът за защита при бедствия на община Ценово е изготвен при спазване на изискванията по чл. 9, ал. 3 ЗЗБ и Указанията за разработване и готовността за изпълнението на плановете за защита при бедствия.

Планът е разработен с обхват и съдържание съгласно представената по-долу структура. Плановете за конкретни специфични опасности (за наводнение, земетресение, ядрена или радиационна авария по чл. 9, ал. 2 ЗЗБ, външните аварийни планове по чл. 108, ал. 1 ЗООС) и други помощни планове при необходимост се изготвят като отделни части към ПЗБ в раздел Приложения.

Структура и съдържание на план за защита при бедствия на община Ценово е следната:

- Заглавна страница
- Съдържание
- Документи за съгласуване и приемане на плана
- История на разпространените екземпляри от плана
- История на направените промени в плана
- Раздел I. Въведение
- Раздел II. Профил на риска
- Раздел III. Превенция
- Раздел IV. Готовност
- Раздел V. Реагиране
- Раздел VI. Възстановяване и подпомагане
- Раздел VII. Мониторинг и оценка
- Раздел VIII. Приложения

Чрез включването на всеки един от горните раздели, се цели изграждане на една обща основа за всички ангажирани с разработването на ПЗБ.

Процесът на планиране следва да се разглежда като възможност за обединяване на членовете на СНРБ, с цел изясняване на ролите и отговорностите, както и за подобряване на взаимодействието помежду им. Самият ПЗБ служи за документиране на резултатите по отношение управлението на риска, уточнените действия и принципите на действие, в рамките на които отделните партньори си сътрудничат (местните власти, териториалната администрация и териториалните звена на централната администрация на изпълнителната власт, службите за спешно реагиране, доставчиците на основни стоки/услуги, юридически лица, включително юридически лица с нестопанска цел, и други, имащи отношение към намаляването на риска от бедствия в рамките на съответната територия). Резултатите от планирането (като договорени цели и действия или оперативни споразумения/мерки) се обвързват с включването им в планирането на структурите, представени в СНРБ и частите на ЕСС.

За правилното функциониране на системата за защита при бедствия е необходимо постигането на добра координация и разпределение на отговорностите по изпълнението на дейностите свързани с превенцията, готовността, реагирането и възстановяването при бедствия, с по-активно участие на всички заинтересовани страни на национално, областно и общинско ниво (местните власти, териториалната администрация и териториалните звена на централната администрация на изпълнителната власт, службите за спешно реагиране, доставчиците на основни стоки/услуги, юридически лица, включително юридически лица с нестопанска цел, и други, имащи отношение към намаляването на риска от бедствия в рамките на съответната територия). В тази връзка са изготвени Указанията за разработване и готовността за изпълнението на плановете за защита при бедствия.

6. Връзка с други планиращи документи, касаещи защитата при бедствия

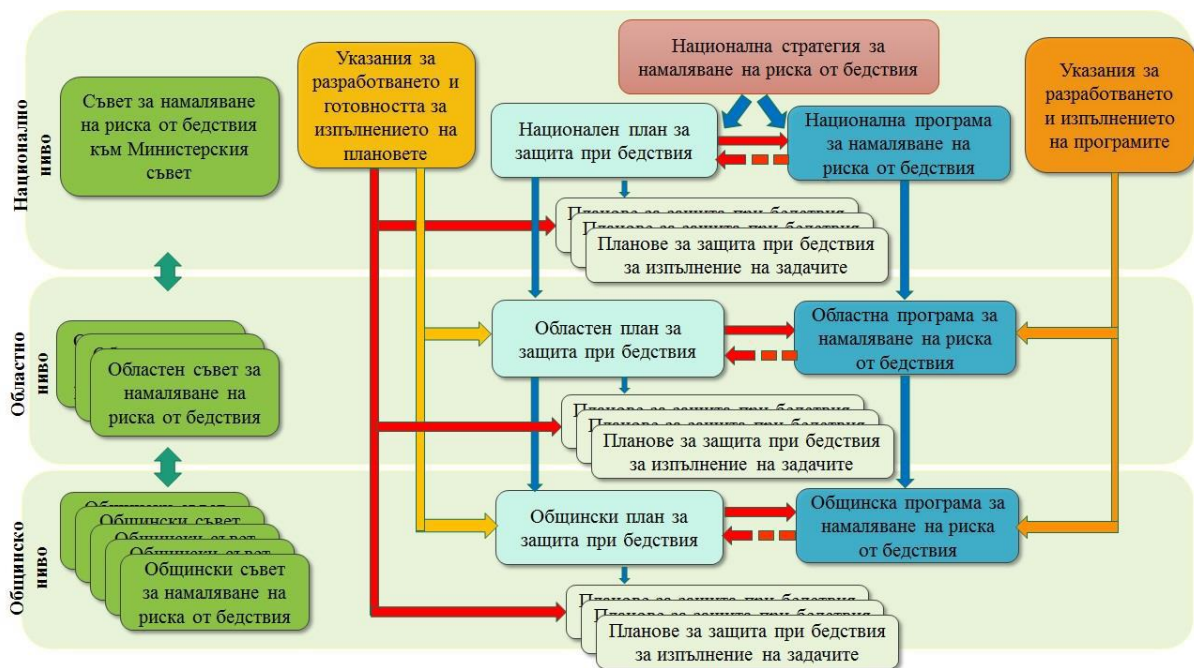
Министерският съвет на Република България формира и осъществява държавната политика в областта на защитата при бедствия, съгласно чл. 62, ал. 1 Закона за защита при бедствия. В този раздел е посочена връзката между ПЗБ и планирането на намаляването на

риска от бедствия, което се извършва на национално, областно и общинско ниво, което обхваща разработването и актуализацията на:

- Национална стратегия за намаляване на риска от бедствия;
- Национална програма за намаляване на риска от бедствия;
- Секторни и регионални програми, свързани с намаляване на риска от бедствия;
- Областни програми за намаляване на риска от бедствия;
- Общински програми за намаляване на риска от бедствия.

Националната стратегия за намаляване на риска от бедствия определя стратегическите цели за намаляване на риска от бедствия на територията на Република България. Плановете за защита при бедствия са свързани с НСНРБ в следните аспекти:

- плановете за защита при бедствия следва да определят цели и да покажат как всяка от тях се отнася към постигане целите на НСНРБ;
- плановете за защита при бедствия не трябва да са в противоречие с НСНРБ.

Фиг. 2. Връзки между планиращите документи и съответните Съвети за намаляване на риска от бедствия.

Въпреки, че ЗЗБ не свързва пряко Националния план за защита при бедствия с общинските и областните планове за защита при бедствия, същите трябва да бъдат разработени паралелно и да бъдат свързани, за да се гарантира плавен преход между управлението при бедствия на общинско, областно и национално ниво.

Общинските и областните планове за защита при бедствия са частично зависими от два основни аспекта на Националния план за защита при бедствия:

1. Опасностите и рисковете, които ще се управляват на национално ниво и начина, по който да бъдат управлявани.
2. Мерките на национално ниво за управление на опасностите и рисковете (включително и връзките към областните и общинските планове за защита при бедствия).

Планът за защита при бедствията на Община Ценово е разработен в пряка връзка с областния план за защита при бедствия и аварийните планове на юридическите лица и едноличните търговци, които осъществяват дейност с рискови вещества и материали, която представлява опасност за възникване на бедствие на територията на община Ценово.

За изпълнение на целите на Националната програма за намаляване на риска от бедствия и във връзка с намаляване на рисковете, определени с настоящия план се разработва Общинска програма за намаляване на риска от бедствия.

За изпълнение на целите на общинската програма за намаляване на риска от бедствия и във връзка с намаляване на рисковете, определени с общинските планове за защита при бедствия, се разработват общински програми за намаляване на риска от бедствия.

Общинският план за защита при бедствия е свързан с плана за защита при бедствия на област Велико Търново.

Органите на централната изпълнителна власт и съставните части на единната спасителна система разработват планове за защита при бедствия за изпълнение на задачите, произтичащи от Националния план за защита при бедствия и плановете на областно и общинско ниво.

Разработването на плана за защита при бедствия и програмата за намаляване на риска от бедствия, и осигуряването на свързаност между тях ще позволи изпълнението на целите на Националната стратегия за намаляване на риска от бедствия.

Общинският план за защита при бедствия е свързан с плановете за защита при бедствия на:

- Национална стратегия за намаляване на риска от бедствия;
- Национална програма за намаляване на риска от бедствия;
- Областни програми за намаляване на риска от бедствия;
- Областен план за защита при бедствия – гр. Велико Търново;
- Общинска програма за намаляване на риска от бедствия;
- Органите на ОД на МВР; РД „ПБЗН“; РУ- на МВР гр. Бяла и РС“ПБЗН“; МБАЛ – гр. Бяла и гр. Русе
- Военно формирование 26690

Те предоставят на кмета на общината информация за изготвяне на общинския план за защита при бедствия относно:

- Източниците на рискове от дейността им;
- Вероятните последствия при аварии и начините за ликвидирането им;
- Възможните въздействия върху населението и околната среда;
- Мероприятията, силите и средствата за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи в обекта.

7. Разработване и актуализиране на плана

В този раздел са описани нормативните основания, компетентните органи и процеса по разработване и съгласуване на ПЗБ, включително издадените актове и заповеди.

Законът изисква плановете да бъдат разработени в рамките на три години от влизането в сила на Закона за изменение и допълнение на Закона за защита при бедствия (обн. ДВ. бр.51 от 5 Юли 2016г.). Плановете се разработват, съгласуват и приемат по реда на ЗЗБ (чл. 9, ал. 8 – 11 ЗЗБ).

Областният ПЗБ се разработва от съвета по чл. 64а, ал. 1 ЗЗБ. Планът се съгласува с председателя на съвета по чл. 62, ал. 3 ЗЗБ (председателя на СНРБ към Министерския съвет) и влиза в сила след утвърждаване със заповед на областния управител.

Общинският ПЗБ се разработва от съвета по чл. 65а, ал. 1 ЗЗБ. Планът се съгласува със съвета по чл. 64а, ал. 1 ЗЗБ (областния СНРБ) и влиза в сила след приемането му от общинския съвет.

Общинския план за защита при бедствия на община Ценово се разработва от Общинския съвет за намаляване на риска от бедствия към община Ценово и се утвърждава

от Кмета на Община Ценово, след съгласуване с председателя на Областния съвет за намаляване на риска от бедствия към Министерския съвет.

Плановите за защита при бедствия се преразглеждат и актуализират най-малко веднъж на 5 години, след всяко въвеждане на съответния план, т. е периодът на действие на един ПЗБ може да продължи до 5 години, след което същият задължително се преразглежда и актуализира (чл. 9, ал. 14 ЗЗБ). Преразглеждането и актуализирането на плановете за защита при бедствия е задължително и след всяко въвеждане на съответния план, както и при промяна на нормативната уредба, свързана с изпълнението им.

Прегледът на ПЗБ може и да не доведе до изменение, допълнение, отмяна или замяна на плана.

Също така в закона е предвидена възможност и за преразглеждане на плановете по всяко време от съответния СНРБ (чл. 9, ал. 16 ЗЗБ), като при необходимост могат да бъдат изменени, допълнени, отменени или заменени по съответния ред.

Действащите към момента областни и общински плановете за защита при бедствия са в сила до утвърждаването и приемането на нови. Независимо от това, те могат да бъдат актуализирани, изменени и допълвани при необходимост по съответния ред на ЗЗБ.

II. РАЗДЕЛ ПРОФИЛ НА РИСКА

В този раздел се определят опасностите и рисковете от бедствия, в съответствие с изискванията на чл. 9, ал. 3 от ЗЗБ. Целта на раздела е да характеризира средата на риска и да предостави основа (базирана на факти и доказателства) за приоритизиране на ресурсите и усилията в планирането на защитата при бедствия, основано на управлението на риска.

Основни компоненти на раздела са:

- Обобщено описание на природната, социалната и икономическата среда и инфраструктурата на територията на община Ценово;
- Описание на всички рискове, които оказват въздействие в района на общината и характеристика на тяхната вероятност и последствия;
- Качествена оценка на рисковете в района;
- Преценяване и приоритизиране на рисковете и идентифициране на потенциални мерки за въздействие чрез превенция, готовност, реагиране и възстановяване.

За ефективното управление на рисковете, от основно значение е разбирането за обстоятелствата за управление на риска в района на действие на СНРБ, с цел прогнозиране на това, какво може да се случи и да се определи кои опасности и рискове са значими и управлението на кои рискове следва да бъде с приоритет. Постигането на ясно разбиране на профила на риска на съответния район на действие на СНРБ е от основно значение за правилно насочване на подходящите ресурси и усилия за превенция, готовност, реагиране и възстановяване.

Разделът цели установяването на условията, в които членовете на СНРБ работят. Профилът на риска осигурява широка картина на природната, социалната, инфраструктурната и икономическата среда в района на действие на СНРБ и посочва вероятността от въздействие на различните опасности върху общността. Профилът на риска включва анализ на вероятността и последствията (рискът) от тези опасности. Разделът завършва с оценка на текущите и потенциални мерки и действия за превенция, готовност, реагиране и възстановяване, във връзка с приоритизираните рискове.

От голямо значение е профила на риска да се основава на знанията за местните опасности и рискове, с което се отчита разнообразието от опасности за общностите на територията на Република България.

1. Обобщено описание на природната, социалната и икономическата среда и инфраструктурата на територията на община Ценово

Община Ценово лежи на 40⁰ градуса 33` и.д. по Гринуич. Тя е разположена в централната част на северна България – в Средна Дунавска равнина и е северозападната граница на Област Русе. Разположена е при най-големите завой на река Янтра и устието и с река Дунав. Община Ценово е с общо население 4809 жители (03.01.2025 г.) и заема площ от 249,7 кв. км. Името ѝ произлиза от името на административния център на общината – село Ценово. Община Ценово се намира в най-западната част на област Русе.

Границите ѝ са следните: на изток – община Борово; на юг – община Бяла; на югозапад – община Полски Тръмбеш, област Велико Търново; на запад – община Свищов, област Велико Търново; на север – Румъния/ река Дунав.

Релеф и поземлени ресурси

Територията на община Ценово се намира в най-североизточната част на Средната Дунавска равнина. Релефът ѝ е низинен и равнинно-хълмист. През средата на общината, от юг на север протича най-долното течение на река Янтра. Районите на запад от долината ѝ са с равнинно-хълмист релеф и надморска височина между 120 и 180 m, а територията на изток от нея е също с равнинно-хълмист релеф, със загладени форми, но малко по-висок – между 150 и 230 m. В най-източната точка на общината, на границата с община Борово се намира максималната ѝ височина в местността Липите – 252,7 m.

На север, покрай река Дунав релефът е низинен с височина от 20 до 50 m. Тук в пределите на община Ценово попадат най-източната част на Вардимската низина и най-западната част на Батинската низина. Североизточно от село Кривина, на брега на река Дунав е минималната височина на общината – 15 m н.в.

Територията на общината обхваща част от източната Дунавска хълмиста равнина, която тук има малко по-разнообразен релеф. Около устието на река Янтра – Новградската низина, надморската височина е 20 метра, а в местността „Липите” – източно от село Белцов надморската височина е 252 метра. По-голяма част от хълмовете са заоблени – залесени или терасирани.

Дунавският бряг на Община Ценово е нисък. Съществуват релефни образувания като: Дядо Старчовата пещера край с. Белцов, карстовите образувания - Хайдушките дупки и Кралимарковските стъпки в местността „Чуката”, както и живописните меандри и старици (крайречни езера) по поречието на р. Янтра.

По отношение на баланса на територията като поземлен ресурс, цялата област Русе се отличава със значително по-висок от средния за страната дял на земеделските земи. Като цяло дялът на горските територии е значително по-малък от средния за страната. За добив на полезни изкопаеми се използват по-малко от 1% от територията на общината. Степента на урбанизация тук е около 3,0% при среден за областта 6,2% и за страната 5,0%. Съотношението между обработваемите и необработваемите земи е 99.6% към 0.04% в полза на обработваемите земи, което говори за много добро оптимизиране при стопанисване и използване на поземления фонд на Община Ценово.

Почвената покривка на община Ценово е подложена на постоянен мониторинг. До момента не са регистрирани наличия на тежки метали над пределно допустима концентрация, засоляване и/или вкисляване на почвите, ветрова и водна ерозия на почвата. Това се дължи на добрите земеделски практики, като спазване на сеитбооборот и правилна употреба на пестициди и торове.

Климат

Климатът в общината е умереноконтинентален. Тази област е продължение на Средноевропейската климатична област. Климатът в района се формира под влияние на

въздушните маси, които постъпват от умерените географски ширини – океански и континентални. Особеностите на релефа създават благоприятни условия за безпрепятствено нахлуване на студените континентални въздушни маси. Поради тези причини, като характерност и за цялата Русенска област е, че в сравнение с другите ниски части на страната, зимата тук е сред най-студените, пролетта настъпва рано и е сравнително хладна, лятото е горещо, а есента е по-топла от пролетта.

Средната годишна температура е около $+12^{\circ}\text{C}$, средната юлска – $22^{\circ}\text{C}/24^{\circ}\text{C}$, а средната януарска - от 0°C до -3°C . През зимата тук се наблюдават много ниски температури, през лятото много високи, които са по-големи от средните за същата географска ширина.

Средната годишна скорост на вятъра е 2.3 м/сек. Преобладават югозападните, западните и източните ветрове, а през летните месеци - и южните. Преобладаващи ветрове са североизточните и югозападните, а с най-малка повтораемост са северните, северозападните и южните ветрове. Случаите на тихо време са приблизително една четвърт от общия брой на наблюдаваните дни. Режимът на мъглите, в прилежащата на река Дунав територия, значително се различава от тази в останалите части на региона, който е характерен за поречието на всички по-големи реки.

Средногодишното количество на валежите е 550 - 650 мм (малко над средното за страната), а в крайбрежните низини е под 500 мм. Това налага изкуственото напояване на земеделските култури. Валежите в района са разпределени неравномерно през годината. Най-влажен е месец юни – 98 mm, а с най-малко валежи са месеците февруари – 28 mm и март – 33 mm. Слана пада най-рано на 10 октомври и най-късно на 12 май. Зимните застудявания обикновено са придружени от чести ветрове, с посока главно от североизток и север. Широката отвореност на територията на север на цялата област е причина ветровете да отвяват снежната покривка и да нанасят поражения на посевите. Често снежните бури през зимата създават транспортно - комуникационни и битови проблеми. Сумата на валежите през зимния сезон е най-малка – между 85 - 120 мм.

Снежната покривка е неустойчива, образува се към 5 - 10 декември и рядко се задържа за по - дълго време. Въпреки студената зима, благодарение на малката надморска височина и бързо нарастващия ден, пролетта настъпва рано. Характерни за нея са късните пролетни мразове, които се прекратяват едва към 18-20 април. Първите снеговалежи започват обикновено през ноември, а последните са през април.

Валежите през пролетта са малко по-големи от тези през зимата и достигат 135 - 170 мм. Валежният максимум е през летния сезон - 150 - 200 мм, но поради високите температури на въздуха, повърхностните слоеве на почвата (2 – 10 см.) твърде често остават с много малко влага.

Суховете през лятото и недостатъчната влага на места причиняват ерозия. Западните ветрове през лятото причиняват и гръмотевични бури, и градушки.

Средно към 20 - 25 октомври температурата на въздуха спада под 10°C , а първите есенни мразове настъпват след 15 ноември. Сумата на валежите намалява и е около 115 - 145 мм.

Често явление тук са и температурните инверсии, сланите, поледиците и мъглите по поречието на реките Дунав и Янтра. През пролетта и лятото са чести случаите на градушки, които нанасят значителни поражения на селскостопанските култури.

Почви

Релефът, климатичните условия, водите и геоложкият строеж предопределят някакво разнообразие на почвите в общината. Най-широко разпространени са черноземните почви, развити върху дебела льосова подложка и техните подтипове: типични, карбонатни, хумусно - карбонатни и оподзолени карбонатни. Подходящи са за отглеждане на зърнени

култури, лозя и овощни насаждения. В речните долини са разпространени алувиални, алувиално-ливадни и блатни, подходящи за отглеждане на зеленчуци, технически култури и овощни насаждения. Такива почви има и по терасите на реките Русенски Лом и Янтра.

Водни ресурси

Основните водни ресурси на община Ценово са реките Дунав и Янтра, водоизточниците за питейни води и микроязовирите, разположени на нейната територия. Те са част от Дунавски речен басейн и могат да бъдат класифицирани като повърхностно течащи и подпочвени водоизточници. От 15-те основни язовири, построени в област Русе, нито един не се намира на територията на общината.

Река Дунав е най-значимия хидроресурс в региона и освен че е държавната ни граница с Република Румъния, е северната граница на област Русе и северна граница на пет общини от областта – Ценово, Борово, Иваново, Русе и Сливо поле. По северната граница на общината с Румъния на протежение от 8 km (от km 531 до km 539, километрите се отчитат нагоре от устието на реката) преминава част от течението на река Дунав.

От юг на север, по цялото протежение на община Ценово протича най-долното течение на река Янтра. Тя навлиза в общината югоизточно от село Долна Студена, минава последователно покрай селата Белцов, Джулюница, Беляново, Новград и Кривина и северозападно от последното се влива отдясно в Дунав на 17 m н.в. Между селата Белцов и Новград реката образува последния по течението си пролом, а в останалата част долината ѝ е дълбока, спрямо околния терен, но широка и с множество меандри. При село Новград в нея отляво се влива последният ѝ проток река Студена, коритото на която по цялото ѝ протежение в община Ценово е коригирано чрез водозащитни диги.

Полезни изкопаеми

Тъй като територията на цялата област Русе геоложки принадлежи към Мизийската платформа, тя се явява бедна на полезни изкопаеми. Преобладават само нерудните полезни изкопаеми. В тази територия са открити и се изследват кварцов пясък, облицовъчен варовик и каолин. Със стопанско значение в община Ценово се експлоатират находища на камък и вар и инертни материали от р. Дунав.

Флора и фауна

На територията на община Ценово виреят над 60 вида дървета и храсти. В реките се срещат около 20 вида риби, около 10 вида земноводни и 19 вида влечуги. Над 100 вида гнездящи птици намират местообитание на общинска територия. През 2012 г. общината спечели два проекта за изграждане на екопътеки по националната програма за развитие на селските райони и за насърчаване на туристическите дейности.

Защитени територии и защитени зони

На територията на община Ценово са регистрирани две защитени зони по НАТУРА 2000 за опазване на дивата флора и фауна - BG 0000233 „Студена река” и BG 0000611 „Река Янтра”. Обект на защита е находището на *«Българска гърлица»* северно от село Караманово. Видът е критично застрашен, с голям консервационен статус, защитен за България. Целите по опазване на природната среда и биоразнообразието на територията на Община Ценово се управляват на държавно равнище чрез процедури по превенция и контрол. Наличието на тези защитени зони на територията на общината, заедно с богатото разнообразие на флората и фауната в тях, са добра предпоставка за развитието на туризма.

Селищна структура

При новото административно деление на 25 март 1979 г. Ценово става център на селищна система (сега община), включваща девет села по поречието на Янтра: Долна Студена, Белцов, Караманово, Пиперково, Новград, Кривина, Джулюница и Беляново. Разстоянията до всяко едно от тях не са големи, което дава възможност за добри вътрешно общински комуникации. Община Ценово понастоящем е една от най-малките общини в област Русе. Административният център е с. Ценово. От административна и управленска гледна точка в рамките на територията функционират една община и 8 кметства.

Население и човешки ресурси

Община Ценово е най-малката по население община в Русенска област с брой население от последното преброяване от 2025 г. 4809 души. В процентно отношение тук живее 2.53% от населението в Русенска област.

Съществуват диспропорции във възрастовата структура на населението на община Ценово. Населението на 60 и повече навършени години съставлява 43.4% от общото население на общината, докато децата от 0 до 14 години са само 8.86%. Най-много са хората на възраст 65 - 69 години, след това е групата хора на възраст 70 - 74 години и групата на хората на възраст 75-79 години. Най-малобройната е групата на децата на възраст до 4 години. Този показател води към извод за очаквани бъдещи затруднения по организацията на учебния процес и заетостта на началните учители в общината. Тези данни илюстрират една неблагоприятна демографска картина на общината и дава основание за констатация за застаряване на населението. Този процес има сериозни и негативни последици в различни аспекти на обществения живот в общината и води не само до намаляване на икономически активното население на общината, но и до стесняване на възможностите за по-добра икономическа перспектива.

В община Ценово е характерна устойчивата тенденция на намаляване населението, като основен извод от проследяване на динамиката в демографското развитие. Като основна причина за тази тенденция са отрицателният естествен прираст на населението и миграционните процеси с цел намиране на работа и постигане на по-добри икономически перспективи. Тенденцията засяга и трите основни групи (под трудоспособна възраст; в трудоспособна възраст; над трудоспособна възраст), като най-силно засегната е групата на населението под трудоспособна възраст.

Структурата по пол на населението в Община Ценово е балансирана. Разликата между двата пола е само 15 души. Етническата принадлежност на населението на Община Ценово е основно българска, но има и от турска, ромска и друга. Структурата на населението на по образование е следната: делът на хората с висше образование е 5,6 %, със средно образование – 33,8 %, с основно – 42,2 % и с начално образование – 13,8 %. Около 3,5 % са хората с незавършено начално образование, а 0,98 % от населението никога не са посещавали училище.

Заетост и безработица

Броят на наетите лица намалява. Вследствие на това се увеличава нивото на безработица в Общината. Това вероятно се дължи и на силно «деформираната» структура на икономическите дейности в Общината. Обяснението за рязко намаления темп на нарастване на годишната заплата може да се търси преди всичко в глобалната финансова и икономическа криза. Показателно е също, че средната годишна заплата на наетите в Община Ценово е най-ниска в сравнение с останалите общини в областта.

Основните предприятия в селското стопанство са „ВАРДМЕКС“, ЗКПУ „Янтра“, „Надежда 2008“.

Таблица №2

Фирма – направление	Брой заети	Продукт
1. „ВАРДМЕКС” – ЕООД с. Караманово	70	Селско стопанство – Отглеждане на зърнени, клубеноплодни, технически и фуражни култури
2. „Еколес 2002” ЕООД – с. Ценово	38	Горско стопанство и дърводобив
3. „Полис инженеринг” ЕООД – с. Ценово	22	Строителство – Строителство на тръбопроводни инсталации
4. ЗКПУ „Янтра” – с. Ценово	21	Селско стопанство – селско и ловно стопанство и свързани с тях услуги
5. „Надежда 2008” ООД – с. Белцов	14	Селско стопанство
6. ЕТ „Маринела Симитчиева” – с. Ценово	13	Производство на хляб, хлебни и пресни сладкарски изделия
7. „Наутилиус” ООД – с. Ценово	12	Магазин и заведение
8. ЕТ „Сика – Симеон Монеv – Милена Монева” – с. Ценово	12	Поставяне на ПВЦ дограма, производство на други мебели
9. ПК „Прогрес” – с. Ценово	5	Хранителни продукти
10. ЕТ „Галина Александрова - Галя” – с. Ценово	10	Селско стопанство

Тенденции и процеси в икономиката

През годините на прехода намаля рязко обема на производството в секторите на стопанството на общината, а през последните четири години, световната финансова криза още повече затрудни дейността на фирмите. Десет са фирми от общината, осигуряващи най-голяма заетост. Община Ценово остава на последно място в Област Русе по показателя «приходи от продукция». Тя има най-малко стопански субекти в сравнение с другите общини от областта. Предприятията са от категория «микро» с до 9 /девет/ души персонал. В минали години е имало няколко «малки» (до 50 души персонал) предприятия, които са минали в по-ниската категория, или изобщо са прекратили дейността си.

Община Ценово е с преобладаващо аграрен профил. Поради това, нараства броят на предприятията в този сектор. Продукцията от предприятията в сектора също нараства. Основният структурен проблем в икономиката на Община Ценово – голям относителен дял на аграрния сектор, т.е. ниска степен на диверсификация. Преработващата индустрия заема едва 3–4% от приходите от продажби. Макар в условията на индустриална криза това да е благоприятно (на пръв поглед) за икономиката, аграрното производство поради едностранната си структура не създава достатъчно работни места за местното население.

Показателно е също значителното нарастване на инвестициите в дълготрайни материални активи (ДМА). Значителният ръст на инвестициите се дължи на аграрния сектор. Може да се предполага, че този добър резултат е вследствие от доброто усвояване на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР). Необходимо е

обаче да се увеличават инвестициите за производство и преработка на земеделска продукция с по-голяма добавена стойност като плодове и зеленчуци, иновативни животински продукти, селски туризъм.

Друг показател, който позволява да се направи извод за състоянието на икономиката в общината е броят на наетите лица по трудово и служебно правоотношение и средната годишна работна заплата.

В общината има неизползваеми ДМА (сгради и съоръжения), които могат да се използват за разкриване на нови производства на индустриални стоки, а също и на такива от хранително-вкусовата промишленост.

Общинското ръководство провежда регулярни срещи с представители на бизнеса, на територията на общината, на които се предоставя информация относно общинските проекти, които се обявяват периодично и в местните медии. Перспективите за икономическото развитие на община Ценово са свързани главно с привличането на чужди инвеститори и бизнес-партньори и със стимулирането на местните предприятия за развитие на преработвателната промишленост, земеделието, туризма и за създаването на връзки с други страни и ефективното управление на търговските дружества и предприятия.

Селско стопанство

Земеделието е отрасъл с дългогодишна традиция в Община Ценово. Неговата роля е ключова за развитието и просперитета на общината. Селското стопанство е първият основен отрасъл на общинската икономика на Ценово и важен източник на доходи. То осигурява суровини за преработващите предприятия. Съотношението между обработваемите и необработваемите земи е 99.6% към 0.04% в полза на обработваемите земи, което говори за оптимизиране при стопанисване и използване на поземления фонд на Община Ценово.

Зърнопроизводство

Ръст в своето развитие бележи основно зърнопроизводството. Производството на пшеница е от огромна важност за земеделието в Община Ценово. От техническите култури с най – често засяването са слънчогледа и царевицата. Наблюдава се тенденция за нарастване на интереса към отглеждането на нетрадиционна за общината селскостопанска култура като рапицата. Темповете, с които нарастват засетите площи с рапица ни дават основание да предполагаме, че още следващата година площите, засети с рапица, ще изпреварят по площ със засетите с ечемик.

Пред стопаните в другите направления на земеделието има редица проблеми. Няма условия за устойчиво развитие и стопаните трудно се адаптират към променящата се среда. Равнището на прилаганите технологии се влоши значително (торене, растителна защита), но за сметка на това нивото на механизация се подобри в резултат от подпомагането от ДФ „Земеделие”, програма САПАРТ и мерките за развитие на селските райони 2007–2013 г.

Овощарството

Овощарството в Община Ценово след промените изпадна в застой. Основните проблеми пред сектора са ниските средни добиви и намалено търсене на плодове за преработка. Наследените масиви с трайни насаждения са негодни за експлоатация. Наблюдават се тенденции за създаване на нови овощни насаждения благодарение на възможността за финансиране по програмата за развитие на селските райони. Община Ценово има важна роля за започналото ново развитие и подпомага активно сектора, като голяма част от новосъздадените трайни насаждения са разположени върху масиви общинска собственост.

Лозарството

Лозарството претърпява сериозна криза през последните години. Площите с неподдържани и изкоренени лозови масиви нараства. Основна причина за това е: изграждането на собствени лозови масиви от страна на винопроизводителите в България, което доведе до слабо търсене на гроздето, като суровина; ниските изкупни цени. Единствените новосъздадени лозови масиви с площ от 180 дка се намират на отдадена под аренда земя, която се намира в землището на с. Ценово и е собственост на Община Ценово. Без целево подпомагане спадът в лозарството ще продължи до неговото пълно унищожаване .

Зеленчукопроизводството

Зеленчукопроизводството на територията на общината показва драстичен спад. Развитието му се ограничава от редица фактори като: липсата на търговски договорености между производителите и търговци за реализация на продукцията, незадоволително качество на част от зеленчуковата продукция, липсата на напоителни съоръжения е сериозен лимитиращ фактор пред развитието на отрасъла, като се отразява негативно върху ефективността на производството. Това се дължи основно на унищожените системи за напояване, скъпата вода и недостатъчната поливна техника. Демотивиращ фактор за развитие на сектора са високите разходи за производство спрямо други сектори на растениевъдството. Така зеленчукопроизводството се развива от дребни земеделски стопанства за собствени нужди.

Животновъдство

Животновъдството е стар и традиционен поминък в Община Ценово. Той е вторият по значение отрасъл на селското стопанство в общината. В голям брой от стопанствата се наблюдава намаляване на произвежданата продукция и на броя на отглежданите животни.

Основните проблеми пред животновъдството на територията на общината са: субсидиите са крайно недостатъчни и не се предоставят на време; изкупвачите и търговците диктуват цените и притесняват животновъдите; липсва механизъм за финансиране и кредитиране на стопаните за обновяване на техниката и сградния фонд; няма стратегия за формулиране на структурни приоритети и адаптация към пазарните условия; малките стопанства нямат готовност за участие с проекти в европейски програми и изградени механизми за усвояване на финансирането; липсват механизми за справяне с отпадъчните продукти, получавани от животновъдството, които са екологична заплаха по отношение на качеството на почвите и водите.

Проблеми, стоящи пред животновъдството в Община Ценово са свързани с липсата на средства, пазари, нови технологии и ниските изкупни цени на продукцията. За да се преодолеят тези тенденции е необходимо навлизането на нови високоефективни породи животни, като и по-ефективно използване на социално-икономическите и природни условия в общината. Като цяло перспективите пред развитието на отрасъла към момента са неблагоприятни, но общината разполага с подходящи условия за бъдещето му развитие.

На територията на Община Ценово има изградени ферми по европейски стандарти с необходимата техника и добър контрол в процеса на отглеждането на животните. Създаването на нови частни животновъдни ферми със собствено производство на фуражи изисква най-малко две неща: ускоряване процеса на придобиване на собственост върху земя и значителни капитали, с каквито новите предприемачи в животновъдството не разполагат. В момента част от обема на животновъдното производство се реализира в тези стопанства. Пред развитието на животновъдството се открояват редица негативни тенденции. Те се проявяват в раздробяване на животновъдството – малък е броят на големите ферми и е голям броят на дребните стопанства за собствени нужди. Ограниченото

развитие на малките стопанства се дължи до голяма степен на тяхната раздробеност, от което произтича ниската им ефективност и ниско технологично равнище.

Овцевъдство

Овцевъдството е стар подотрасъл на животновъдството, който преди години е имал голямо значение за местния стопански живот. Днес тези тенденции са в миналото и спадът в сектора е голям. В Общината има всички благоприятни условия за развитието на овцевъдството – пасища, мери и производствен опит, но застаряващото население и ниската рентабилност превръщат овцевъдството в подотрасъл развиващ се предимно в семеен тип стопанства.

Птицевъдство

В птицевъдството има 2 направления - месно и за яйца. И двете направления се развиват предимно в малки семейни стопанства за собствена нужда.

Пчеларство

Пчеларството е традиционен отрасъл в Община Ценово. В сектора се наблюдават тенденции за увеличаване броят на начинаещите пчелари, но редица трудности спират развитието им. Достъпът до субсидии особено за дребните пчелари е силно ограничен, което не им позволява да развият и модернизират пчелините си. Проблемът със постоянната им загубата е сериозна пречка пред развитието на пчеларството в общината. Секторът се нуждае от допълнително субсидиране и подпомагане.

Преработвателна промишленост

Преработвателната промишленост е с относително малък дял в стопанския живот на Община Ценово. Налице са няколко предприятия, извършващи преработка на селскостопански продукти на територията на общината. На територията на село Долна Студена функционира цех за производство на комбиниран фураж и смески. В същото село австрийска компания изгражда предприятие за пакетиране на изкуствени торове, което започна да функционира през Май 2014 г. Общината разполага със съвременна оборудвана Мелница, която се намира в село Новград.

Земеделие

Земеделието е важно за икономиката в Община Ценово. Налице са добри предпоставки сектора да стане основен поминък на населението. Пред земеделските стопанства се представят нови възможности и програми за финансиране на този сектор. Европейските схеми за подпомагане на производителите допринасят за възраждането основно на зърнопроизводството и в по-малка степен на останалите направления в земеделието. Това създава тенденции за дисонанс в развитието на отделните подотрасли. Започналото масово окрупняване, доведе до създаването на огромни арендни и собственически стопанства. Трябва да се положат усилия за създаване на дребни и средни стопанства, за да бъдат обхванати и даден поминък на по-голяма част от населението. Като цяло пред земеделието в общината има сериозни проблеми, тъй като то е основния поминък и това рефлектира върху жизнения стандарт на хората. В Община Ценово има добри предпоставки за развитие на биологично земеделие. То е ориентирано към опазване и съхраняване на природните ресурси и осигуряване на здравословен и природосъобразен начин на живот. Ферми, отглеждащи биологично продукти, ще намират добра реализация на пазара и ще осигуряват все по-висока доходност от декар. Това е добра алтернатива за развитие на отрасъла за в бъдеще.

Почвени и климатични условия в общината са благоприятни за култивирано отглеждане на най-различни видове билки, които по съдържание на активни вещества са едни от най-добрите в света и затова имат голямо търсене на международния пазар. Култивирането на лечебни растения е една сериозна от икономическа гледна точка алтернатива за създаване на рентабилно стопанство. Земеделието е отрасълът с най-голямо значение за Община Ценово. Посочените примери са добра алтернатива за създаване на рентабилни стопанства, което да осигури поминък на по-голяма част от жителите на общината. Правилното и отговорно използване на природните и социално-икономическите ресурси гарантира бъдещото му развитие, което е от огромно значение за икономическото развитие на Община Ценово.

Горско стопанство

Горските територии на община Ценово заемат 4 917 дка. Създават се условия за развитие на горското стопанство и генериране на доходи от него. Развитието на дейностите, свързани с възпроизводството, ползването и опазването на горите може да създава работни места за малка част от населението на общината. На територията на горския фонд може се осъществяват и в бъдеще редица странични ползвания – паша на едър и дребен добитък, добив на сено от голите площи. Има добри условия за добив на билки, горски плодове и гъби.

Туризм

В община Ценово съществува потенциал за развитие на туризм, но като отрасъл до момента не е развит. Преминаването на главен път Русе-Велико Търново в непосредствена близост до общината, сравнително добре развитата инфраструктура като пътища и селищни системи, както и близостта до голямо речно пристанище и основна транспортна връзка между България и Румъния създават добри условия и предпоставки за развитие на отрасъла.

Екотуризм

На територията на Община Ценово се намират голям брой защитени територии включително зони от мрежата Natura 2000. Голямо е разнообразието от защитени животински и растителни видове на територията на Община Ценово. Съществуващата флора и фауна създават много сериозен потенциал за развитие на екотуризм.

Културен туризм

На територията на Община Ценово са открити 28 културно-исторически обекта включително праисторически, антични, римски и средновековни, които са разпределени в землищата на всички 9 села в рамките на общината. Голяма част от археологическите паметници не са изследвани, не са правени разкопки и възстановителни работи и в бъдеще предстои тяхното разработване и реставрация. Всички налични паметници на територията на Община Ценово представляват изключителен потенциал за развитието на културния туризм, като допълнителна възможност е комбинирането на културен, селски и екотуризм.

Селски туризм

Всички населени места в Община Ценово се характеризират със запазени традиции в сферата на фолклора, съхраняват се национални обреди, танци, носии, сечива, къщи с характерна архитектура. Селският туризм, с възраждането на местните фолклорни традиции и обичаи и стари, забравени, местни занаяти, е една добра перспектива за общината, съчетан с еко-туризма. Необходимо е общинската администрация да картотекира

характерни естествени природни дадености, чешми, кладенци, както и културни паметници, етнографски къщи и др., които биха могли да бъдат интересни обекти и уникални туристически продукти за селския и еко-туризъм, съчетани с културен туризъм. Намирането на местни и външни инвеститори за изграждането на малки обекти за настаняване – Къщи за гости на територията на общината, биха могли да се превърнат в едни притегателни центрове за туристи от страната и чужбина. Наличието на голям туристически потенциал създава възможности за свързване с туристическите маршрути на съседните големи общини Русе, Свищов и Велико Търново, които са притегателен център за много чуждестранни посетители.

Здравеопазване

В резултат на неблагоприятните тенденции в развитието на демографските процеси, броят на населението на Община Ценово намалява. По-голямата част от жителите в селата на Общината са на възраст над 65 години, като преобладават самотноживеещите хора. Това създава предпоставки за социално изключване на определени рискови групи и увеличаване на нуждата от здравни и социални услуги. Няма специализирана медицинска помощ, което затруднява достъпа до здравни услуги на голяма част от населението на общината и особено на хората от малките отдалечени населени места.

Социални грижи

На територията на Общината, функционират 3 кухни на **Домашен социален патронаж**, които приготвят и доставят храна на потребителите от деветте населени места в община Ценово. Финансират се със средства на Общината.

Дневен център за възрастни хора с увреждания в с. Ценово - В началото на 2013 г. Община Ценово кандидатства с проект по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, Схема за безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-5.2.13 - „Живот в общността”. Проектът бе одобрен. При изпълнението на проекта в общината ще се развият нов вид социални услуги.

Център за обществена подкрепа - На 11.03.2013 година бе подписано Споразумение между Община Ценово и Министерството на труда и социалната политика по Проект „Красива България 2013 г.” с проект "Строително ремонтни работи на Административна сграда за разкриване на Център за обществена подкрепа в с. Ценово, община Ценово, област Русе".

Услуги за хора от рискови групи

През м. юли 2020 година е приета Общинската стратегия за развитие на социалните услуги за периода 2020 – 2025 година. В нея се идентифицират две основни рискови общности (групи): възрастни хора в риск и деца в риск.

Образование

През последните няколко години демографския проблем в общината има трайни тенденции, както към намаляване на общото население, така и към намаляване броя на децата. Това се отразяваше на пълняемостта на маломерните и слети паралелки в основните ни училища, но не и на броя на паралелките. Всички училища се дофинансират от общината.

Култура

На територията на Община Ценово се намират следните народни читалища: „Христо Ботев 1898 – Ценово”; „Пробуда 1922 г.” - Белцов, „Пробуда – 1927 г.” - Беляново, „Пробуда – 1923 г.” - Долна Студена, „Просвета – 1936” -. Джулюница, „Светлина – 1905

г.” - Караманово; „Отец Паисий – 1931 г.” - Кривина; „Христо Ботев – 1927 г.” - Новград; „П. Р. Славейков” - Пиперково. Редица проекти са реализирани от читалищата с финансовата подкрепа на общината.

Спорт

Продължава работата на Общината по активната подкрепа - финансова, организационна и морална на спортните клубове и развитието на спорта, както в училищата, така и за останалите граждани на община Ценово. В резултат на това спортният живот по населени места се раздвижва и се постигат положителни резултати, каквито дълги години не е имало.

Транспортно-комуникационна система

Община Ценово е разположен в близост от първокласния път Русе-Бяла-Велико Търново, част от транс-граничен транспортен коридор № 9. Във относителна близост до община Ценово преминава железопътна линия. Най-близката гара (Бяла) се намира на около 7 км. от с. Ценово. Общинския център е разположен на около 45 км. от гр. Русе и на 32 км. от гр. Свищов. Основните пътни артерии са с градовете Русе, Бяла и Свищов.

Водоснабдяване

Водоснабдяването в Община Ценово се осъществява от “ВиК” ООД гр. Русе. Водопроводната мрежа е изградена от тръби от различни видове материали, по-голямата част от нея е изградена в периода 1960 – 1980 г. Най-голям е дялът на етернитовите тръби и стоманените тръби. Това прави мрежата морално и физически амортизирана, с висока аварийност, ниска ефективност при експлоатацията им води до високи загуби.

Канализация

Канализационните системи в населените места осигуряват отвеждането и пречистването на отпадъчните води и заустването им в съответния водоприемник. Те имат важно значение за поддържането на благоприятна и здравословна жизнена среда, опазване на водните ресурси от замърсяване и поддържане на екологичното равновесие.

Електроенергийна система

Всички селища в общината са електрифицирани, като усилията в тази насока следва да бъдат насочени основно към структуриране, уточняване на ограниченията от сервитутите на проводите през територията. Нуждата от изграждане на нови елементи на електропреносната мрежа следва да се уточнят със съответните стопанисващи дружества. Необходимо е да се направят проучвания по отношение добиване на енергия от възобновяеми енергийни източници – вятърна и слънчева енергия. Към момента на територията на общината няма снабдяване с природен газ. Необходимо е проучване на възможността, необходимостта и нужния териториален ресурс за обезпечаване на газопреносна инфраструктура и съответните сервитутни площи, които тя изисква.

Екологично състояние и рискове

Водопроводната мрежа обхваща почти цялото население на община Ценово и осигурява питейна вода чрез водоснабдителната система. Наблюдава се висока степен на амортизация на водопроводната мрежа и големи загуби на вода. Качеството на водата е добро. На територията на общината липсват големи предприятия - източници на отпадни води. На територията на Община Ценово няма изградена канализационна система. Във всички селища, населението е изградило в личните си дворове локални септични ями.

Може да се приеме, че източници на замърсяване на питейните водоизточници на територията на общината, липсват.

Основни замърсители на **въздуха** на територията на община Ценово се дължат на: антропогенни източници: битово изгаряне на твърди и течни горива /отопление през зимата/; селскостопански дейности – по време на есенно и пролетно обработване на почвата, наторяване и третиране с препарати за растителна защита /последното е твърде ограничено/; автотранспорт. В Община Ценово не е развита промишленост, с източници на вредни емисии в атмосферата. Поради това до настоящият момент не са извършвани измервания на качеството на атмосферния въздух в общината. Основен проблем, както и на всички общини в Р България е замърсяването с прахови частици през отоплителния период на годината, поради използването на твърди горива за отопление от жителите на общината.

Ерозията е най-широко разпространеният и интензивен протичащ деградационен процес върху **почвената покривка** на земята. Крайният резултат от действието на ерозията е безвъзвратното разрушаване на почвата, както като природно тяло и средство за селскостопанско производство, така и като основа на природната среда.

На територията на Община Ценово към настоящия момент няма промишлени работещи обекти, които да подлежат на контрол по фактор **шум** в околната среда.

Опасни химични вещества - В Община Ценово няма развита промишленост. На територията на общината по фактор “Опасни химични вещества и смеси” на контрол подлежи „Вини корп” ЕООД в с. Ценово (цех за производство на вино и дестилати).

Радиационен контрол - РИОСВ-Русе не осъществява радиационен контрол на общините в рамките на Област Русе. Контролът се осъществява от РЗИ.

В системата на организираното **сметосъбиране и сметоизвозване** са включени всички населени места на територията на община Ценово. Съществуващите проблеми, свързани със системите за събиране и транспортиране на отпадъците спомагат за неконтролираното изхвърляне на отпадъци и за възникването на нови замърсявания и нерегламентирани сметища.

2. Описание на всички рискове, които оказват въздействие в района на общината, и характеристика на тяхната вероятност и последствия.

Бедствие е значително нарушаване на нормалното функциониране на обществото, предизвикано от природни явления и/или от човешка дейност и водещо до негативни последици за живота или здравето на населението, имуществото, икономиката и за околната среда, предотвратяването, овладяването и преодоляването на което надхвърля капацитета на системата за обслужване на обичайните дейности по защита на обществото. Възможните бедствията, които могат да възникнат на територията на Община Ценово са:

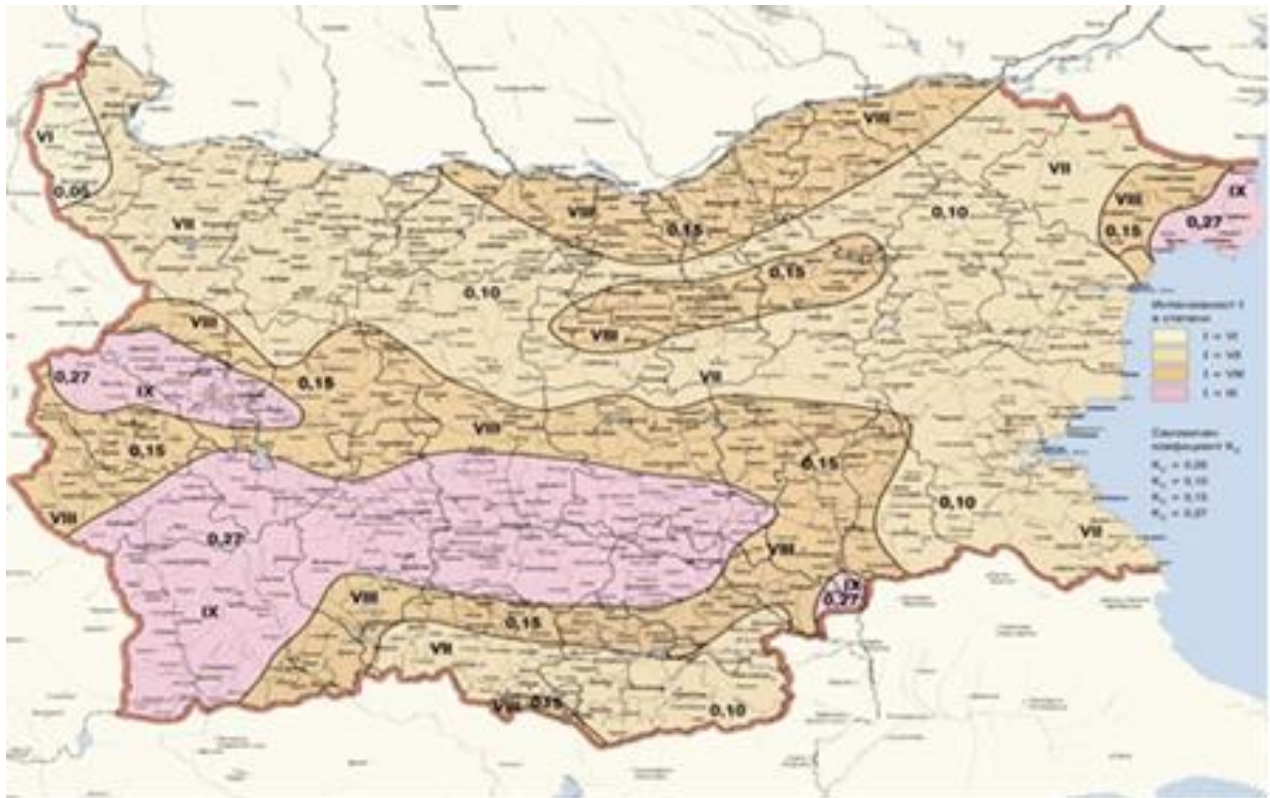
- бедствията, предизвикани от природни явления - земетресения, наводнения, снегонавяване и обледеняване, горски и полски пожари, силни бури, свлачища и др.;
- бедствия, вследствие на производствени аварии и пожари в обекти, работещи с радиоактивни, взривоопасни и пожароопасни материали, опасни химични вещества и токсични газове;
- бедствия, вследствие на транспортни инциденти – пътни, железопътни и речни;
- бедствия, вследствие на епидемии и пандемии по хората, животните и растенията.

• Земетресения

Земетресението е природно явление, породено от внезапното и бързо разместване на част от земната кора в резултат от рязкото освобождаване на натрупаната в земните недра енергия. Земетресението е комплексна катастрофа.

То е природно бедствие, което не може да бъде предсказано и не може да бъде предотвратено. Неговата продължителност не е голяма, но последствията са тежки. Освен

преките поражения - разрушения и изменения в релефа, разрушаване на сгради, не по-малко разрушителни и опасни са вторичните ефекти, съпътстващи земния трясък или получени като негово следствие - пожари и взривове, предизвикани от повреди в електрозахранващи и газозахранващи инсталации; наводнения, следствие на огромни водни вълни, получени при разрушаване на язовирни стени и други хидротехнически съоръжения; епидемии, причинени от нарушения във водоснабдяването и канализацията; химично замърсяване, следствие нарушаване на технологични процеси; и др.

Карта 2. Сеизмични райони на България

В сеизмично отношение Русенска област, и в частност община Ценово, се класифицира като второстепенно сеизмична и изцяло попада в максимално предполагаема зона със сеизмична активност 8 степен по скалата на Медведев-Шпонхоер-Карник (МШК).

Опасни последствия на територията на община Ценово могат да бъдат предизвикани от силни земетресения в Североизточния сеизмичен район, включващ Горнооряховската сеизмична зона (очакван магнитуд по Рихтер - до 7.5, интензивност от 9-та и по-висока степен по скалата на МШК), Шабленска зона (максимален магнитуд до 8-ма по Рихтер, интензивност поне от 9-та степен по МШК в Черноморското крайбрежие), Дуловската зона (максимален магнитуд 7.5 по Рихтер, поради относително голямата дълбочина на огнището - максималното въздействие е с интензивност над 8-ма степен по МШК); или от външния за страната Вранчански сеизмичен район, Румъния с основните параметри: разстояние по границата ни 180 до 220 км, дълбочина на огнището 80-120 км. и магнитуд по Рихтер по голям от 7.0.

Земетресенията от Вранчанската сеизмична зона оказват силно влияние върху българската територия. Дълбоките събития с магнитуд $M=7.0$, способни да въздействат върху българска територия, могат да се очакват на всеки 60 години, а най-силните

земетръсни изяви – приблизително на всеки 150-200 години. Земетръсните огнища под Карпатските планини в областта на Вранча (Румъния) често предизвикват дълбоки и силни земетресения. В последните сто години, в този район са регистрирани около тридесет земетресения с магнитуд от 6,5 и по-голяма степен, чиито огнища са на дълбочина 100-160км. Някой от тези земетресения са усетени в България.

Последните по силни земетресения, засегнали община Ценово са Вранчанското през 1977 г. с магнитуд 7.4 по Рихтер (в русенска община – магнитуд 6,3) и Стражишкото през 1986 г., 7-8 степен по скалата на МШК. Няма закономерна цикличност при възникване на земетресенията.

Основните параметри на Вранчански сеизмичен район са: разстояние по границата ни 180 до 220 км, дълбочина на огнището 80-120 км. и магнитуд М-7.0.

От сеизмичното райониране на страната е видно, че Русенска област изцяло попада в зона със сеизмична активност 8 степен по скалата на МШК.

Земетресенията от 8-ма степен предизвикват многобройни повреди, пукнатини, откъртване на мазилка, падане на комини, разрушаване на отделни сгради. Разрушаване на етернитови и бетонови тръби. Скъсване на местата на присъединяване на водоснабдителната мрежа към съоръженията. Възможно изчезване на води от водоизточниците.

В общината се очертават 9 бр. населени места с прогнозирана 8-ма и по-висока степен по скалата на Медведев - Шпонхоер – Карник. Най-сложна обстановка ще се създаде в населени места попадащи в епицентъра на районите, където разрушенията на сградния фонд могат да достигнат около 40 - 50%, а жертвите 10 -15%. Напълно ще прекъсне електро и водозахранването, ще се разхерметизират съоръжения и инсталации, съдържащи лесно запалими вещества, ще се нарушат транспортните и съобщителни комуникации, както и ще се създаде сложна санитарно-епидемиологична, пътно-транспортна и морално-психологическа обстановка.

Временно ще бъдат нарушени и комуникациите на БТК - АД, което ще разстрои управлението в първоначалният момент. Това ще доведе до затруднено свеждане на указанията и разпорежданията на Щабът за изпълнение на общинския план за действие при бедствия до населението и органите на Гражданска защита.

Възможно е в последващите след земетресението дни да възникнат и епидемии, което допълнително ще усложни обстановката.

При земетресение от 8-ма и по-висока степен по скалата на МШК се очакват значителни разрушения на инфраструктурата, което ще затрудни нормалното функциониране на общината.

Най-тежка обстановка ще се създаде в районите на община Ценово със старо и несъобразено със сеизмичните изисквания строителство. Ще се получат пълни и сериозни разрушения на сградния фонд в населените места на общината – основно сградите са къщи с полумасивни конструкции, които са по-неустойчиви в сеизмично отношение. Разрушенията на сградния фонд могат да достигнат около 26 – 30 %.

Част от жителите ще се окажат затрупани и ще се нуждаят от спасяване, а другата част ще остане без подслон и ще се нуждае от настаняване и всестранно осигуряване. Вероятността е много голяма да има стотици загуби – безвъзвратни и медицински.

Ще бъдат нанесени щети и поражения по елементи от критичната инфраструктура, изразяващи се в:

- нарушаване системата на електроснабдяване и електроподаване – повреди по електропроводи и подстанции за високо и ниско напрежение.

- нарушаване нормалното водоподаване от водоизточниците – част от населените места могат да останат без вода, в друга час водата може да е с влошени хигиенни показатели.

- поради конструктивни увреждания на пътните съоръжения на входно-изходните пътища към общинския център и др. населени места ще бъде нарушен автомобилният и железопътен транспорт.

- в част от обектите от националното стопанство могат да възникнат промишлени аварии поради нарушаване на технологичните процеси, което ще доведе до възникване на вторични огнища на поражения – взривове и обгазяване с токсични химични вещества;

- на територията на общината може да възникне сложна пожарна обстановка.

Временно ще бъдат нарушени и комуникациите, което ще разстрои взаимодействието и координацията между съставните части на ЕСС в първоначалния момент. Това ще доведе до затруднено свеждане до населението на указанията, подавани от областния и общинския щабове за изпълнение на планове за защита от бедствие.

Възможно е в последващите след земетресението дни да възникнат и епидемии, което допълнително ще усложни обстановката.

• **Наводнения**

Наводнението представлява временно заливане на значителна част от сушата с вода в резултат от действието на природни явления или техногенна дейност. Наводнения най-често възникват при обилни валежи, снеготопене, от подприщване на течението в речното легло, следствие натрупване на отпадъци, скални материали и дървета, при частично или пълно разрушаване на язовирни стени и диги. В много случаи се наблюдава комбинирано въздействие на изброените фактори, от които единият почти винаги е проливен дъжд.

За община Ценово най-характерни са наводненията от т. нар. дъждовно – речен тип, възникващи през пролетния и летния сезон след обилни, продължителни валежи и при интензивно топене на снеговете по поречията на реките, вливащи се в р. Дунав.

Като се има предвид по-високия бряг на река Дунав от българска страна, то при високо ниво на реката могат да настъпят частични разливи на определени места по поречието.

Северната граница на община Ценово съвпада с държавната граница с Република Румъния и минава по поречието на река Дунав. На изток общината граничи с община Борово. На запад са общините Свищов и Полски Тръмбеш /област Велико Търново/, а на юг - община Бяла.

Община Ценово е разположена в Североизточна България и е *една от малките по територия и население общини* в областта (249 кв.км. и население 6893 души). Терена е равнинен и леко хълмист.

По-важни реки на територията на общината са р. Дунав, р. Янтра, , р. Студена:

- **р. Дунав** – дължина на дунавска дига .41 км., ширина 0, 890 км., дълбочина 0, 015 км., скорост на течението 0, 2 м/сек. Дъното е тинесто и пясъчливо;
- **р. Янтра** – дължина на коригирания участък 51.8 км;
- **р. Студена** - дължина на коригирания участък 10.66 км.

На територията на общината няма язовири.

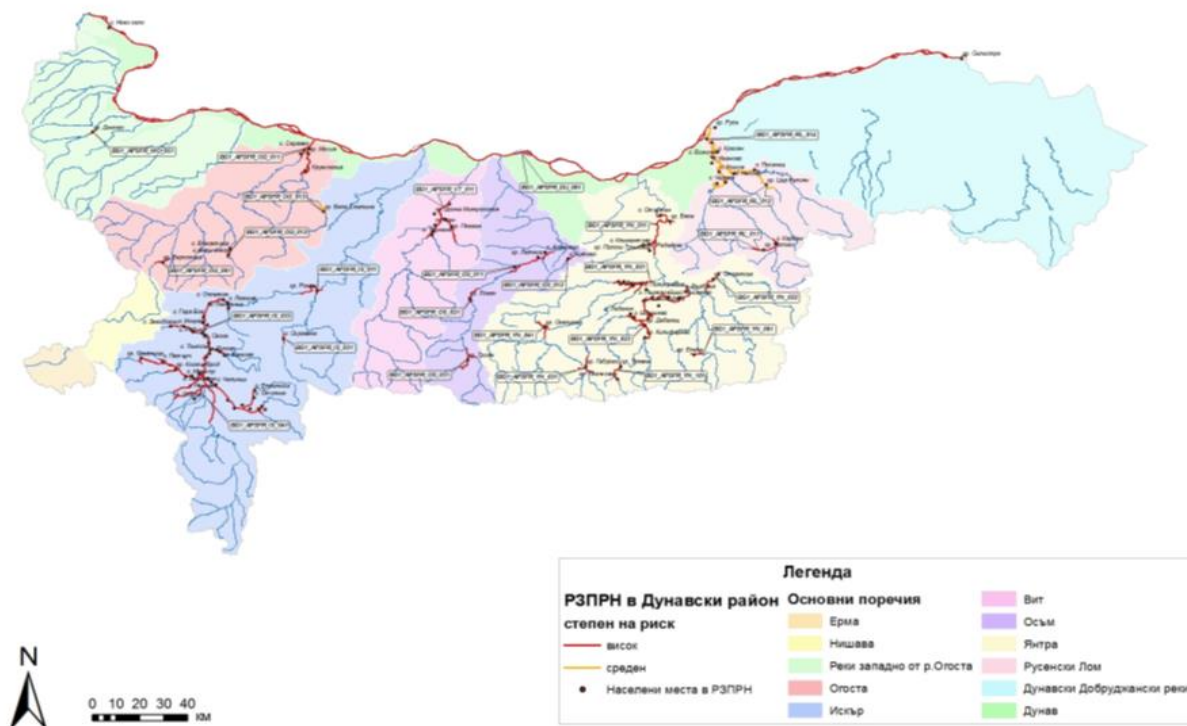
Потенциално опасни язовири извън общината, оказващи влияние върху водния отток на вътрешните реки се намират в съседната област В.Търново.

Дигите и корекциите на вътрешните реки предпазват от заливане крайречните тераси и населените места –Долна студена, Ценово, Джулюница

Анализът от предходни години показва, че при повишаване нивата на р. Дунав има опасност да се получат разливи и да бъдат засегнати следните места и участъци: пътя към гр. Свищов след с. Новград, отделни участъци в с. Ценово, с. Белцов, с. Долна Студена (основно земеделски земи по поречието на р. Янтра). Част от залетите зони са в резултат и от подпочвени води, следствие на високите води на р.Дунав. Поради подприщване устието на р.Янтра и р. Студена се заливат и различни обекти разположени край реката.

Основа за определяне на РЗПРН е информацията за значимите минали и потенциални бъдещи наводнения, набрана от общински администрации, други институции и исторически източници. Приложени са всички работни стъпки, съгласно Национална методика, включващи използването на 11 бр. унифицирани критерии за класифициране на риска, отнесени към 4 основни категории: „човешко здраве“, „стопанска дейност“, „околна среда“ и „културно наследство“. В резултат на това, са определени 52 бр. проектни РЗПРН, класифицирани в три степени на риск – нисък, среден и висок.

Райони със значителен потенциален риск от наводнения по чл. 146г от ЗВ
в Дунавски район за басейново управление

Карта 3. Райони със значителен потенциален риск от наводнения

• Снегонавявания и обледяване

Снежни бури се разразяват предимно през периода ноември - март. В резултат на навявания и обилни снеговалежи стават непроходими пътните участъци –с.Белцов-с.Беляново, с.Ценово-с.Обретеник

При ниски температури през зимните месеци се образуват заледени участъци .

Обледявания се образуват по електропроводи със скъсване на проводници и счупване на електрически стълбове. Възможно е да се получи обледяване на електропроводи в районите на общината. Повечето села в общината ще останат без електроснабдяване и водоснабдяване, снабдяване с хранителни продукти и спешна медицинска помощ.

Резкият контраст между зимните и летните условия характеризира климата на областта като подчертано континентален. Това се потвърждава и от средната годишна амплитуда, която е около 26° С и е най-голямата за страната

Тези периодични явления са характерни за цялата община.Особено уязвими са участъците: Свищов – Русе през Обретеник, Свищов – Бяла, Пиперково – Караманово, Белцов – Бяляново. Това води до парализиране на транспорта.

При ниски температури, особено през зимните месеци се образуват залежавания на пътищата.

Зимата е сезон, който се характеризира с ниски температури, снежни виелици и бури, залежавания и обледявания. Съществува опасност от натрупване на снежни преспи, изгубване, затрупване, измръзване на хора, травми, причинени от падания при залежаване на пътищата и пешеходните зони.

Най-често снежни бури в Североизточна България, където попада и община Ценово, се формират през месеците декември, януари и февруари. Важен фактор, определящ дали снеговалежът има бедствен характер е скоростта на натрупване на снега.

Община Ценово се характеризира с бързо натрупване на сняг, обикновено придружено със силен и много студен северен вятър, което води до снегонавяване и образуване на преспи по пътната инфраструктура, понякога достигащи до 2-3 метра височина.

В резултат на снегонавявания и обледявания обширни райони от общината се оказват без електро и водоснабдяване, с нарушени транспортни и свързочни комуникации за различни периоди от време и произтичащите от това последствия - значителни проблеми в снабдяване на населението с храна, осигуряване на медицинско обслужване.

Понякога натоварванията от падналия сняг са толкова големи, че се разрушават покриви, а в отделни случаи и цели съоръжения.

Ниските температури са причина за обледяването на електропроводите и други открити комуникационни линии и за залежаване на пътищата и тротоарите, което предизвиква много пътнотранспортни произшествия и висок травматизъм сред населението, следствие подхлъзвания и падания.

Всички населени места в общината биват засягани в по-голяма или по-малка степен ежегодно от това природно явление.

Често непроходими при зимни условия се оказват основните пътни артерии от и за община Ценово, което налага затваряне на основни пътни участъци Ценово – Русе; Ценово - Свищов, Ценово – Бяла и спиранене на движението по тях до почистването им.

Анализа от усложнена зимна пътна обстановка от предходни години показва, че 4-токласната общинска пътна мрежа осигурява достъпа до отдалечените населени места.

- **Ледоход по р. Дунав**

Поява на опасни ледови явления в българския участък на реката следва да се очаква след замръзване или 90% ледоход в участъка под гр. Силистра. При поява на ледоход, заемащ над 80% от водната повърхност е възможно струпане на ледени блокове и създаване на подпор при трудните за обтичане участъци от реката.

Възможни са следните ледови явления:

- ледообразуване
- ледоход в различно процентно съотношение спрямо водната повърхност.
- замръзване на водната повърхност, спиране на ледохода и образуване на ледена покривка, без да се прекратява движението на водните маси.
- натрупване на ледени блокове и създаване на подпор в определени участъци от реката, при който се намалява отока на реката и започва повишаване на речното ниво.

Възможни последствия от ледовите явления:

- Затруднения, ограничения и пълно спиране на корабоплаването.
- Критична ситуация с кораб, форсиращ ледено поле.
- Критична ситуация с кораб, останал в ледено поле.
- Повишаване нивото на реката с наводняване на участъци от брега с ниска кота.
- Разрушения на брегови експлоатационни и защитни съоръжения, плаващи и стационарни брегови устройства, хидротехнически съоръжения и др., вследствие ледоход или силата на натиска в посока към двата бряга на натрупващи се ледени блокове и повишаване нивото на реката.
- Разрушения на брегови експлоатационни и защитни съоръжения, стационарни брегови устройства и хидротехнически съоръжения при разрушаване на ледовия запор и оттичане на леда.

• Свлачища

Свлачището е природно явление, при което се нарушава устойчивостта на големи земни маси и се създават предпоставки за придвижването им. Причините за възникването на свлачища са свързани със силно пресечения релеф и други специфични геоложки дадености в определени райони.

Те възникват вследствие действието на природни сили и фактори: земетресения, нарушени естествени условия на равновесие на скалните масиви (изветряне на скалите, напукването им и просмукване на атмосферни води в тях, до покачване на подпочвените води, набъбване на глинестите пластове и други дестабилизиращи явления), абразионните и ерозионни процеси. Не малка роля за развитието на свлачищни процеси се пада на човека. Основните техногенни фактори, които причиняват проявленията на свлачищата, са: неподходящи материали при изграждане на водопроводни, канализационни и иригационни мрежи и съоръжения; амортизацията на В и К мрежи; неправилна и лоша експлоатация на

инфраструктурната мрежа; закононарушения, некомпетентност и безотговорност при изграждане на сградния фонд, като се допуска на места неправилна вертикална планировка, недобро фундиране, лошо отводняване на териториите и др. Община Ценово е сравнително слабо засегната от свлачищни процеси.

Пресеченият релеф и високата сеизмичност на територията на страната ни създават благоприятни условия за формиране на различни по обем, форма и размери свлачища. По загуби, предизвикани през последните 100 години от геоложки рискови фактори, свлачищата се нареждат непосредствено след земетресенията.

Активниране на свлачища на територията на общината – с Караманово и пътя Белцов - Беляново.

На територията на Община Ценово през последните години няма регистрирани свлачищни процеси.

Констатираните пропадания и пропуквания на стени и сгради на други места са в резултат на течове от водопроводната и канализационна система в близост до сградите и специалистите не ги квалифицират като свлачищни процеси.

• **Силни бури**

Силните ветрове на територията на общината могат да доведат до прекъсване на електроснабдяването, блокиране на пътища вследствие на паднали дървета и клони, билбордове и други предмети и са заплаха за живота и имуществото на хората. Ураганият вятър, надхвърлящ значително ветровото натоварване при оразмеряването на сгради и обекти, е рядко явление, но въпреки това се случва. Съществува опасност да се получи такова натоварване върху конструкцията, че то да надхвърли проектното и да се разруши или откъсне част от покривната конструкция на сграда или преместваем обект. Това може да доведе до разрушения, възможни са и човешки жертви.

Климатичните особености на общината създават възможност за възникване на продължителни **засушавания, смерчове, бури, градушки** и други, които нанасят значителни материални щети.

Съществен проблем за общината са **засушаванията** и малкото източници за питейна вода, които не се използват навсякъде целесъобразно.

През 30 - 40 години се проявяват **дълготрайни засушавания**, възникващи в резултат на циркуляционни процеси през лятото и есента и предизвикват спадане на почвените влагозапаси и косвено влияят върху масовите полски и горски пожари. **Засушаването през последните години се очертава като един от основните проблеми в общината.**

Големи щети на селското стопанство ежегодно нанасят **градушките**, поради слабата въоръженост за борба с градушките.

Смерчовите явления нанасят значителни щети, когато преминават над населени места, стопански обекти, горски и земеделски масиви, като не са изключени поражения на животни, а даже и човешки жертви. Те, като правило, трудно се прогнозират.

• **Горски и полски пожари**

Вероятност за възникване на пожари на територията на общината съществува в обекти на националното стопанство - бензиностанции, селскостопански постройки, обекти от сферата на търговията, транспорта и услугите, обществени сгради и домовете на граждани.

На територията на община Ценово е възможно възникването на различни по вид, характер и размери горски и полски пожари, които могат да предизвикат значителни материални щети и понякога и човешки загуби. От извършената оценка и картографирането на риска от горски пожари на територията на страната е видно, че за периода 2015–2025 г. в горските територии на област Русе са регистрирани общо 57 пожара, опожарили за периода общо 92,7 ha. Средният размер на един пожар е 1,6 ha или 10 пъти по-малък от средния за страната. Средногодишният процент на опожаряване на горските територии е 0,01%, който е 21 пъти по-нисък от средния за страната. Рискът от горски пожари за област Русе е определен като нисък. Такъв се определя и за община Ценово.

След анализиране на възникналите пожари на територията на общината, като основните фактори, указващи съществено влияние за възникване на пожарите са: опожаряване на растителност (стърнища и ливади) – 41 %; небрежност – 23 %; естествени – 1 %; умишлени – 5 %; неизвестни – 30 %.

Практиката показва, че най-често пожарите се причиняват от два и повече фактори, които въздействат едновременно. В голям процент от случаите, небрежността, проявена от човешкия фактор е в основата на възникване на пожарите.

• **Заплаха от голям пожар (Пожар в урбанизирана територия)**

Най-често срещаните причини за възникване на пожари в урбанизирана територия са: човешка небрежност и/или подценяване на опасността от възникване на пожар, късо съединение в ел. инсталация, забравяне на включени ел. уреди без надзор, взрив на газови бутилки за битови нужди, терористичен акт.

Конкретната реализация на замисъла за действие зависи от това в кой промишлен отрасъл и предприятие е станала аварията.

За целите на настоящият план / съобразно преобладаващата вероятност от възникване на промишлена авария с отделяне на отровни химически вещества /.

Основните хипотези за възникване на аварията са:

- Аварии /породени от различни причини/ при нормална работа на съответното предприятие /обект/;

- Аварии при транспортиране на опасни товари, отделящи токсични вещества и крупни транспортни катастрофи с транспортни средства транспортиращи опасни товари, при които се отделят токсични вещества.

Големи пожари могат да възникнат в обекти от промишлеността и критичната инфраструктура вследствие технологична авария. Такива пожари през последните години не са възниквали.

Риск за живота и здравето на хората има и при възникване на пожар в големи административни сгради, в обекти за обществено обслужване: търговски обекти, спортни зали и други места с голяма концентрация на хора.

Големите пожари могат да доведат до жертви и тежки изгаряния вследствие термичната радиация и до задушаване при вдишване на токсични газове вследствие на горенето.

Най-важната задача при възникване на голям пожар е евакуация на хора от сградата и бързите действия на ЕСС за локализиране, овладяване и ликвидиране на пожара. От важно значение са и действията на служителите от обекта (противопожарното звено) при използване на средства за първоначално гасене до пристигане на специализираните сили за пожарогасене.

• **Радиоактивно замърсяване и други аварийни събития с възможни радиационни последици за населението и околната среда**

При тежка авария в АЕЦ Козлудуй или Черна вода /тежък титий/ е възможно радиоактивно замърсяване на територията на общината и повишаване на радиационния фон до 20 - 30 пъти. Възможната радиационна обстановка ще изисква провеждането на мероприятия за защита на хората, животните и растенията, водата и хранителните продукти и подготовката на населението за радиохиgienно поведение. При над проектна или провокирана авария в АЕЦ /Козлудуй, Черна вода, Чернобил или др. / на територията на общината в зависимост от разстоянието, мащаба на аварията, типа на аварирания реактор, височината на изхвърлените радиоактивни продукти, метеорологичните условия /посока на вятъра и дъждове/, релеф и др. фактори, може да се формира сложна радиационна обстановка. При неразумно действие и поведение на населението в резултат на ниска радио хигиенна култура и липса на материално техническо осигуряване за профилактика, дезактивация и укриване в херметизирани помещения, ефектите от въздействието на радиоактивното замърсяване могат да се окажат разнообразни и със сложни соматични и генетични последици.

Радиоактивното замърсяване е възможно да обхване цялата територия на общината. Нивото на повърхностното радиоактивно замърсяване на плодове и зеленчуци е възможно да достигне от 200 до 10 000 Бекерел/кг, на водоеми до 6000 Бекерел/л; на фуражи до 30 000 Бекерел/кг.

Нивото на радиационния фон е възможно да се повиши 20-30 пъти и да достигне 0.5 $\mu\text{Sv/h}$ (както бе измерено през май 1987 г. във Варна).

В началото на аварията основния радионуклид формиращ дозата вътрешно облъчване ще бъде J-131 поради малкия ППР - 8.5 дни. Най силно радиотоксични хранителни продукти ще бъдат млякото и млечните продукти от тревопасни животни използващи открити пасища и фуражи. След 60-70 дни основен източник на вътрешно облъчване ще бъде Cs-137 и Sr-90 поради неравномерното му разпределение в организма, големия период на полуразпад и трудното прогнозиране на разпределението и преразпределението в екосистемите.

Рискова група под въздействието на J-131 ще се окажат децата на възраст от 2

- 10 години защото тогава щитовидната жлеза използва най - много йод (J-125) за синтез на тиреоидни хормони. Рисковите групи ще бъдат много по-силно засегнати в кметства, които не използват йодирана сол.

Рискови групи по отношение на Sr-90 и Cs-137 ще бъдат децата до 2 - годишна възраст поради натрупване на цезий и стронций в млечните зъби, костите и мускулите.

При непълноценно минерално хранене с храна бедна на калций ще се на руши калциево фосфатната обмяна на децата до 15 години.

Радиоактивно замърсяване би могло да се получи при:

- аварийна ситуация в АЕЦ "Козлудуй", съпроводена с неконтролируемо изпускане на радиоактивни вещества в околната среда;

- трансграничен пренос на радиоактивни вещества при аварийна ситуация в АЕЦ „Черна вода”, намираща се на територията на Република Румъния или друга такава;

- инциденти с транспортни средства (автомобили, ж.п. вагони, плавателни средства и самолети), превозващи радиоактивни материали.

- авария в обекти, съхраняващи и работещи с източници на йонизиращи лъчения

Населените места в община Ценово се намират извън 30 - километровата опасна зона за такъв тип замърсяване и на двете АЕЦ-и.

В община Ценово попадаща в **"Зоната за дълговременни защитни мерки"** под ръководството на Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия във взаимодействие с компетентните държавни и областни органи и организации, при **"Надпроектна авария" в АЕЦ**, при която се изхвърлят радиоактивни вещества в околната

среда, при **“Трансграничен пренос на радиоактивни вещества”** и **радиационни аварии свързани с трафик и незаконно преместване на ядрен материал и/или радиоактивни вещества** се създава такава организация на **"Аварийно реагиране"** и **“Намеса”**, дейност и живот в областта, гарантираща не превишаване на границата на ефективната доза на общото външно и/или вътрешно облъчване и на производните граници за населението, определени в **НАРЕДБА №28 от 03.10.2006 г. за условията и реда за медицинско осигуряване и здравни норми за защита на лицата в случай на радиационна авария /** обн., ДВ, бр. 84 от 17.10.2006 г./ и **НАРЕДБА за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна авария /**Приета с ПМС № 313 от 22.11.2011 г., обн., ДВ, бр. 94 от 29.11.2011 г./.

Създадената организация включва изпълнението на мерки и мероприятия при радиационни аварии и инциденти в обекти - рискови категории от I до V, класове от 1 до 5 по смисъла на Наредба за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна авария, осигуряващи своевременно и адекватно реагиране при възникване на авария в съответствие с рисковата категория и класа на аварията в зоните за аварийно планиране

- **1. зона за аварийно планиране на площадката - защитена зона;**
- **2. зона за превантивни защитни мерки;**
- **3. зона за неотложни защитни мерки;**
- **4. зона за дълговременни защитни мерки.**

При възникване на авария в АЕЦ Козлудуй населените места от община Ценово не са застрашени от попадане в зони с висока мощност на дозата на радиоактивно замърсяване, които могат да доведат до високи нива на еквивалентните дози (от 0,15 до 0,05 sv). Същите не са застрашени и от попадане в зони на радиоактивно замърсяване с по - ниска мощност на дозата, която би могла да предизвика натрупване на еквивалентни дози от порядъка до 0,05 Sv.

При средногодишна скорост на приземния вятър от 2 м/сек (7.2 км/час) утаяването на радиоактивните аерозоли по следата на радиоактивния облак на територията на 30-километровата зона ще започне след около 10 часа, а на територията извън тази зона - след около 20-24 часа (за територията на Община Ценово).

При разрушаване на топлоотделящите елементи и стопяване на активната зона в атмосферата могат да се изхвърлят големи количества изотопи на техногенни радионуклиди Йод 131,133 и 135 (40%), Цезий 134 и 137 (30%), Телур 132 (20%) и в по-малки количества на изотопите на Стронций 89 и 90, Рутений 103 и 106 и други.

При ядрена авария в АЕЦ „Черна вода” - Р Румъния, с реактор тип „КАНДУ“ е възможно разгерметизиране на активната зона и изхвърляне на ядрено гориво в околната среда и изтичане на топлоносителя и/или забавителя. При това ще се отделят същите изотопи, както и при авария в АЕЦ "Козлудуй". Затова при трансграничен пренос от Румъния на територията на община Ценово ще се прилагат и същите защитни мерки.

Поради това, че като забавител и топлоносител се използва тежка вода при евентуална авария е възможно да се получи допълнително изхвърляне на тритий в околната среда под формата на пари. В този случай валежите ще утежнят радиационната обстановка, като основното замърсяване може да се очаква във водните басейни, подпочвенните води и питейните водоизточници.

На територията на община Ценово има обекти, в които се съхраняват и използват източници на йонизиращо лъчение (ИЙЛ). Рискът за възникване на инцидент, който да засегне голяма група хора на територията на общината е минимален - обикновено при инцидент с ИЙЛ се създава локална аварийна ситуация, незасягаща територии извън контролирания обект.

Основните възможности за радиационно облъчване са:

Външно облъчване от опасен закрит ИЙЛ, поради стоене в непосредствена близост до него (едно или повече облъчени лица);

Външно облъчване от открит ИЙЛ, поради стоене в непосредствена близост до него и неправилно боравене (едно или повече облъчени лица);

Ситуацията може да се усложни при наличието и на нерадиационни рискови фактори, като пожар, експлозия, химически реагенти и други, които следва да се анализират и отчитат при реагирането.

В случаите на инциденти с транспортни средства, превозващи радиоактивни материали, може да се стигне до облъчване на лицата, извършващи транспортирането, спасителите и на персонала, ликвидиращ последствията.

• **Химично замърсяване. Промислени аварии, свързани с отделяне на опасни вещества**

„Промислена авария” е внезапна технологична повреда на машини, съоръжения и агрегати или извършване на дейности с рискови вещества и материали в производството, обработката, използването, съхраняването, натоварването, транспорта или продажбата, когато това води до опасност за живота или здравето на хора, животни, имущество или околната среда. Те могат да възникнат вследствие на природни бедствия, техногенни причини или човешка грешка при неспазване на технологичната дисциплина и изискванията за безопасност на труда.

Промислените аварии обикновено са съпроводени с взрив, възникване на пожар, разрушаване и повреда на имущество и реална опасност за живота или здравето на хора, животни, замърсяване с ОХВ на околната среда – въздуха и водата на големи райони.

Опасни химически вещества са всички вещества, които при определени условия и концентрация предизвикват вредно въздействие върху нормалната жизнена дейност на хора, животни и растения.

Много от органичните химически суровини и продукти не са токсични, но при запалване горят непълно, в резултат на което се получават токсични газове.

Парите на много от химичните вещества и смеси, ползващи се в промишлеността, при смесването с въздуха образуват експлозивни смеси. Експлозиите водят до разрушения, загуба на материални ценности, наранявания и смърт на хора.

С развитието на технологиите и нарастване обема на производство се увеличава и рискът от възникване на аварии и инциденти. Най-сериозни последствия биха възникнали при авария в обекти, работещи с химически, пожаро и взривоопасни вещества, които при запалване или взрив отделят токсични газове.

Основни причини, които могат до доведат до замърсяване на околната среда с опасни химични вещества в община Ценово са:

- прекъсване на преминаващия през областта магистрален газопровод, авария в някоя от двете автоматични газоразпределителни станции; инциденти в обекти с предмет на дейност доставка, съхранение и търговия с втечнени въгледороди и техни смеси;

- изтичане на амоняк от хладилни инсталации;

- неправилно използване на течен хлор при дезинфекциране на водопроводните и очистителни съоръжения;

- пътно-транспортни произшествия и инциденти със специализирани транспортни средства, превозващи опасни химични или взривни вещества;

- разпиляване или неправилно съхранение на ПРЗ, живак и др.химични продукти;

- осъществяване на терористичен акт с разпръскване на токсични вещества.

На територията на Община Ценово няма предприятия с рискови производствени площадки и съоръжения, на чиято територия се използват или съхраняват опасни химични вещества и смеси (ОХВС), продукти за растителна защита (ПРЗ), взривни материали и

вещества, нефто и газопродукти, които при евентуално възникване на аварии биха предизвикали замърсяване на въздуха, водите и почвата, застрашавайки живота и здравето на хората и живите организми.

При възникване на промишлена авария в обекти, използващи нефтопродукти и метан, при най-лошо развитие на обстановката основен възприет принцип при аварийното планиране е вероятно да се очаква пожар, експлозия и замърсяване на околната среда с въглероден окис, сяросъдържащи съединения, въгледороди и други токсични газове.

Промислена авария в обекти, използващи ОХВС би довела до обгазяване с амоняк и амонячни съединения, хлопроизводни съединения, сяросъдържащи съединения и въгледороди, въглеродни оксиди и много др. В повечето от случаите аварията е съпроводена с пожар и/или експлозия, което би довело до още по-голямо замърсяване на околната среда и застрашаване здравето на населението.

Промислена авария в производствените помещения или в складовете за съхранение на ВВ би довела до възникване на експлозия и силно замърсяване на атмосферния въздух с множество токсични вещества, чиято специфика се определя от вида на конкретното взривно вещество - най-често с въглероден окис (CO) и азотни оксиди – NO, NO₂, N₂O₃, N₂O₄, като количествата им зависят от кислородния баланс на ВВ. Възможно е замърсяване и със серни съединения – серен диоксид (SO₂) или сероводород (H₂S), ако във ВВ има наличие на сяра. Вследствие на експлозиите се очакват и големи поражения върху инфраструктурни обекти и сграден фонд в самите обекти и в околните населени места и квартали.

В близост до територията на общината преминават основни железопътни пътища Букурещ - Русе – Варна и Букурещ - Русе – Горна Оряховица, пътища от Европейската пътна мрежа Път I – 5 (Русе – Бяла – Велико Търново), Път I – 2 (Русе – Разград – Варна) и Път II-21 (Русе – Тутракан – Силистра), по които се транспортират различни по количества и вид химически, пожароопасни и взривоопасни продукти.

При аварии или катастрофи с железопътни или автоцистерни е възможно да се получат разливи на химически опасни или токсични продукти, свързани със загазоване на различни по мащаби райони, със замърсяване на почви от разливане и на водоеми от просмукване на продуктите.

- **Нефтени разливи по р. Дунав**

Трафикът по река Дунав, както и превозът на товари, в т. ч. опасни субстанции, са свързани с риск от аварии или инциденти с плавателни съдове в крайбрежните обекти. Най-силно замърсяване може да се получи при аварии или разрушаване на плавателни съдове, превозващи нефтопродукти. Разливите могат да обхванат десетки квадратни километри с висока плътност на замърсяването. Това ще доведе до замърсяване на огромни площи и нанасяне на големи щети върху флората и фауната на река Дунав. Застрани от замърсяване ще бъдат и вододайните зони за питейни и промишлени води, чиито сондажи и кладенци са разположени в непосредствена близост до река Дунав.

- **Биологично заразяване**

Съществуващите производствено-икономически условия, структурата на селското стопанство, географското разположение на общината, влошаващата се често международна епизоодична обстановка, търговията, вносът и износа с живи животни, продукти от животински и растителен произход са условия за възникване на огнища на биологично заразяване.

Конкретните рискове за здравето, живота на населението и животните са функция на вида на болестотворният агент /вида на заразната, паразитна болест/ и условията при които се реализира и развива заболяването /епидемията/.

Рисковете за индивидуалната и публичната безопасност, първоначалните защитни мерки, зоните за изолация и защита от биологични агенти.

Появата на огнища на зараза може да стане чрез:

- вдишване на заразен въздух; употреба на заразени хранителни продукти и вода;
- чрез ухапване от заразени насекоми, кърлежи или гризачи;
- при контакт с болни хора, животни или заразени предмети;
- био-терористичен акт - чрез заразяване на водоизточници, складови помещения, фуражи, земеделски площи, храни и др.

Грипът е най-разпространената инфекция в света. Броят на заболялите от него превишава неколкостотинкратно този от всички остри инфекции, а жертвите му надхвърлят загиналите от двете световни войни взети заедно. Всякака година от грип боледуват 5 милиона души: половин милион умират, а по време на пандемия грипният вирус може да обиколи света за ден-два и да поразии до 50% от населението на земята. В България регистрираните случаи на заболяли от грип годишно са около 300 хиляди по данни на Националния център по инфекциозни и паразитни болести. Вирусът мутира толкова бързо, че никой никога не придобива пълен имунитет.

- **Големи пътно-транспортни произшествия**

Пътнотранспортно произшествие е събитие, възникнало в процеса на движение на ППС /пътно превозно средства/ и предизвикало нараняване или смърт на хора, повреда на пътно превозно средство, път, пътно съоръжение, товар или други материални щети, налагащо незабавна локализационна, спасителна и непосредствена възстановителна намеса в широк мащаб. Тежки пътнотранспортни произшествия са тези при които в резултат на произшествието са настъпили смърт или нараняване на хора. Загинал при ПТП е всеки човек, който в резултат на произшествието е загинал на място или когато в резултат на нанесените травми е починал до 30 дни след това. Ранен при ПТП е всеки човек, който в резултат на произшествието е получил лека, средна или тежка телесна повреда по смисъла на чл.128,129 и 130 от НК.

Най-високото ниво на риск от възникване на ПТП в община Ценово съществува по първокласните пътища I-5 (Русе – Бяла – Велико Търново). Железопътни катастрофи са възможни по основен железопътен пъти Букурещ - Русе – Горна Оряховица.

- **Терористични действия**

В условията на усложнена криминогенна обстановка и в резултат на терористични действия е възможно преднамерено предизвикване на бедствия, аварии и катастрофи с тежки последствия.

Предвид същността на тероризма като явление в обществения живот, многообразието на видовете тероризъм, целите и задачите които са си поставили извършителите, няма наличие на обекти в **община Ценово** представляващи интерес за терористична дейност /актове/, но анализът на риска може да бъде изготвен за всеки конкретен случай и обект, отчитайки прогнозните загуби на населението и обем от дейности по извършване на СНАВР. В този смисъл след реализиране на терористични актове /действия/ върху конкретен потенциално опасен обект, рискът се прогнозира и анализира в съответствие с релевантния план.

- **Невзривени боеприпаси**

На територията на общината има неустановени по количество и месторазположение невзривени артилерийски и стрелкови боеприпаси. Значителна част са запазили бойните си

възможности и представляват смъртоносна опасност при неправилно боравене с тях. При попадането на такива боеприпаси в технологичния процес на металургични предприятия, работещи със скрап са възможни големи производствени аварии, свързани с човешки жертви и значителни материални загуби.

3. Качествена оценка на рисковете в района. Преценяване и приоритизиране на рисковете

Рискът се дефинира като вероятност да се случи нещо, което ще има вредни последици (за живота или здравето на населението, имуществото или за околната среда). Рискът се измерва по отношение на вредните последици и вероятността.

Оценката на риска е част от процеса на управление на риска и включва конкретни стъпки: идентификация и първоначално описание на риска, анализ и преценяване на риска. Подходът за управлението на риска от бедствия, се основава на принципите и методите в БДС ISO 31000: „Управление на риска – принципи и указания“ и БДС ISO 31010: „Управление на риска – методи за оценяване на риска“.

В таблица № 3 – шаблон за оценка на риска са нанесени всички опасности, определени в т. 2.

За целите на оценката на риска са дефинирани четири области на вредните последици, които се вземат предвид. Областите на вредните последици от съответния риск, на които трябва да се обърне внимание в сценариите при описване на последиците са:

- Социални последици (**С**) - последици за хората и прекъсване на нормалната социална функция – потенциалният брой на загиналите, на сериозно пострадалите или болелите, както и броят на непосредствено засегнатите хора – евакуирани/преместени и временно настанени лица;

- Последици за инфраструктурата (**И**) - поражения на сгради, съоръжения, прекъсване на доставките на основни стоки/услуги;

- Икономически загуби (**З**) - общите загуби в лева за всички категории, включително разходите за лечение, разходите за незабавни или дългосрочни мерки за възстановяване, разходите от прекъсване на икономическата дейност, косвени социални разходи и други преки и косвени разходи;

- Последици за околната среда (**О**) - въздействие върху географията на района с последици за околната среда, релефа, природните ресурси - разходите за възстановяване на околната среда или щетите върху околната среда.

Анализът на последиците може да бъде представен в табличен вид. В таблица по-долу е даден списък на опасностите, които могат да засегнат община Ценово:

Таблица № 3

Източник на риск	Области на вредните последици			
	Социални последици (С)	Последици за инфраструктурата (И)	Икономически загуби (З)	Последици за околната среда (О)
Земетресения	•	•	•	•
Наводнения	•	•	•	•
Снегонавявания и обледяване	•	•	•	
Ледоход по р. Дунав		•	•	•

Свлачища	•	•	•	•
Силни бури		•	•	
Горски и полски пожари			•	•
Пожар в урбанизирани територии	•	•	•	
Радиоактивно замърсяване	•		•	•
Химично замърсяване. Промислени аварии, свързани с отделяне на опасни вещества	•	•	•	•
Нефтени разливи по р. Дунав			•	•
Биологично заразяване	•		•	•
Големи пътно-транспортни произшествия	•		•	
Терористични актове	•			
Невзривени боеприпаси	•			

След идентифициране и характеризирание (описване) на рисковете от бедствия, вторият етап в оценката на риска е извършване на анализ на риска.

Анализът на риска включва разглеждане на вероятността и последствията от всеки един риск (определени от характеристиките на риска, установени в първия етап от процеса на оценката на риска). Анализът на риска включва разглеждане на източниците на рискове, последствията от тях и вероятността за възникване на тези последствия. Определят се факторите, които влияят върху последствията и вероятността. Рискът се анализира в контекста на съществуващите мерки за контрол (съществуващ контрол на риска), като се обединяват оценките на последствията и вероятността.

В зависимост от обстоятелствата, анализът на риска може да бъде качествен, полуколичествен, количествен или комплексен. Качественият анализ най-често се използва за получаване на обща представа за нивото на риска. На по-късен етап, при необходимост може да бъде извършен по-детайлизиран количествен анализ на риска.

При качествения анализ на риска за всяка определена опасност се определят критериите за вероятността и последствията от Таблица № 4 и Таблица № 5.

Таблица № 4 Критерии за последствията

Ниво	Описание	Детайлно описание
1	Незначителни	Няма ранени, малко или никакви щети, малки финансови загуби.
2	Малки	Необходимост от оказване на първа помощ, малки щети по сградите, средни финансови загуби.
3	Умерени	Необходимост от медицинско лечение на пострадалите, умерени щети по сгради и по инфраструктурата, високи финансови загуби.
4	Големи	Значителни наранявания, високо ниво на щети по сгради и инфраструктура, големи финансови загуби.
5	Катастрофални	Смъртни случаи, повечето сгради и инфраструктура са сериозно повредени, огромни финансови загуби.

Таблица № 5 - Критерии за вероятност

Ниво	Описание	Детайлно описание	Индикативен среден период на повторяемост	Индикативна честота
А	Много вероятно	Очаква се да възникне в повечето случаи. (Много документирани събития и доказателствени факти)	≤ 1 година	Един или повече пъти в годината
В	Вероятно	Вероятно е да възникне в повечето случаи. (Много документирани събития. Случили се в близкото минало събития в други съпоставими области/общини/територии. Голяма възможност, причина или условие за възникване.)	≤ 10 години	Един или повече пъти на 10 години
С	Възможно	Може да възникне в даден момент. (Малък брой документирани събития. Случили се в близкото минало събития в други съпоставими области/общини/територии. Малка възможност, причина или условия за възникване.)	≤ 100 години	Един или повече пъти на 100 години
Д	Малко вероятно	Може би ще възникне в даден момент. (Много малко документирани събития или доказателствени факти; Няколко случили се в близкото минало събития в други съпоставими области/общини/територии. Много малка възможност, причина или условия за възникване.)	≤ 1000 години	Един или повече пъти на 1000 години
Е	Много рядко	Може да се случи само при изключителни обстоятелства. (Няма документирани събития или други доказателствени факти; Няма случвали се събития в други съпоставими области/общини/територии. Изключително малка възможност, причина или условия за възникване.)	>1000 години	По-малко от един път на 1000 години

За представяне на качествена оценка на риска е използвана матрица за анализ на риска, определена от определените два фактора: вероятност и последствия, като тя се получава от комбинацията на Таблицы № 2 и 3. Използвайки матрицата за анализ на риска,

идентифицираните рискове са класифицирани в едно от четирите нива: Екстремно, Високо, Умерено и Ниско.

Екстремно ниво на риск - това са критични рисковете, на които е необходимо да се обърне специално внимание и да се предприемат мерки за тях с висок приоритет.

Високо ниво на риск - това са значими рискове, с достатъчно голям потенциал на вредните последици, за които също трябва да се предприемат приоритетно мерки.

Таблица 6 - Качествена матрица на риска

Вероятност (от таблица3)	Последици (от таблица2)				
	1 Незначителни	2 Малки	3 Умерени	4 Големи	5 Катастрофални
Много вероятно	Ниско	Умерено	Високо	Екстремно	Екстремно
Вероятно	Ниско	Умерено	Високо	Високо	Екстремно
Възможно	Ниско	Умерено	Умерено	Високо	Високо
Малко вероятно	Ниско	Ниско	Умерено	Умерено	Умерено
Много рядко	Ниско	Ниско	Ниско	Умерено	Умерено

Умерено ниво на риск - това са по-малко значими рискове. Това означава, че те трябва да се наблюдават, за да се гарантира, че са предприети подходящи мерки.

Ниско ниво на риск - справянето с тези рискове може да бъде предмет на планирането на отделните компетентни органи.

Преценяването на риска осигурява полезен начин за определяне на приоритетите за значимите рискове за СНРБ.

Използваният модел за приоритизирането на рисковете е базиран върху следните критерии:

Сериозност – относителните вредни последици върху хората и/или щетите в лева.

Управляемост – относителната способност за намаляване на риска (чрез средства за управление на риска).

Нарастване – степента на нарастване на риска – чрез увеличаване на вероятността да настъпи екстремно събитие, чрез увеличаване излагането (на хора, сгради, съоръжения и околната среда) на опасността или комбинация от двете.

Критерият „Сериозност“ има най-голяма относителна тежест.

За всеки риск се определят потенциалните вредни последици в следните области:

Социални последици (С) – последици за хората и прекъсване на нормалната социална функция – потенциалният брой на загиналите, на сериозно пострадалите или заболелите, както и броят на непосредствено засегнатите хора – евакуирани/преместени и временно настанени лица;

Последици за инфраструктурата (И) – поражения на сгради, съоръжения, прекъсване на доставките на основни стоки/услуги;

Икономически загуби (З) – общите загуби в лева за всички категории, включително разходите за лечение, разходите за незабавни или дългосрочни мерки за възстановяване, разходите от прекъсване на икономическата дейност, косвени социални разходи и други преки и косвени разходи;

Последствия за околната среда (**О**) – въздействие върху географията на района с последствия за околната среда, релефа, природните ресурси – разходите за възстановяване на околната среда или щетите върху околната среда.

За всеки риск са определени нивата на потенциални вредни последствия по всяка от горепосочените области, като е използвана скала от 1 до 5 от долната таблица.

Таблица № 7

Ниво	1	2	3	4	5
Описание	Незначителни	Малки	Умерени	Големи	Катастрофални
Критерии	Детайлно описание на последствията				
СОЦИАЛНИ ПОСЛЕДСТВИЯ					
Потенциален брой на загиналите	Потенциален брой на смъртни случаи непосредствено причинени от опасното събитие (бедствие): < 1 на 10 000 000 души от населението на територията на общината	Потенциален брой на смъртни случаи непосредствено причинени от опасното събитие (бедствие): > 1 на 10 000 000 души от населението на територията на общината	Потенциален брой на смъртни случаи непосредствено причинени от опасното събитие (бедствие): > 1 на 1 000 000 души от населението на територията на общината	Потенциален брой на смъртни случаи непосредствено причинени от опасното събитие (бедствие): > 1 на 100 000 души от населението на територията на общината	Потенциален брой на смъртни случаи непосредствено причинени от опасното събитие (бедствие): > 1 на 10 000 души от населението на територията на общината
Потенциален брой на сериозно пострадалите или заболелите	Тежки наранявания* на по-малко от 1 на 10 000 000 души от населението на територията на общината или сериозни наранявания* на по-малко от 1 на 1 000 000 души от населението, или малки наранявания** на хора	Тежки наранявания* съпътстващи дългосрочна или трайна неработоспособност на по-малко от 1 на 10 000 000 души от населението на територията на общината или сериозни наранявания*, повече от 1 на 1 000 000 души от населението. Броят на пострадалите	Тежки наранявания* съпътстващи дългосрочна или трайна неработоспособност на по-малко от 1 на 1 000 000 души от населението на територията на общината или сериозни наранявания*, повече от 1 на 1 000 000 души от населението. Броят на пострадалите	Тежки наранявания* съпътстващи дългосрочна или трайна неработоспособност на по-малко от 1 на 1 000 000 души от населението на територията на общината или сериозни наранявания*, повече от 1 на 10 000 души от населението. Броят на пострадалите	Тежки наранявания* съпътстващи дългосрочна или трайна неработоспособност на по-малко от 1 на 1 0 000 души от населението на територията на общината или сериозни наранявания*, повече от 1 на 1 000 души от населението. Броят на пострадалите

		е във възможностит е на наличните здравни ресурси.	може да надхвърли възможностит е на наличните здравни ресурси.	надхвърля възможностит е на наличните здравни ресурси. Здравни ресурси от други области, трябва да бъдат ангажирани.	надхвърля възможностит е на наличните здравни ресурси. Здравни ресурси от цялата страна, трябва да бъдат ангажирани.
Потенциален брой на хората, засегнати непосредствено от опасното събитие (бедствие)		Броят на евакуираните/ преместените и временно настанени лица за период < 72 часа е във възможностит е на местните власти. Не е необходима външна помощ.	До 100 евакуирани / преместени и временно настанени лица за период от няколко дни до седмици. Броят на преместените и временно настанени лица може да надхвърли възможностите на местните власти.	До 1000 евакуирани / преместени и временно настанени лица. Броят на преместените и временно настанени лица надхвърля възможностит е на местните власти. Необходима е външна помощ.	До 1000 евакуирани / преместени и временно настанени лица. Необходима е външна помощ.

ПОСЛЕДСТВИЯ ЗА ИНФРАСТРУКТУРАТА

Материални щети	Никакви или малки щети.	Малки щети по сградите.	Умерени щети по сградите и инфраструктурата	Високо ниво на щети по сградите и инфраструктурата	Повечето от сградите и инфраструктурата са сериозно увредени.
Прекъсване на доставките на основни стоки/услуги	Ограничени смущения, намаляване на доставките на основни стоки/услуги в размер $\leq 10\%$.	Леки смущения, намаляване на доставките на основни стоки/услуги в размер $\leq 30\%$. Засегнато е население на малка част от територията	Тежки смущения, намаляване на доставките на основни стоки/услуги в размер $\leq 50\%$. Засегнато е част от населението на средна до	Много сериозни смущения, намаляване на доставките на основни стоки/услуги в размер $\leq 80\%$. Засегната е голяма част от населението	Изключително Сериозни смущения, намаляване на доставките на основни стоки/ услуги в размер $\leq 100\%$. Засегната е по- голямата

		на общината	голяма част от територията на общината	на територията на общината.	част от населението на територията на общината
ИКОНОМИЧЕСКИ ЗАГУБИ					
Загуба на стопанска дейност и /или стойност на активите	Икономически спад на стопанската дейност и /или загуба на активи на стойност < 0.003% от брутният вътрешен продукт в общината.	Икономически спад на стопанската дейност и /или загуба на активи на стойност > 0.003% от брутният вътрешен продукт в общината.	Икономически спад на стопанската дейност и /или загуба на активи на стойност > 0.03% от брутният вътрешен продукт в съответната община.	Икономически спад на стопанската дейност и /или загуба на активи на стойност > 0.3% от брутният вътрешен продукт в съответната община.	Икономически спад на стопанската дейност и /или загуба на активи на стойност > 3% от брутният вътрешен продукт в съответната община.
ПОСЛЕДСТВИЯ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА					
Загуби на биологични видове и/или естествения ландшафт	Няма увреждания за екосистемите.	Малки увреждания за екосистеми и биологични видове от регионално значение.	Малки увреждания за екосистеми и биологични видове от национално значение и/или значителни загуби или увреждане на екосистемата или на биологични видове от местно или регионално значение.	Малки увреждания за екосистеми и биологични видове от национално значение и/или значителни загуби или увреждане на екосистемата или на биологични видове от регионално значение и/или тежки увреждания за екосистемата или биологични видове от местно или регионално значение.	Трайно унищожаване на екосистемата или биологични видове от местно, регионално или национално значение и/или тежки увреждания за екосистемата или биологични видове от регионално или национално значение и/или значителни загуби или увреждане на екосистемата или на биологични

					видове от национално значение.
Поражения за околната среда	Незначителни екологични щети.	Малки екологични щети.	Умерени екологични щети.	Големи екологични щети.	Катастрофалн и /непоправими екологични щети.

*Тежки наранявания – наранявания, които поставят в опасност живота, ако не се окаже спешна медицинска помощ и незабавно лечение в болница. Примери са неконтролируем кръвоизлив, перфорирани органи, други вътрешни наранявания.

**Сериозни наранявания – наранявания, за които се изискват специални медицински грижи (включително хирургична намеса) и лечение в болница, но няма непосредствена опасност за живота. Примери са фрактура на кост, загуба на съзнание, изгаряния и др.

***Малки наранявания – леки наранявания, за които се изисква оказване на първа медицинска помощ и наблюдение. Примери за такива наранявания са леки порезни рани, леки изгаряния, удар в главата без загуба на съзнание и др.

При изчисляване на потенциалния брой на смъртни случаи, наранени или заболели хора, се закръглява до най-близкото цяло число. Например потенциалният брой на смъртни случаи при бедствие за население от 150 000 души на дадена територия (област или община):

- при 15 или повече потенциални жертви, последствията по Таблица №7 се оценяват като Катастрофални;

- при 2 или повече потенциални жертви (закръглено на 2 от 1,5), последствията по Таблица №7 се оценяват като Големи;

- при 1 смъртен случай, последствията по Таблица №7 се оценяват като Умерени.

В шаблона за оценка на риска, за всеки риск е нанесено определеното ниво на последствия, със стойност от 1 до 5 за всеки един от четирите фактора на критерия „Сериозност“. Нивото на вредните последствия по критерий „Сериозност“ получава крайна числова стойност в колона „Резултат“ по формулата : „Сериозност“ = 0.5x (С) + 0.25x (И) + 0.15x (З) + 0.1x (О).

Критерий „Управляемост“ включва, както определяне на трудността на управление на риска от съответната опасност, така и определяне на текущото ниво на управление чрез превенция, готовност, реагиране и възстановяване.

Има 9 комбинации на трудност и усилие. Тези комбинации са разпределени в 5-степенна скала за ниво на „Управляемост“, както е показано по-долу в Таблица №8.

За всеки един риск определяме нивата на „Управляемост“ по отношение на превенция, готовност, реагиране и възстановяване, въз основа на комбинацията „трудност на управление“ и „текущо ниво“ на положените усилия.

Таблица №8

Трудност на управление	Текущо ниво (Превенция, Готовност, Реагиране и Възстановяване)	Ниво на „Управляемост“
Ниска	Високо	1
Ниска	Средно	2
Средна	Високо	
Средна	Средно	3
Висока	Високо	

Ниска	Ниско	4
Средна	Ниско	
Висока	Средно	
Висока	Ниско	5

Крайната числова стойност за критерий „Управляемост“ за всеки риск е изчислена поотделно като средноаритметична стойност на сумата от числовите стойности на определените нива на „Управляемост“ (по скалата от 1 до 5 в Таблица № 8) по отношение на превенцията, готовността, реагирането и възстановяването и е нанесена в шаблон за оценка на риска.

Критерий „Нарастване“ се формира въз основа на комбинация от „нарастването на вероятността за настъпване на събитието“ и „промяна в излагането на общността“. Има 9 комбинации на „нарастването на вероятността“ и „промяна в излагането на общността“, ако всяко от тях се оценява по 3-степенна скала (ниско/средно/високо). Тези комбинации са групирани в 5 степени, както е показано в Таблица № 9.

Таблица № 9

Нарастване на вероятността за настъпване на събитие	Промяна в излагането на обществото	Ниво на „Нарастване“
Ниска	Ниско	1
Ниска	Средно	2
Средна	Ниско	
Средна	Средно	3
Ниска	Високо	
Средна	Високо	4
Висока	Ниско	
Висока	Средно	
Висока	Високо	5

Крайната числова стойност за критерий „Нарастване“ за всеки риск е изчислена поотделно и нанесена в шаблона за оценка на риска.

След определянето на числовите стойности по трите критерия („Сериозност“, „Управляемост“ и „Нарастване“) в процеса на „преценяване на риска“ се получава крайна числова стойност за всяка идентифицирана опасност.

Крайната числова стойност е изчислена като сума от получените в процеса на „преценяване на риска“ числови стойности по критериите „Управляемост“, „Нарастване“ и удвоената стойност по критерия „Сериозност“.

В шаблона за оценка на риска след формирането на крайните числови стойности за всяка от опасностите, същите са сортирани във възходящ ред, с цел подпомагане определянето на мерките и дейностите за намаляване на риска от бедствия и откриването на подход за управлението на съответния риск.

Изводи от анализа на възможните бедствия

Населението на община Ценово е застрашено от различни опасни бедствия и опасности, които могат да нанесат значителни загуби на човешки ресурси, материални ценности, разрушения на жилищни сгради, както и поражения върху инфраструктурата - пътища, канализация и др.

- с наличните сили и средства с които разполага общината не може да се справи

при големи бедствия, като силни земетресения, големи наводнения, обледявания и други;

- без специалните сили на единната спасителна система на областта при големи бедствени ситуации общината не е в състояние да се справи сама.

4. Преценяване и приоритизиране на рисковете и идентифициране на потенциални мерки за въздействие чрез превенция, готовност, реагиране и възстановяване.

След извършване на анализа на риска и степенуване на всяка една опасност по отношение на нивото на риск, СНРБ към община Ценово взе решение за границата и нивата на риск, за които да се извърши по-нататъшното преценяване за рискове с нива: „Умерено“, „Високо“ и „Екстремно“. Същите са нанесени в шаблона за оценка на риска.

Таблица №10- оценка на риска от бедствия на територията на община Ценово

№ по ред	Идентифициране на опасностите	Анализиране на риска			Преценяване на риска											Общ сбор
		Вероятност	Последствия	Ниво на риск	Сериозност					Управляемост				Нарастване		
					Социални последствия (С)	Последствия за инфраструктурата (И)	Икономически загуби (З)	Последствия за околната среда (О)	Резултат	Превенция	Готовност	Реагиране	Възстановяване	Средно аритметична стойност	Оценка на нивото	
1	Земетресения	Вероятно	Умерени	Високо	5	4	4	2	8,6	3	3	3	4	3,25	4	15,9
2	Химично замърсяване, свързано с промишлени аварии и ПТП.	Вероятно	Големи	Високо	3	3	3	3	6	3	3	3	4	3,25	3	12,3
3	Пандемии по хората	Възможно	Катастрофално	Високо	5	1	4	1	6,9	4	4	4	4	4	1	11,9
4	Наводнения	Вероятно	Умерени	Високо	3	3	3	3	6,0	3	3	2	3	2,75	3	11,8
5	Силни бури	Много вероятно	Умерени	Високо	2	3	2	2	4,5	4	3	3	4	3,5	3	11,0
6	Снегонавявания и обледяване	Много вероятно	Малки	Умерено	2	3	2	1	4,3	4	4	4	4	4	2	10,3
7	Радиоактивно замърсяване	Възможно	Умерени	Умерено	2	1	3	3	4	4	4	4	5	4,25	2	10,3
8	Свлачища	Възможно	Малки	Умерено	2	2	1	1	3,5	3	3	3	4	3,25	3	9,8
9	Горски и полски пожари	Много вероятно	Малки	Умерено	2	2	2	3	4,2	2	3	2	3	2,5	3	9,7
10	Пожар в урбанизирани територии	Много вероятно	Умерени	Високо	2	3	1	1	4	2	2	1	2	1,75	3	8,8
11	Ледоход по р. Дунав	Вероятно	Малки	Умерено	1	2	2	3	3,2	4	4	5	4	4,25	2	9,5

12	Заразни болести по животните	Вероятно	Умерени	Високо	2	1	3	3	4	2	3	3	4	3	2	9,0
13	Нефтени разливи по р. Дунав	Възможно	Малки	Умерено	1	2	1	4	3,1	2	2	2	4	2,5	2	7,6
14	Терористични действия	Възможно	Малки	Умерено	2	2	1	1	3,5	3	3	3	4	3,25	3	9,8
15	Невзривени боеприпаси	Възможно	Малки	Умерено	2	2	1	1	3,5	3	3	3	4	3,25	3	9,8

III. РАЗДЕЛ ПРЕВЕНЦИЯ

Разделът представя процесът, мерките и дейностите за превенция, с цел намаляване на риска от бедствия (по отношение рисковете определени в раздел Профил на риска, които касаят общността в община Ценово и са от значение за СНРБ).

За повишаване на устойчивостта на общностите към рисковете от бедствия, от съществено значение е да се свържат процесите на планирането на защитата при бедствия с планирането на дейностите на местните власти, с цел осигуряване на възможност за интегриране на мерките за превенция в планове, програми и проекти, включително при осъществяване на обичайните дейности.

Целта на раздела е да представи рамката, насоките на СНРБ, структурите, ролите, отговорностите и процесите, които могат да бъдат приложени за въздействие върху рисковете и постигане на дългосрочно намаляване на риска от бедствия.

Съгласно изискванията на ЗЗБ за изпълнение на целите на Националната програма за намаляване на риска от бедствия и във връзка с намаляване на рисковете, определени с областния ПЗБ, се разработва областна програма за намаляване на риска от бедствия. Общински програми за намаляване на риска от бедствия се разработват за изпълнение на целите на областната програма за намаляване на риска от бедствия и във връзка с намаляване на рисковете, определени с общинския ПЗБ.

Съветите за намаляване на риска от бедствия разработват и координират изпълнението на съответните областни и общински програми за намаляване на рисковете от бедствия (чл. 64б и 65а ЗЗБ).

Основни компоненти на раздел Превенция са следните:

- Ясно и кратко изложение на принципите и критериите за намаляване на риска от бедствия в рамките на СНРБ чрез превенция;
- Описание на това как се управлява намаляването на риска и колко предизвикателства свързани с превенцията са адресирани до СНРБ;
- Отчет на резултатите от извършените дейности и описания на конкретни, измерими и постижими мерки на СНРБ за превенция;

Описания на конкретни политики, мерки, методи и/или средства и дейности за постигане на желаните резултати за намаляване на риска от бедствия чрез превенция.

1. Принципи и критерии за намаляване на риска от бедствия в рамките на СНРБ чрез превенция.

Общинският съвет за намаляване на риска от бедствия, службите за спешно реагиране, доставчиците на основни стоки/услуги, териториалната администрация и териториалните звена на централната администрация на изпълнителната власт, юридически лица, включително юридически лица с нестопанска цел, и други, имащи отношение към намаляването на риска от бедствия, планират и провеждат превантивни мерки за защита на населението при бедствия като организират и координират:

- анализа, оценката и прогнозата за характера и последствията от най-често проявяващите се бедствия и извънредни ситуации;
- разработването и актуализирането на Общинския план за защита при бедствия (ОбщПЗБ);
- разработването на Общинската програма за намаляване на риска от бедствия и годишните планове за изпълнението ѝ;
- интегрирането на ОбщПЗБ с регионалните планове за развитие, общинските стратегии за развитие, общинските планове за развитие (по Закона за регионалното развитие), общите и подробни устройствени планове (по Закона за устройство на

територията), планове за управление на риска от наводнения (по Закона за водите), инвестиционни програми и проекти за регионално и местно развитие;

- провеждането на мероприятия за усвояване на планове, чрез провеждане на учения и тренировки;

- провеждането на целенасочено и координирано образование и обучение, като част от програмата за създаване на организация за действие и взаимодействие между органите за управление и силите за провеждане на мероприятия по защитата на населението и извършване на спасителни и неотложни аварийно- възстановителни работи;

- поддържането на непрекъснато денонощно дежурство;

- планирането на временно извеждане и евакуиране на застрашено население, когато е наложително, с предварително определяне на маршрутите и начините на извършване на извеждането, сборни евакуационни пунктове (СЕП), евакуационни центрове (ЕЦ) и места за настаняване (МН);

- планирането на медицинското осигуряване на пострадалото население и на силите участващи в спасителни работи при бедствия;

- планирането на нуждите от снабдяване с храна, вода, лекарства и стоки от първа необходимост и тяхното осигуряване;

- планирането на дейностите по осигуряване и доставка на основни строителни материали за нуждите на неотложните аварийно-възстановителни работи;

- осигуряването на ефективна комуникация със заинтересованите страни и общности, използвайки всички уместни форми с цел повишаване на информираността на населението за риска от възможните бедствия на територията на Община Ценово, както и за правилата за действие и поведение при възникването им.

- планирането и изграждането на системи за ранно предупреждение и оповестяване на рискови промишлени и хидротехнически обекти.

- обучението на населението за начините на поведение и действие и за изпълнението на необходимите защитни мерки при бедствия, което включва информационни кампании за правилното поведение на населението при различни бедствия и кампании, адаптирани за уязвимите групи в обществото – хора със зрителни и слухови затруднения, с моторни нарушения, възрастни граждани и деца, лишени от родителски грижи и др.

2. Мерки за предотвратяване или намаляване на риска от бедствия

Мерките са измерими успехи, които допринасят за изпълнение на планираните резултати посочени в ПЗБ. Мерките се определят от СНРБ, като същите трябва да бъдат ясни, постижими и измерими. Методите са процесите, ресурсите и действията, чрез които ще се постигне изпълнението на мерки определени от СНРБ. С ПЗБ се определят най-важните мерки, които ще допринесат за постигането на очакваните резултати от СНРБ (залагането на твърде много мерки размиват фокуса и водят до неоптимални резултати).

• мерки за предотвратяване или намаляване на неблагоприятните последици от сеизмично въздействие

- изследване, анализ и оценка на сеизмичния риск за територията на Община Ценово;

- приключване на техническата паспортизация на строежите в срок, с акцентирание върху степента на сеизмична осигуреност, вкл. и за недвижимите културни ценности от местно и национално значение;

- упражняване на строг контрол за стриктно спазване на съответната действаща нормативна уредба при териториално-устройственото планиране, инвестиционното проектиране и изпълнението и експлоатацията на строежите;

- усилване на амортизираните и на неосигурените на сеизмични въздействия сгради и съоръжения;

- разработване от община Ценово на сценарии за последствията от силни земетресения, с цел установяване на най-уязвимите места и вземане на допълнителни мерки при необходимост;

- обучение и практическа подготовка на представителите на общинската администрация, териториалните органи на изпълнителната власт, силите за реагиране и населението за действия при земетресение.

- **мерки за предотвратяване или намаляване на последиците от наводнения**

Мерките за намаляване на риска от наводнение и евентуалните щети при настъпването му, са следните:

- разработване и актуализиране на плана за защита при бедствия (в част наводнения);

- ефективно управление на водните нива на язовири и ретензионни водохранилища.

Недопускане на преливане през короната на дигите при поройни валежи в сравнително малки водосборни области;

- координация и сътрудничество между всички управленски нива (национално, басейново и местно) от единната спасителна система;

- ежегодно обследване на техническото и експлоатационното състояние на язовирните стени и съоръженията към тях;

- възстановяване на компрометирани диги и почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна;

- почистване и стопанисване на речните легла в границите на урбанизирана територия;

- повишаване готовността на населението за реагиране при наводнения чрез провеждане на обучителни и информационни кампании по проблемите, свързани с наводненията;

- наблюдение нивото на р. Дунав и р. Янтра и р. Студена, при получаване предупреждение от компетентните органи, с оглед предприемане адекватни защитни действия.

- **мерки за намаляване на последствията при обилни снеговалежи, снежни бури и заледряване**

Основните дейности по зимно поддържане на пътната мрежа включват подготвителни работи, снегозащита, снегопочистване и обезопасяване на пътищата против заледряване и се извършват от Агенция „Пътна инфраструктура” за републиканските пътища извън границите на урбанизираните територии и платната за движение на републиканските пътища в границите на населените места от община Ценово, и от Община Ценово - за общинските пътища в населените места и четвъртокласната пътна мрежа. Мерките за намаляване на последствията са:

- ежегодна актуализация на Програмата за работа на общината през зимния сезон, с определяне на броя и вида на техниката за снегопочистване на пътищата от общинската пътна мрежа. Сключване на договори с физически и юридически лица, чиято техника може да се привлича при усложнена зимна обстановка;

- приоритетно осигуряване на достъп до важни обекти – медицински заведения, електроподстанции, помпени станции за питейна вода, АГРС, учебни и детски заведения и др.;

- подготовка на центрове за настаняване на бедстващи и нуждаещи се хора, намиращи се на територията на община Ценово;

- изготвяне на списъци на лицата на хемодиализа, родилки и други хора, нуждаещи се от медицинска помощ и създаване на организация за тяхното транспортиране до МБАЛ в гр. Бяла и гр. Русе при усложнена метеорологична обстановка;

- непрекъснато следене на метеорологичните условия за своевременно реагиране при очаквани обилни снеговалежи.

- **мерки за предотвратяване или намаляване на риска от свлачищни процеси**

Дунавската равнина е покрита почти изцяло с лъос. Лъосът е една от основните причини за възникване на свлачищата. Една от най-съществените му черти е нееднородността в неговия строеж във вертикална и хоризонтална посока. Характерно за лъоса е неравномерното пропадане в зависимост от преовлажняването му - при повишаване на водното съдържание на лъоса се получават пропадания от увеличаване на собственото му тегло. Допълнителният товар от сгради и съоръжения е също важен фактор за неравномерно пропадане на лъосовата основа. Наличие на временни подпочвени води, предизвикани от аварии във В и К мрежата или недобро дрениране на терените са основна причина за поява на пропадъчни деформации.

Мерки за намаляване на риска от свлачищни процеси:

- мониторинг на свлачищните райони на територията на община Ценово;
- недопускане на застрояване в свлачищни райони;
- надеждно отвеждане на дъждовните повърхностни води;
- изграждане на дренажни системи с цел понижаване на нивото на подпочвените води, при необходимост изграждане на подпорни стени (бетонни или гамбионни).

- **мерки за предотвратяване или намаляване на последствията при радиационна авария**

В резултат на изхвърляне на радиоактивни вещества в околната среда при авария в ядрена централа може да се стигне до радиоактивно замърсяване на част от територията на страната (в частност територията на община Ценово) и до облъчване на лица от населението.

За да се минимизират последиците от това е необходимо:

- поддържане в непрекъснат режим на работа на системите за радиационен мониторинг;
- поддържане на националната система за оповестяване при възникване на авария в АЕЦ или на друго място и своевременно информиране на населението за авария;
- непрекъснат обмен на информацията за радиационната обстановка при възникване на аварийна ситуация;
- разработване на аварийни планове за рискови обекти, съхраняващи и работещи с източници на йонизиращи лъчения с цел създаване на организация за аварийно реагиране и поддържане на аварийна готовност;
- поддържане готовността на екипи за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи (СНАВР);
- усвояване на планове за защита при бедствия от общинска администрация, кметствата, юридическите лица (еднолични търговци) и населението;
- обучение на населението за начините на поведение и действие при радиационна авария и повишен радиационен фон.

- **мерки за предотвратяване или намаляване на последствията при авария с опасни вещества**

Основната превантивна дейност на институциите и Община Ценово се изразява в информиране на населението за наличието на предприятия и съоръжения, на чиято територия се използват и/или съхраняват опасни вещества в размери, които могат да предизвикат промишлена авария осъществяване на превантивен контрол в тези обекти.

Други мероприятия за предотвратяване и намаляване на последствията от промишлена авария с опасни химични вещества и смеси са:

- предварително прогнозиране на последствията от възникване на промишлени аварии в зависимост от вида, количеството, вредното въздействие и разпространението на опасните химични вещества и смеси;

- ежегоден контрол, чрез планирани и извънредни проверки на рисковите обекти, от страна на отговорните институции, по отношение на изпълнение на управленските, организационните и техническите мерки за осигуряване на пожарната и аварийна безопасност, безопасните условия на труд и политиките за предотвратяване на големи аварии и ограничаването на последствията от тях.

- разработване от Община Ценово на външни аварийни планове на обектите с висок рисков потенциал, съгласуване със съседните обекти, с РИОСВ Русе и РДПБЗН Русе;

- провеждане на тренировки в тези обекти за действия на обектовите команди, основните и съставни части на единната спасителна система и местната изпълнителна власт при аварийна ситуация;

- изграждане и поддържане на локални системи за оповестяване на персонала на предприятието, на съседните обекти и на близоотстоящите населени места при възникване на аварии с отделяне на опасни химични вещества;

- проверка и поддържане в изправност на сиренните системи в населените места в община Ценово.

- **мерки за предотвратяване или намаляване на последствията при бедствия вследствие инциденти с плавателни съдове – нефтени разливи и разливи на ОХВС**

- непрекъснато наблюдение на р. Дунав от оторизираните власти – ИА „Морска администрация”, ИАПД и РГС Русе ;

- прогнозиране и оценка на възможно развитие на инцидента и последствията от него;

- преценка на базата на експертна оценка дали инцидентът би довел до бедствие и дали да бъде задействана ЕСС;

- участие на сили и средства от община Ценово при необходимост.

- **мерки за предотвратяване или намаляване на последствията при ледоход по р. Дунав**

- Прогнозиране на ледовите явления - ИАПД-Русе, въз основа на собствени данни и данни от румънската хидрографна служба AFDG – Галац изготвят тридневни прогнози за вероятно ледообразуване, уплътняване на леда и по-нататъшно поведение на ледовата обстановка.

- Организиране и поддържане на постоянна оперативна и аварийна готовност и наблюдение при ледоход и ледови запор - при вероятност за ледообразуване заинтересованите институции изграждат и осигуряват дейността на дежурни звена за оперативно наблюдение и действие при поява на ледоход, както и за анализ и вземане на решения при наличие на ледова обстановка. Наблюдението се извършва от брегови пунктове в оперативния район.

- непрекъснат взаимен обмен на информацията и оповестяване от страна на заинтересованите институции.

• **мерки за предотвратяване или намаляване на последиците от биологично заразяване (пандемии по хората и заразни болести по животните)**

Мерките по биологична защита са следните:

- мониторинг на рисковите територии;
- приемане, обработка, обобщаване и обмен на информацията;
- информиране на обществото за възможните рискове и действията при биологично заразяване;
- обучение на екипите от частите на единната спасителна система за действия при биологично заразяване;
  - планиране, създаване и съхранение на материални запаси (лекарства, ваксини, препарати, тестове и пр.) за подпомагане при биологично заразяване;
  - провеждане на обучение на населението по места, организирано от кметовете на общините, за предприемане на необходимите действия при възникване на биологично заразяване.

• **мерки за предотвратяване и намаляване на риска от големи пожари за обекти от промишлеността и критичната инфраструктура**

- изследване, анализ и оценка на риска за възникване на големи пожари в обекти от промишлеността и критичната инфраструктура на територията на Община Ценово;
- създаване на организация по осъществяването на ефективен противопожарен контрол в рисковите обекти и предприемане на превантивни мерки, целящи намаляване на предпоставките от възникване на пожари в обекти от промишлеността и критичната инфраструктура.

• **мерки за предотвратяване и намаляване на риска от големи пожари за горски територии и земеделски масиви**

- изследване, анализ и оценка на риска за възникване на големи пожари в горския фонд и земеделските площи, засети със зърнено-житни, маслодайни и влакнодайни култури на територията на Община Ценово;
- изработване на карти, класифициращи горския фонд по степен на пожарна опасност;
- организиране на взаимодействие с органите на РДГ - Русе към МЗХ за осъществяване на ефективна дейност по намаляване на предпоставките от възникване на пожари в горския фонд;
- създаване на организация по осъществяването на мероприятия за обезопасяване на земеделските масиви и по взаимодействието с органите към МЗХ за предприемане на конкретни мерки целящи намаляване на предпоставките от възникване на пожари;
- създаване на условия и провеждане на успешно пожарогасене на евентуално възникнали пожари;
- ефективно взаимодействие с доброволците от ДФ при община Ценово.

3. Превантивна дейност на институциите и местната власт

Превантивната дейност включва комплекс от мероприятия, целящи намаляване риска от възникване на бедствия, чрез перманентен контрол в следните групи рискови обекти:

- **Обекти по чл.35 от ЗЗБ** - Юридически лица и еднолични търговци, собственици и ползватели, осъществяващи дейност в обекти, представляващи строежи по чл.

137, ал. 1, т. 1, буква "г" от Закона за устройство на територията, която представлява опасност за възникване на бедствие.

Проверките се извършват от следните институции Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението” – Русе; Областна Дирекция на МВР гр. Русе, Регионална инспекция по околната среда и водите – Русе; Регионална здравна инспекция – Русе; Инспекция по труда – Русе и представител на общинската администрация.

Акцентът на проверките е насочен към: изпълнение на предходни предписания; наличие и годност на индивидуални и колективни средства за защита и състоянието им; актуализация и съгласуваност на обектовите аварийни планове; практическо проиграване на аварийните планове; наличие на система за ранно предупреждение и оповестяване; наличие на пожароизвестителни и пожарогасителни системи; наличие на актуален щаб за координация, алгоритъм за оповестяване и връзка със съответните общински и областен щабове за изпълнение на плана за защита при бедствия и координация с националния щаб; наличие на аварийни екипи и техническа обезпеченост; наличие на определено длъжностно лице за ръководител на място до пристигане на частите на Единната спасителна система; спазване на екологичното законодателство и нормативната уредба за ЗБУТ, здравни изисквания, изисквания на техническия контрол и др.

За проверяваните обекти се изготвят констативни протоколи, в които при констатирани нередности и нарушения се издават задължителни предписания със съответни срокове за отстраняването им.

- **Обекти класифицирани с рисков потенциал по чл.103 от ЗООС:**

На основание чл. 157а от ЗООС, министърът на околната среда и водите контролира изпълнението на задълженията на оператори, на които е издадено одобрение на Доклада за безопасност (чл.109 и 116ж от ЗООС).

Контролът се извършва чрез съвместни проверки от определени със заповед на министъра на околната среда и водите комисии, съставени от представители на териториалните и регионалните структури на Министерството на околната среда и водите, Министерството на здравеопазването, Министерството на вътрешните работи, Държавната агенция за метрологичен и технически надзор и упълномощени представители на областните управители и на кметовете на общините. Съвместните проверки се осъществяват въз основа на годишен план за контролна дейност на комисииите или при жалби и сигнали. Съвместните проверки се осъществяват най-малко веднъж годишно за предприятия и/или съоръжения с висок рисков потенциал и минимум веднъж на три години за съоръжения с нисък рисков потенциал.

- **Обекти съхраняващи и работещи с източници с йонизиращо лъчение**

С цел недопускане възникване на инцидент или авария в обект, съхраняващ или работещ с ИЙЛ, ежегодно се извършват планирани и внезапни проверки в тези обекти

Акцентът на проверките е насочен към изпълнение на предходни предписания; наличие на индивидуални и колективни средства за защита и състоянието им; актуализация и съгласуваност на обектовите аварийни планове; практическо проиграване на аварийните планове; наличие на система за ранно предупреждение и оповестяване; наличие на пожароизвестителни и пожарогасителни системи; наличие на актуален щаб за координация, алгоритъм за оповестяване и връзка със съответните общинските и областния щаб за изпълнение на плана за защита при бедствия и координация с националния щаб; наличността на ИЙЛ, правилното им съхранение и експлоатиране, осигуряване на надеждна физическа защита, обозначеност със знак за радиоактивност на зоните, където има монтирани уреди за технологичен контрол с ИЙЛ, хранилища за съхраняване на радиоактивни вещества и ИЙЛ, медицинска апаратура – рентгенови и радиоизотопни

лаборатории; наблюдение на радиационния фон в зоната на ИЙЛ; спазване на изискванията безопасни и здравословни условия на труд.

Проверките се извършват от служители на оторизираните институции, имащи правомощия, съгласно нормативната база, касаеща дейностите с радиоактивни вещества.

- **Водостопански системи и съоръжения**

С цел недопускане на щети и ограничаване последствията от вредното въздействие на водите ежегодно, със Заповед на областния управител, издадена на основание чл. 138а от Закона за водите, се сформира междуведомствена работна група от специалисти РДПБЗН-Русе, Басейнова дирекция управление на водите „Дунавски район” с център гр. Плевен, „Напоителни системи” ЕАД клон Долен Дунав- Русе, „Водоснабдяване и канализация” ООД Русе, РИОСВ – Русе, Общинските администрации в област Русе, под ръководството на заместник областен управител на област Русе, която минимум един път в годината извършва обследване на техническото и експлоатационното състояние на потенциално опасните хидротехнически съоръжения, проводимостта на речните корита и отводнителните системи на територията на област Русе, както и аварийното планиране. За всички проверени съоръжения и обекти се съставят констативни протоколи с изводи, препоръки за повишаване на сигурността и надеждната експлоатация.

- **Държавен противопожарен контрол /ДПК/**

При упражняване на държавен противопожарен контрол органите по пожарна безопасност и защита на населението:

1. извършват проверки за спазване на правилата и нормите за пожарна безопасност при проектиране, строителство и експлоатация на обекти;

2. извършват проверки в жилища при получаване на писмен сигнал за нарушаване на правилата и нормите за пожарна безопасност в тях;

3. извършват проверки по спазване на правилата и нормите за пожарна безопасност при извършване на дейности в земеделските земи;

4. издават писмени разпореждания или уведомления за изпълнение на правилата за пожарна безопасност до държавни органи, организации, юридически лица и граждани;

5. прилагат мерки за административна принуда при установяване на нарушения на правилата и нормите за пожарна безопасност, а при наличие на данни за извършено престъпление уведомяват незабавно прокуратурата;

6. изискват от държавни органи, юридически лица и граждани документи и сведения, свързани с осигуряването на пожарната безопасност;

7. изискват документи за правоспособност за упражняване на пожароопасни и взривоопасни професии и дейности;

8. участват в експертни съвети за оценка на съответствието на инвестиционните проекти и в държавни приемателни комисии за разрешаване ползването на строежите;

9. дават становища за съответствие с правилата и нормите за пожарна безопасност на инвестиционните проекти, както и на строежите във връзка с въвеждането им в експлоатация;

10. издават сертификати и други документи във връзка с пожарната безопасност, когато това е предвидено в нормативен акт;

11. изискват от държавни органи, юридически лица и граждани планове за осигуряване на пожарната безопасност при организиране на мероприятия и извършване на дейности, с които временно се променя нивото на пожарната опасност;

Органите за ПБЗН по ДПК извършват комплексни, контролни, тематични и др. проверки.

Комплексни и контролни проверки се извършват на обекти в експлоатация за установяване съответствието им с правилата и нормите за пожарна безопасност, като комплексните са най-малко веднъж на 4 години, а контролните - най-малко веднъж в годината и обхващат включително изпълнението на мероприятията, предписани при предходни проверки.

4. Описания на конкретни политики, мерки, методи и/или средства и дейности за постигане на желаните резултати за намаляване на риска от бедствия чрез превенция

Мерките се определят от СНРБ, като същите трябва да бъдат ясни, постижими и измерими. Методите са процесите, ресурсите и действията, чрез които ще се постигне изпълнение на мерките, определени от СНРБ. С ПЗБ се определят най-важните мерки, които ще допринесат за постигането на очакваните резултати от СНРБ (поставянето на твърде много мерки размиват фокуса и водят до неоптимални резултати).

Въпроси касаещи дейностите по превенция	Връзка с НСНРБ	Мерки за превенция	Методи/способи за изпълнение на мерките	Средства и Действия
Планиране	Постигане на устойчивост на обществото при бедствия	Намаляване на риска от бедствия чрез съвместно планиране със заинтересованите страни (общинска администрация, ОДМВР, РДПБЗН, ЦСМП, БЧК, доставчици на основни стоки/услуги, юридически лица, включително юридически лица с нестопанска цел, и други, имащи отношение към намаляването на риска от бедствия в рамките на съответната територия).	Периодична оценка на планираните дейности по превенция сред основните заинтересовани страни и актуализация на ПЗБ, годишните планове за изпълнение на Програмите за намаляване риска от бедствия.	Сътрудничество между общ. администрация и другите заинтересовани страни в областта на намаляване на риска: - ТА и ТЗ на централната администрация на изпълнителната власт; - Служби за спешно реагиране; - Доставчици на основни стоки/услуги; - Юридически лица, включително юридически лица с нестопанска цел, и други, имащи отношение към намаляването на риска от бедствия в рамките на съответната

				територия.
Управление	Постигане на устойчивост на обществото при бедствия	Разработване и поддържане на интегрирана рамка за управление на риска в сътрудничество със заинтересованите страни	Разработване на интегрирана рамка за превенция чрез: <ul style="list-style-type: none"> - ясно разпределение на ролите и отговорностите на заинтересованите страни; - планиране и развитие на стратегически партньорства за намаляване на риска от бедствия; - създаване на общ подход за превенция, ясни връзки между дейностите на всички заинтересовани страни и повишаване на координацията при извършването им; - установяване и поддържане на връзки между ПЗБ и всички други стратегии, планове и програми, чрез които могат да се реализира политиката за намаляване на риска от бедствие; 	Интегриране на ПЗБ с: <ul style="list-style-type: none"> - Общинска програма за намаляване на риска - Плана за развитие на община Ценово, общ устройствен план на община Ценово, - План за управление на риска от наводнения (ПУРН) в Дунавски район на басейново управление; - инвестиционни програми и проекти за регионално и местно развитие;
Капацитет и възможности	Изграждане на капацитет за управление на риска от бедствия на всички административни нива на управление	Подходящи капацитет и възможности	Създаване на капацитет за оценка на способностите за управление на риска от бедствия в района на общината, чрез използване на подходящи ресурси, обучение и	Провеждане на целенасочено и координирано образование и обучение, като част от програмата за професионално развитие.

			тренировки.	
Оценка на превенцията	Изграждане на капацитет за управление на риска от бедствия на всички административни нива на управление	Наблюдаване и оценяване на програмите и резултатите за намаляване на риска.	Разработване на рамки за мониторинг и отчитане.	- Провеждане на общи прегледи със заинтересованите страни, с цел установяване на пропуски и възможности - Въвеждане на система за събиране и съхранение на данни и информация за настъпили бедствия и последиците от тях върху икономиката, социалния сектор, здравеопазването, образованието, околната среда и културното наследство;

IV. РАЗДЕЛ ГОТОВНОСТ

Целта на раздела е да се извърши преглед на текущите нива на организационна готовност и готовността на населението. Представяне на капацитета и възможностите за реагиране и възстановяване при бедствия.

Съгласно §1, т. 25 от Допълнителните разпоредби към ЗЗБ, Готовност са знанията и способностите на държавни структури, организации, общности и хора, които спомагат за предвиждането, реагирането и ликвидирането на последициите от вероятни, неизбежни, случващи се или случили се бедствия, постигнати в резултат на предварително предприети действия.

1. Описание на текущите нива на готовност на съставните части на ЕСС

Общата оценка за готовността на съставните части на ЕСС съгласно извършения анализ в раздел „Профил на риска“ е малко над средна, което се дължи и на факта, че с. Ценово е и общински център и тук са съсредоточени основните сили на ЕСС – РДПБЗН с две РСПБЗН и сектор „Специализирани оперативни дейности“, ОД на МВР с две районни управления, ЦСМП, областния съвет на БЧК, силите и средствата на община Ценово, МБАЛ – гр. Бяла, УМБАЛ „КАНЕВ“ УМБАЛ „МЕДИКА“ и др.

Готовността на населението е на по ниско ниво, тъй като все още витае остарялото разбиране, „мен не ме интересува има структури, които трябва да свършат всичко“. През годините приоритетно е обръщано по-голямо внимание на обучението по защита при

бедствия и пожарна безопасност на деца, ученици и преподаватели в системата на предучилищното и училищното образование и затова можем да приемем, че младите част от населението е по добре подготвена.

2. Проблеми, възникващи от текущите нива на готовност

Проблемите, възникващи от текущите нива на готовност са свързани със спецификата на района на действие на СНРБ;

- Персоналът за координация при реагиране и възстановяване не е подходящо обучен за ефективно изпълнение на задълженията си.

- Координацията между съставните части на ЕСС в случай на бедствия не е на необходимото ниво.

- Не са включени в ПЗБ, доставчиците на основни стоки/услуги, които са от значение за реагирането и възстановяването при бедствия.

- Ниско ниво на обществена информираност за опасностите, възможните последствия и необходимите действия на населението, което не може да осигури ефективна готовност;

- Нужда от повишаване на осведомеността на населението, с цел адекватно реагиране при ранно предупреждение и оповестяване при бедствия (формално, неформално и естествено);

- Липса на ключови показатели за готовността на населението (като съотношението на хората запасили се с достатъчно вода, храна, приспособления за готвене и подслон при бедствия).

3. Описание на мерките за готовност, свързани с поддържането и подобряването на готовността, включващи планиране, обучение и тренировки

Проблеми свързани с готовността	Връзка с НСНРБ	Мерки за готовност	Методи/способи за изпълнение на мерките	Средства и Действия
Координацията между съставните части на ЕСС в случай на бедствия не е на необходимото ниво.	Изграждане на капацитет за управление на риска от бедствия на всички административни нива на управление	Постигане на изискващото се ниво на взаимодействие и координация между участниците в реагирането и възстановяването при бедствия;	Провеждане на обучения, тренировки и учения за подобряване на готовността за реагиране при бедствия, взаимодействието и координацията на органите на изпълнителната власт и съставните части на ЕСС;	Тясно сътрудничество между ЩИПЗБ и съставните части на ЕСС и провеждане на тренировки и учения за повишаване на степента на готовност, чрез подобряване на взаимодействието и координацията.
Не са включени в ПЗБ, доставчиците на основни стоки/услуги,		Осигуряване посещането на първоначалните нужди на населението и	- Включване по подходящ начин в ПЗБ на доставчиците на основни	Сключване на предварителни договори със доставчиците на основни

които са от значение за реагирането и възстановяването при бедствия		участниците;	стоки/услуги на съответното общинско и областно ниво;	стоки/услуги.
Ниско ниво на обществена информираност за опасностите, възможните последици и необходимите действия на населението, което не може да осигури ефективна готовност		Повишаване информираността на населението	- Провеждане на обучение на населението за рисковете от бедствия, начините на поведение и за изпълнението на необходимите защитни мерки; - Подобряване информираността на населението и действията, които следва да предприемат според съответната опасност.	Провеждане на информационни кампании за правилното поведение на населението при различни бедствия и кампании, адаптирани за уязвимите групи в обществото – хора със зрителни и слухови затруднения, с моторни нарушения, възрастни граждани и деца, лишени от родителски грижи и др.

4. Описание на методите и средствата, необходими за изпълнение на мерките

Един от основните начини за изпълнение на мерките за на готовност е обучение на органите за управление, силите за реагиране и населението.

Цялостната организация по подготовката на органите за управление, силите за реагиране и населението се извършва под ръководството на кмета на общината и членовете на общинския СНРБ.

Обучение на членовете на Общински щаб за изпълнение на плана за защита при бедствия чрез междуведомствени тренировки по симулиране и проиграване на кризисни ситуации свързани с бедствия от природен и техногенен характер.

Обучението на органите за управление се извършва чрез организиране и провеждане на щабни тренировки и учения на общинско ниво и във фирмите и обектите разположени на територията на общината, като особено внимание се обръща на процеса на вземане на бързи и адекватни управленски решения, свързани с изпълнение мероприятията, заложи в настоящия план.

Обучението на населението се извършва на доброволен принцип чрез изнасяне на лекции по месторабота, чрез местните средства за масово осведомяване и чрез провеждане на практически занятия за реагиране при бедствия. В осигурени от община Ценово помещения функционира център за обучение по ПБЗН към РДПБЗН-Русе, в който ежегодно се обучават теоретично преподаватели и ученици от училищата в общината.

Всяка година в обектите от националното стопанство, основните и средни училища и детските градини в общината се организират и провеждат практически занятия и учения с участието на силите от единната спасителна система, доброволните формирования и личния състав на обектите.

Подготовката на съставните части на единната спасителна система се извършва чрез провеждане на тренировки и учения. Целта на тренировките е установяване състоянието на комуникационно-информационната система и готовността на екипите за реагиране. Ученията се планират и провеждат за подобряване на взаимодействието и координацията на съставните части на единната спасителна система, органите на изпълнителната власт и доброволните формирования за реагиране при бедствия.

5. Задължения, подпомагащи планирането на готовността и описание на дейностите, свързани с готовността

Общинският съвет за намаляване на риска от бедствия, службите за спешно реагиране, доставчиците на основни стоки/услуги, териториалната администрация и териториалните звена на централната администрация на изпълнителната власт, юридически лица, включително юридически лица с нестопанска цел, и други, имащи отношение към намаляването на риска от бедствия, провеждат мерки за повишаване на степента на готовност на силите и средствата за защита на населението при бедствия като организират и извършват:

- периодична актуализация на анализа, оценката и прогнозата за характера и последиците от най-често проявяващите се бедствия и извънредни ситуации;
- мероприятия за усвояване на плановете, чрез провеждане на учения и тренировки;
- целенасочено и координирано образование и обучение, като част от програмата за създаване на организация за действие и взаимодействие между органите за управление и силите за провеждане на мероприятия по защитата на населението и извършване на спасителни и неотложни аварийно- възстановителни работи;
- поддържането на непрекъснато денонощно дежурство;
- периодична актуализация и проиграване на плановете за временно извеждане и евакуиране на застрашено население, маршрутите и начините на извършване на извеждането, сборни евакуационни пунктове (СЕП), евакуационни центрове (ЕЦ) и места за настаняване (МН);
- периодична актуализация на плановете за медицинското осигуряване на пострадалото население и на силите участващи в спасителни работи при бедствия;
- периодична актуализация на нуждите от снабдяване с храна, вода, лекарства и стоки от първа необходимост и тяхното осигуряване;
- планирането и изграждането на системи за ранно предупреждение и оповестяване на рискови промишлени и хидротехнически обекти.
- обучението на населението за начините на поведение и действие и за изпълнението на необходимите защитни мерки при бедствия, което включва информационни кампании за правилното поведение на населението при различни бедствия и кампании, адаптирани за уязвимите групи в обществото – хора със зрителни и слухови затруднения, с моторни нарушения, възрастни граждани и деца, лишени от родителски грижи и др.

Един от основните начини за изпълнение на мерките за на готовност е обучение на органите за управление, силите за реагиране и населението.

Цялостната организация по подготовката на органите за управление, силите за реагиране и населението се извършва под ръководството на кмета на общината и членовете на общинския СНРБ.

Обучение на членовете на Общински щаб за изпълнение на плана за защита при бедствия чрез междуведомствени тренировки по симулиране и проиграване на кризисни ситуации свързани с бедствия от природен и техногенен характер.

Обучението на органите за управление се извършва чрез организиране и провеждане на щабни тренировки и учения на общинско ниво и във фирмите и обектите разположени на територията на общината, като особено внимание се обръща на процеса на вземане на бързи и адекватни управленски решения, свързани с изпълнение мероприятията, заложи в настоящия план.

Обучението на населението се извършва на доброволен принцип чрез изнасяне на лекции по месторабота, чрез местните средства за масово осведомяване и чрез провеждане на практически занятия за реагиране при бедствия. В осигурени от община Ценово помещения функционира център за обучение по ПБЗН към РДПБЗН-Русе, в който ежегодно се обучават теоретично преподаватели и ученици от училищата в общината.

Всяка година в обектите от националното стопанство, основните и средни училища и детските градини в общината се организират и провеждат практически занятия и учения с участието на силите от единната спасителна система, доброволните формирования и личния състав на обектите.

Подготовката на съставните части на единната спасителна система се извършва чрез провеждане на тренировки и учения. Целта на тренировките е установяване състоянието на комуникационно-информационната система и готовността на екипите за реагиране. Ученията се планират и провеждат за подобряване на взаимодействието и координацията на съставните части на единната спасителна система, органите на изпълнителната власт и доброволните формирования за реагиране при бедствия.

V. РАЗДЕЛ РЕАГИРАНЕ

В раздел Реагиране са посочени: оперативните мерки, нормативните изисквания, структурата, функциите и отговорностите на съответните съставни части на ЕСС, длъжностните лица, служители и персонал, които ще участват в изпълнението на оперативните мерки по ПЗБ при възникване на бедствие. В този раздел е определен реда за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт, на ЕСС и населението при опасност или възникване на бедствия и начина на взаимодействие между съставните части на ЕСС, в съответствие с изискванията на чл. 9, ал. 3 ЗЗБ, реда за обявяване на „бедствено положение“, създаването и управлението на щабове по чл. 64, ал. 1, т. 10 и чл. 65, ал. 1, т. 7 ЗЗБ, както и осъществяването на координация на съставните части на ЕСС от оперативните центрове на ГДПБЗН-МВР, съгласно чл. 29, ал. 1 ЗЗБ.

Съгласно §1, т. 24 от Допълнителните разпоредби към ЗЗБ, "Реагиране" са действията, които са предприети по време на или непосредствено след бедствието с цел спасяване на човешки живот, намаляване на въздействията върху здравето, осигуряване на обществената безопасност и на основните потребности на засегнатите хора.

Целта на раздела е да регламентира принципите за реагиране, приоритетите, системите, организационната рамка, функциите и задачите на съставните части на ЕСС (структурите и организациите на съответното областно/общинско ниво, партньорски организации), които ще бъдат задействани, развърнати и координирани по време на бедствие.

Основни компоненти на раздел Реагиране:

- Ясна и кратка постановка на принципите или критериите за реагиране в района на действие на СНРБ;

- Мерки на базата на идентифицирани в практиката проблеми при реагиране, целящи подобряване на организацията;
- Конкретни мерки, методи и/или средства за постигане на желаните резултати;
- Ясна организационна рамка за реагиране на силите на ЕСС;
- Ясно описание на ролите, функциите и отговорностите при реагиране;
- Средствата и ресурсите, необходими за изпълнение на дейностите;
- Реда за осъществяване на наблюдение, ранно предупреждение и оповестяване (чл. 11 от ЗЗБ) при различни опасности;
- Реда за обявяване на „бедствено положение“;
- Ясно установени информационни протоколи, така че информацията, отнасяща се до бедствието и неговите последици, да е ефективно събрана, анализирана и споделена;
- Описание на процеса на преход към по-високо ниво на управление при бедствия (от общинско към областно и от областно към национално);
- Описание на процеса на преход към възстановяване.

В този раздел са определени функциите и съгласувания начин по който те се изпълняват за справяне с последствията от бедствия. Това включва идентифицирането на водещи и подпомагащи структури на ЕСС, техните отговорности, процесите и ресурсите, които се изискват за изпълнението на тези функции. При недостиг на местни ресурси се определя редът за искането и предоставянето им.

1. Управление при бедствия

Кметовете на общини и областните управители носят отговорност за защитата при бедствия на територията на общината и на областта, независимо от мащаба на бедствието. Те са длъжни да изпълняват възложените им функции, включително когато управлението на силите и средствата се осъществява на по-високо ниво (областно или национално). В ПЗБ се документират съответните функции, включително и в случаите, когато събитията надхвърлят зоната на отговорност или капацитета за справяне с тях.

Съветът за намаляване на риска от бедствия към Министерския съвет определя национално значимите опасности и рискове в Националния план за защита при бедствия (чл. 9, ал. 3, т.1 ЗЗБ). Всеки областен и общински СНРБ също трябва да определи своите опасности и рискове. Така заедно всички страни ще подпомогнат за разграничаването на това, което е значимо за общината, за областта и национално значимото – особено при определянето на това как ще бъдат координирани усилията за реагиране и възстановяване.

Националната значимост включва, без да се ограничава само до това, всички случаи, когато се счита, че:

- е вероятно използването на значителни ресурси; или
- е вероятно да бъде засегната територията на повече от една област; или
- може да засегне международните задължения на Република България; или
- това води или е възможно да доведе до значителни, необратими промени в околната среда.

Управлението на рисковете от бедствия се осъществява чрез въздействие върху тях чрез мерки за превенция, готовност, реагиране и възстановяване на национално, областно и общинско ниво на базата на извършена оценка на рисковете.

- **Кметът на община:**

- организира и ръководи защитата при бедствия на територията на общината;
- разработва общински план за защита при бедствия (плана се приема на заседание на общински съвет) съвместно с представители на ведомства и юридически лица имащи отношение по защитата при бедствия на територията на общината;

- организира, координира и провежда превантивни мерки за недопускането или намаляването на последиците от бедствия;
  - осъществява своевременното оповестяване и информиране на населението при заплаха от възникване или за възникнало бедствие;
  - създава организация за ранно предупреждение за бедствия;
  - планира в проекта на общинския бюджет финансови средства за осигуряване на дейностите по плана за защита при бедствия в общината, както и резерв за неотложни и непредвидени разходи, свързани със защитата на населението;
  - създава със заповед общински щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия и за взаимодействие с щабове по чл. 62а, ал. 2, чл. 63, ал. 2 и чл. 64, ал. 1, т. 10;
  - представя на областния управител ежегоден доклад за дейността по защитата при бедствия;
  - със заповед определя ръководител на операциите;
  - координира и контролира разработването и изпълнението на общинската програма за намаляване на риска от бедствия;
  - координира и контролира разработването и изпълнението на общинския план за защита при бедствия;
  - осигурява способностите за реагиране на общината;
  - организира и отговаря за обучението на общинската администрация и населението на съответната община, за начините на поведение и действие при бедствия и изпълнение на необходимите защитни мерки;
  - предоставя данни за изготвянето на областната програма за намаляване на риска от бедствия и на областния план за защита при бедствия;
  - осигурява фургони за живеене, сглобяеми къщи или палатки, ако не разполага с резервни жилища по чл. 45 от Закона за общинската собственост.
- При изпълнение на условията по чл. 48, ал. 3 от ЗЗБ на територията на общината кметът:
- може да обяви бедствено положение на територията на общината;
  - координира спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи;
  - създава щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия и за взаимодействие с щабове по чл. 62а, ал.2, чл.63, ал2 и чл.64 ал.1, т.10 от Закона за защита при бедствия;
  - извършва обмен на информация с Оперативния център на Министерството на вътрешните работи в областта;
  - може да привлича юридически и физически лица за предоставяне на помощ в съответствие с възможностите им;
  - може да включва в дейностите по защитата и създадените доброволни формирования;
  - може да поиска координация от областния управител;
  - може да поиска обявяване на бедствено положение от областния управител, когато не могат да бъдат обезпечени дейностите чрез изпълнението на общинския план за защита при бедствия;
  - организира и координира временното извеждане и предоставя неотложна помощ на пострадалите лица;
  - организира и координира предоставянето на възстановителна помощ на населението при бедствия и оказва съдействие на органите на Агенцията за социално подпомагане;
  - организира и контролира извършването на неотложни възстановителни работи при бедствия.

• **Щаб за изпълнение на Общинският план за защита при бедствия, който извършва следните основни дейности:**

- анализ и оценка на обстановката при бедствие;
- предлага на кмета на общината за одобрение решения относно необходимия обем и ресурсно осигуряване на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи за предотвратяване, ограничаване и ликвидиране на последствията от бедствието и за подпомагането на засегнатото население;
- осъществява контрол по изпълнението на задачите и мерките за овладяване на бедствието;
- информира чрез медиите населението за развитието на бедствието, за предприетите действия за неговото ограничаване и овладяване и за необходимите предпазни мерки и действия;
- докладва на кмета на общината за хода на провежданите защитни мероприятия.

Работата на щаба се подпомага от компетентните с оглед характера на бедствието представители на ведомства и институции. За нуждите на щаба могат да се свикват и работни групи от експери. За осъществяването на координацията и взаимодействието на общинско ниво в експертната група се включват представители на компетентните ведомства, имащи отношение по ограничаване и ликвидиране на бедствието.

Координацията на действията на съставните части на Единната спасителна система на територията на Община Ценово се осъществява чрез оперативните центрове на Регионална Дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението” - Русе при спазване изискванията на чл. 29 от Закона за защита при бедствия.

Задължения на общинския щаб за изпълнение на общинския план за действие при бедствия

Всички членове на Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия без да бъдат оповестявани следва да се явят в ПУ - работните места на комисиите. По решение на кмета, дежурният дублира оповестяването на личния състав от същата по действащата свързочно-оповестителна система с използване на Обществената далекосъобщителна мрежа на БТК - АД по сигнал “Бедствие” и привежда в готовност планираните сили и средства.

Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия от своя страна докладват на Щаба за изпълнение на областния план за действие при бедствия с предварителни данни за бедствието. За проведените мероприятия дежурният по Областен съвет за сигурност (ОблСС) докладва на оперативния дежурен в ГД ПБЗН съгласно предвидените образци – донесения – Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия – по общият ред чрез Дежурните длъжностни лица по сигнал “Бедствие”.

След привеждането в готовност Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия дежурният по ОблСС докладва незабавно в щаба на Щаба за изпълнение на областния план за действие при бедствия .

За организиране на връзката между Щаба за изпълнение на областния план за действие при бедствия, Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия и мястото на бедствието се въвежда в действие “План за организация и осигуряване на връзките при бедствия, аварии и катастрофи”.

Населението се оповестява за възникналото земетресение по решение на кмета чрез дежурните длъжностни лица по установените сигнали на Гражданската защита на Република България

- **Ръководителят на операциите**

- организира и контролира изпълнението на одобрените решения на щаба за изпълнение на плана за защита при бедствия;
- осъществява взаимодействието и координацията между частите на ЕСС, участващи в изпълнението на дейностите по чл. 19, ал. 1 ЗЗБ в района на бедствието (чл.31, ал.1 ЗЗБ).

2. Принципи и критерии за реагиране на силите на ЕСС

Съгласно Глава трета, Раздел I, чл. 19 на Закона за защита при бедствия дейностите по защитата на населението (реагирането) в случай на заплаха или възникване на бедствия се състоят във:

- предупреждение;
- изпълнение на неотложни мерки за намаляване на въздействието;
- оповестяване;
- спасителни операции;
- оказване на медицинска помощ при спешни състояния;
- оказване на първа психологична помощ на пострадалите и на спасителните екипи;
- овладяване и ликвидиране на екологични инциденти;
- защита срещу взривни вещества и боеприпаси;
- операции по издирване и спасяване;
- радиационна, химическа и биологична защита при инциденти и аварии с опасни вещества и материали и срещу ядрени, химически и биологични оръжия;
- ограничаване и ликвидиране на пожари;
- временно извеждане;
- извършване на неотложни аварийно-възстановителни работи;
- ограничаване на разпространението и ликвидиране на възникнали епидемични взривове, епидемии и эпизоотии от заразни и паразитни болести;
- други операции, свързани със защитата.

Съгласно чл. 20, ал.(1) Дейностите по чл. 19 се изпълняват от звена, служби и други оперативни структури на:

- министерства и ведомства;
- общини;
- търговски дружества и еднолични търговци;
- центрове за спешна медицинска помощ, други лечебни и здравни заведения;
- юридически лица с нестопанска цел, включително доброволното формирование;
- въоръжените сили.

Практическото взаимодействие по задачи на силите и средствата, на органите и организациите и длъжностните лица, предвидени за участие в настоящият план се основава на нормативно възложените им функции и се осъществява чрез изпълнението на следните задачи по компетентност при реагиране:

- **ОД на МВР – Русе:**

- провежда държавната политика по националната сигурност и обществен ред на територията на общината;
- предотвратяване и разкриване на престъпления и други нарушения на обществения ред;
- защитава правата и свободите на гражданите и съдейства за упражняването им;
- опазва имуществото на гражданите, държавата, общините и организациите;
- организира и осъществява охраната на учреждения и обекти;
- организира и контролира безопасността на движението по пътищата;
- контролира спазването на паспортния режим в страната;

- издирва заподозрени, обвиняеми и подсъдими, укрили се от наказателно преследване и съдени, които са се отклонили от изтърпяване на наказание, безследно изчезнали, както и други лица в предвидени от закона случаи;

- съдейства и взема необходимите мерки за спазване на законите и разпореденията на държавните органи;

- събира, обработва, използва и предоставя информация за състоянието на обществения ред, борбата с престъпността и за безопасността на движението по пътищата.

• **Регионална дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението"- Русе извършва:**

- пожарогасителна дейност;

- спасителна дейност;

- неотложни аварийно-възстановителни работи;

- оперативна защита при наводнения;

- операции по издирване и спасяване;

- химическа, биологическа и радиационна защита при инциденти и аварии, свързани с опасни вещества и материали, и овладяване на екологични инциденти;

- ранно предупреждение и оповестяване при бедствия и при въздушна опасност на органите на изпълнителната власт и населението;

- методическа и експертна помощ по защита при бедствия на териториалните органи на изпълнителната власт;

- информационно-аналитична дейност.

• **Регионална дирекция "Гранична полиция":**

РД "Гранична полиция" Русе осъществява функциите си в граничната зона, граничните контролно-пропускателни пунктове, пристанища, българската част на река Дунав, другите гранични реки и водоеми, извършвайки дейности по:

- води радиолокационно наблюдение за откриване на нефтени разливи;

- извършва мониторинг на морските пространства в зоните за отговорност с гранично-полицейски кораби, при откриване на разливи извършва първоначално обследване за определяне на параметрите и класификация на разлива и определяне посоката на движение на нефтено петно под влияние на течението и вятъра, взема проби и/или превозва експерти от други компетентни ведомства до мястото на инцидента;

- участва в спасителна операции в българския участък на р. Дунав за търсене и спасяване при бедстващи кораби;

- извършва мониторинг с брегови гранично-полицейски сили на дунавската брегова ивица за замърсяване от речни и брегови източници.

• **Център за спешна медицинска помощ Русе:**

Центърът извършва следната дейност:

- Оказване на спешна медицинска помощ на внезапно заболели в дома или пострадали лица на местопроизшествието;

- Провеждане на необходимия обем спешни диагностични изследвания;

- Провеждане на необходимите лечебни и специфични реанимационни дейности до настаняването на пациента в най-близкото лечебно заведение;

- Клинично и инструментално наблюдение на пациента до хоспитализация;

- Оказване на спешна медицинска помощ при бедствия, аварии, катастрофи и кризи;

- Специализиран спешен транспорт на пациенти, донори и органи, кръв, кръвни продукти и апаратура, републикански и районни консултанти за оказване на спешна медицинска помощ.

- Осигуряване на специализиран транспорт до най-близкото лечебно заведение за пациенти нуждаещи се от спешна медицинска помощ;

- Извозване на труп, подлежащ на съдебно-медицинска експертиза, от мястото на произшествието до съответното заведение, в случай на инцидентно настъпила смърт на обществено място.

• **Регионалната здравна инспекция-Русе:**

Дейността на инспекциите включва:

- предварителен санитарен контрол на проекти, обекти и стоки
  - текущ държавен санитарен контрол на всички обекти в страната, независимо от тяхната собственост: хранителни, комунални и учебно-възпитателни;
  - текущ санитарен и противоепидемичен контрол на лечебните заведения;
  - лабораторни изследвания на околната и работна среда, на храни, води, козметични средства, общо употребяеми предмети, токсикологични и физиологични изследвания;
  - дейност за ограничаване и ликвидиране на заразните и паразитни болести;
- осигуряване на високо имунизационно покритие в страната и изпълнение на имунизационния календар на Република България;
- микробиологични, вирусологични и паразитологични изследвания;
  - дейност по профилактика на болестите и промоция на здраве.

• **Регионална инспекции по опазване на околната среда и водите-Русе:**

Дейността на инспекциите включва:

- опазване и защита на въздуха, водите и почвите от замърсяване и увреждане;
- опазване и екологосъобразно използване на земните недра и подземните природни богатства;
- екологосъобразно изграждане на селищната околна среда;
- управление на отпадъците;
- опазване на биологичното разнообразие и защитените територии;
- опазване на горските екосистеми;
- експлоатация на Националната система за екологичен мониторинг (НАСЕМ), включително за мониторинг на геоложката среда и изготвяне на лабораторни анализи;
- събиране и предоставяне на информация за състоянието на околната среда и водите преди, по време и след бедствия.

• **Областен съвет на Български червен кръст – Русе:**

- създава и поддържа резерв на имущество от първа необходимост за първоначално подпомагане на пострадалите;
- поддържа междуобластната складова база „Пиргово” с резерв от имущество за бедстващи;
- осъществява взаимодействие с правителствени и неправителствени структури, участващи в провеждане на спасителни работи при възникване на бедствия;
- поддържа връзка и координация с МФЧК/ЧП и др. национални дружества за привличане, получаване и разпределяне по установен ред на международна помощ при необходимост.
- събира и разпределя вътрешна и международна помощ за населението в пострадалите от бедствия райони;

• **МБАЛ – гр. Бяла, УМБАЛ „Канев“ и УМБАЛ „Медика“:**

Задачите на лечебните заведения за защита при бедствия са следните:

- Управление действията на медицинският персонал и пребиваващите в болницата при възникване на бедствия за предотвратяване, или намаляване на последиците от бедствието върху населението и лечебното заведение.

- Създаване на организация в лечебно заведение за медицинското осигуряване на населението на общината при бедствия.
- Създаване на необходимата организация в лечебно заведение, за поддържане в постоянна готовност на силите и средствата за действие при бедствия.
- Подготовка на медицинският персонал от болниците и медицинските екипи за действие при възникване на бедствия.
- Създаване на резерви от финансови и материални средства
- Осъществяване и поддържане на постоянно взаимодействие със структурите на регионално и местно ниво, имащи отношение при ликвидиране на последствията при бедствия.

- **Областна дирекция „Безопасност на храните“ – Русе:**

- Дезинфекция на животновъдни обекти в района на бедствието с недопускане възникването на епизоотии от паразитни и заразни болести.
- Насочване към екарисаж на умрели при бедствието животни.
- В координация с централното управление на Българска агенция по безопасност на храните София извършва контрол на постъпващите продукти дарени от страната и чужбина.
- Контрол на фитосанитарна дейност, продуктите за растителна защита и торовете.

- **Басейнова дирекция за управление на водите “Дунавски район”- БДДР:**

За управление на водите в съответния район за басейново управление на водите БДДР – гр.Плевен

- установява границите на водите и водните обекти – публична държавна собственост, съвместно с техническите служби и службите по ГКК на общините;
- уведомява компетентните органи за местоположението и обхвата на крайбрежните заливаеми ивици на реките;
- разработва и актуализира плана за управление на речния басейн (ПУРБ);
- разработва предварителната оценка, картите и плана за управление на риска от наводнения (ПУРН) на ниво район за басейново управление на водите, както и тяхната актуализация;
- поддържа и актуализира специализирани бази данни, карти, регистри и информационна система за водите и водни регистри по Закона за водите;
- разработва програми от мерки за: намаляването на потенциалните неблагоприятни последици от наводненията за човешкото здраве, околната среда, културното наследство и стопанската дейност; намаляването на вероятността от наводнения.

- **ИА „Проучване и поддържане на река Дунав” – Русе:**

- осигурява навигационно-пътевата обстановка в българо-румънския участък на р. Дунав от км 374,100 до км 610,000;
- събира и разпространява информация за състоянието на корабоплавателния път и за хидрометеорологичния режим на реката;
- уведомява съответните органи, министерства и ведомства за вземането на предохранителни мерки при евентуална опасност от наводнения, ерозия на бреговете, ледови явления, поява на нефтени разливи и други;
- съгласува разполагането на технически съоръжения в руслото на реката от гледна точка на корабоплаването, рушенето на брега и островите;
- участва в локализиране и ликвидиране на замърсявания от корабоплавателна дейност в общия българо-румънски участък на реката;
- издава краткосрочни прогнози за водните нива и ледовите явления по реката в общия българо-румънски участък.

- **ИА "Морска администрация" към МТИТС:**

- участва в Единната спасителна система със сили и средства при бедствия на море или във вътрешните водни пътища на Република България;
- организира и координира търсене и спасяване на търпящи бедствие хора, кораби и самолети в българския морски отговорен район за търсене и спасяване и във вътрешните водни пътища на Република България, като участва и в Съвместния координационен център по морско и авиационно търсене и спасяване;
- организира и координира дейности по осигуряване безопасността на корабоплаването в морските пространства и във вътрешните водни пътища на Република България;
- осигурява реалната връзка между държавата и корабите, плаващи под българско знаме;
- упражнява контрол за:
  - а) спазването на условията за безопасност на корабоплаването спрямо корабите, плаващи под българско или чуждо знаме;
  - б) предоставянето на услуги по управление на трафика и информационното обслужване на корабоплаването в морските пространства, вътрешните водни пътища, каналите, пристанищата на Република България и другите, определени по съответния ред, райони;
- издава "Известие до корабоводителите" и оповестява в него измененията в навигационната обстановка и специалните временни предписания за осигуряване безопасността на корабоплаването по вътрешните водни пътища на Република България;
- упражнява държавен екологичен контрол на корабоплаването за предотвратяване замърсяването на околната среда от кораби.

- **„Националният институт по метеорология и хидрология“ – клон Варна: Специална климатична станция № 21011 гр. Русе:**

- Извършва постоянен контрол на въздуха, атмосферните отлагания, валежите, повърхностните и подземните води и планира хидрометеорологичното осигуряване на спасителни и аварийни дейности в района на аварията и на засегнатите територии;
- Следи и прогнозира атмосферните процеси и явления с цел определяне на разпространението бедствието или аварията;
- Организира и осъществява обмен на данни и прогнози за метеорологичната обстановка с Националния институт по метеорология и хидрология, други държави и международни организации;
- Прилага модели и средства за ефективно оперативно управление на водно стопанските системи за питейно водоснабдяване и хидромелиорации с повърхностни и подземни водоизточници при аварийна обстановка;
- Събира, обработва и анализира всички данни, които характеризират хидрометеорологичната обстановка в страната при нормални и аварийни условия и ги предоставя на председателя на постоянната областна комисия.

- **„Изпълнителна агенция по горите“, РДГ-Русе:**

- контролират дейностите в горски територии, попадащи в териториалния и обхват, по изпълнение на мероприятията за защита на горските територии от пожари;
- утвърждава годишните планове за защита на горските територии от пожари и планове за действия при гасене на пожари в горските територии, разработени от териториалните поделения на ДП по чл. 163 ЗГ, общинските горски структури и собствениците на горски територии - юридически, физически лица и техни обединения, с обща площ на поземлените им имоти над 50 ха, които се съгласуват със съответните районни служби ПБЗН;

- поддържа оперативна връзка с щабовете по чл. 64, ал. 1, т. 10 и чл. 65, ал. 1, т. 7 от Закона за защита при бедствия (ЗЗБ) в случаите на повишена пожарна опасност в горските територии и при гасене на пожари в горските територии;

- разработва регионална програма за защита на горските територии от пожари и я представя за приемане пред комисия, определена със съвместна заповед на ГДПБЗН и ИАГ, която се изпълнява от собствениците или ползвателите на горските територии.

- **„Напоителни системи“ – ЕАД клон Долен Дунав - Русе :**

- стопанисване, експлоатация, ремонт, поддържане, разширяване, инвестиране на хидромелиоративния фонд;

- доставка и продажба на вода за напояване и промишлено водоснабдяване, мелиоративно и селскостопанско строителство;

- извършване на специализирани работи и услуги в сферата на хидромелиорациите и строителството;

- поддържане на дунавски диги и диги вътрешни реки;

- поддържане и експлоатация на комплексни напоителни язовири, напоителни и отводнителни помпени станции.

- **ДП „НКЖИ“-София, Железопътна секция – Горна Оряховица, - район по ПЖПС Русе:**

Поддържа железопътната инфраструктура на територията на област Русе. Отговаря за:

- осигуряването използването на железопътна инфраструктура от лицензирани превозвачи при равнопоставени условия;

- извършването на дейности по развитието, ремонта, поддържането и експлоатацията на железопътната инфраструктура;

- събирането на инфраструктурни такси от железопътните превозвачи в размер, определен от Министерския съвет, по предложение на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията;

- разработването на графиците за движение на влаковете, съгласувано с превозвачите, а за пътническите превози-и с общините;

- управлението на влаковата работа в железопътната инфраструктура при спазване на изискванията за безопасност, надеждност и сигурност;

- **Областно пътно управление - Русе:**

- ръководи, организира, координира и контролира дейностите по ремонта и поддържането на републиканските пътища;

- разработва и предлага за утвърждаване норми и технически правила за ремонт и поддържане на съществуващите пътища;

- обобщава и анализира информацията за състоянието на републиканските пътища, въз основа на която прави предложения за коригиране и оптимизиране компонентите на системата за управление на поддържането;

- осъществява контрол за специалното ползване на пътищата, разрешава и контролира временното използване на части от пътното платно;

- въвежда временна организация на движението при извършване на строително-ремонтни работи, при природни бедствия и при възникване на опасност за сигурността на движението;

- ръководи, организира и координира дейностите по поддържане на републиканската пътна мрежа при възникване на стихийни бедствия, аварии и катастрофи;

- **„В И К” ООД - Русе:**

Извършва необходимите анализи и контрол относно качеството и безопасността на питейната вода, в зависимост от създадената обстановка. Организира и провежда собствен /допълнителен/ мониторинг в случай на съмнение за присъствие в питейната вода на потенциално опасни за здравето вещества и микроорганизми:

Организира пробонабиране /минимална честота/ и извършва анализ на питейна вода, доставяна в цистерни /водоноски/; Организира пробонабиране и извършва анализ на водата от обществени местни водоизточници, с цел питейна употреба, при актуализиране на Аварийния план - /кладенци, чешми-немодерно водоснабдяване/; Осигурява постоянна и системна информация за качеството на питейната вода, както и на ефикасността на провежданата обработка и дезинфекция; Разработва методики за качествен анализ на питейната вода, при изследването ѝ за ОХВ. Провежда обучение на личния състав за усъвършенстване на подготовката за ОХВ.

При изпълнение на функционалните си задължения, лабораторията работи съвместно с други акредитирани лаборатории: РЗИ РУСЕ и РИОСВ.

- **„ЕНЕРГО-ПРО Мрежи“ АД, Електроразпределение Север АД, РОЦ Русе:**

За територията, обхваната от разпределителната мрежа, разпределителното предприятие осигурява:

- Разпределение на електрическата енергия, постъпваща в електроразпределителната мрежа;

- Поддръжка, разширяване, реконструкция и модернизация на електроразпределителната мрежа;

- Управление на електроразпределителната мрежа;

- Осигуряване на непрекъснатост на снабдяването и качество на доставяната електрическа енергия;

- Присъединяване към електроразпределителната мрежа на крайни клиенти и производители на електрическа енергия;

- Измерване на консумираната и произведената електрическа енергия;

- **ЕСО ЕАД София, МЕР - Русе:**

- Извършване на други необходими услуги, свързани с лицензионната дейност.

Преносното предприятие осигурява:

- единното управление и надеждното функциониране на преносната мрежа;

- снабдяването с електрическа енергия на потребителите, присъединени към преносната мрежа;

- поддържането на обектите и съоръженията на преносната мрежа в съответствие с техническите изисквания и с изискванията за безопасност при работа;

- развитието на преносната мрежа в съответствие с дългосрочните прогнози и планове за развитие на електроенергетиката;

- поддържането и развитието на спомагателните мрежи.

- **Юридически лица и еднолични търговци:**

За предотвратяване на вредните последици в случаи на извънредни обстоятелства и съобразно спецификата на дейността и големината на предприятието работодателят:

1. Осигурява организация за действия по ликвидиране на опасността, оказване на първа помощ, условия за евакуация на работниците и служителите, както и контактите със службите за защита на населението и спешна медицинска помощ;

2. Определя работниците и служителите, които ще изпълняват мерките за ликвидиране на опасността, първа помощ, и евакуация на работещите, като броят и обучението им съответстват на специфичните рискове и на големината на предприятието.

Вредно въздействие/ Последствие	Функции/ задачи	Водеща/отговорна структура и участващи
Земетресения	Издирване, спасяване, евакуация, гасене на пожари, настаняване на останали без подслон, разчистване на пътища и сгради, предоставяне на храни, вода, облекла и др. стоки от първа необходимост.	Кмет община, РДПБЗН, Щаб община, ОДМВР, ЦСМП, БЧК, РИОСВ, РЗИ, болници, ОДБХ, ВиК ООД, ДФ на община, Електроразпределение Север АД, строителни фирми, район по ПЖПС, ОПУ Русе, НСКДД, ЮЛ и ЕТ
Химично замърсяване, свързано с промишлени аварии и ПТП.	Временно извеждане на застрашени, издирване и спасяване, деконтаминация и разчистване.	РДПБЗН, Кмет община, Щаб община, ОДМВР, ЦСМП, БЧК, болници, район по ПЖПС, ВиК ООД, ОДБХ, ДФ на община, ЮЛ и ЕТ
Пандемии по хората	Овлабяване на пандемията	РЗИ, болници, Кмет община, Щаб община, ОДБХ, РДПБЗН, ОДМВР
Наводнения	Оповестяване, укрепване и надграждане на диги, евакуация на хора и животни, разсредоточаване на материални ценности,	Кмет община, Щаб община РДПБЗН, ОДМВР, БДУВДР, НСКДД, ВиК ООД, ДФ на община, ЮЛ и ЕТ
Силни бури	Издирване, спасяване, разчистване след бурята.	Кмет община, Щаб община РДПБЗН, ОДМВР, ОПУ, ДФ на община, ЮЛ и ЕТ
Снегонавяване и обледяване	Разчистване на затрупани пътища, издирване и спасяване на нуждаещи се, възстановяване на електрозахранване и водоснабдяване, доставка на хранителни продукти и стоки от първа необходимост в труднодостъпни места	ОПУ Русе, ОДМВР, Кмет община, Щаб община РДПБЗН, ВиК ООД, Електроразпределение Север АД, ДФ на община, ЮЛ и ЕТ
Радиоактивно замърсяване	Прилагане на защитни мерки	РЗИ, РДПБЗН, Кмет община, Щаб община, ОДМВР, ВиК ООД, ОДБХ, ДФ на община, ЮЛ и ЕТ
Свлачища	Спасяване и евакуация на застрашени хора. Разчистване и др.	Кмет община, Щаб община РДПБЗН, ОДМВР, ОПУ, ДФ на община
Горски и полски пожари	Гасене на пожарите	РДПБЗН, РДГ, Щаб общини, ДФ на община, ЮЛ и ЕТ
Ледоход по р. Дунав	Мероприятия по ограничаване на пораженията.	МА, ИАПД, РДГП, РДПБЗН, НСКДД, ДФ на община
Заразни болести по животните	Мероприятия по овлабяване на заразните болести	ОДБХ, РДПБЗН, ДФ на община, ЮЛ и ЕТ

Пожар в урбанизирани територии	Гасене на пожарите	РДПБЗН, ОДМВР, ДФ на община, ЮЛ и ЕТ
Нефтени разливи по р. Дунав	Ограничаване на замърсяването чрез подходящи методи.	МА, ИАПД, РДГП, РДПБЗН, НСКДД, ДФ на община, ЮЛ и ЕТ.
Терористични действия		
Невзривени боеприпаси		

3. Средства и ресурси, необходими за изпълнение на дейностите

Източниците за финансиране по общинския план за защита при бедствия са републиканския бюджет и общинския бюджет съгласно чл. 61 от ЗЗБ, структурните фондове на Европейския съюз и от други международни организации.

Когато финансирането е за сметка на републиканския бюджет, финансовите средства за изпълнение на плана за защита при бедствия се осигуряват в рамките на одобрените средства за съответните министерства и ведомства и бюджетни взаимоотношения на общините с републиканския бюджет, утвърден със Закона за държавния бюджет на Република България за съответната година.

Финансовото и материално-техническото осигуряване на защитата при бедствия съгласно чл. 59, ал. 1 от Закона за защита при бедствия включва:

1. текуща издръжка на силите и средствата на единната спасителна система;
2. ремонт, доставки на техника, оборудване и друго имущество, необходимо за защитата при бедствия;
3. проектиране и извършване на капитално строителство, изграждане и поддържане на системи за ранно предупреждение и оповестяване при бедствия;
4. управление на недвижими имоти и движими вещи - държавна собственост, предоставени на министерства и ведомства за защита при бедствия;
5. осъществяване на международно икономическо и научно-техническо сътрудничество в областта на защитата при бедствия;
6. социални и обслужващи дейности;
7. създаване и поддържане на кризисни запаси от материални средства и горивно-смазочни материали за осигуряване защитата на населението при бедствия;
8. предоставяне на общински имоти и движими вещи за целите на защитата;
9. други дейности, свързани с осигуряването на защита при бедствия.

Същевременно законът предвижда в случаите, когато е възникнала необходимост от предприемане на неотложни действия, след искане на юридически лица на издръжка от държавния или от общинския бюджет се предоставят безвъзмездно временно за ползване движими вещи – частна държавна собственост, със заповед на съответния министър, на ръководител на юридическо лице в министерство, на ръководител на друго ведомство или на областен управител и с договор за заем за послужване.

Разходите свързани с реакцията при бедствия могат да се финансират както чрез средства за непредвидени дейности в бюджета на общината, така и чрез искане за финансиране до Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане (МКВП) към Министерския съвет.

МКВП може да предостави помощ за разплащане на непредвидени разходи за спасителни и неотложни аварийни работи при бедствия на включените чрез оперативните центрове сили и средства на единната спасителна система.

4. Ред за осъществяване на наблюдение, ранно предупреждение и оповестяване при различни опасности

Наблюдението, ранното предупреждение и оповестяването се основават на:

- информация и данни, предоставени от физически лица, организации и институции;
- информация и данни от системи за мониторинг на метеорологични, хидрологични, сеизмологични, химически, биологични, радиологични, ядрени, екологични и други обекти и явления;
- информация и данни, получени в централите на Националната система за спешни повиквания с единен европейски номер 112;
- хидрометеорологична прогностична информация за опасни явления от Националния институт по метеорология и хидрология, Агенцията за проучване и поддържане нивото на река Дунав и други;
- международен обмен на информация и данни.

Редът за ранното предупреждение и оповестяване при бедствия на органите на изпълнителната власт и населението при заплаха или възникване на бедствия се определя с “Наредбата за условията и реда за функциониране на Националната система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и населението при бедствия”

Групите за оповестяване на общинско ниво са:

- система за оповестяване на органите на изпълнителната власт (по стационарни и мобилни телефони чрез ПИН кодове);
- членове на общински щаб за изпълнение на плана за защита при бедствия;
- съставни части на Единната спасителна система на областно и общинско ниво (по линия на оперативните дежурни);
- тел.112 – Дежурен на „Общински съвет за сигурност“ – дежурен на „Областен съвет за сигурност“.

5. Реда за обявяване на „бедствено положение“, преход към по-високо ниво на управление при бедствия-от общинско към областно

Бедствено положение е режим, който се въвежда в зоната на бедствието от определените в закона органи, свързан с прилагането на мерки за определен период от време с цел овладяване на бедствието и провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи.

Кметът на общината обявява със заповед бедствено положение за цялата или за част от територията на общината. С обявяването на бедствено положение се въвежда съответният план за защита при бедствия. Копие от заповедта за бедствено положение се изпраща незабавно на областния управител и на министъра на вътрешните работи.

Бедствено положение се обявява, при условие че се случва, случило се е или има опасност да се случи бедствие, свързано със:

1. загуба на човешки живот, и/или
2. увреждане на здравето на хората, и/или
3. значителни вреди на имуществото и/или икономиката, и/или
4. значителни последици за околната среда, свързани със замърсяване на почвата, водата или въздуха с химически, биологически или радиоактивни вещества и материали или с унищожаването на биологични видове.

Териториалните структури и звена на органите на изпълнителната власт, физически и юридически лица с отговорности по изпълнението на общинския план за защита при бедствия изпълняват своите функции и задължения, като координацията и управлението на

силите и средствата на ЕСС на общинско ниво се осъществява от кмета на общината и общинският щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия.

Когато мащабът на бедствието надхвърля възможностите за справяне с наличните сили и средства на ЕСС на общинско ниво и са необходими допълнителни ресурси, съответният кмет на засегнатата община може да поиска от Областния управител помощ и обявяване на „бедствено положение“ чрез Оперативния център на РДПБЗН-МВР. При въвеждане на областния план за защита при бедствия управлението преминава на областно ниво.

Общинският щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия в засегнатите територии продължава да изпълняват своите функции и задължения, като координацията и управлението на силите и средствата на ЕСС се осъществява на областно ниво от съответния областен управител и щабът за изпълнение на областния план за защита при бедствия.

VI. РАЗДЕЛ ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И ПОДПОМАГАНЕ

В раздел Възстановяване и подпомагане се определят мерки за възстановяване от бедствие, в съответствие с изискванията на чл. 9, ал. 3 ЗЗБ. Разделът включва мерките за подпомагане и възстановяване включително предоставянето на неотложна помощ по чл. 55, ал. 2 от ЗЗБ и еднократна помощ по чл. 16 от ЗСП (краткосрочни – по време и непосредствено след събитието).

Възстановяването от бедствие може да продължи с години. В тази връзка от съществено значение е възстановяването да се планира и координира със заинтересованите страни, които ще участват в него. Дългосрочните мерки за възстановяване след бедствие не са предмет на ПЗБ.

Възстановяването включва координираните усилия и процеси по осъществяването на мерки за подпомагане и възстановяване (краткосрочни – по време и непосредствено след събитието). Дългосрочните мерки за възстановяване след бедствие не са предмет на ПЗБ.

Възстановяването е ключова част от процеса на управление на риска от бедствия. Планирането на ефективно възстановяване допринася за установяването на функции и разпоредби касаещи защитата на населението от бедствия. Много от проблемите при възстановяване се установят при извършване на анализ на риска от бедствия (подобно на това при готовността и реагирането).

Планирането на ефективно възстановяване увеличава темпа, с който общностите могат да възобновят своите ежедневни дейности.

1. Цел на раздела

Целта на раздела е да се определят мерките, включително ролите, отговорностите, структурите и дейностите, които могат да бъдат изпълнени в помощ на общността за възстановяване от бедствия.

Възстановяването е ключова част от процеса на управление на риска от бедствия. То включва координираните усилия и процеси по осъществяването на мерки за подпомагане и възстановяване (краткосрочни – по време и непосредствено след събитието). Дългосрочните мерки за възстановяване след бедствие не са предмет на този план.

Целта на раздела е да се определят мерките, включително ролите, отговорностите, структурите и дейностите, които могат да бъдат изпълнени в помощ на общността за възстановяване от бедствия.

Разделът следва да регламентира основните дейности по възстановяване след бедствие, като дава общата рамка и идентифицира функционалните отговорности и управлението на процеса.

Основни компоненти на раздел Възстановяване и подпомагане:

- Ясни и кратки цели за възстановяването;
- Структура и управление на процеса по възстановяване:
рамката на организацията и дейностите по възстановяването;
  - кога и как се активират разпоредбите по възстановяването;
  - посочване на отговорните лица и техните задължения;
  - управление на дейностите по възстановяване;
  - участие на неправителствени организации и населението (управление на предоставянето на помощи, даренията и доброволчество);
- Оценки на първоначалните нужди и щетите:
  - подслоняване/ настаняване;
  - състояние на общността – включващо както степента на персоналните загуби на собственост, така и нивото на прекъсване на социалните функции.
    - инфраструктура – услуги като електричество, вода, транспорт и др.
    - здравеопазване;
    - поражения за икономиката – прекъсване на нормалната стопанска дейност
    - околна среда – оценка на безопасността и статуса;
- Описание на мерки, методи и ресурсите за ограничаване на последствията и възстановяване;
- Предоставяне на информация на населението;
- Финансово осигуряване (ясно посочени условия за финансиране на възстановяването и подпомагането както на общинско ниво, така и от други източници);
- Ред за докладване (описание на процеса за представяне на доклади от екипа по възстановяване).

В процеса на възстановяване след бедствия трябва да се използват всички възможности за намаляване на рисковете от бъдещи събития.

2. Източници на финансиране

При настъпване на бедствие в една общност или в цял регион е необходима бърза и ефикасна помощ. Тази помощ трябва да отговори на реалните нужди на засегнатите хора, за да им позволи да оцелеят в извънредната ситуация с достойнство, да възстановят и да се завърнат възможно най-бързо до състоянието, което наричаме "нормален живот".

Материално-техническото осигуряване на защитата при бедствия включва:

- текуща издръжка на силите и средствата на единната спасителна система – от ресорните им министерства;
- сключване на договори между общината и търговски дружества и фирми за услуги, производство, ремонт и доставки на транспортна и инженерна техника, храни, вода и други консумативи и имуществва, необходимо за превенцията и ликвидирането на последствията от бедствия;
- проектиране и извършване на капитално строителство, изграждане и поддържане на системи за наблюдение, ранно предупреждение и оповестяване при бедствия;
- осъществяване на международно икономическо и техническо сътрудничество в областта на защитата при бедствия;
- предоставяне на общински имоти и движими вещи за целите на защитата при бедствие;

- други дейности, свързани с осигуряването на защита при бедствия.

Материално-техническото осигуряване на защитата при бедствия се осигурява от:

- бюджетите на министерствата и ведомствата
- общинския бюджет
- търговските дружества и едноличните търговци - за обектите им

При провеждане на спасителни работи изхранването на доброволните формирования се извършва за сметка на общината и на юридическите лица и едноличните търговци.

При необходимост на пострадалото население се раздават дрехи, обувки, спални принадлежности, палатки и други от създадения между областен склад от резерв на Министерството на вътрешните работи, Българския червен кръст по ред и условия, определени от Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерски съвет, по отправено искане на кмета на общината, съгласно разчетите и необходимостта на пострадалите обекти разположени на територията на Община Ценово.

Източниците за финансиране на възстановяването и подпомагането са републиканския бюджет и общинския бюджет съгласно чл. 61 от ЗЗБ, структурните фондове на Европейския съюз и от други международни организации.

Допълнителни финансови средства за ликвидиране на последици от бедствия могат да се осигурят от резерва за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия, съгласно Закона за държавния бюджет на Република България за съответната година. Резервът се усвоява по решения на Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет.

Средствата се предоставят от централния бюджет и се разходват по бюджетите на общините чрез корекция на бюджетните взаимоотношения между централния бюджет и съответните първостепенни разпоредители с бюджетни кредити.

3. Организация на дейностите по възстановяване и подпомагане

Основните задачи, които следва да се изпълняват от отговорните длъжностни лица, участващи в тези дейности са следните:

- Изготвяне на разчет на съществуващите хранителни припаси, дрехи, постелъчни материали и други стоки от първа необходимост, в наличност към момента на бедствието;
- Изготвяне разчет за необходимостта от хранителни запаси, лекарствени средства, дезинфекционни материали и други стоки от първа необходимост за осигуряване цялото население от пострадалия район;
- Осигуряване на необходимите количества постелъчен материал, легла, одеяла и др. само за населението, настанено във временни помещения, палаткови лагери, фургони и др.;
- Определяне на доставчици и влизане в договорни отношения с тях за доставяне на недостигащите материали и стоки от първа необходимост;
- Влизане в контакт с фондации и организации за доставка на дарения от страната и чужбина и определяне необходимостта от инвентар и имущество.

Длъжностните лица, осъществяващи координацията и осигуряващи необходимите материали са: Зам. Кмет по комунални дейности, директорът на Дирекция „ОС“, директорът на Дирекция „Финансова и стопанска дейност“ в Общинска администрация - Ценово.

Кмета на общината определя реда за взаимодействие и съгласуване между доставчиците и общинска администрация.

Споразуменията с доставчиците се определят на базата на двустранно подписани договори с определени в тях цени на стоките, срок за доставка и количество.

Заместник кмета по комунални дейности, Директор на дирекция „О С“, Отдел на „Екология и транспорт“ са длъжностни лица, координиращи осигуряването на транспорт за

извеждане на население от засегнатия район, за осигуряване на строителни материали, извозване на животни и други нужди. Транспортни средства се осигуряват от транспортните и други фирми на територията на общината, заложи в електронното приложение за сили средства на настоящия план.

За оценки на първоначалните нужди и щетите вследствие на бедствието се формират експертни комисии, които да обхождат всички засегнати райони и инфраструктурни обекти на територията в общината. Експертните комисии извършат огледите на сградния фонд и транспортната инфраструктура под ръководството на главния секретар на Общинска администрация или определено от кмета длъжностно лице, като определят:

- нуждите от подслоняване/ настаняване;
- състояние на общността – включващо както степента на персоналните загуби на собственост, така и нивото на прекъсване на социалните функции.
- инфраструктура – услуги като електричество, вода, транспорт и др.
- здравеопазване;
- поражения за икономиката – прекъсване на нормалната стопанска дейност
- околна среда – оценка на безопасността и статуса;

Важността на обектите за възстановяване се определя въз основа на целесъобразността от тяхното използване, а именно:

- Възстановяване транспортната инфраструктура – пътища и техните съоръжения.
- Обекти определящи жизнената дейност на общините и осигуряващи стоки от първа необходимост.
- Обекти на здравеопазването и образованието.
- Жилищни и стопански сгради.

4. Подпомагане /неотложна помощ/ на засегнатото население

Длъжностно лице, координиращо дейността по вътрешното и външното подпомагане на територията на Община Ценово е Ст.експерт „Социално подпомагане“

При необходимост от неотложна допълнителна помощ за засегнатото население кмета подава до отговорното длъжностно лице в областна администрация Ценово заявки /искания/ за ресурсно осигуряване на хранителни продукти, лекарствени средства и медикаменти, постелен инвентар и облекло от първа необходимост - по интернет, по телефон, по факс, на място или по други възможни начини.

Определени със заповед на кмета длъжностни лица от състава на администрацията изготвят списъци на пристигналите помощи, разпределят ги съобразно подадените заявки и ги раздават срещу подпис.

5. Функции и отговорности при възстановяване и подпомагане

Функции/задачи	Отговорни структури
Настаняване на население, останало без подслон в резервен сграден фонд	Кмет на община, кметове на кметства
Осигуряване на палатки, фургони и сглобяеми къщи за останалите без подслон.	ОбщА, РДПБЗН, БЧК, кметове на кметства
Осигуряване на сграден фонд за държавни структури, включително за щабове за изпълнение на съответния план за защита при бедствия.	ОбщА, кметове на кметства
Осигуряване на продукти от първа необходимост,	ОбщА, кметове на кметства,

лекарства и осигуряване на питейна вода	РЗИ, БЧК, ДСП
Осигуряване на резервно водоснабдяване.	ОбщА, ВиК, кметове на кметства
Отстраняване на аварии по преноса и снабдяването с ел. енергия, природен газ и горива.	Електроразпределителни дружества, Овър газ, ВиК, кметове на кметства
Отстраняване на аварии по комунално-битовите мрежи.	ОбщА, кметове на кметства
Определяне степента на разрушения на сградите и съоръженията и укрепване или разрушаване на повредени сгради	ОбщА, кметове на кметства, ръководители на институции и ЮЛ
Възстановяване на разрушени ж.п. линии	район по ПЖПС
Възстановяване на пътна инфраструктура	ОПУ, кметове на кметства
Разчистване на пътища и извличане на аварирала техника.	ОПУ, РДПБЗН, кметове на кметства, ЮЛ съгласно сключените споразумения
Временно възстановяване на повредени мостове.	ОПУ, кметове на кметства, ЮЛ съгласно сключените споразумения
Раздаване на помощи на пострадалото население.	ОбщА, БЧК, кметове на кметства, ДСП
Оказване на психологична помощ и психосоциална подкрепа на пострадалите и на спасителните екипи.	БЧК

VII. РАЗДЕЛ МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА

В раздел Мониторинг и оценка се описва механизъм за наблюдение и оценка на ПЗБ и на дейностите на СНРБ, с цел ефективно да се идентифицира както постигането на планираните резултати, така и за установяване на пропуски и набелязване на мерки за подобрене.

Мониторингът и оценката са стандартни части от всички ефективни политики или процеси за управление на риска. Същите осигуряват „обратна връзка“ в рамките на тези процеси, позволяващи сравнение между действителните и желаните състояния. Това дава възможност за текущ анализ, с цел подобряване на резултатите и усъвършенстване на решенията и изпълняване на процесите.

Оценката може да се извърши по време на прегледа на плана, също така може да се извърши в ключови етапи като средство за оценка на напредъка към целта. Като добра практика е извършването на периодичен преглед не само на напредъка, но също така и на актуалността и приложимостта на всеки един раздел от ОбщПЗБ.

От съществено значение за СНРБ е непрекъснато да се наблюдава и оценява напредъка по постигането на поставените цели и задачи в ПЗБ, както и поддържане на актуалността на плана. В тази връзка СНРБ следва да разработи механизъм за наблюдение и оценка.

1. Цел на раздел Мониторинг и оценка

Цел - да осигури основа за наблюдение и оценка на този план и дейностите по неговото изпълнение.

2. Основни компоненти на раздела

Основни компоненти на раздел Мониторинг и оценка:

- Ясно и кратко изложение на принципи и критерии за мониторинг и оценка на ПЗБ;
- Описание на процеса за мониторинг и оценка на ПЗБ за изпълнението на функциите, дейностите и задачите, възложени с него;
- Описание на процеса за актуализация и преразглеждане на ПЗБ, включително за поддържане на актуални процедури и списъци с ресурси.

3. Процес за актуализация и преразглеждане на ОбщПЗБ, включително за поддържане на актуални процедури и списъци с ресурси

Актуализация и преразглеждане на плана се извършва по реда описан в т.6 от Раздел I.

Актуализации на плана задължително се правят при организационни промени или промени в процедурите, както и при други събития, които оказват въздействие по изпълнението на плана и процедурите. ОбщПЗБ може да се преразглежда по всяко време от СНРБ, като може да бъде изменен, допълнен, отменен или заменен по реда на ЗЗБ.

За поддържане актуалността на ОбщПЗБ, включително и на списъците на ресурсите, периодичността за преразглеждане и актуализиране на плана и начина за осъществяване на координацията, отговаря Директорът на дирекция „Обществен ред и сигурност“.

За поддържане на актуален план следва да бъде въведен ефективен механизъм с ясни отговорности и правила. Необходимо е да се посочи кой отговаря за поддържане актуалността на плана, включително и на списъците на ресурсите, периодичността за преразглеждане и актуализиране на плана и как ще се осъществи координацията.

Актуализации на плана задължително се правят при организационни промени или промени в процедурите, както и при други събития, които оказват въздействие по изпълнението на плана и процедурите. ПЗБ може да се преразглежда по всяко време от съответния СНРБ, като може да бъде изменен, допълнен, отменен или заменен по реда на ЗЗБ.

VIII. РАЗДЕЛ ПРИЛОЖЕНИЯ

Разделът Приложения дава възможност за препратки от ПЗБ към по-детайлна информация в този раздел за отделни планове, мерки, оперативни процедури, и др., които са в подкрепа на плана. Приложенията са от съществено значение за ПЗБ и следва да показват как мерките и процедурите са включени в същия. Настоящият план съдържа следните приложения:

1. Приложение № 1 - План за защита при земетресения
2. Приложение № 2 - План за защита при наводнения
3. Приложение № 3 - План за защита при ядрена и радиационна авария
4. Приложение № 4 - План за защита при пожари /горски, полски и битови/
5. Приложение № 5 - План за защита при снегонавяване, обледеняване и свлачища
6. Приложение № 6 - План за защита при промишлени аварии
7. Приложение № 7 - План за защита при заразни и паразитни болести
8. Приложение № 8 - План за защита при терористични актове и откриване на неизвестно вещество
9. Приложение № 9 Щаб за изпълнение на общински план за действие при бедствия на община Ценово, област Русе

10. Приложение № 10 Списък на доброволцети на община Ценово, област Русе
11. Приложение № 11 Схема за оповестяване на щаб за изпълнение на общинския план за действие при бедствия, кметствата и формиранията на територията на община Ценово
12. Приложение № 12 Телефонен указател
13. Приложение № 13 Сигналите на гражданска защита и средствата за предаването им
14. Приложение № 14 Осигуреност ИСЗ детски градини
15. Приложение № 15 Осигуреност ИСЗ училища
16. Приложение № 16 Осигуреност ИСЗ работещи
17. Приложение № 17 Списък на сгради за временно настаняване на община Ценово
18. Приложение № 18 Списък на агасаческа група
19. Приложение № 19 Координатори с РСПБН

ИЗПОЛЗВАНИ ДОКУМЕНТИ

1. Закон за защита при бедствия.
2. Национална стратегия за намаляване на риска от бедствия 2018-2030.
3. Национален план за защита при бедствия – 2020г.
4. План за защита при бедствия в област Русе – 2020 г.
5. Областният план за защита при бедствия.
6. Указания за разработването и готовността за изпълнението на плановете за защита при бедствия – издадени от Съвета за намаляване на риска от бедствия към Министерския съвет.
7. Общ устройствен план на община Ценово – предварителен проект.
8. БДС ISO 31000: „Управление на риска – принципи и указания“.
9. БДС ISO 31010: „Управление на риска – методи за оценяване на риска“.
10. План за управление на риска от наводнения в Дунавски район за басейново управление 2016-2021г.
11. Статистическа информация от НС

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОБЩИНА ЦЕНОВО, ОБЛАСТ РУСЕ

Приложение № 1

П Л А Н

ЗА ЗАЩИТА ПРИ ЗЕМЕТРЕСЕНИЯ

ЦЕНОВО 2025г.

1. Замисъл за действие

В община Ценово под ръководството на Кмета на общината и Щаб за изпълнение на общинския план за действие при бедствия, във взаимодействие с компетентните държавни и областни органи и организации, търговски дружества, еднолични търговци, кооперации и нестопански организации, **при земетресение**, чрез въвеждане на настоящият план в действие, се създава такава организация на работа и групировка от сили и средства, гарантираща в кратки срокове да се установят мащабите на разрушенията, с оглед на своевременното и непрекъснато посменно провеждане на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи (НАВР), съсредоточавайки основните усилия в най-тежките участъци на разрушения и най-голям брой затрупано население от общината до изваждането на всички пострадали от развалините и всестранно осигуряване на мероприятията.

2. Анализ на риска

Анализът на риска е изготвен на база извършените прогнози за загубата на населението и нанесените щети.

Последните силни земетресения засегнали община Ценово са Вранчанското през 1977 г., и Стражишкото през 1986 г. с магнитуд 7-8 степен по скалата на Медведев - Шпонхоер – Карник (МШК). Няма закономерна цикличност.

Основните параметри на Вранчански сеизмичен район са: разстояние по границата ни 180 до 220 км, дълбочина на огнището 80-120 км. и магнитуд М-7.0.

От сеизмичното райониране на страната е видно, че Русенска област изцяло попада в зона със сеизмична активност 8 степен по скалата на МШК.

Земетресенията от 8-ма степен предизвикват многобройни повреди, пукнатини, откъртване на мазилка, падане на комини, разрушаване на отделни сгради. Разрушаване на етернитови и бетонови тръби. Скъсване на местата на присъединяване на водоснабдителната мрежа към съоръженията. Възможно изчезване на води от водоизточниците.

В общината се очертават 9 бр. населени места с прогнозирана 8-ма и по-висока степен по скалата на Медведев - Шпонхоер – Карник. Най-сложна обстановка ще се създаде в населени места попадащи в епицентъра на районите, където разрушенията на сградния фонд могат да достигнат около 40 - 50%, а жертвите 10 -15%. Напълно ще се прекъсне електро и водозахранването, ще се разхерметизират съоръжения и инсталации, съдържащи лесно запалими вещества, ще се нарушат транспортните и съобщителни комуникации, както и ще се създаде сложна санитарно-епидемиологична, пътно-транспортна и морално-психологическа обстановка.

Временно ще бъдат нарушени и комуникациите на БТК - АД, което ще разстрои управлението в първоначалният момент. Това ще доведе до затруднено свеждане на указанията и разпорежданията на Щабът за изпълнение на общинския план за действие при бедствия до населението и органите на Гражданска защита.

Възможно е в последващите след земетресението дни да възникнат и епидемии, което допълнително ще усложни обстановката.

Характера на последствията от вероятните бедствия и аварии, изисква готовност за използване на всички сили и средства за защита на населението и провеждане на предварителни мероприятия за намаляване на вредното въздействие от тях.

Обемът и спецификата на НАВР, налагат поддържането в готовност и подготовката на сили и средства на местните и ведомствени щатни и нещатни сили (доброволчески и др.)

Възможните последствия за населението при възникване на бедствия, аварии и катастрофи налагат, непрекъснато и целенасочено обучение по способите за защита и

самозащита и своевременна информация, на учащите, работещото и неработещото население.

За своевременното провеждане на мероприятията по НАВР, при бедствия, за защитата на населението и осигуряване на условия за живот в бедстващи райони е необходимо създаване на запаси от материални, технически и финансови средства и регламентиране на реда и начините за използването им.

Поддържането на аварийната готовност и усъвършенстването на аварийното реагиране от органите на изпълнителната власт и юридическите лица включва:

- Общината и юридическите лица провеждат периодични аварийни тренировки;
- Общината и юридическите лица организират обучение на населението и персонала и аварийни тренировки за усвояване и поддържане на аварийните си планове;
- Общината и юридическите лица поддържат в постоянна готовност центъра за управление на аварииите / ПУ /, укрытията, аварийното оборудване, средствата за свързка и уведомяване;
- Аварийният план, методиките за прогнозиране развитието на аварииите и за оценка на последствия от тях и другите документи, свързани с аварийното планиране, се актуализират ежегодно;
- Измененията и допълненията на аварийния план се съгласуват с Щаб за изпълнение на общинския план за действие при бедствия, и с ДА "Гражданска защита";
- Общинския кризисен щаб организира тренировки по усвояване на елементите на плановете, които се провеждат ежегодно;
- Общината и юридическите лица организират запознаване на населението със защитните мерки и правилата за поведение при възможно бедствие;
- Общинската администрация и юридическите лица поддържат постоянна готовност за действия за защита на персонала, населението и околната среда в случай на бедствие;
- Общината и юридическите лица разработват свои аварийни планове, които са в съответствие със задачите, поставени от националния аварийен план, и се съгласуват от кмета на общината.

3. Групировка на органите, силите и средствата

3.1. Сили и средства на органите на МВР

3.1.1. Сили и средства на ПУ – община Ценово

Полицейско управление – Ценово изпълнява оперативно-издирвателни и охранителни задачи за опазване на обществения ред, за предотвратяване, разкриване и участие в разследване на престъпленията. При НАВР участва със сили и средства и в предвидените срокове.

3.1.2. Сили и средства на Районна служба “Пожарна безопасност и защита на населението” РСПБЗН – Бяла изпълнява задачи по осъществяване на държавен противопожарен контрол, пожарогасене и аварийно спасителна дейност. При НАВР участва със сили и средства в предвидените срокове.

3.2. Сили и средства на “Гражданска защита“ – община Ценово

Община Ценово осъществява държавната политика в общината за защитата при бедствия /земетресение/. Тя е работен орган на Щаб за изпълнение на общински план за действие при бедствия /Приложение № 9/.

При кризисна ситуация Щабът за изпълнение на общински план за действие при бедствия създава следните основни екипи:

- Противоепидемичен екип:
- Хигиенен екип

- Специализиран дезинфекционен екип
- Екип по здравна просвета и информация

При откриване на неизвестни по състав и произход материали изисква от РЗИ РУСЕ да формира групи в състав:

- Експертна група за анализ и оценка;
- Групи за анализ, оценка и извършване на дейности по сигнал за откриване на неизвестни по състав и произход материали - 2 броя;
- Транспортна група

Конкретните длъжностни лица се определят със заповед на Директора на РЗИ РУСЕ.

Община Ценово извършва следните мероприятия по опазване на околната среда и водите по превенция на риска както следва:

1. контрол и защита на въздуха, водите и почвите от замърсяване и увреждане;
2. екологосъобразно изграждане на селищната околна среда;
3. управление на отпадъците;
4. опазване на биологичното разнообразие и защитените територии;
5. опазване на горските екосистеми;
6. събиране и предоставяне на информация за състоянието на околната среда и водите.

Община Ценово осъществява своята дейност на територията на общината и предоставя необходимата информация на Област Русе.

Областна дирекция за безопасност на храните/ОДБХ/ Русе - Службата е посредник за контакти и съвместна работа с Централна лаборатория по ветеринарно – санитарна експертиза и екология /ЦЛВСЕЕ/.

На ниво община, борбата със заразните и паразитни заболявания се осъществява, както следва:

Със заповед на кмета на Община Ценово е изградена Общинска епизоотична комисия, която действа като постоянен оперативен орган и провежда заседания веднага при сигнал за възникване на заразни и паразитни болести по животните на територията на общината.

При установяване на заразен агент, ръководителят на ОДБХ незабавно уведомява ветеринарния лекар обслужващ ветеринарния участък и собственика на животновъдния обект.

ОПУ – РПС - Бяла

Поддържа маршрут клас 2 от Републиканската Пътна мрежа, при възлагане от Областно пътно управление. Силите и средствата на ОПУ – РПС – Бяла.

Функционално “В и К” ООД е разделен на промишлено-експлоатационни райони както следва: ПЕР Ценово.

3.3. Сили и средства включени в доброволни формирования на “Гражданска защита”

Предвидените сили и средства за участие са посочени в Приложение № 10.

4. Оповестяване и привеждане в готовност.

4.1. Организацията на оповестяването, уведомяването и комуникациите на органите за управление при кризи в община Ценово.

Когато земетресението възникне на територията на общината, за начало на оповестяването на органите за управление се счита времето на затихване на силния земен трясък. При такива ситуации, всички членове на Щаба за изпълнение на общински план за действие при бедствия без да бъдат оповестявани следва да се явят в ПУ - работните места на комисиите. По решение на кмета, дежурният дублира оповестяването

на личния състав от същата по действащата свързочно-оповестителна система с използване на Обществената далекосъобщителна мрежа на БТК - АД по сигнал "Бедствие" и привежда в готовност планираните сили и средства /Приложение № 11 и Приложение № 12/.

4.2. Организацията на оповестяването и комуникациите от страна на Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствие на органите на местното самоуправление, държавната и местната администрация, стопанските / нестопанските / организации и населението на община Ценово:

- Силите и средствата предвидени в групировката по част 3 от настоящият план и привлечени въз основа на конкретно решение;

- Щаб за изпълнение на общински план за действие при бедствие – по общият ред чрез Дежурните длъжностни лица по сигнал "Бедствие".

След привеждането в готовност Щаба за изпълнение на общински план за действие при бедствия докладва на дежурния по ОбщСС докладва незабавно в Щаба за изпълнение на областния план за действие при бедствие.

- **Силите и средства на МВР**
  - РУП - чрез Дежурните длъжностни лица по сигнал "Авария" предаден на дежурния по ОД МВР
  - РСПБЗН- чрез Дежурните длъжностни лица по сигнал "Авария" предаден на дежурния диспечер на ОУПБЗН.
- **Населението на общината** - Населението се оповестява за възникналото земетресение по решение на кмета чрез дежурните длъжностни лица по установените сигнали Приложение № 13. За оповестяване на населението в общината се използват радиовъзлите и другите местни радиостанции, кабелни оператори и подвижните озвучителни средства – BG - ALERT

5. Организация за провеждане на спасителни и неотложни аварийно – възстановителни работи.

При силни земетресения на територията на община Ценово кризисния щаб организира изпълнението на следните конкретни дейности, с привличането на следните органи, сили, средства, и организации по компетентност:

5.1. Извършва на разузнаване на мястото на земетресението

Извършва се веднага след разпореждане на председателя на Щаба за изпълнение на общински план за действие при бедствие-/25-10, 20-20/

- ПУ Ценово – 21-26 ,112
- РСПБЗН Бяла – 0817/7-27-75,112

5.2. Извършва първоначален анализ и оценка на първичната информация с оглед прогнозиране на последствията от земетресението и изготвяне на предложения и предварителни указания за защитни мерки за населението и всестранно осигуряване.

Извършва се след постъпване на информация от разузнаването от всички членове на комисията по функционална компетентност, но в основата стои прогнозирането развитието на евентуални пожари, което се извършва от:

- **Началника на РСПБЗН - 0817/7-27-75, 112**

Изготвянето на предложения и предварителни указания за защитни мерки за населението се извършва от специалиста по ЗКИ, който обобщава отделните предложения на членовете на комисията. Популяризирането на изготвените предложения и предварителни указания за защитни мерки за населението се извършва след разрешение на кмета на общината.

5.3 Незабавно уведомява Щаб за изпълнение на общинския план за действие

при бедствия и ОУ ПБНЗ - Русе за възникналото земетресение

Уведомяването се осъществява от щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствие по утвърдените образци донесения в указаните за всяко едно донесение време /срок/.

5.4 Извършва медицинското осигуряване и оказването на медицинска помощ на засегнатото население /персонал /.

Медицинското осигуряване се организира и осъществява в срокове, в обем, от органи и длъжностни лица както следва:

5.4.1. Лечебно-евакуационно осигуряване

1. При екстремни ситуации на поразените се оказва медицинска помощ, както следва:

- долекарска;
- първа лекарска;
- квалифицирана;
- специализирана;

Условие за оптимизиране на извършваните медицински дейности е тяхното пълно унифициране.

2. Долекарска помощ – осъществява се в максимална близост до огнището на бедствието при участието на подразделенията на Гражданска защита /ГЗ/ и екипи от филиала за спешна медицинска помощ /ФСМП/.

3. Първа лекарска помощ – оказва се от екипи на ФСМП – Бяла и близките лечебни заведения.

4. Квалифицирана медицинска помощ – оказва се в “Многопрофилна болница за активно лечение – Бяла” АД /МБАЛ/.

5. Специализирана медицинска помощ – приближава се до поразените, като МБАЛ – Русе изпращат в огнището специализирани екипи – терапевт, хирург, реаниматор с по една медицинска сестра със санитарен автомобил и медицинско оборудване за 30 поразени. Лекарите на разположение се извикват за обслужване на стационарно болните и за сформирани на допълнителни екипи.

6. Високоспециализирана медицинска помощ – приближава се до пострадалите, като медицинските университети и националните центрове формират екипи от съответните специалисти за подсилване на местните здравни структури.

Лекарските екипи, изпратени в огнището, извършват медицинска сортировка, оказват спешна и неотложна медицинска помощ и подготвят пострадалите за евакуация.

В хода на лечението на пострадалите при екстремни ситуации се включва пълноценно и Центъра по трансфузионна хематология /ЦТХ/ към МБАЛ – Русе.

При необходимост се задействат всички структурни звена на санитарния контрол за предотвратяване на епидемични ситуации.

5.4.2. Ръководство при ликвидиране на последствията

В зависимост от мащаба на бедствието, ликвидирането на последствията се осъществява на три нива:

- при първо ниво имаме засягане на малки групи /20-30 души/. Последствията се ликвидират със сили на общината. Това касае ситуации, при които състоянието на поразените не изисква високоспециализирана медицинска помощ.

- при второ ниво /50-250 души поразени/, последствията се ликвидират със сили и средства на Областта и УМБАЛ „Медика“ и УМБАЛ „Канев“.

- при трето ниво /регистрирани повече от 250 поразени/, последствията се ликвидират със сили и средства на засегнатите области и такива на национално ниво.

5.4.3. Управление

На нивото на община Ценово системата се ръководи от кмета на общината.

При възникнали критични ситуации оповестяването тръгва от Дежурния на Общ.СС 25-10

5.4.4. Ред за въвеждане на плана за медицинско осигуряване

Системата се задейства от приелия сигнала за аварията, катастрофата или бедствието, който своевременно уведомява щаба по реда на подреждането и

За изясняване на обстановката се организира веднага разузнаване със санитарна кола на ФСМП и медицинско лице на мястото на инцидента, което разузнаване има задача да отговори на следните въпроси:

- време, час, място на катастрофата, аварията или стихийното бедствие;
- брой и състояние на пострадалите;
- състояние на местните здравни органи и какви мерки са предприети за оказване на медицинска помощ;
- необходима помощ от други здравни заведения и съседни общини, вид и обем /материали, кадри и пр./;
- какъв е ефекта и резултата от проведените до момента спасителни мероприятия.

Срок: незабавно

Отг. Ръководител на ФСМП

За оказване на медицинска помощ на място се конструират и изпращат незабавно екипи, както следва:

- първи екип;
- втори екип;
- трети екип и т.н.

Срок: незабавно

Отг. Ръководител на ФСМП

При нужда се формират още екипи от личният състав на здравните заведения, които се изпращат на мястото на инцидента.

Срок: според възникналата необходимост

Отг. Зам.кмета

За оказване на стационарна медицинска помощ да се включат при необходимост всички здравни звена от структурите на общината.

За ориентация в характера на замърсителите на атмосферния въздух да се търси съдействието на ХЕИ и РИОСВ.

Срок: незабавно при необходимост

Отг. Зам.кмета

При нужда от помощ, консултации или колаборации с други служби, ведомства или организации да се използват и следните телефони:

- дежурен лекар на републиканско ниво в МЗ;
- дежурен в Областна администрация;
- дежурен в Община Русе;
- дежурен по ОбщСС- Ценово – **25-10**
- дежурен в ПУ – Ценово 21-26 и 112

След овладяването на аварията, стихийното бедствие или катастрофата да се докладва на дежурния по ОблСС и ОУ ПБЗН - Русе, за времето, мястото, вида на инцидента, броя на пострадалите, проведените мероприятия, настанените в болнични заведения и тяхното състояние.

Срок: след ликвидиране на инцидента

Отг. Дежурен по ОбщСС

5.5. Уведомява и привежда в готовност на формированията, предвидени за действие в групировката на силите и средствата.

Оповестяването и привеждането в готовност на силите за възникналото земетресение се извършва по решение на кмета в съответствие с техните правомощия и разработените планове.

Оповестяването се извършва чрез дежурните длъжностни лица със сигнала "БЕДСТВИЕ", а за поделенията от Българската армия и силите на МВР – със сигнала "АВАРИЯ".

След привеждането в готовност дежурните по ОбщСС докладват незабавно в Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия.

5.6. Осигурява аварийните екипи / силите и средствата / с необходимите методики и програми за анализ, оценка и прогнозиране на обстановката, както и технически, транспортни и комуникационни средства и средства за индивидуална защита.

Силите, средствата и екипите, предвидени за участие в настоящият план са предварително осигурени с необходимите методики и програми за анализ, оценка и прогнозиране на обстановката, както и технически, транспортни и комуникационни средства и средства за индивидуална защита.

При необходимост от допълнително и специфично осигуряване Щаба за изпълнение на общинския план за действие организира доставката на същото.

5.7. Доставка и раздаване на необходимото място средства за индивидуална защита на населението, когато следствие на земетресението е възникнало вторично огнище с отделяне на токсични вещества в околната среда

Тази задача Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствие осъществява чрез съответните учебни заведения съобразно наличността на ИСЗ, по разчет /Приложение №№ 14, 15 и 16/.

5.8. Укриване в защитни съоръжения на персонала и населението, ако обстановката налага това

Тази задача Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствие осъществява чрез учебни заведения, съобразно разчет на общината /Приложение № 17/.

5.9. Извършва временно извеждане, разредоточаване и евакуация на населението, ако обстановката налага това.

Въпреки, че е малко вероятно, при необходимост тази задача Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствие ще изпълни при вземане на конкретно решение чрез органите на МВР, директорите на учебните заведения.

5.10. Провежда НАВР по конкретно решение

Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствие взема решение на база на конкретна информация. При вземане на решението участват всички членове на комисията, които правят предложения пред кмета на общината. Кмета отхвърля, коригира, или одобрява предложенията. На базата на тях се оформя окончателното решение, което в разпоредителна форма /заповед/ се свежда до изпълнителите и популяризира сред населението.

Исходната информация относно прогнозираните загуби, разполагаеми сили, средства, органи, организации и техните правомощия се съдържа в настоящият план.

Решение за предприемане на мерки за защита на населението и извършването на НАВР при земетресение се взема от кмета на общината. Здравните и социалните аспекти имат приоритет пред икономическите съображения при вземането на решението.

Когато след земетресението има вторични последствия, предизвикващи специфични кризисни ситуации, като пожари, промишлени аварии свързани с екологични и др. замърсявания на околната среда и т.н. в изпълнение се въвеждат

съответните планове, съдържащи съответната конкретна информация и организация за реагиране.

5.11. Осигурява необходимия ред и сигурност сред населението при прилагане на защитните мерки

Тази функция се осъществява от ПУ – Ценово като осигурява пропускателната способност на маршрутите и КПП, организират служба **Р и С** в зоната за осигуряване, ред и организираност сред населението от поразения район.

На служба **Р и С** се възлага осигуряване въвеждането на групировките от сили за провеждане на спасителни и аварийни работи; водене борба с нарушителите на реда и недопускане на външни лица в разрушените райони.

Въпреки, че е малко вероятно, при необходимост тази задача Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствие ще изпълни при вземане на конкретно решение .

Изпълнението на това мероприятие би се наложило при:

- **възникване на земетресение със сила /интензивност/ над размерите на това, определено съгласно сеизмичното райониране на общината, имащо за резултат катастрофални разрушения на съществуващият сграден фонд, инфраструктура и комунално енергийна мрежа;**

- **временно настаняване на останало без подслон население – за компенсиране недостига на подходящ запазен жилищен фонд, фургонно и палатково имущество**

ЗДРАВНИТЕ И СОЦИАЛНИТЕ АСПЕКТИ ИМАТ ПРИОРИТЕТ ПРЕД ИКОНОМИЧЕСКИТЕ СЪОБРАЖЕНИЯ ПРИ ВЗЕМАНЕТО НА РЕШЕНИЕТО.

5.12. Идентификация, обработка и грижа за загиналите.

Идентификацията, обработката и грижата за загиналите включва:

- **Установяване на смъртта** - извършва се от личните лекари или лекарите на място чрез издаване на медицинско заключение. В случай на съмнение за насилствена смърт, лекарят констатирал наличието ѝ незабавно уведомява органите на МВР и прокуратурата. Погребението се разрешава след извършването на предписаните от съответните органи действия. Ако смъртта е настъпила поради удавяне, отравяне, обесване, трудова или транспортна злополука и други произшествия, установяването на смъртта трябва да стане от съдебно-медицински експерт или от друг лекар, който е участвал в огледа на трупа, извършен от органите на предварителното съдебно-наказателно производство на местопроизшествието.

- **Издирване на лични документи, събиране на данни и сведения за загиналите** - извършва се от органите на МВР и службите на ГРАО.

- **Идентификация на загиналите** - извършва се от органите на МВР, ОСС и органите по съдебна медицина;

- **Осигуряване на чували за съхранение на телата /части от тях/ на загиналите** – извършва се от общинските администрации;

- **Осигуряване на ковчежи за загиналите** - извършва се от общинските администрации и частните търговци с такъв предмет на дейност;

- **Погребване на загиналите** – осигурява се и се извършва от общинските администрации и частните търговци с такъв предмет на дейност.

- **Извършване на траурни церемонии** – извършват се съобразно духовната принадлежност на загиналите от регистрираните в общините представителства на религиозни организации и църкви по силата на Наредба за регистрация на ръководните органи на местните поделения на признатите от Министерския съвет изповедания в Република България /Приета с Постановление № 225 от 14 октомври 1994 г., обн., ДВ, бр. 87 от 25 октомври 1994 г./ съгласно

Земетресението изисква мобилизация на всички усилия на обществото!

6. Управление

Настоящият план се въвежда в действие с решение на кмета на общината и Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствие. Изпълнението на аварийните планове се прекратява по решение на съответните ръководители на аварийните дейности.

Бедствено положение се обявява:

1. От областния управител, когато зоната на бедствено положение обхваща територията на повече от една община от областта;

2. От кмета на общината, когато зоната на бедствено положение обхваща цялата или част от територията на общината.

Щаб за изпълнение на общинския план за действие при бедствие организира съвременно събиране и обобщаване на информацията за възникналите бедствия, аварии и катастрофи, последствията от тях, мерките за ликвидирането им, за действията на органите за управление и формиранията и за поведението на населението и информират Щаба за изпълнение на областния план за действие при бедствия.

Информацията за възникналото бедствие, авария или катастрофа се подава незабавно от дежурните длъжностни лица по установения ред.

Специалиста по ГЗ и ОМП организира непрекъснато подаване на информация за вида и размера на бедствието, за прогнозираното развитие на аварията или катастрофата и за хода на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи.

Непосредствените действия на екипите работещи на конкретни обекти се ръководят и управляват от Управителите и/или Директорите на организациите към които принадлежат за решаване на специфични задачи като: ОПУ – поддръжка и ремонт на републиканската пътна мрежа, В и К – доставка и разпределение на питейна вода, Електроразпределение и Електроснабдяване – доставка на електрическа енергия, както и всички други организации изброени в т. 3 от настоящия план в съответствие с законовите основания за тяхната дейност.

За нуждите на управлението на Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия служат Националната съобщителна система и ведомствените свързочни системи.

Необходимите телефонни и телеграфни връзки за нуждите на Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия, органите и формиранията, извършващи спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи, се предоставят с абсолютно предимство.

Съставът, обслужващ функционирането на проводната свързка до завършване на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи, се осигурява от Комитета по пощи и далекосъобщения.

Провежданите разговори и предоставените телефонни и телеграфни канали и кабелни чифтове при бедствия, аварии и катастрофи до завършване на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи, както и при тренировките не се заплащат.

7. Осигуряване на мероприятията

7.1. Информационно осигуряване

Изградената към Геофизическият институт на БАН Национална оперативна телеметрична система за сеизмологична информация има задачата в кратки срокове да определи параметрите на станалото земетресение и ги представи на държавните органи за съвременно организиране на НАВР в засегнатите райони.

Оперативният дежурен при ГД ПБЗН с разрешение на Председателя на агенцията е длъжен до 20-тата минута да предаде до БТА за излъчване по БНР и БНТ данни за епицентъра и магнитуда на земетресението.

Оперативния дежурен по Общ.СС събира информация от и за населението по телефон който се посочва от Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия, както и търсене и събиране на семейства от и чрез ГРАО, полиция и други.

Оперативна информация за текущото състояние на обектите и събитията непосредствено след земетресението се получава от дежурните длъжностни лица по кметствата, дежурните на различните служби и организации в съответствие с техните задължения и се предава по веригата на дежурните по ОКИЦ и до оперативния дежурен на ОУ ПБЗН -Русе и по техническите средства.

За да се избегне появата и разпространението на слухове, спомагащи за паника и не управляемост на населението е необходима точна, своевременна информация, придружена с ясни указания за поведение и действие. Поставяне на временни информационни табла и излъчване по радио и телевизии.

7.2. Инженерно осигуряване

Основните усилия на инженерното осигуряване се насочват към локализиране на последствията от земетресението, осигуряване работата на спасителните, медицинските екипи и възстановяване нормалната работа на инфраструктурните системи.

Извършва се чрез самостоятелно изпълнение на задачи, или придаване на инженерни формирования /групи, специалисти/.

7.3. Материално-техническо осигуряване

Материално-техническото осигуряване ще се осъществява основно чрез функциониращата в нормални условия дистрибуторско-търговска мрежа в запазените /незасегнати/ от земетресението обекти.

В зависимост от конкретните условия, в оперативен порядък, Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия приоритетно обезпечава всестранното осигуряване на участващите сили и средства и пострадалото население, съобразно неговата безпомощност.

Техническото осигуряване се осъществява от формирования, сили и средства за извършване на НАВР в собствени, или други стационарни технически работилници, бази, автосервиси и др.

За извеждането на повредената техника и евакуация на неизправните машини се определят сборни пунктове и евакуационни групи.

Малки неизправности по техниката се отстраняват на място. С подвижни бензиностанции се извършва зареждане на техниката, като се създават условията за непрекъснатост на спасителните и аварийни работи.

7.4. Финансово осигуряване

Финансово и материално техническо осигуряване организацията и провеждането на НАВР при възникване на земетресение в община Ценово, област Русе.

Разчета е изготвен въз основа данните от методиката за изчисляване на загубите, потребността от сили и средства и основните видове дейности които ще се извършват при НАВР следствие на земетресение. Разценките са взети усреднено от съществуващите към 30.12.2021г. и подлежат на уточняване и актуализиране към момента на събитието.

1.Обем от работи в ч.ч.-26828ч/ч x1лв.....	26828 лв.
2.Обем от работи в м.ч. 8192м/ч x 20лв.....	163840 лв
3.31534сгради x1м/3 фасонирани греди за укрепване на конструкции-31534м/3 x250лв	7883500 лв.
4.31534 конструкции x 3 кг.пирони x 1.5лв.....	141903 лв.

5	31534 консрукции по 10стр.скоби по 0.5лв.....	157670 лв.
6.	Работно облекло 1500 к-та х 50лв.....	75000 лв.
7.	Разузнаване с вертолет 10м/ч х 1000лв	10000 лв.
8	За храна за един храноден 1500 х 6 лв.....	9000 лв.
9.	За медицинско обслужване на пострадалите:	
	• 8002бр.медицински загуби по 30 лв.на ден	240060 лв.
	• 9489бр.безвъзвратни загуби по 1000 лв.....	9489000 лв.
10.	Допълнителни разходи	2000000 лв.
11.	Непредвидени разходи	5000000 лв.

Всичко приблизителни разходи: 18 047 346 лева.

8. Взаимодействие

От елементите на взаимодействието: **по задачи, по време и по място**, поради неопределеността на вероятната конкретна обстановка, предварително планирано може да бъде взаимодействието по задачи.

Практическото взаимодействие по задачи на силите и средствата, на органите и организациите и длъжностните лица, предвидени за участие в настоящият план се основава на нормативно възложените им функции и се осъществява чрез изпълнението на задачите по компетентност.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОБЩИНА ЦЕНОВО, ОБЛАСТ РУСЕ

Приложение № 2

П Л А Н

ЗА ЗАЩИТА ПРИ НАВОДНЕНИЯ

ЦЕНОВО 2025г.

1. Замисъл за действие

В община Ценово, под ръководството на кмета на общината, във взаимодействие с компетентните държавни и областни органи и организации, търговски дружества, еднолични търговци, кооперации и нестопански организации, при наводнение, чрез въвеждане на настоящият план в действие, се създава такава организация на работа, гарантираща в кратки срокове оказване на медицинска помощ на пострадалите, ограничаване мащабите на възможните последствия, защита на населението и ликвидиране на последствията за населението и околната среда.

2. Анализ на риска

Анализът на риска е изготвен на база прогнози и справки за потенциално опасните хидротехнически съоръжения, обекти и застрашени зони от тях.

Наводнението е природно бедствие, което в известни степени се поддава на прогнозиране. Опасност за заливане на терени от населени места и обработваеми земи има при разрушаване диги вътрешни реки и река Дунав, преливане на диги от подприщване устои на мостове, стеснени участъци от дървета, храсти или провлачени отпадъци, при обилни валежи, интензивно снеготопене, терористични действия, подприщване на вътрешните реки при високо водно ниво и ледоход на р. Дунав.

Това е свързано с определянето на височината на високата вълна в различни сечения по дължината на реката, времето за което ще достигне до определен пункт, времето необходимо за преминаване през определено сечение и т.н.

Определяне на параметрите при разрушаване на определено количество вода от водоема и придвижването му по коритото на съответната река е сложен вид висока вълна. Това е свързано с определянето на височината на високата вълна в различни сечения по дължината на реката, времето за което ще достигне до определен пункт, времето необходимо за преминаване през определено сечение и т.н.

Северната граница на община Ценово съвпада с държавната граница с Република Румъния и минава по поречието на река Дунав. На изток общината граничи с община Борово. На запад са общините Свищов и Полски Тръмбеш /област Велико Търново/, а на юг - община Бяла.

Община Ценово е разположена в Североизточна България и е *една от малките по територия и население общини* в областта (249 кв.км. и население 6893 души). Терена е равнинен и леко хълмист.

По-важни реки на територията на общината са р. Дунав, р. Янтра, , р. Студена:

- **р. Дунав** – дължина на дунавска дига .41 км., ширина 0, 890 км., дълбочина 0, 015 км., скорост на течението 0, 2 м/сек. Дъното е тинесто и песъчливо;
- **р. Янтра** – дължина на коригирания участък 51.8 км;
- **р. Студена** - дължина на коригирания участък 10.66 км.

Дигите и корекциите на вътрешните реки предпазват от заливане крайречните тераси и населените места –Долна студена, Ценово, Джулюница.

На територията на общината няма язовири. Потенциално опасни язовири извън общината се намират в съседна област В.Търново, оказващи влияние върху водния отток на вътрешните реки,

3. Групировка на органите, силите и средствата

3.1. Сили и средства на органите на МВР

3.1.1. Сили и средства на ПУ – община Ценово

Полицейско управление – Ценово изпълнява оперативно-издирвателни и охранителни задачи за опазване на обществения ред, за предотвратяване, разкриване и

участие в разследване на престъпленията. При НАВР участва със сили и средства и в предвидените срокове.

3.1.2. Сили и средства на Районна служба “Пожарна безопасност и защита на населението” РСРБЗН при РУП – Бяла изпълнява задачи по осъществяване на държавен противопожарен контрол, пожарогасене и аварийно спасителна дейност. При НАВР участва със сили и средства в предвидените срокове

3.2. Сили и средства на “Гражданска защита“ – община Ценово

Община Ценово осъществява държавната политика в общината за защитата при бедствия/наводнение/. Тя е работен орган на Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия /Приложение № 9/.

При кризисна ситуация Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия създава следните основни екипи:

- Противоепидемичен екип;
- Хигиенен екип
- Специализиран дезинфекционен екип
- Екип по здравна просвета и информация

При откриване на неизвестни по състав и произход материали изисква от РИОКОЗ РУСЕ формира групи в състав:

- Експертна група за анализ и оценка;
- Групи за анализ, оценка и извършване на дейности по сигнал за откриване на неизвестни по състав и произход материали - 2 броя;
- Транспортна група

Конкретните длъжностни лица се определят със заповед на Директора на РЗИ РУСЕ.

Община Ценово извършва следните мероприятия по опазване на околната среда и водите по превенция на риска както следва:

1. контрол и защита на въздуха, водите и почвите от замърсяване и увреждане;
2. екологосъобразно изграждане на селищната околна среда;
3. управление на отпадъците;
4. опазване на биологичното разнообразие и защитените територии;
5. опазване на горските екосистеми;
6. събиране и предоставяне на информация за състоянието на околната среда и водите.

Община Ценово осъществява своята дейност на територията на общината и предоставя необходимата информация на Област Русе.

Областна дирекция за безопасност на храните /ОДБХ/ - Службата е посредник за контакти и съвместна работа с Централна лаборатория по ветеринарно – санитарна експертиза и екология / ЦЛВСЕЕ /.

На ниво община, борбата със заразните и паразитни заболявания е, както следва:

Със заповед на кмета на Община Ценово е изградена Общинска епизоотична комисия, която действа като постоянен оперативен орган и провежда заседания веднага при сигнал за възникване на заразни и паразитни болести по животните на територията на общината.

При установяване на заразен агент, ръководителят на ОДБХ незабавно уведомява, ветеринарния лекар обслужващ ветеринарния участък и собственика на животновъдния обект.

ОПУ – РПС - Бяла

Поддържа маршрут клас 2 и 3 от Републиканската Пътна мрежа, при възлагане от Областно пътно управление. Силите и средствата на ОПУ – РПС – Бяла.

Функционално “В и К” ООД е разделен на промишлено-експлоатационни райони както следва: ПЕР Ценово.

3.3. Сили и средства включени в доброволни формирования на “Гражданска защита”

Предвидените сили и средства за участие са описани в Приложение № 10.

4. Оповестяване и привеждане в готовност.

4.1. Организацията на оповестяването, уведомяването и комуникациите на органите за управление при кризи в община Ценово.

Когато наводнението възникне на територията на общината, Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия докладва в Щаба за изпълнение на областния план за действие при бедствия с предварителни данни за бедствието. По решение на кмета на общината, дежурният оповестява личния състав от същата по действащата свързочно-оповестителна система с използване на Обществената далекосъобщителна мрежа на БТК - АД по сигнал “Бедствие” и привежда в готовност планираните сили и средства на общината /Приложение № 11 и Приложение № 12/.

За проведените мероприятия дежурният по Областен съвет за сигурност (ОблСС) докладва на оперативния дежурен в ОУ ПБЗН съгласно предвидените образци – донесения.

4.2. Организацията на оповестяването и комуникациите от страна на Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствие на органите на местното самоуправление, държавната и местната администрация, стопанските / нестопанските / организации и населението на община Ценово.

- Силите и средствата предвидени в групировката по част 3 от настоящият план и привлечени въз основа на конкретно решение;

- Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия – по общият ред чрез Дежурните длъжностни лица по сигнал “Бедствие”.

След привеждането в готовност Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия, дежурния по ОбщСС докладва незабавно в Щаба за изпълнение на областния план за действие при бедствия.

За организиране на връзката между Щаба за изпълнение на областния план за действие при бедствия, Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия и мястото на бедствието се въвежда в действие “План за организация и осигуряване на връзките при бедствия, аварии и катастрофи”.

- **Силите и средства на МВР**

- РУП - чрез Дежурните длъжностни лица по сигнал “Авария” предаден на дежурния по РДВР.

- РСПБЗН - чрез Дежурните длъжностни лица по сигнал “Авария” предаден на дежурния диспечер.

- **Населението на общината** - Населението се оповестява за възникналото наводнение по решение на председателя чрез дежурните длъжностни лица по установените сигнали на Гражданската защита на Република България Приложение № 13. За оповестяване на населението в общината се използват радиовъзлите и другите местни радиостанции, кабелни оператори и подвижните озвучители средства на Гражданска защита и BG - ALERT

5. Организация за провеждане на спасителни и неотложни аварийно – възстановителни работи.

При наводнения на територията на Община Ценово Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия организира изпълнението на следните

конкретни дейности, с привличането на следните органи, сили, средства и организации по компетентност.

5.1. Извършване на разузнаване на мястото на наводнението

Извършва се веднага след разпореждане на кмета на общината:

Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия - /25-10, 20-20/;

ПУ Ценово – 21-26,112, GSM-0888 522 162

РСПБЗН Бяла -0817/7-27-75,112

ОПУ – РПС – Бяла – 0886 687 755

5.2. Извършване първоначален анализ и оценка на първичната информация с оглед прогнозиране на последствията от земетресението и изготвяне на предложения и предварителни указания за защитни мерки за населението и всестранно осигуряване.

Извършва се след постъпване на информация от разузнаването от всички членове на комисията по функционална компетентност, но в основата стои прогнозирането развитието на евентуални пожари, което се извършва от: **Началника на РСПБЗН 112.**

Изготвянето на предложения и предварителни указания за защитни мерки за населението се извършва от специалиста по ГЗ и ОМП, който обобщава отделните предложения на членовете на комисията. Популяризирането на изготвените предложения и предварителни указания за защитни мерки за населението се извършва след разрешение на кмета на общината

5.3 Незабавно уведомява Щаб за изпълнение на общинския план за действие при бедствия и ОУ ПБНЗ - Русе за възникналото земетресение

Уведомяването се осъществява от Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия по утвърдените образци донесения в указанияте за всяко едно донесение време /срок/.

5.4 Извършва медицинското осигуряване и оказването на медицинска помощ на засегнатото население /персонал /.

Медицинското осигуряване се организира и осъществява в срокове, в обем, от органи и длъжностни лица както следва:

5.4.1. Лечебно-евакуационно осигуряване

1. При екстремни ситуации на поразените се оказва медицинска помощ, както следва:

- долекарска;
- първа лекарска;
- квалифицирана;
- специализирана;

Условие за оптимизиране на извършваните медицински дейности е тяхното пълно унифициране.

2. Долекарска помощ – осъществява се в максимална близост до огнището на бедствието при участието на подразделенията на Гражданска защита /ГЗ/ и екипи от филиала за спешна медицинска помощ /ФСМП/.

3. Първа лекарска помощ – оказва се от екипи на ФСМП – Бяла и близките лечебни заведения.

4. Квалифицирана медицинска помощ – оказва се в “Многопрофилна болница за активно лечение – Бяла” АД /МБАЛ/.

5. Специализирана медицинска помощ – приближава се до поразените, като МБАЛ – Русе изпращат в огнището специализирани екипи – терапевт, хирург, реаниматор с по една медицинска сестра със санитарен автомобил и медицинско

оборудване за 30 поразени. Лекарите на разположение се извикват за обслужване на стационарно болните и за сформирание на допълнителни екипи.

6. Високоспециализирана медицинска помощ – приближава се до пострадалите, като медицинските университети и националните центрове формират екипи от съответните специалисти за подсилване на местните здравни структури.

Лекарските екипи, изпратени в огнището, извършват медицинска сортировка, оказват спешна и неотложна медицинска помощ и подготвят пострадалите за евакуация.

В хода на лечението на пострадалите при екстремни ситуации се включва пълноценно и Центъра по трансфузионна хематология /ЦТХ/ към МБАЛ – Русе.

Медицинската евакуация до съответните здравни заведения се осъществява с транспортни средства на ФСМП – Бяла, а при необходимост от неспециализирани транспортни средства /леки коли/ или санитарна авиация.

При необходимост се задействат всички структурни звена на санитарния контрол за предотвратяване на епидемични ситуации.

5.4.2. Ръководство при ликвидиране на последствията

Осъществява се от Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия.

В зависимост от мащаба на бедствието, ликвидирането на последствията се осъществява на три нива:

- при първо ниво имаме засягане на малки групи /20-30 души/. Последствията се ликвидират със сили на общината. Това касае ситуации, при които състоянието на поразените не изисква високоспециализирана медицинска помощ.

- при второ ниво /50-250 души поразени/, последствията се ликвидират със сили и средства на Областта и МБАЛ – Русе.

- при трето ниво /регистрирани повече от 250 поразени/, последствията се ликвидират със сили и средства на засегнатите области и такива на национално ниво.

5.4.3. Управление

На нивото на община Ценово системата се ръководи от кмета на общината.

При възникнали критични ситуации оповестяването тръгва от: **Общ.СС Ценово-25-10**

5.4.4. Ред за въвеждане на плана за медицинско осигуряване

Системата се задейства от приелия сигнала за аварията, катастрофата или бедствието, който своевременно уведомява Комисията по реда на подреждането и

За изясняване на обстановката се организира веднага разузнаване със санитарна кола на ФСМП и медицинско лице на местото на инцидента, което разузнаване има задача да отговори на следните въпроси:

- време, час, място на катастрофата, аварията или стихийното бедствие;
- брой и състояние на пострадалите;
- състояние на местните здравни органи и какви мерки са предприети за оказване на медицинска помощ;
- необходима помощ от други здравни заведения и съседни общини, вид и обем /материали, кадри и пр./;
- какъв е ефекта и резултата от проведените до момента спасителни мероприятия.

Срок: незабавно

Отг. Ръководител на ФСМП

За оказване на медицинска помощ на място се конструират и изпращат незабавно екипи, както следва:

- първи екип;
- втори екип;

трети екип и т.н.

Срок: незабавно

Отг. Ръководител на ФСМП

При нужда се сформират още екипи от личният състав на здравните заведения, които се изпращат на мястото на инцидента.

Срок: според възникналата необходимост

Отг. Зам.кмета

За оказване на стационарна медицинска помощ да се включат при необходимост всички здравни звена от структурите на общината.

За ориентация в характера на замърсителите на атмосферния въздух да се търси съдействието на РЗИ и РИОСВ.

Срок: незабавно при необходимост

Отг. Зам.кмета

При нужда от помощ, консултации или колаборации с други служби, ведомства или организации да се използват и следните телефони:

- дежурен лекар на републиканско ниво в МЗ;
- дежурен в Областна администрация;
- дежурен в Община Русе;
- дежурен по ОбщСС-Ценово – **25-10**
- дежурен в ПУ – Ценово **112** или 21-26

След овладяването на аварията, стихийното бедствие или катастрофата да се докладва на дежурния по ОблСС и ОУ ПБЗН - Русе, за времето, мястото, вида на инцидента, броя на пострадалите, проведените мероприятия, настанените в болнични заведения и тяхното състояние.

Срок: след ликвидиране на инцидента

Отг. Дежурен по ОбщСС

5.5. Уведомява и привежда в готовност формиранията, предвидени за действие в групировката на силите и средствата.

Оповестяването и привеждането в готовност на силите за възникналото земетресение се извършва по решение на кмета на общината в съответствие с техните правомощия и разработените планове.

Оповестяването се извършва чрез дежурните длъжностни лица със сигнала "БЕДСТВИЕ", а за поделенията от Българската армия и силите на МВР – със сигнала "АВАРИЯ".

След привеждането в готовност специалиста по ГЗ и ОМП докладва незабавно в Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия.

5.6. Осигурява на аварийните екипи / силите и средствата / с необходимите методики и програми за анализ, оценка и прогнозиране на обстановката, както и технически, транспортни и комуникационни средства и средства за индивидуална защита.

Силите, средствата и екипите, предвидени за участие в настоящият план са предварително осигурени с необходимите методики и програми за анализ, оценка и прогнозиране на обстановката, както и технически, транспортни и комуникационни средства и средства за индивидуална защита.

При необходимост от допълнително и специфично осигуряване Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия организира доставката на същото

5.7. Доставка и раздава на необходимото място средства за индивидуална защита на населението, когато следствие на земетресението е възникнало вторично огнище с отделяне на токсични вещества в околната среда

Тази задача Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия осъществява чрез щаба на комисията и съответните учебни заведения съобразно наличността на ИСЗ, по разчет. /Приложение №№ 14, 15 и 16/.

5.8. Укриване в защитни съоръжения на персонала и населението, ако обстановката налага това

Тази задача Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия осъществява чрез щаба на комисията и съответните учебни заведения, съобразно разчет на общината /Приложение № 17/.

5.9. Извършва временно извеждане, разсредоточаване и евакуация на населението, ако обстановката налага това.

Въпреки, че е малко вероятно, при необходимост тази задача Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия ще изпълни при вземане на конкретно решение чрез щаба на комисията., органите на МВР, директорите на учебните заведения.

5.10. Провежда НАВР по конкретно решение

Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия в решението участват всички членове на комисията, които правят предложения пред кмета на общината. Кмета на общината отхвърля, коригира, или одобрява предложенията. На базата на тях главен специалист по ГЗ и ОМП оформя окончателното решение, което в разпоредителна форма /заповед/ се свежда до изпълнителите и популяризира сред населението.

Исходната информация относно прогнозираните загуби, разполагаеми сили, средства, органи, организации и техните правомощия се съдържа в настоящият план.

Решение за предприемане на мерки за защита на населението и извършването на НАВР при земетресение се взема от кмета на общината. Здравните и социалните аспекти имат приоритет пред икономическите съображения при вземането на решението.

Когато след наводнението има вторични последствия, предизвикващи специфични кризисни ситуации, като пожари, промишлени аварии свързани с химически, екологични и др. замърсявания на околната среда и т.н. в изпълнение се въвежда съответния план, съдържащи съответната конкретна информация и организация за реагиране.

5.11. Осигурява необходимия ред и сигурност сред населението при прилагане на защитните мерки

Тази функция се осъществява от ПУ – Ценово като осигурява пропускателната способност на маршрутите и КПП, организират служба **Р и С** в зоната за осигуряване, ред и организираност сред населението от поразения район.

На служба **Р и С** се възлага осигуряване въвеждането на групировките от сили за провеждане на спасителни и аварийни работи; водене борба с нарушителите на реда и недопускане на външни лица в разрушените райони.

Въпреки, че е малко вероятно, при необходимост тази задача Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия ще изпълни при вземане на конкретно решение .

Изпълнението на това мероприятие би се наложило при:

- **възникване на наводнение вследствие на ледови подпори и критично повишаване на водното ниво на реката, имащо за резултат катастрофални разрушения на съществуващият сграден фонд, инфраструктура и комунално енергийна мрежа;**

- **временно настаняване на останало без подслон население – за компенсиране недостига на подходящ запазен жилищен фонд, фургонно и палатково имущество.**

Здравните и социалните аспекти имат приоритет пред икономическите

съображения при вземането на решението.

5.12. Идентификация, обработка и грижа за загиналите.

Идентификацията, обработката и грижата за загиналите включва:

- **Установяване на смъртта** - извършва се от личните лекари или лекарите на място чрез издаване на медицинско заключение. В случай на съмнение за насилствена смърт, лекарят констатирал наличието ѝ незабавно уведомява органите на МВР и прокуратурата. Погребението се разрешава след извършването на предписаните от съответните органи действия. Ако смъртта е настъпила поради удавяне, отравяне, обесване, трудова или транспортна злополука и други произшествия, установяването на смъртта трябва да стане от съдебно-медицински експерт или от друг лекар, който е участвал в огледа на трупа, извършен от органите на предварителното съдебно-наказателно производство на местопроизшествието.

- **Издирване на лични документи, събиране на данни и сведения за загиналите** - извършва се от органите на МВР и службите на ГРАО.

- **Идентификация на загиналите** - извършва се от органите на МВР, ОСС и органите по съдебна медицина;

- **Осигуряване на чували за съхранение на телата /части от тях/ на загиналите** – извършва се от общинските администрации;

- **Осигуряване на ковчези за загиналите** - извършва се от общинските администрации и частните търговци с такъв предмет на дейност;

- **Погребване на загиналите** – осигурява се и се извършва от общинските администрации и частните търговци с такъв предмет на дейност.

- **Извършване на траурни церемонии** – извършват се съобразно духовната принадлежност на загиналите от регистрираните в общините представителства на религиозни организации и църкви по силата на Наредба за регистрация на ръководните органи на местните поделения на признатите от Министерския съвет изповедания в Република България /Приета с Постановление № 225 от 14 октомври 1994 г., обн., ДВ, бр. 87 от 25 октомври 1994 г./ съгласно

Наводненията изискват мобилизация на всички усилия на обществото!

6. Управление

Настоящият план се въвежда в действие с решение на кмета на общината. Изпълнението на аварийните планове се прекратява по решение на съответните ръководители на аварийните дейности съгласувано с постоянните комисии.

Бедствено положение на част от територията на страната се обявява:

1. От областния управител по решение на Щаба за изпълнение на областния план за действие при бедствия, когато зоната на бедствено положение обхваща територията на повече от една община от областта;

2. От кмета на общината по решение на Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия, когато зоната на бедствено положение обхваща цялата или част от територията на общината.

Общото управление се осъществява от най-висшестоящата постоянна комисия обявила “Бедствено положение”. То включва:

- **Планиране;**
- **Организация;**
- **Ръководство;**
- **Контрол**

Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия организира съвременно събиране и обобщаване на информацията за възникналите бедствия, аварии и катастрофи, последствията от тях, мерките за ликвидирането им, за действията

на органите за управление и формированията и за поведението на населението и информират щаба на постоянната областна комисия.

Информацията за възникналото бедствие, авария или катастрофа се подава незабавно от дежурните длъжностни лица по установения ред.

Гл. специалист по ГЗ и ОМП организира непрекъснато подаване на информация до горестоящата комисия за вида и размера на бедствието, за прогнозираното развитие на аварията или катастрофата и за хода на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи.

Непосредствените действия на екипите работещи на конкретни обекти се ръководят и управляват от Управителите и/или Директорите на организациите към които принадлежат за решаване на специфични задачи като: ОПУ – поддръжка и ремонт на републиканската пътна мрежа, В и К – доставка и разпределение на питейна вода, Електроразпределение и Електроснабдяване – доставка на електрическа енергия, както и всички други организации изброени в т. 3 от настоящия план в съответствие с законовите основания за тяхната дейност.

За нуждите на управлението на постоянната комисия служат Националната съобщителна система и ведомствените свързочни системи.

Необходимите телефонни и телеграфни връзки за нуждите на постоянната комисия, органите и формированията, извършващи спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи, се предоставят с абсолютно предимство.

Съставът, обслужващ функционирането на проводната свързка до завършване на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи, се осигурява от Комитета по пощи и далекосъобщения.

Провежданите разговори и предоставените телефонни и телеграфни канали и кабелни чифтове при бедствия, аварии и катастрофи до завършване на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи, както и при тренировките не се заплащат.

7. Осигуряване на мероприятията

7.1. Информационно осигуряване

Оперативния дежурен по Общ.СС събира информация от и за населението по телефон който се посочва от Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия, както и търсене и събиране на семейства от и чрез ГРАО, полиция и други.

Оперативна информация за текущото състояние на обектите и събитията непосредствено след наводнението се получава от дежурните длъжностни лица по кметствата, дежурните на различните служби и организации в съответствие с техните задължения и се предава по веригата на дежурните по Обл.СС и до оперативния дежурен на ОКИЦ област Русе и по техническите средства.

За да се избегне появата и разпространението на слухове, спомагащи за паника и не управляемост на населението е необходима точна, своевременна информация, придружена с ясни указания за поведение и действие.Поставяне на временни информационни табла и излъчване по радио и телевизии.

7.2. Инженерно осигуряване

Основните усилия на инженерното осигуряване се насочват към локализиране на последствията от наводнението, осигуряване работата на спасителните, медицинските екипи и възстановяване нормалната работа на инфраструктурните системи.

Извършва се чрез самостоятелно изпълнение на задачи, или придаване на инженерни формирования /групи, специалисти/.

7.3. Материално-техническо осигуряване

Материално-техническото осигуряване ще се осъществява основно чрез

функциониращата в нормални условия дистрибуторско-търговска мрежа в запазените /незасегнати/ от земетресението обекти.

В зависимост от конкретните условия, в оперативен порядък, Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия приоритетно обезпечава всеотстранното осигуряване на участващите сили и средства и пострадалото население, съобразно неговата безпомощност.

Техническото осигуряване се осъществява от формирования, сили и средства за извършване на НАВР в собствени, или други стационарни технически работилници, бази, автосервиси и др.

За извеждането на повредената техника и евакуация на неизправните машини се определят сборни пунктове и евакуационни групи.

Малки неизправности по техниката се отстраняват на място. С подвижни бензиностанции се извършва зареждане на техниката, като се създават условията за непрекъснатост на спасителните и аварийни работи.

7.4. Финансово осигуряване

Финансово и материално техническо осигуряване организацията и провеждането на НАВР при възникване на земетресение в община Ценово област Русе

Разчета е изготвен въз основа данните от методиката за изчисляване на загубите, потребността от сили и средства и основните видове дейности които ще се извършват при НАВР следствие на земетресение. Разценките са взети усреднено от съществуващите към 30.12.2021г. и подлежат на уточняване и актуализиране към момента на събитието.

1.Обем от работи в ч.ч.-26828ч/ч x1лв.....	26828 лв.
2.Обем от работи в м.ч. 8192м/ч x 20лв.....	163840 лв
3.31534сгради x1м/3 фасонирани греди за укрепване на конструкции-31534м/3 x250лв	7883500 лв.
4.31534 конструкции x 3 кг.пирони x 1.5лв.....	141903 лв.
5 31534 консрукции по 10стр.скоби по 0.5лв.....	157670 лв.
6.Работно облекло 1500 к-та x 50лв.....	75000 лв.
7.Разузнаване с вертолет 10м/ч x 1000лв	10000 лв.
8 За храна за един храноден 1500 x 6 лв.....	9000 лв.
9.За медицинско обслужване на пострадалите:	
• 8002бр.медицински загуби по 30 лв.на ден	240060 лв.
• 9489бр.безвъзвратни загуби по 1000 лв.....	9489000 лв.
10.Допълнителни разходи	2000000 лв.
11.Непредвидени разходи	5000000 лв..

Всичко приблизителни разходи: 18 047 346 лева.

8. Взаимодействие

От елементите на взаимодействието: **по задачи, по време и по място**, поради неопределеността на вероятната конкретна обстановка, предварително планирано може да бъде взаимодействието по задачи.

Практическото взаимодействие по задачи на силите и средствата, на органите и организациите и длъжностните лица, предвидени за участие в настоящият план се основава на нормативно възложените им функции и се осъществява чрез изпълнението на задачите по компетентност .

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОБЩИНА ЦЕНОВО, ОБЛАСТ РУСЕ

Приложение № 3

П Л А Н

**ЗА ЗАЩИТА ПРИ ЯДРЕНА И РАДИАЦИОННА
АВАРИЯ**

ЦЕНОВО 2025 г.

1. Замисъл за действие

В община Ценово попадаща в "Зоната за дълговременни защитни мерки" под ръководството на Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия във взаимодействие с компетентните държавни и областни органи и организации, при "Надпроектна авария" в АЕЦ, при която се изхвърлят радиоактивни вещества в околната среда, при "Трансграничен пренос на радиоактивни вещества" и радиационни аварии свързани с трафик и незаконно преместване на ядрен материал и/или радиоактивни вещества се създава такава организация на "Аварийно реагиране" и "Намеса", дейност и живот в областта, гарантираща не превишаване на границата на ефективната доза на общото външно и/или вътрешно облъчване и на производните граници за населението, определени в НАРЕДБА №28 от 03.10.2006 г. за условията и реда за медицинско осигуряване и здравни норми за защита на лицата в случай на радиационна авария / обн., ДВ, бр. 84 от 17.10.2006 г./ и НАРЕДБА за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна авария /Приета с ПМС № 313 от 22.11.2011 г., обн., ДВ, бр. 94 от 29.11.2011 г./.

Създадената организация включва изпълнението на мерки и мероприятия при радиационни аварии и инциденти в обекти - рискови категории от I до V, класове от I до 5 по смисъла на Наредба за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна авария, осигуряващи своевременно и адекватно реагиране при възникване на авария в съответствие с рисковата категория и класа на аварията в зоните за аварийно планиране:

1. зона за аварийно планиране на площадката - защитена зона;
2. зона за превантивни защитни мерки;
3. зона за неотложни защитни мерки;
4. зона за дълговременни защитни мерки.

Настоящият план:

- Описва целите, задачите и процедурите за осигуряване на ефективно, квалифицирано и адекватно реагиране на органите на изпълнителната власт, на местната администрация и компетентните органи и организации;

- Въвежда обективни критерии за неговото привеждане в действие;

- Предвижда задължително спазване изискванията на Закона за безопасно използване на ядрената енергия, други закони и подзаконовни нормативни актове в областта на ядрената енергия и безопасност;

- Предвижда задължително спазване на общите правила за радиационна защита, при следване на инструкциите, допълнително дадени от инспекторите на АЯР и служителите на Министерството на Здравеопазването /МЗХ/;

- Създава ефективна организация и процедури за координация и взаимодействие между компетентните органи;

- Създава предпоставки за поддържане на устойчиви връзки за оперативно уведомяване и обмен на информация между компетентните областни и национални органи, в съответствие с националното законодателство, ратифицираните Конвенции и подписаните двустранни споразумения;

- Създава предпоставки за намаляване на риска и ликвидиране на последствията за персонала, населението и околната среда.

За начало на изпълнението на задачи по този план, в частта му касаеща действията при нелегален трафик или незаконно преместване на ядрен материал и/или радиоактивни вещества, се счита времето на получаване на информация, доказана по технически път и/или посредством измерване, че има наличие на източник на йонизиращо лъчение (радиоактивен материал), чието местонахождение предполага такъв нелегален трафик или такова незаконно преместване на подобни материали.

В тези случаи като критерии за въвеждане на плана за действия, се счита:

- показанието на дозиметричния прибор, при което мощността на дозата е три пъти над естествения (природен) радиационен фон;
- откриването на предмети, опаковки, контейнери, маркирани със знаци за радиационна опасност и/или с надписи за радиоактивност при липса на отклонения над естествения (природен) радиационен фон.

Критерии за обявяване на край на действието (прекратяване) на плана за действия - момента, в който източникът на йонизиращо лъчение (радиоактивния материал) е прибран за безопасно съхраняване.

2. Анализ на риска

Радиационният риск се анализира от компетентните органи по радиационна защита – АЯР и МЗХ /Отдел “Радиационен контрол” към РЗИ РУСЕ/. При необходимост се иска допълнителна експертиза от водещи експерти по радиационна защита в страната.

Най-вероятно е радиационна авария да възникне в резултат на нелегален трафик и незаконно преместване на ЯМ и/или РАВ, във връзка с това, че предполагаемо няма да се спазват нормативните изисквания за радиационна защита и безопасност, поради което може да се стигне до облъчване на лицата, извършващи деянието, както и на персонала, ликвидиращ последствията. Най-вероятно е такива случаи на нелегален трафик на ЯМ и/или РАВ да бъдат констатирани при осъществяваният се входящ дозиметричен контрол, осъществяван от РГС Русе на ГКПП Дунав мост.

Основните възможности за радиационно облъчване са:

√ Външно и вътрешно облъчване от тотално замърсяване с радиоактивни вещества в резултат на радиационна авария в АЕЦ "Козлодуй", трансгранично замърсяване в резултат от авария в АЕЦ на съседни или други страни;

√ Външно облъчване от закрит радиоактивен източник, поради стоене в непосредствена близост до него (едно или повече облъчени лица);

√ Външно облъчване от открити източници, поради стоене в непосредствена близост до него и неправилно боравене (едно или повече облъчени лица);

√ Вътрешно облъчване от открити източници, поради стоене в непосредствена близост до него и неправилно боравене – вдишване, поглъщане и замърсяване на части от тялото (кожата, косата, очите и др.), дрехите и оборудването (едно или повече облъчени лица).

При определянето на риска се отчита:

√ вида на радиоактивния материал (ядрен материал или радиоактивно вещество);

√ вида на излъчването (алфа, бета-, гама-лъчение или неутронно лъчение);

√ периода на полуразпадане, енергията и активността на източника;

√ вида на радиоактивния източник – закрит, открит, ампула (течен), химичен състав, токсичност и др.

Ситуацията може да се усложни при наличието и на нерадиационни рискови фактори, като пожар, експлозия, химически реагенти и др.

Радиационно наблюдение и контрол на радиационния γ фон, контрол на замърсеността с радионуклиди в областта и осигуряване на АЯР на КЩ Щаб за изпълнение на областен план за действие при бедствие, необходимата информация за вземане на решение в областта и осигурява на АЯР и на постоянната комисия, необходимата информация за радиационната и метеорологичната обстановка в областта се осигурява от:

Постове за радиационно наблюдение и оповестяване:

- гр. Русе / ОСС Русе / - 1 бр. – Пост № 700;
- гр. Бяла / ОбСС Бяла / - 1 бр. – Пост № 685;
- с. Ценово - / ОбСС Ценово / - 1бр. – Пост № 708;
- гр. Борово - / ОбСС Борово – 1 бр. – Пост № 684;
- гр. Две могили / ОбСС Две могили / - 1 бр. – Пост № 689;
- с. Иваново / ОбСС Иваново / - 1 бр. – Пост № 691;
- гр. Ветово - / ОбСС Ветово / - 1бр. – Пост № 686;
- Сливо поле - / ОбСС Сливо поле / – 1 бр. – Пост № 704;

Постовете извършват радиационно наблюдение и контрол за γ фона на местността, което е тяхна постоянна функция. Финансови разходи = 0 лева.

Регионална инспекция по околната среда и водите / РИОСВ / :

Основното структурно звено на МОСВ за извършване анализи по всички компоненти на околната среда, включени в Националната система за мониторинг на околната среда, на територията на областта е “Регионална лаборатория” към Изпълнителна Агенция по Околна Среда / "Лабораторно-аналитична дейност"/.

При аварийни ситуации, съгласно Инструкцията за организацията на работа, утвърдена от Министъра на ОСВ, регионалната лаборатория работи под заповедите на Директора на РИОСВ. В тези случаи Директора на РИОСВ уведомява Началника на регионалната лаборатория за предприемане на необходимите действия.

Решение за предприемане на мерки за защита на населението при радиационна авария се взема от Председателя на Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствие, Решението се основава на критерии за вземане на решение за провеждане на мерки за защита на населението в случай на авария; прогнозата за развитието на аварията; на принципа "ALARA" (толкова ниско, колкото е разумно достижимо); резултатите от прилагането на различни защитни мерки; икономически, социални, психологически и други фактори.

Здравните и социалните аспекти имат приоритет пред икономическите съображения при вземането на решението.

3. Групировка на органите, силите и средствата

3.1. Сили и средства на органите на МВР

3.1.1. Сили и средства на ПУ – община Ценово

Полицейско управление – Ценово изпълнява оперативно-издирвателни и охранителни задачи за опазване на обществения ред, за предотвратяване, разкриване и участие в разследване на престъпленията. При НАВР участва със сили и средства и в предвидените срокове.

3.1.2. Сили и средства на Районна служба “Пожарна безопасност и защита на населението” РСПБЗН – Бяла изпълнява задачи по осъществяване на държавен противопожарен контрол, пожарогасене и аварийно спасителна дейност. При НАВР участва със сили и средства в предвидените срокове.

3.2. Сили и средства на “Гражданска защита“ – община Ценово

Община Ценово осъществява държавната политика в общината за защитата при бедствия /земетресение/. Тя е работен орган на Щаб за изпълнение на общински план за действие при бедствия /Приложение № 9/.

При кризисна ситуация Щабът за изпълнение на общински план за действие при бедствия създава следните основни екипи:

- Противоепидемичен екип:
- Хигиенен екип

- Специализиран дезинфекционен екип
- Екип по здравна просвета и информация

При откриване на неизвестни по състав и произход материали изисква от РЗИ РУСЕ да формира групи в състав:

- Експертна група за анализ и оценка;
- Групи за анализ, оценка и извършване на дейности по сигнал за откриване на неизвестни по състав и произход материали - 2 броя;
- Транспортна група

Конкретните длъжностни лица се определят със заповед на Директора на РЗИ РУСЕ.

Община Ценово извършва следните мероприятия по опазване на околната среда и водите по превенция на риска както следва:

1. контрол и защита на въздуха, водите и почвите от замърсяване и увреждане;
2. екологосъобразно изграждане на селищната околна среда;
3. управление на отпадъците;
4. опазване на биологичното разнообразие и защитените територии;
5. опазване на горските екосистеми;
6. събиране и предоставяне на информация за състоянието на околната среда и водите.

Община Ценово осъществява своята дейност на територията на общината и предоставя необходимата информация на Област Русе.

Областна дирекция за безопасност на храните/ОДБХ/ Русе - Службата е посредник за контакти и съвместна работа с Централна лаборатория по ветеринарно – санитарна експертиза и екология /ЦЛВСЕЕ/.

При установяване на заразен агент, ръководителят на ОДБХ незабавно уведомява ветеринарния лекар обслужващ ветеринарния участък и собственика на животновъдния обект.

ОПУ – РПС - Бяла

Поддържа маршрут клас 2 и 3 от Републиканската Пътна мрежа, при възлагане от Областно пътно управление. Силите и средствата на ОПУ – РПС – Бяла.

Функционално “В и К” ООД е разделен на промишлено-експлоатационни райони както следва: ПЕР Ценово.

3.3. Сили и средства включени в доброволни формирования на “Гражданска защита”

Предвидените сили и средства за участие са посочени в Приложение № 10.

4. Оповестяване и привеждане в готовност.

4.1. Организацията на оповестяването, уведомяването и комуникациите на органите за управление при кризи в община Ценово.

При радиационна авария в АЕЦ "Козлодуй", трансгранично замърсяване в резултат от авария в АЕЦ на съседни или други страни и крупни радиационни аварии, изискващи пълна мобилизация на ресурсите.

- **Силите и средствата предвидени в групировката по част 3 от настоящият план и привлечени въз основа на конкретно решение;**

- **Щаб за изпълнение на общински план за действие при бедствие– по общият ред чрез Дежурните длъжностни лица по сигнал “Бедствие”.**

По решение на кмета на общината, дежурният дублира оповестяването на личния състав от същата по действащата свързочно-оповестителна система с използване на Обществената далекосъобщителна мрежа на БТК - АД по сигнал “Бедствие” и привежда в готовност планираните сили и средства на Дирекция “Гражданска защита”- отдел

“Аварийно спасителни дейности”. /Приложение № 11 и Приложение № 12/.

След привеждането в готовност дежурния по ОбщСС докладва незабавно на оперативния дежурен в ОКИЦ - Русе

След привеждането в готовност Щаба за изпълнение на общински план за действие при бедствия докладва на дежурния по ОбщСС докладва незабавно в Щаба за изпълнение на областния план за действие при бедствие.

4.2. Организацията на оповестяването и комуникациите от страна на Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствие на органите на местното самоуправление, държавната и местната администрация, стопанските / нестопанските / организации и населението на община Ценово:

- **Силите и средства на МВР**
  - **РУП** - чрез Дежурните длъжностни лица по сигнал “Авария” предаден на дежурния по ОД МВР
  - **РСПБЗН**- чрез Дежурните длъжностни лица по сигнал “Авария” предаден на дежурния диспечер на ОУПБЗН.
- **Населението на общината** - Населението се оповестява за възникналото земетресение по решение на кмета чрез дежурните длъжностни лица по установените сигнали Приложение № 13. За оповестяване на населението в общината се използват радиовъзлите и другите местни радиостанции, кабелни оператори и подвижните озвучителни средства – BG - ALERT

Уведомяване и взаимовръзки при нелегален трафик, незаконно преместване на ядрени материали, радиоактивни вещества и/или радиационни аварии /инциденти/ с локален обхват.

- При постъпване на информация за наличието на йонизиращо лъчение, предполагащо извършване при нелегален трафик, незаконно преместване на ядрени материали, радиоактивни вещества и/или радиационни аварии /инциденти/ с локален обхват, се уведомява незабавно– ПУ-Ценово. Първоизточник на информацията е констатиращият наличието на лъчението орган, длъжностно лице, гражданин.

- Оперативният Дежурен на ПУ незабавно информира Директора на ОД МВР, Председателя /Заместник председателя, Секретаря/ на Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия

Уведомяването се извършва по телефон, факс/телекс и други средства за връзка.

5. Организация за провеждане на спасителни и неотложни аварийно – възстановителни работи.

При радиационна авария в АЕЦ "Козлодуй", трансгранично замърсяване в резултат от авария в АЕЦ на съседни или други страни и радиационни аварии при трафик на ядрени материали и/или радиоактивни вещества Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия организира изпълнението на следните конкретни дейности, с привличането на органи, сили, средства и организации по компетентност:

5.1. Превантивни мерки и мероприятия

Съгласно НАРЕДБА за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна Авария /Приета с ПМС № 313 от 22.11.2011 г., обн., ДВ, бр. 94 от 29.11.2011 г./:

Поддържането на аварийната готовност и усъвършенстването на аварийното реагиране от органите на изпълнителната власт и юридическите лица включва:

- Общината и юридическите лица провежда периодични аварийни тренировки.

- Общината и юридическите лица организира обучение на населението и персонала и аварийни тренировки за усвояване и поддържане на аварийния план.

- Общината и юридическите лица поддържат в постоянна готовност центъра за управление на аварииите / ПУ /, укрытията, аварийното оборудване, средствата за радиационен контрол и мониторинг и средствата за свръзка и уведомяване.

- Аварийният план, методиките и компютърните програми за прогнозиране развитието на аварииите и за оценка на радиологичните последици от тях и другите документи, свързани с аварийното планиране, се актуализират ежегодно.

- Измененията и допълненията на аварийния план се съгласуват с Щаба за изпълнение на областния план за действие при бедствия, с ГД ПБЗН Щаба за изпълнение на областния план за действие при бедствия организира тренировки по усвояване на елементите на плановете, които се провеждат ежегодно.

- Общината и юридическите лица организират запознаване на населението със защитните мерки и правилата за поведение при възможна радиационна авария.

Общината и юридическите лица поддържат постоянна готовност за действия за защита на персонала, населението и околната среда в случай на радиационна авария.

- Общината разработват свои общински аварийни плановете, които е в съответствие със задачите, поставени от националния аварийен план, и се съгласува от постоянната комисия.

5.2. Провеждане на спасителни и неотложни аварийно – възстановителни работи и защита на населението и националното стопанство при радиационна авария в АЕЦ "Козлодуй", трансгранично замърсяване в резултат от авария в АЕЦ на съседни или други страни.

При хипотетична авария в зависимост от метеорологичната обстановка на територията на общината ще се измени радиационния фон и повърхностното замърсяване с радиоактивни вещества.

Радиоактивното замърсяване ще се обуславя от различни радиоактивни изотопи в зависимост от типа на реактора **ВВЕР** или **CANDU**:

№	Характеристика	ВВЕР	CANDU
1	Гориво	U-235 обогатен до 3-5 %	Необогатен уран
2	Забавител	Обикновена вода	Тежка вода
3	Топлоносител	Обикновена вода	Тежка вода или обикновена вода
4	Радиоактивни отпадъци	Малко количество високоактивни отпадъци	Голямо количество средноактивни отпадъци
5	Налягане в раб. контур	15 Мра	9 – 10 МРа
6	Коефициент на реактивност	- VE	+ VE
7	Количество гориво	37 тона; 79,5 тона	55 тона
8	Смяна на горивото	Спиране за презареждане на всеки 12 до 18 месеца	Презареждане по време на работа
9	Мощност	440; 1000 мегавата	720 мегавата
10	Разположение	Вертикално	Хоризонтално
11	Радиотоксичност	J-131, Cs-134, Cs-137, Sr-90, Ce-144, Te-99 _m	J-131, Cs-134, Cs-137, Sr-90, Ce-144, Te-99 _m тритий, който е лесно разпространим, не може да се локализира и е силно радиотоксичен

Очаква се утаяването на радиоактивните елементи от началото на авария в АЕЦ "Козлодуй" да започне за територията на общината след 18-20 часа, при авария в атомната централа "Черна вода" – Р. Румъния, след 3-8 часа, а при авария извън пределите на страната, след 2-3 денонощия и повече, при което цялата община ще попадне под евентуалния радиоактивен облак.

Съгласно НАРЕДБА за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна Авария /Приета с ПМС № 313 от 22.11.2011 г., обн., ДВ, бр. 94 от 29.11.2011 г./

“Чл. 33. Основните видове защитни мерки са:

1. уведомяване;
2. лична дезактивация и допълнителни изисквания към обществената и личната хигиена;
3. индивидуален и радиационен мониторинг;
4. ограничаване и контрол на достъпа в местата и районите, замърсени с радиоактивни вещества;
5. защита на дихателните органи;
6. използване на защитни облекла;
7. укриване;
8. йодна профилактика;
9. евакуация;
10. преселване (временно или постоянно);
11. ограничаване на потреблението на хранителни продукти и фуражи, замърсени с радиоактивни вещества;
12. дезактивация на места и райони, замърсени с радиоактивни вещества, и на имущество, както и ограничаване на ползването им.

Чл. 34. (1) В случай на замърсяване с радиоактивни вещества в резултат от възникнала или предишна авария или дейност:

1. местата и районите, замърсени с радиоактивни вещества, се обозначават и ако е необходимо, се изолират;
2. се осигурява непрекъснат индивидуален мониторинг;
3. се прилага подходяща намеса при отчитане на действителните характеристики на обстановката;
4. се регулира използването на земята и сградите, разположени в обозначените места и райони по т. 1;
5. се анализира възможността при прилагане на намеса да се получи увеличаване на радиоактивното въздействие на населението;
6. се извършва радиационен мониторинг на различна дълбочина под повърхността.

(2) При необходимост за местата и районите, в които е приложена намеса, се прилагат допълнителни мерки, както следва:

1. контрол на отстранените материали, замърсени с радиоактивни вещества, и тяхното използване, включително търговията с тях;
2. контрол на достъпа в териториите, замърсени с радиоактивни вещества.”

Допълнително в Националния аварийен план при авария в АЕЦ “Черна вода” – Република Румъния са предвидени следните мерки за защита:

- Разузнаване и системен контрол на съдържанието на тритий във водите, почвите, растенията и хранителните продукти;
- Преустановяване на къпането и миенето в открити водоеми и плувни басейни;

- Пребиваване в закрити помещения и при необходимост херметизация на помещенията;
- Защита на кожата, лицето и дихателните органи;
- При данни за повишаване на радиоактивността в питейната вода да се пие минерална вода или води от незамърсени и бактериално чисти водоизточници;
- Всички животни да се приберат в оборите (на закрито);
- Водопоя на животните да става само от закрити незамърсени и бактериално чисти водоизточници;
- Всички открити фуражи да се покрият с полиетилен или други подходящи средства;
- Всички кладенци да се покрият с полиетилен или други покривни материали.

Всички тези защитни мерки в община Ценово се изпълняват както следва:

5.2.1. Набиране на информация и незабавно уведомяване на Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия, и ОУ ПБЗН

Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия организира съвременно събиране и обобщаване на информацията за възникналите бедствия, аварии и катастрофи, последствията от тях, мерките за ликвидирането им, за действията на органите за управление и формиранията и за поведението на населението и информират щаба на постоянната областна комисия.

Информацията за възникналото бедствие, авария или катастрофа се подава незабавно от дежурните длъжностни лица по установения ред.

Кмета на общината организира непрекъснато подаване на информация до горестоящата комисия за вида и размера на бедствието, за прогнозираното развитие на аварията или катастрофата и за хода на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи

Уведомяването се осъществява от Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия по утвърдените образци донесения време /срок/.

След завършване на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи Щаба за изпълнение на общински план за действие при бедствия изпраща в щаба за изпълнение на областния план за действие при бедствия, обобщени донесения за причините, характера и последствията от възникналите бедствия, аварии и катастрофи и за взетите мерки.

5.2.2. Радиационно наблюдение, контрол на радиационния фон в общината, осигурява необходимата информация Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия

Набирането на информация се извършва веднага самостоятелно или след разпореждане на кмета на общината, както следва от:

5.2.3. За цялостното състояние на обстановката:

- Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия Органите на местното самоуправление и администрация - чрез щатния си състав и, или чрез привличане на НВФ – за цялостното състояние на обстановката в общината
  - – ПУ -Ценово
  - -РСПБЗН-Бяла
  - Търговските дружества, предприятията на едноличните търговци и нестопанските организации

5.2.4. За радиационната и екологична обстановка:

- Постове за радиационно наблюдение и оповестяване в състав от 5 човека, носещи денонощно дежурство по силата на ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 212 на

Министерския съвет от 10 ноември 1993 г. ЗА ОРГАНИЗИРАНЕ НА ДЕНОНОЩНО ДЕЖУРСТВО ЗА ОПОВЕСТЯВАНЕ ПРИ ПРИВЕЖДАНЕ ОТ МИРНО ВЪВ ВОЕННО ПОЛОЖЕНИЕ, ПРИ СТИХИЙНИ БЕДСТВИЯ И КРУПНИ ПРОИЗВОДСТВЕНИ АВАРИИ / Обн., ДВ, бр. 98 от 19 ноември 1993 г., изм., бр. 43 от 27 май 1994 г., бр. 29 от 5 април 1996 г., бр. 18 от 13 февруари 1998 г. /:

– Ценово - / ОбСС Ценово / – 1 бр. – Пост № 708;

Извършва радиационно наблюдение и контрол за γ фона на местността с прибори РР – 51 М.

5.2.5. Анализ и оценка на информацията с оглед прогнозиране на последствията и изготвяне на предложения за защитни мерки за населението

Съгласно НАРЕДБА за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна Авария /Приета с ПМС № 313 от 22.11.2011 г., обн., ДВ, бр. 94 от 29.11.2011 г./

Чл. 32. (1) Намеса е прилагането на защитни мерки и всяко друго действие за ограничаване, намаляване и предотвратяване на облъчването или възможността за облъчване и на вредните последствия за човешкото здраве, качеството на живот, имуществото и околната среда при авария, хронично облъчване или предишни дейности.

(2) Намесата се прилага за въздействие върху:

1. източника на радиоактивно замърсяване - за ограничаване или преустановяване на прякото облъчване и изхвърляне на радиоактивни вещества в околната среда;

2. околната среда - за ограничаване на преноса на радиоактивни вещества върху човека;

3. човека - за ограничаване на облъчването и ефективно лечение на облъчени лица.

(3) Намесата е основа за възстановяване на нормалните условия за социален и икономически живот след ликвидиране на последиците от аварията.

(4) Намесата се определя въз основа на:

1. критериите за вземане на решения и нивата за намеса;

2. прогнозата за развитието на аварията;

3. възможните резултати от прилагане на различни защитни мерки;

4. приоритета на здравните и социалните аспекти пред икономическите съображения;

5. други икономически, социални и психологически фактори.”

В основата на вземаните конкретни решения стоят обективните критерии, а именно:

Чл. 36. (1) Нивата за намеса са стойностите на прогнозираната доза и предотвратимата доза за определено време, мощността на дозата и специфичната активност, при достигането на които започва прилагане на защитни мерки и се извършва анализ на причините, довели до достигането им.

(2) При достигане на нивата на намеса на прогнозираните дози приложение № 3 се прилагат незабавни защитни мерки:

Приложение № 3 към чл. 36, ал. 2

Нива на намеса за прогнозирани погълнати дози при аварийно облъчване за срок до 48 часа:

Облъчен орган или тъкан	Прогнозирана погълната доза до 48 часа [Gy]
Цяло тяло (костен мозък)	1
Бял дроб 6	6
Кожа 3	3
Щитовидна жлеза	5

Очна леща	2
Гонади	3
Плод (за бременни)	0.1

(3) При достигане на нивата на намеса на прогнозираните годишни еквивалентни дози при хронично облъчване съгласно приложение № 4 се прилагат незабавни защитни мерки.”

Приложение № 4 към чл. 36, ал. 3

Нива на намеса за годишни еквивалентни дози при хронично облъчване

Облъчен орган или тъкан	Годишна еквивалентна доза [Gy]
Цяло тяло (костен мозък)	0.4
Очна леща	0.1
Гонади	0.2

“Чл. 37. (1) В случаите на авария, съпроводена със замърсяване с радиоактивни вещества извън площадката, защитните мерки по чл. 33, т. 5 - 10 / защита на дихателните органи, използване на защитни облекла, укриване, йодна профилактика, евакуация, преселване (временно или постоянно)/ се прилагат при достигане на съответното гранично ниво на намеса съгласно приложение № 5.

(2) Прилагане на защитни мерки не е необходимо, ако минималните нива на намеса съгласно приложение № 5 не са достигнати.

(3) В случай че предотвратимата ефективна доза е по-голяма от минималните нива на намеса, но по-малка от граничните нива на намеса, решението за намеса се взема с отчитане на принципите на обосноваване и оптимизация съгласно чл. 32, ал. 5 и в съответствие с конкретната обстановка и обстоятелства.”

Приложение № 5 към чл. 37, ал. 1 и 2

Нива за намеса по предотвратима доза

Защитни мерки		Предотвратима доза, Нива на намеса		Период 3
		Минимално	Гранично	
Укриване и защита на органите на дишането и кожата 1	Цяло тяло	5 mSv	50 mSv	За периода на укриване
	Щитовидна жлеза, бели дробове и кожа	50 mGy	500 mGy	За периода на укриване
Йодна профилактика 2 – еквивалентна доза за щитовидната жлеза	за бременни, кърмачки и лица под 18 год.	5 mGy	50 mGy	
	за всички други лица	50 mGy	500 mGy	
Евакуация	Цяло тяло	50 mSv	500 mSv	до 7 дни
	Еквивалентна доза за кожата	500 mSv	5000 mSv	до 7 дни

Временно преселване	10 mSv	100 mSv	1 месец
Прекратяване на временното преселване		10 mSv	1 месец
Постоянно преселване		1000 mSv	за времето на живот 4

Забележки:

1 Международната агенция за атомна енергия (МААЕ) препоръчва оптимизирано ниво на намеса за укриване при предотвратима доза от 10 mSv за 48 часа.

2 МААЕ препоръчва оптимизирано ниво на намеса за йодна профилактика при предотвратима доза от 10 mGy за бременни, кърмачки и лица под 18 години и 100 mGy за всички други лица независимо от периода.

3 Период от време, в продължение на който е вероятно да се получи прогнозираната ефективна доза.

4 Средно 50 години за възрастни и 70 години за деца.”

“Чл. 38. В случаите на авария по чл. 37, ал. 1 защитните мерки по чл. 33, т. 11 /ограничаване на потреблението на хранителни продукти и фуражи, замърсени с радиоактивни вещества/ се прилагат:

1. за храните - в съответствие с границите на съдържанието на радионуклиди в храните съгласно Наредба № 11 за определяне на изискванията към границите на радиоактивното замърсяване на храните при радиационна авария (ДВ, бр. 44 от 2002 г.);

2. за фуражите - съгласно нивата за намеса, определени в приложение № 6 към чл. 38, т. 2

Нива за намеса по специфична активност за ^{134}Cs и ^{137}Cs за фуражи

Фуражи за селскостопански животни	Bq/kg 1, 2
Прасета	1250
Домашни птици, агнета, крави	2500
Други	5000

“Забележки:

1. Нивата за намеса са предназначени да допринесат за спазването на максимално допустимите граници на съдържанието на радионуклиди в храни, но сами по себе си не гарантират това; спазване на нивата за намеса $u1085$ не освобождава от изискването за радиационен контрол на животинската продукция, предназначена за консумация от населението.

2. Нивата за намеса се отнасят за фуражите във вида, в който се консумират.”

“Чл. 38. (2) Намеса не се предприема при:

1. годишна ефективна доза за населението по-малка или равна на 1 mSv, при което не се включва дозата, получена от естествения радиационен фон на местността;

2. годишна ефективна доза за населението по-малка или равна на 5 mSv при специални обстоятелства само в случай, че в следващите 5 последователни години годишната ефективна доза няма да надхвърли 1 mSv;

3. годишната еквивалентна доза за населението по-малка или равна на 100 mSv, включително дозите, получени от всички възможни радиационни въздействия и от естествения радиационен фон на местността.

(3) В случай че годишната ефективна доза за населението е:

1. по-голяма от минималното ниво за намеса по ал. 2, т. 2, но по-малка от 10 mSv (гранично ниво на намеса), освен радиационен мониторинг на съдържанието на радиоактивност в околната среда, селскостопанската продукция и на дозата, получавана от населението от външно и вътрешно облъчване, се прилагат мерки за ограничаване на дозата и за защита на населението, основани на принципите на обосноваване и оптимизация съгласно чл. 32, ал. 5 и в съответствие с конкретната обстановка и обстоятелства;

2. равна или по-голяма от 10 mSv, но по-малка от 20 mSv, включително дозата, получена от естествения радиационен фон на местността, се предприема намеса за ограничаване на облъчването на населението; видът и обхватът на защитните мерки се определят с отчитане на радиационното въздействие върху населението по показателя стойност на колективната ефективна доза за период 70 години; на лицата, заселващи се в зоната за ограничено обитаване, се предоставя от министъра на здравеопазването подробна информация за възможните здравни рискове от въздействието на радиацията;

3. по-голяма от 20 mSv и по-малка или равна на 50 mSv, заселването не се разрешава и в зоната се забранява постоянното обитаване на деца и лица в репродуктивна възраст; извършва се радиационен мониторинг на лицата и компонентите от околната среда и се прилагат мерки за радиационна и медицинска защита на лицата;

4. по-голяма от 50 mSv, се забранява постоянното обитаване; извършването на селскостопанска дейност и използването на ресурсите от околната среда става след издаване на специални актове на Министерския съвет; извършва се радиационен мониторинг и дозиметричен контрол на персонала и се прилагат мерки за защита на персонала.

Чл. 40. (1) Когато при намеса е възможно годишните ефективни дози да надвишат 50 mSv, в намесата участват само доброволци, които са информирани за рисковете, произтичащи от това.

(2) За членовете на аварийните екипи и за лицата, участващи в намесата, се полагат всички разумни усилия за поддържане на годишните ефективни дози под 100 mSv.

(3) В извънредни ситуации, когато се налага изпълнение на животоспасяващи дейности, границата от 100 mSv може да бъде надхвърлена.”

Решение за предприемане на мерки за защита на населението при радиационна авария се взема от ръководителя на място. Решението се основава на по – горе упоменатите критерии за вземане на решение за провеждане на мерки за защита на населението в случай на авария; прогнозата за развитието на аварията; на принципа "ALARA" (толкова ниско, колкото е разумно достижимо); резултатите от прилагането на различни защитни мерки; икономически, социални, психологически и други фактори.

5.2.6. Извършване на йодна профилактика

Организира се по указание на ГД ПБЗН с помощта на органите по здравеопазването и социалните грижи след допълнително осигуряване на йодни таблетки за целта, както следва:

КАТЕГОРИЯ ЛИЦА	СТАБИЛЕН	КАЛИЕВ	ТАБЛЕТКИ (Бр.)
	ЙОД (Мгр.)	ЙОДИД (Мгр.)	
Новородени - до 1 мес.	12,5	16,25	0,25
Деца - 1 мес. до 3 год.	25,0	32,50	0,50
Деца - 3 год. до 16 год.	50,0	65,00	1,0

Възрастни	100,0	130,00	2,0
Бременни - първите 3 месеца	50,0	65,00	1,0
Кърмачки - до 1 мес. на детето	50,0	65,00	1,0

5.2.7. Уведомява и привежда в готовност формиранията, предвидени за действие в групировката на силите и средствата

Оповестяването и привеждането в готовност на силите се извършват по решение на председателя на комисията в съответствие с неговите правомощия и разработения план.

След привеждането в готовност дежурния по ОбщСС докладва незабавно в Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия

5.2.8. Осигуряване на аварийни екипи / силите и средствата / с необходимите методики и програми за анализ, оценка и прогнозиране на обстановката, както и технически, транспортни и комуникационни средства и средства за индивидуална защита

Силите, средствата и екипите, предвидени за участие в настоящият план са предварително осигурени с необходимите методики и програми за анализ, оценка и прогнозиране на обстановката, както и технически, транспортни и комуникационни средства и средства за индивидуална защита.

При необходимост от допълнително и специфично осигуряване Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия организира доставката на същото.

5.2.9. Осигуряване на средства за индивидуална защита на населението

Тази задача Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия осъществява чрез щаба на комисията, съответните отговорници по пунктовете за раздаване на ИСЗ /Приложение № 14, 15 и 16/

Недостигът от противогази за цялото население се компенсира с изготвяне и използване на респиратори или използване на подръчни средства за защита на дихателните органи. Ефективността на някои средства от последния тип е показана в таблицата:

Подръчно средство	Слоеве	Защитна ефективност
1. Мъжка носна кърпа	8	8,5
	1 смачкан	8,5
	1 влажен	3,0
	1 сух	1,4
2. Хавлиена кърпа	1-2	4,0
3. Памучна риза	1 влажен	3,0
	2 сухи	3,0
4. Детски памучен плат	1 влажен	2,3
	1 сух	2,0

Спомагателните средства за защита на дихателните органи могат да се използват и като допълнително средство за защита при укриване и в хода на евакуацията.

5.2.10. Укриване в защитни съоръжения на персонала и населението

Тази задача Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия осъществява чрез, общинската администрация, органите на МВР, съобразно /Разчет за укриване на населението от община Ценово - Приложение № 17/.

5.2.11. Извършва временно извеждане, разсредоточаване и евакуация на населението, ако обстановката налага това

Въпреки, че е малко вероятно, при необходимост тази задача Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия ще изпълни при вземане на конкретно решение.

5.2.12. Мероприятия за ограничаване инкорпорирането на радиоактивни вещества и външното радиоактивно облъчване

5.2.12.1. Мероприятия по дезактивация - извършват се от следните сили и средствата, включени в групировката, както следва: Община Ценово и РСПБЗН Бяла с 1 бр. ППА;

5.2.12.2. Въвеждане на ограничения в организацията на публичния транспорт.

5.2.12.3. Преустановяване на къпането и миенето в открити водоеми и плувни басейни.

5.2.12.4. При данни за повишаване на радиоактивността в питейната вода да се пие минерална вода или води от незамърсени и бактериално чисти водоизточници.

5.2.12.5. Херметизиране на сгради и помещения.

5.2.12.6. Лабораторен контрол на питейните води с храни.

5.2.12.7. Обозначаване на годните водоизточници.

5.2.12.8. Осигуряване на бутилирани минерални води.

5.2.12.9. Контрол на обектите от хранително-вкусовата промишленост, търговията и производителите на безалкохолни напитки.

5.2.12.10. Защита на водоизточниците и водоснабдителните системи.

5.2.12.11. Изключване от системите на замърсените съоръжения.

5.2.12.12. За изключване ресуспендирането на отложените радиоактивни вещества ще се извършва редовно оросяване на замърсената територия, на населените пунктове, пътищата за евакуация на населението и местата на струпване на големи контингенти от хора и предимно деца.

5.2.12.13. Извършване на дезактивации - на местност, сгради и т.н. Това се явява защитно мероприятие, което се прилага в хода на средната и късната фаза на аварията и води до снижаване предимно на дозата, получена от външно облъчване. Предвижда се измиване на радиоактивните вещества от повърхността на здания, съоръжения, оборудване, транспортни средства и т.н. с вода и водни разтвори; обработка на замърсените предмети със съответни химически композиции; фиксиране на радиоактивните вещества, преораване на селскостопанските земи, пасища и т.н.; изземване на горния слой почва, транспортиране и погребването му в специални депа.

5.2.13. Информирание, предупреждаване на населението и даване на указания

Съгласно НАРЕДБА за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна Авария /Приета с ПМС № 313 от 22.11.2011 г., обн., ДВ, бр. 94 от 29.11.2011 г./

Даване на указания на населението.

5.2.14. Защита на животните и растенията

Организира се от ОДБХ, чрез специалистите в областта и общината по животновъдство, земеделие и горско стопанство и включва следните мероприятия :

- Прекратяване на всички видове селскостопанска дейност на открито;
- Укриване на животните и въвеждане на строг хранително - питеен режим;
- Осигуряване защита на хранителните продукти и фуражите;
- Прекратяване на пашата;
- Ветеринарна обработка на животните;
- Дезактивация на селскостопанска техника и имущество;

- Очистване на открити водоизточници;
- Дозиметричен контрол на замърсеност на почвата, културите и организация на дезактивационни мероприятия;
- Наблюдение за степента на замърсяване на ферми, хранителни продукти от животински и растителен произход;
- Организиране прехвърлянето на животни в други райони;
- Организиране извършването на херметизация на помещения за отглеждането на животни, складове и водоизточници;
- Въвеждане на оборно гледане и забрана пашата на животни;
- Осигуряване на доставка на чиста вода и изхранване с чисти фуражи;
- Осигуряване провеждането на сортировъчно - оздравителни ветеринарни дейности на поразените животни;
- Организиране преработката на замърсено месо, мляко и растителни продукти в трайни производни;
- Въвеждане на забрана на консумации над ПДК за замърсена растителна и животинска продукция и осигуряване преработката ѝ по утвърдени от МЗХ технологии;
- Организиране покриването на съхраняваните на открито фуражи и селскостопанска продукция.
- Водопомя на животните да става само от закрити незамърсени и бактериално чисти водоизточници;
- Осигурят необходимия ред и сигурност сред населението при прилагане на защитните мерки;
- Всички открити фуражи се покриват с полиетилен или други подходящи средства;
- Всички кладенци да се покриват с полиетилен или други покривни материали;
- Прекратяване на пашата;
- Дезактивация на селскостопанска техника и имущество.

5.2.15. Провеждане на НАВР по конкретно решение

Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия взема решение на база на конкретна информация. При вземане на решението участват всички членове на комисията, които правят предложения пред кмета на общината. Кмета отхвърля, коригира, или одобрява предложенията. На базата на тях се оформя окончателното решение, което в разпоредителна форма /заповед/ се свежда до изпълнителите и популяризира сред населението.

Решение за предприемане на мерки за защита на населението и извършването на НАВР при се взема от кмета на общината.

Здравните и социалните аспекти имат приоритет пред икономическите съображения при вземането на решението.

Мерките и мероприятията изпълнявани от Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия при радиационна авария в АЕЦ и трансграничен пренос на радиоактивни вещества се съгласуват с ГД ПБЗН – МВР и др. компетентни органи.

Съгласно НАРЕДБА за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна Авария /Приета с ПМС № 313 от 22.11.2011 г., обн., ДВ, бр. 94 от 29.11.2011 г. провеждането на НАВР /въвеждането на плана в изпълнение/ следва да осигури:

1. оценка на обстановката и вземане на решения за намаляване на радиационното въздействие на аварията върху персонала, населението и околната среда;

2. оценка на прогнозираната доза на персонала, населението, членовете на аварийните екипи и лицата, участващи в изпълнението на защитните мерки;
3. навременни и подходящи действия за защита на персонала при всички възможни аварии, включително и мерки за осигуряване на физическата защита на ядреното съоръжение или обекта с ИЙЛ и радиационен мониторинг;
4. отчитане на анализите по чл. 6, ал. 2;
5. определяне на зоните за аварийно планиране и обосноваване на границите им в съответствие с чл. 4;
6. подготовка и поддържане на обучен и квалифициран персонал, способен да предприеме мерки за определяне, ограничаване и ликвидиране на последиците от аварията;
7. навременно уведомяване и събиране на аварийните екипи;
8. безопасност и защита на персонала и аварийните екипи;
9. непрекъснат контрол на облъчването на членовете на аварийните екипи, персонала и населението в съответствие с конкретните обстоятелства и определяне и оценка на дозата на облъчване;
10. оказване на първа помощ на пострадали или облъчени лица, включително осигуряване на транспорт до здравни и лечебни заведения;
11. оказване на техническа помощ на персонала, ангажиран в дейностите по ограничаване и ликвидиране на последиците от аварията;
12. критерии за прекратяване на аварийните дейности;
13. контролиран достъп до района на аварията.

Чл. 17. Външният аварийен план трябва да отговаря на изискванията на чл. 10, ал. 1, както и да осигури:

1. точно и ясно разпределение на отговорностите на органите на изпълнителната власт за действия при аварии;
2. точно и ясно определяне на действията на всички аварийни екипи при различните класове аварии;
3. координация между аварийните екипи и другите специализирани звена на органите на изпълнителната власт в съответствие с процедурите им за действие;
4. своевременно уведомяване и периодично информирание за радиационната обстановка при авария на населението, специализираните международни организации и/или други държави, дипломатическия корпус в страната и представителствата на Република България в други страни;
5. разпределение, раздаване и използване на индивидуални средства за защита, лекарствени средства, санитарни и други медицински материали, както и препарати за йодна профилактика на населението;
6. радиационен мониторинг на замърсяването с радиоактивни вещества, в страната и на граничните контролно-пропускателни пунктове, на животни, хранителни продукти, води, селскостопанска продукция, фуражи и почви;
7. събиране, обработване и оценка на данните от индивидуалния и радиационния мониторинг и прогнозиране развитието на радиационната обстановка;
8. лечение и диспансерно наблюдение на облъчените лица;
9. своевременно определяне на допълнителни критерии, вторични нива и временни норми за аварийно облъчване, когато развитието на аварията налага това;
10. превантивни и дългосрочни мерки по защитата на животни, растения, хранителни продукти, води, селскостопанска продукция, фуражи и почви от замърсяване с радиоактивни вещества;

11. дезактивация на хора, животни, имущество и транспортни и технически средства и оборудване и доставка на необходимите препарати за дезактивация, облекла и обувки за

населението, което напуска зоните за аварийно планиране;

12. обработката на замърсени с радиоактивни вещества селскостопанска продукция, храни, фуражи и почви, включително тяхното дълговременно съхранение или унищожаване при необходимост;

13. предотвратяване или ограничаване, доколкото е практически възможно, възникването на нерадиационни рискове за персонала и населението (като отделяне на токсични вещества при пожар, взривове, наводнения, срутвания и др.);

14. опазване, доколкото е практически възможно, на имуществото;

15. подготовка за възстановяване на социалния и икономическия живот.

5.2.16. Осигурява необходимия ред и сигурност сред населението при прилагане на защитните мерки

Тази функция се осъществява от Районно управление полиция и структурни звена на РУП-Бяла.

Същите осигуряват пропускателната способност на маршрутите и КПП, организират коменданската служба в зоната за осигуряване, ред и организираност сред населението от поразения район.

5.2.17. Извършва медицинското осигуряване и оказването на медицинска помощ на засегнатото население / персонал /

Медицинското осигуряване се организира и осъществява в срокове, в обем, от органи и длъжностни лица както следва:

Принципна схема за лечебно - евакуационно осигуряване на пострадали в община Ценово

<p><u>Първа мед. помощ</u> <u>Първа лек. помощ</u> по жизнени показания</p>	<p>ЛЕКАРСКИ МЕДИЦИНСКИ ПУНКТОВЕ</p> <p>Амбулатории за първична извънболнична медицинска помощ</p> <p>ЛЕКАРСКА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ</p> <p>ДКЦ1 МЦ ЧАСТНИ КЛИНИКИ ДКЦ2</p>	<p><u>Евакуация</u> от <u>ВПСП</u> до ЛМП - сан. и друг транспорт</p>
<p><u>Квалифицирана</u> мед. помощ по жизнени показания в пълен обем до пълно възстановяване</p>	<p>КВАЛИФИЦИРАНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ СПЕЦИАЛИЗИРАНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ разпределителен пункт</p> <p>МБАД - АД</p> <p>ОДОЗС ОДБЗС</p>	<p>лекар, мед. сестра</p>
	<p>ВИСОКОСПЕЦИАЛИЗИРАНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ РЕПУБЛИКАНСКИ ЗДРАВНИ ЗАВЕДЕНИЯ</p> <p>СОФИЯ ПЛЕВЕН ВАРНА</p>	

Легенда:

ЦСМП - Център за спешна медицинска помощ

ДКЦ - Диагностично - консултативен център

МЦ - Медицински център

АПИМП - Амбулатории за първична извънболнична медицинска помощ

ВПСП - Временни пунктове за събиране на поразени

ОДОЗС – Областен диспансер за онкологични заболявания със стационар

ОДБЗС – Областен диспансер за белодробни заболявания със стационар

Медицинското осигуряване /медицинската помощ / се организира и осъществява в срокове, в обем, от органи и длъжностни лица, както следва:

- **ДОЛЕКАРСКА** - осъществява се в максимална близост до огнището на бедствието при участието на доброволното формирване, екипи от филиала на **СМП**;
- **ПЪРВА ЛЕКАРСКА** - оказва се от екипи на ЦСМП - Бяла, личните лекари по места и близките здравни заведения.
- **МЕДИЦИНСКА СОРТИРОВКА** - извършва се паралелно с долекарската и първата лекарска помощ от медицинските лица и екипи на място и се подготвят пострадалите за евакуация.

- **МЕДИЦИНСКА ЕВАКУАЦИЯ** - до съответните здравни заведения се осъществява с транспортни средства на ЦСМП Бяла и неговите филиали, а при необходимост и от неспециализирани транспортни средства /леки коли/ или санитарна авиация.

- **КВАЛИФИЦИРАНА** - оказва се в "Многопрофилна болница за активно лечение-Русе" АД или МБАЛ "Ю.Вревская" гр. Бяла.

- **СПЕЦИАЛИЗИРАНА** - извършва се от специализирани екипи изпратени на място от МБАЛ - Русе АД или МБАЛ "Ю.Вревская" гр. Бяла, включващи най-често токсиколог, хирург, травматолог, реаниматор с по една мед.сестра със санитарен автомобил и медицинско оборудване за 30 поразени. Лекарите и друг медицински персонал на разположение се извикват за обслужване на стационарно болните и за сформирани на допълнителни екипи.

- **ВИСОКОСПЕЦИАЛИЗИРАНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ** - приближава се до пострадалите, като медицинските университети и националните центрове формират екипи от съответните специалисти за подсилване на местните здравни структури.

В хода на лечението на пострадалите при екстремни ситуации се включва пълноценно и Отделението по трансфузионна хематология към МБАЛ - Русе АД.

При необходимост се задействат всички структури на санитарния контрол за предотвратяване на епидемични ситуации.

В зависимост от мащаба на бедствието, ликвидирането на последствията се осъществява на три нива:

ПРИ ПЪРВО НИВО - имаме засягане на малки групи /20-30 души/ Последствията се ликвидират със сили на общината. Това касае ситуации, при които състоянието на поразените не изисква високоспециализирана медицинска помощ.

ПРИ ВТОРО НИВО /50-250 души поразени/ - последствията се ликвидират със сили и средства на Областта и МБАЛ -Русе АД.

ПРИ ТРЕТО НИВО /регистрирани повече от 250 поразени/ - последствията се ликвидират със сили и средства на Областта и такива от съседните области и от национално ниво.

След завършване на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи участниците, работещи в условия, застрашаващи здравето, задължително преминават през медицински преглед. Здравословното им състояние се установява със заключение на лекарска консултативна комисия или трудово-експертна лекарска комисия.

Конкретно при радиационна авария наред с изброеното медицинското осигуряване следва да гарантира предотвратяване на възникването на детерминистични здравни ефекти за персонала и населението, както и своевременно и подходящо третиране на облъчените лица.

5.2.18. Идентификация, обработка, грижа за пострадалите и загиналите

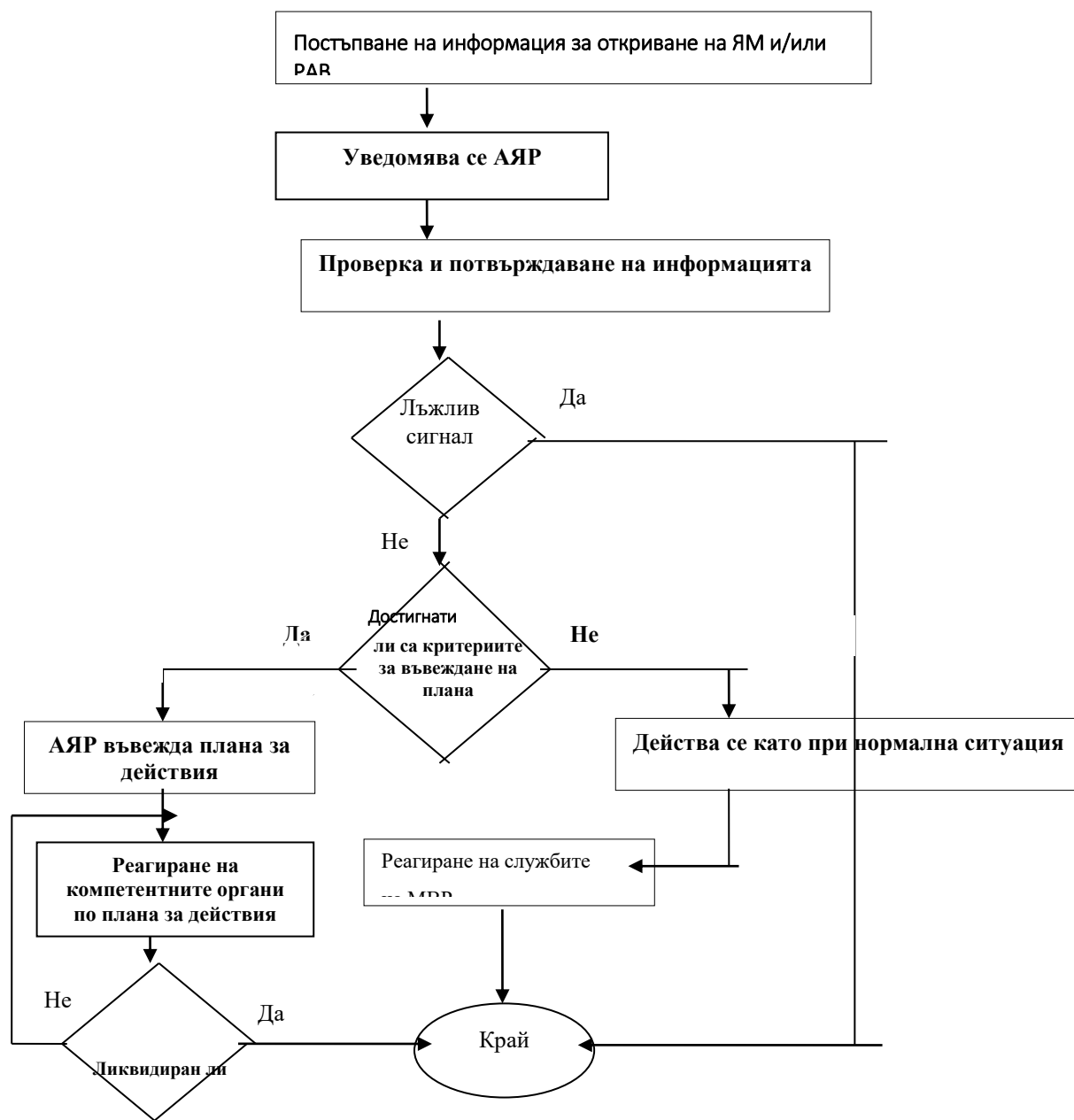
Идентификацията, обработката и грижата за загиналите включва:

- **Установяване на смъртта** - извършва се от личните лекари или лекарите на място чрез издаване на медицинско заключение. В случай на съмнение за насилствена смърт, лекарят констатирал наличието ѝ незабавно уведомява органите на МВР и прокуратурата. Погребението се разрешава след извършването на предписаните от съответните органи действия. Ако смъртта е настъпила поради удавяне, отравяне, обесване, трудова или транспортна злополука и други произшествия, установяването на смъртта трябва да стане от съдебно-медицински експерт или от друг лекар, който е участвал в огледа на трупа, извършен от органите на предварителното съдебно-наказателно производство на местопроизшествието.

- **Издирване на лични документи, събиране на данни и сведения за загиналите** - извършва се от органите на МВР, ОСС и службите на ГРАО.
- **Идентификация на загиналите** - извършва се от органите на МВР, ОСС и органите по съдебна медицина;
- **Осигуряване на чували за съхранение на телата /части от тях/ на загиналите** – извършва се от общинските администрации;
- **Осигуряване на ковчежи за загиналите** - извършва се от общинските администрации и частните търговци с такъв предмет на дейност
- **Погребване на загиналите** – осигурява се и се извършва от общинските администрации и частните търговци с такъв предмет на дейност.
- **Извършване на траурни церемонии** – извършват се съобразно духовната принадлежност на загиналите от регистрираните в общините представителства на религиозни организации и църкви по силата на Наредба за регистрация на ръководните органи на местните поделения на признатите от Министерския съвет изповедания в Република България /Приета с Постановление № 225 от 14 октомври 1994 г., обн., ДВ, бр. 87 от 25 октомври 1994 г./ **Извършване на възпоменателни церемонии** – извършват се съобразно духовната принадлежност на загиналите от общинските администрации, регистрираните в общините представителства на религиозни организации и църкви по силата на Наредба за регистрация на ръководните органи на местните поделения на признатите от Министерския съвет изповедания в Република България /Приета с Постановление № 225 от 14 октомври 1994 г., обн., ДВ, бр. 87 от 25 октомври 1994 г./ и неправителствени организации.

5.3. Реагиране при радиационни аварии при нелегален трафик и незаконно преместване на ядрен материал и/или радиоактивни вещества

Логична схема за действие при нелегален трафик и/или незаконна преместване на ЯМ/или РАВ

5.3.1. Реагиране на територията на общината до пристигане на компетентните органи

В случай на разкриване на нелегален трафик и/или незаконно преместване на ядрени материали и/или радиоактивни вещества на територията на общината, РПУ-Ценово извършва:

- Обозначава и изолира зоната на сигурност (периметър на сигурност), с цел физическа охрана на източника и недопускане проникването на хора и животни в зоната в радиус от 300 m, а при възможност и/или наличие на експлозия или пожар – 1000 m (Приложение 45).
- Осигуряват пожарната и аварийната безопасност в зоната на сигурност.
- Осигуряват условия за въвеждане в зоната на сигурност на специализираните екипи за извършване на действия за ликвидиране на аварийната ситуация.
- При необходимост извършва действия по локализирането и обезвреждането на взривни устройства, намиращи се в непосредствена близост до източника на йонизиращо лъчение.

- Извършват оперативно-издирвателни действия за установяване и задържане на организаторите и извършителите на действия свързани с нелегалния трафик и/или незаконно преместване на ЯМ и/или РАВ.
- Осигуряват съпровождането, пожарната и аварийната безопасност при транспортирането на ядрения материал и/или радиоактивните вещества до безопасно място, определено от инспектора на АЯР.

5.3.2. Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия – Ценово:

- извършва радиационните измервания за първоначална оценка на радиационната обстановка;
- Извършва общ дозиметричен контрол в зоната за сигурност и докладва веднага на дежурния по ОблСС – Русе за обстановката получава необходимите указания за изпълнение от Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия.

6. Управление

6.1. При радиационна авария в АЕЦ "Козлодуй", трансгранично замърсяване в резултат от авария в АЕЦ на съседни или други страни

Съгласно НАРЕДБА за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна Авария /Приета с ПМС № 313 от 22.11.2011 г., обн., ДВ, бр. 94 от 29.11.2011 г./организацията на управлението и правомощията на отделните органи са:

Чл. 21. (7) Министърът на вътрешните работи:

1. ръководи, координира и контролира провеждането на спасителните и аварийните дейности по защита на населението при авария;
2. определя мерки за защита на населението при авария за рискови категории I и II;
3. контролира органите на изпълнителната власт по отношение създаване и поддържане на аварийна готовност;
4. събира и обработва постъпващите данни, които характеризират аварията или трансграничния пренос и радиационната обстановка, и прави прогнози за развитието им и за последиците за населението;
5. утвърждава програми за обучение на населението за поведение и действия при авария и за специализирано обучение на органите на изпълнителната власт по прилагането на външния аварийен план;
6. организира, координира и определя реда за разпространение на информацията по глава трета, раздел IV.

Реда за управление е описан в **Раздел I - Ред за аварийно реагиране на НАРЕДБА за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна Авария /Приета с ПМС № 313 от 22.11.2011 г., обн., ДВ, бр. 94 от 29.11.2011 г./** и зависи дали се реализира вътрешен, или външен аварийен план:

Бедствено положение на част от територията на страната се обявява:

1. от председателя на постоянната областна комисия по решение на комисията, когато зоната на бедствено положение обхваща територията на повече от една община от областта;
2. от председателя на постоянната общинска комисия по решение на комисията, когато зоната на бедствено положение обхваща цялата или част от територията на общината.

Общото управление се осъществява от най-висшестоящата постоянна комисия обявила "Бедствено положение". То включва:

- **Планиране;**

- **Организация;**
- **Ръководство;**
- **Контрол**

Министърът на вътрешните работи организира своевременно събиране и обобщаване на информацията за възникналите бедствия, аварии и катастрофи, последствията от тях, мерките за ликвидирането им, за действията на органите за управление и формиранията и за поведението на населението и информират щаба на постоянната областна комисия.

Информацията за възникналото бедствие, авария или катастрофа се подава незабавно от дежурните длъжностни лица по установения ред.

Председателя на постоянната комисия организира непрекъснато подаване на информация до горестоящата комисия за вида и размера на бедствието, за прогнозираното развитие на аварията или катастрофата и за хода на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи.

Управлението на медицинското осигуряване и здравеопазването на нивото на Община се ръководи ФСМП, при непрекъснато взаимодействие с Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия и РУП.

Непосредствените действия на екипите работещи на конкретни обекти се ръководят и управляват от Управителите и/или Директорите на организациите към които принадлежат за решаване на специфични задачи като: ОПУ – поддръжка и ремонт на републиканската пътна мрежа, В и К – доставка и разпределение на питейна вода, Електропределение и Електроснабдяване – доставка на електрическа енергия, както и всички други организации изброени в т. 3 от настоящия план в съответствие с законовите основания за тяхната дейност.

След завършване на неотложните аварийно-възстановителни работи постоянната общинска комисия изпращат в щаба на постоянната областна комисия донесения за причините, характера и последствията от възникналите бедствия, аварии и катастрофи и за взетите мерки.

За нуждите на управлението на постоянната комисия служат Националната съобщителна система и ведомствените свързочни системи.

Председателя на постоянната комисия ръководи дейността по организацията на свръзките.

Необходимите телефонни и телеграфни връзки за нуждите на постоянната комисия, органите и формиранията, извършващи спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи, се предоставят с абсолютно предимство.

Българската телекомуникационна компания / БТК / чрез Националната съобщителна система осигурява предоставянето на преки свързочни канали между отделните постоянни комисии и до обектите от националното стопанство по разпореждане на щаба на постоянната комисия..

Съставът, обслужващ функционирането на проводната свръзка до завършване на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи, се осигурява от БТК и от другите ведомства.

Провежданите разговори и предоставените телефонни и телеграфни канали и кабелни чифтове при бедствия, аварии и катастрофи до завършване на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи, както и при тренировките не се заплащат.

След завършване на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи участниците, работещи в условия, застрашаващи здравето, задължително преминават през медицински преглед. Здравословното им състояние се установява със

заклучение на лекарска консултативна комисия или трудово-експертна лекарска комисия.

6.2. При радиационни аварии при нелегален трафик и незаконно преместване на ядрен материал и/или радиоактивни вещества

Общото ръководство на силите, изпълняващи задачи съгласно плана за действия се осъществява в зависимост от критерия за полза-вреда, както следва:

6.2.1. От АЯР – в случаите, когато мощността на дозата е по-голяма от или равна на 1,00 $\mu\text{Sv/h}$ (100 $\mu\text{R/h}$) и ЯМ и/или РАВ представляват опасност за живота и здравето на участниците в операцията и на гражданите.

6.2.2. От АЯР - в случаите, когато мощността на дозата е по-голяма или равна на 1,00 $\mu\text{Sv/h}$ (100 $\mu\text{R/h}$) и ЯМ и/или РАВ представлява опасност за живота и здравето на участниците в операцията и на гражданите.

6.2.3. От МВР - в случаите, когато мощността на дозата е по-малка или равна на 1,00 $\mu\text{Sv/h}$ (100 $\mu\text{R/h}$) и ЯМ и/или РАВ не представлява опасност за извършване на планираните дейности, съгласно настоящия план.

6.2.4. Ръководството, управлението, взаимодействието и координацията на силите и средствата, изпълняващи задачи, съгласно т. 6.2.1. от този план се осъществява от инспектор на АЯР, който удостоверява самоличността си с инспекторска карта, съгласно установения образец и документи за самоличност.

6.2.5. До пристигането на инспектора на АЯР на място ръководството, управлението, взаимодействието и координацията на силите и средствата, изпълняващи задачи, съгласно т. 6.2.1. от този план се осъществява от длъжностно лице на Областна дирекция Гражданска защита, което удостоверява самоличността си със служебна карта, съгласно установения образец и документи за самоличност.

6.2.6. При пристигане на място, инспекторът на АЯР или на областната дирекция Гражданска защита изслушват доклад (се уведомяват) от съответния служител на МВР за ситуацията в момента и предприетите мерки.

6.2.7. Ръководството, управлението, взаимодействието и координацията на силите и средствата изпълняващи задачи, съгласно т. 6.2.3. от този план се осъществява от упълномощено длъжностно лице от МВР, посредством Центъра за управление на силите и средствата при кризисни ситуации, координирано с инспектор на АЯР.

6.2.8. При пристигане на място на инспектора на АЯР или на длъжностното лице от областната дирекция Гражданска защита, същият /същото/ удостоверяват самоличността си с инспекторска карта и служебна карта, съгласно установения образец и документи за самоличност. В случаите по т. 6.2.3. от този план инспекторите на АЯР или на областната дирекция Гражданска защита изпълняват разпорежданията на съответното длъжностно лице на МВР.

6.2.9. Управлението на силите и средствата на отделните ведомства се осъществява от съответните органи за управление, съгласно законово установените им правомощия.

6.2.10. Координацията на действията извършвани от силите на отделните министерства и ведомства, съгласно този план се извършва от междуведомствен експертен екип в състава на който се включват длъжностни лица, които са определени със заповед на ръководителя на съответното ведомство, чиито сили се привличат за изпълнение на задачи по настоящия план. Общото ръководство на междуведомствения експертен екип се осъществява от представителя на ДАГЗ.

6.2.11. Междуведомственият експертен екип при необходимост формира мобилна група, която осъществява координацията и взаимодействието между силите и средствата на място.

7. Осигуряване на мероприятията

7.1. Информационно осигуряване

Осигуряването на мероприятията с хидрометеорологична информация особено за високите слоеве става от органите на Националният институт по хидрология и метеорология към БАН чрез Специалната климатична станция № 21011 гр. Русе, и от формированията, участващи в мероприятията по гражданска.

Информация, свързана с действията на силите на отделните министерства и ведомства, нужна за осъществяване на координацията на действията се предава в Ситуационния център на НЩКК - МС по установените комуникационни канали.

7.2. Инженерно осигуряване

Основните усилия на инженерното осигуряване се насочват към локализиране на заразяването и дезактивация на пътища, площади съоразения и други.

Извършва се чрез самостоятелно изпълнение на задачи, или придаване на инженерни формирования /групи, специалисти/.

7.3. Материално-техническо осигуряване

Материално-техническото осигуряване ще се осъществява основно чрез функциониращата в нормални условия дистрибуторско-търговска мрежа.

В зависимост от конкретните условия, в оперативен порядък, Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия приоритетно обезпечава всестранното осигуряване на участващите сили и средства и пострадалото население, съобразно неговата безпомощност.

Техническото осигуряване се осъществява от формирования, сили и средства за извършване на НАВР в собствени, или други стационарни технически работилници, бази, автосервизи и др.

Непредвидените допълнителни разходи за извършване на действия в зоната за сигурност се осигуряват по реда на Националния базисен план за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи при възникване на бедствия, аварии и катастрофи (Национален аварийен план).

7.3.1. Осигуряване на обменен фонд "облекло".

Държавна агенция "Държавен резерв и военно временни запаси" и Български червен кръст осигуряват обменен фонд облекло за населението от зоната за неотложни защитни мерки. След подаване на сигнала за евакуация, обменният фонд се извозва с автомобили до развърнатите ОКПП. Заразените облекла и обувки, след обработването им остават в резерв.

7.3.2. Изхранване на населението и силите.

За евакуиращото се население по маршрутите за изнасяне общинската администрация, със съдействието на и БЧК се организират подкрепителни пунктове. С предимство се осигуряват безалкохолни напитки, чай, мляко, сандвичи и захарни изделия. Общинската комисия за защита на населението при бедствия, аварии и катастрофи, след оценка на създалата се обстановка, ръководи насочването на потока от стоки към пострадалите и районите, в които се евакуира населението. Блокират се запасите от сухо мляко и се пренасочват за децата и детските заведения.

С разрешение на контролните органи хранителните стоки, които са заразени в допустимите норми се извозват в не заразени райони за преработка в продукти за дълготрайно съхранение.

Държавна агенция "Държавен резерв и военно временни запаси" съвместно с БЧК приемат заявките от областната комисия и спуска необходимите указания за задоволяване нуждите на населението с необходимите хранителни и нехранителни стоки.

7.4. Медицинско и психологическо осигуряване

При необходимост, медицинското и психологическо осигуряване, включително оказването на медицинска помощ на пострадалите лица в зоната на сигурност се извършва от органите на МЗ, съобразно действащата нормативна уредба за това. Заклучава се преди всичко в осъществяване на йодна профилактика, която се организира по указание на постоянната комисия с помощта на органите по здравеопазването и социални грижи и БЧК, след допълнително осигурени за целта йодни таблетки.

В районите на заразяване се организират и провеждат строги санитарно-хигиенни и профилактични мероприятия.

При необходимост МЗ назначава медицинско изследване на персонала, работил в зоната на сигурност и лицата, извършващи нелегален трафик и/или незаконно преместване на ЯМ и/или РАВ.

7.5. Финансово осигуряване

Осигуряване на необходимите средства за индивидуална и колективна защита и средства за йодна профилактика на населението – Общи финансови разходи = 136830,00 лв.

Финансови разходи за подготовка и дооборудване на защитните съоръжения = 1090лв.

Финансови разходи за раздаване на индивидуални средства за защита на населението = 740 лева.

Финансови разходи за закупуване на индивидуални средства за защита на неосигуреното население = 2700 бр. по 50 лв. -135000лв.

7.6. Транспортно осигуряване

Транспортното осигуряване при радиационна авария в АЕЦ "Козлодуй" или трансграничен пренос включва:

7.6.1. Превози на разсредоточаващите се работници и служители;

7.6.2. Извозване на евакуиращото се население от зоната за неотложнозащитни мерки (или по следата на радиоактивния облак);

7.6.3. Превозване на силите за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи в зоната за превантивни защитни мерки (3км) и зоната за неотложни защитни мерки (30км);

7.6.4. Извозване на пострадалите.

Дейността по т. 7.6.1. и 7.6.2. се организира по план на областния кризисен щаб за защита на населението при бедствия, аварии и катастрофи, участващи в евакуацията.

Дейността по т. 7.6.3. и 7.6.4. се организира по план на общински щаб за кризи за защита на населението при бедствия, аварии и катастрофи – Козлодуй.

Организацията, общото ръководство и управлението на мероприятията по транспортното осигуряване се осъществява от Постоянната комисия към Министерски съвет с участието на оперативна група от Постоянната комисия на Министерството на транспорта и съобщенията.

За провеждане на екстрена поизборна евакуация в зоната за дълговременни защитни мерки са предвидени 50 товарни автомобили на Министерството на отбраната.

8. Взаимодействие

От елементите на взаимодействието: **по задачи, по време и по място**, поради неопределеността на вероятната конкретна обстановка, предварително планирано може да бъде взаимодействието по задачи.

8.1.Национален щаб за координация и контрол

1. организира разработването, съгласуването, поддържането и усвояването на аварийният план;

2. организира и провежда превантивни мерки за повишаване на готовността за защита на населението в случай на радиационна авария;

3. организира и координира изграждането и поддържането в администрациите на изпълнителната власт на областта на единна система за контрол и оценка на радиационната обстановка в страната;

4. събира, обработва и анализира всички данни, които характеризират фактическата радиационна обстановка в страната, и ги предоставя на постоянната областна комисия, на другите заинтересувани органи на изпълнителната власт;

5. предоставя на заинтересуваните органи на изпълнителната власт всички данни по облъчването, радиоактивното замърсяване на хората, животните, хранителните продукти, фуражите, водите, въздуха, почвата и другите обекти от околната среда;

6. организира оперативната дейност на постоянната общинска комисия при радиационна авария;

7. организира и поддържа ефективна система за уведомяване на органите на изпълнителната власт, юридическите лица и населението;

8. организира изграждането, комплектуването, обучението и използването на екипите и средствата за провеждане на спасителни и аварийни дейности;

9. организира доставката на препарати за йодна профилактика и тяхното раздаване по указания на министъра на здравеопазването;

10. събира и обработва постъпващите данни, които характеризират развитието на аварията в АЕЦ или при трансграничен пренос и фактическата радиационна обстановка, и прави прогнози;

11. определя съвместно с органите на изпълнителната власт, постоянната комисия мерки за защита на населението и околната среда при радиационна авария или при трансграничен пренос;

12. уведомява Щаба за изпълнение на областния план за действие при бедствия и ГД ПБЗН, чрез съответните оперативни дежурни;

13. осигурява функционирането на структурно звено за аварийна готовност – отдел “АСД”;

8.2 Комисията по здравеопазване:

1. планира и предлага на постоянната общинска комисия радиационно-хигиенни мерки за населението и организира тяхното изпълнение, в това число:

а) използването на препаратите за йодна профилактика на населението в съответствие с критериите за вземане на решения;

б) изискванията към обществената и личната хигиена;

в) режимът на хранене на рисковите групи от населението;

г) снабдяването на лечебно-профилактичните заведения, персонала и населението с лекарствени средства, санитарни и други медицински материали;

д) диспансерно наблюдение и лечебно-профилактични мерки на облъчените;

е) медицинско освидетелстване на всички лица, подложени на облъчване;

ж) съвместно с Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия и със съдействието на РУП извършва радиационен контрол на преминаващи автомобили и стоки през контролно-пропускателните пунктове на зоните за аварийно планиране и на държавната граница;

з) санитарна обработка на поразените лица, постъпващи в лечебни заведения;

и) оценява ефективната доза, получена от отделни лица, групи и населението като цяло;

8.3 Комисия по опазване на околната среда и водите:

1. контролира радиоактивното замърсяване на въздуха, почвите, повърхностните и подземните води и други обекти на околната среда;

2. прогнозира развитието на радиационната обстановка на обекти от околната среда, проследява и анализира миграцията на радионуклидите с екологична значимост;

3. събира, обработва и оценява данните от измерванията и представя резултатите на Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия.

8.4 Началника на ПУ-Ценово:

1. планира и организира обществения, пътнотранспортния и охранителния ред при провеждането на спасителните и аварийните дейности;

2. планира и организира екипи и средства за противопожарно осигуряване и пожарогасене в определените райони и евакуираните населени места;

3. планира и осигурява охранителен и пропускателен режим.

8.5 Гл.ветеринарен лекар-община Ценово:

1. съвместно с другите компетентни органи на изпълнителната власт и местното самоуправление измерва и контролира радиоактивното замърсяване на хранителните продукти от животински и растителен произход;

2. планира и организира евакуацията на животните от засегнатите райони;

3. планира и организира превантивни мерки по защитата на животните и хранителните продукти от замърсяване с радиоактивни вещества;

4. определя технологии за обработка на радиоактивно замърсени храни, фуражи, почви и друга селскостопанска продукция;

5. събира, обработва и оценява данните от радиационния контрол на обектите от селското стопанство, представят на постоянната комисия резултатите, както и предложения за прилагане на защитни мерки.

8.6 Далекосъобщителните оператори към БТК- община Ценово:

Организира и осигурява използването на националната съобщителна система за уведомяване, управление и взаимодействие на органите на изпълнителната власт, местното самоуправление и аварийните екипи до завършване на спасителните работи.

Практическото взаимодействие по задачи на останалата част от силите и средствата, органите и организациите и длъжностните лица, предвидени за участие в настоящият план, които нямат нормативно възложените функции по силата на НАРЕДБА за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна Авария /Приета с ПМС № 313 от 22.11.2011 г., обн., ДВ, бр. 94 от 29.11.2011 г./ се осъществява чрез изпълнението на задачите по компетентност.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОБЩИНА ЦЕНОВО, ОБЛАСТ РУСЕ

Приложение № 4

П Л А Н

**ЗА ЗАЩИТА ПРИ ВЪЗНИКВАНЕ НА КРУПНИ
ПОЖАРИ**

ЦЕНОВО 2025г.

1. Замисъл за действие

В община Ценово под ръководството на кмета на общината, във взаимодействие с компетентните държавни и областни органи и организации, търговски дружества, еднолични търговци, кооперации и нестопански организации, **при крупни и масови горски , полски и други пожари**, чрез въвеждане на настоящият план в действие, се създава такава организация на работа, гарантираща в кратки срокове овладяване /локализиране/ и потушаване на пожара, оказване на медицинска помощ на пострадалите, ограничаване мащабите на възможните последствия, защита на населението и ликвидиране на последствията / източниците / на рискови фактори за населението и околната среда.

2. Анализ на риска

Анализът на броя на възникналите произшествия по месеци е следния:

Най-голям брой са произшествията през февруари и март, летните месеци юли и август.

Анализ на произшествията по РСПБЗН:

Особено внимание заслужават пожарите в селското стопанство във връзка с неконтролното палене на стърнищата и горските масиви.

На територията на община Ценово съществува -1 бр. бензиностанция.

От началото на годината до 31 декември сме регистрирали и отреагирали на 7 произшествия.

По видове произшествията се разпределят така: пожари с нанесени щети – 3 броя, пожари без нанесени щети – 4 броя.

Обслужените пожари с нанесени материални загуби са 2 броя.

По обясними причина като цяло отчитаме намаление на пожарите без материални загуби. Както виждате за периода от 2012 до 2019 година почти се наблюдава едно относително намаление на броя на този вид произшествия.

При пожари през годината пострадали няма.

Вземат се сериозни мерки за предотвратяване и ликвидиране на пожарите на територията на общината.

По отрасли съпоставката на броя на пожарите с щети е следната:

1.Пожарите в отрасъл “Селско стопанство” са намалели значително, което е съвсем естествено, предвид забраната за палене на стърнища.

По причини на възникване пожарите се разпределят, на базата на което следват изводите, че:

1. Буди тревога нарастващият относителен дял на пожарите причинени от детска игра с огън

2. Тази година се наблюдава намаляване на относителния дял на пожарите, при които има данни за умисъл.

3. Групировка на органите, силите и средствата

3.1. Сили и средства на органите на МВР

3.1.1. Сили и средства на ПУ – община Ценово

Полицейско управление – Ценово изпълнява оперативно-издирвателни и охранителни задачи за опазване на обществения ред, за предотвратяване, разкриване и участие в разследване на престъпленията. При НАВР участва със сили и средства и в предвидените срокове.

3.1.2. Сили и средства на Районна служба “Пожарна безопасност и защита на населението” РСПБЗН – Бяла изпълнява задачи по осъществяване на държавен противопожарен контрол, пожарогасене и аварийно спасителна дейност. При НАВР

участва със сили и средства в предвидените срокове.

3.2. Сили и средства на “Гражданска защита“ – община Ценово

Община Ценово осъществява държавната политика в общината за защитата при бедствия /пожар/. Тя е работен орган на Щаб за изпълнение на общински план за действие при бедствия /Приложение № 9/.

При кризисна ситуация Щабът за изпълнение на общински план за действие при бедствия създава следните основни екипи:

- Протиепидемичен екип;
- Хигиенен екип
- Специализиран дезинфекционен екип
- Екип по здравна просвета и информация

При откриване на неизвестни по състав и произход материали изисква от РЗИ РУСЕ да формира групи в състав:

- Експертна група за анализ и оценка;
- Групи за анализ, оценка и извършване на дейности по сигнал за откриване на неизвестни по състав и произход материали - 2 броя;
- Транспортна група

Конкретните длъжностни лица се определят със заповед на Директора на РЗИ РУСЕ.

Община Ценово извършва следните мероприятия по опазване на околната среда и водите по превенция на риска както следва:

1. контрол и защита на въздуха, водите и почвите от замърсяване и увреждане;
2. екологосъобразно изграждане на селищната околна среда;
3. управление на отпадъците;
4. опазване на биологичното разнообразие и защитените територии;
5. опазване на горските екосистеми;
6. събиране и предоставяне на информация за състоянието на околната среда и водите.

Община Ценово осъществява своята дейност на територията на общината и предоставя необходимата информация на Област Русе.

Областна дирекция за безопасност на храните/ОДБХ/ Русе - Службата е посредник за контакти и съвместна работа с Централна лаборатория по ветеринарно – санитарна експертиза и екология /ЦЛВСЕЕ/.

На ниво община, борбата със заразните и паразитни заболявания се осъществява, както следва:

Със заповед на кмета на Община Ценово е изградена Общинска епизоотична комисия, която действа като постоянен оперативен орган и провежда заседания веднага при сигнал за възникване на заразни и паразитни болести по животните на територията на общината.

При установяване на заразен агент, ръководителят на ОДБХ незабавно уведомява ветеринарния лекар обслужващ ветеринарния участък и собственика на животновъдния обект.

ОПУ – РПС - Бяла

Поддържа маршрут клас 2 от Републиканската Пътна мрежа, при възлагане от Областно пътно управление. Силите и средствата на ОПУ – РПС – Бяла.

Функционално “В и К” ООД е разделен на промишлено-експлоатационни райони както следва: ПЕР Ценово.

3.3. Сили и средства включени в доброволни формирования на “Гражданска защита”

Предвидените сили и средства за участие са посочени в Приложение № 10 и № 18.

4. Оповестяване и привеждане в готовност.

4.1. Организацията на оповестяването, уведомяването и комуникациите на органите за управление при кризи в община Ценово.

Когато пожарите са възникнали на територията на общината, дежурния по ОбщСС уведомява РС ПБЗН – Бяла за мястото на пожара, вида, размера и времето на възникване на пожара. Уведомява се кмета на Община Ценово. По решение на кмета на общината, дежурният оповестява личния състав на Щаба за изпълнение на общински план за действие при бедствия по действащата свързочно-оповестителна система с използване на Обществената далекосъобщителна мрежа на БТК - АД по сигнал “Бедствие” и привежда в готовност планираните сили и средства на общината. Когато пожарът обхваща или има заплаха за горския фонд се уведомява директора на ДГС – гр. Бяла. Дежурният ОблСС – Ценово уведомява дежурният на съседна община ако съществува опасност от пренасяне

За проведените мероприятия дежурният по ОбщСС докладва на Областен съвет за сигурност (ОблСС) - докладва на оперативния дежурен в ОУ ПБЗН Русе /Приложение № 11 и Приложение № 12/.

4.2. Организацията на оповестяването и комуникациите от страна на Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствие на органите на местното самоуправление, държавната и местната администрация, стопанските / нестопанските / организации и населението на община Ценово:

- Силите и средствата предвидени в групировката по част 3 от настоящият план и привлечени въз основа на конкретно решение;

- Щаб за изпълнение на общински план за действие при бедствие – по общият ред чрез Дежурните длъжностни лица по сигнал “Бедствие”.

След привеждането в готовност Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия дежурния по ОбщСС докладва незабавно в щаба на Щаба за изпълнение на областния план за действие при бедствия.

За организиране на връзката между Щаба за изпълнение на областния план за действие при бедствия, Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия и мястото на бедствието се въвежда в действие “План за организация и осигуряване на връзките при бедствия, аварии и катастрофи”.

- **Силите и средства на МВР**

- **РУП** - чрез Дежурните длъжностни лица по сигнал “Авария” предаден на дежурния по ОД МВР

- **РС ПБЗН** - чрез Дежурните длъжностни лица по сигнал “Авария” предаден на дежурния диспечер на ОУ ПБЗН.

- **Населението на общината** - Населението се оповестява за възникналото земетресение по решение на кмета чрез дежурните длъжностни лица по установените сигнали Приложение № 13. За оповестяване на населението в общината се използват радиовъзлите и другите местни радиостанции, кабелни оператори и подвижните озвучителни средства – BG - ALERT

4.3. Организацията на оповестяването на органите и силите по медицинското осигуряване

Оповестяването и привеждането в готовност на всички останали органи за управление и сили по част 3 от настоящият план за възникналите бедствия, аварии и катастрофи се извършва по решение на кмета на общината в съответствие с неговите правомощия и възникналата ситуация.

При възникнали критични ситуации оповестяването тръгва от:

- **Комисия към РЗИ за защита на населението при бедствия, аварии, катастрофи и кризи** - По решение на председателя на постоянната комисия по общият ред чрез Дежурните длъжностни лица по сигнал "Бедствие".

- Филиала за спешна медицинска помощ има самостоятелно разработена схема за оповестяване и привеждане в оперативна готовност при аварии, стихийни бедствия, катастрофи и кризи. Оповестяването се извършва от дежурния на спешна медицинска помощ-Бяла.

5. Организация за провеждане на спасителни и неотложни аварийно – възстановителни работи.

Община Ценово Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия организира изпълнението на следните конкретни дейности, с привличането на следните органи, сили, средства и организации по компетентност:

5.1. Извършва на разузнаване на мястото на земетресението

Извършва се веднага след разпореждане на председателя на комисията от:

Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия - /25-10, 20-20/;

ПУ Ценово – 21-26,112, GSM-0888 522 162

РС ПБЗН Бяла -0817/7-27-75,112

ОПУ – РПС – Бяла - 0886687755

5.2. Извършва първоначален анализ и оценка на първичната информация с оглед прогнозиране на последствията от пожара и изготвяне на предложения и предварителни указания за защитни мерки за населението и всестранно осигуряване.

Извършва се след постъпване на информация от разузнаването от всички членове на комисията по функционална компетентност, но в основата стои прогнозирането развитието на евентуални пожари, което се извършва от: **Началника на РСПБЗН 112**

Изготвянето на предложения и предварителни указания за защитни мерки за населението.

5.3 Незабавно уведомява Щаб за изпълнение на общинския план за действие при бедствия и ОУ ПБНЗ - Русе за възникналия пожар

Уведомяването се осъществява от щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствие по утвърдените образци донесения в указанията за всяко едно донесение време /срок/.

5.4 Извършва медицинското осигуряване и оказването на медицинска помощ на засегнатото население /персонал /.

Медицинското осигуряване се организира и осъществява в срокове, в обем, от органи и длъжностни лица както следва:

5.4.1. Лечебно-евакуационно осигуряване

1. При екстремни ситуации на поразените се оказва медицинска помощ, както следва:

- долекарска;
- първа лекарска;
- квалифицирана;
- специализирана;

Условие за оптимизиране на извършваните медицински дейности е тяхното пълно унифициране.

2. Долекарска помощ – осъществява се в максимална близост до огнището на бедствието при участието на подразделенията на Гражданска защита /ГЗ/ и екипи от филиала за спешна медицинска помощ /ФСМП/.

3. Първа лекарска помощ – оказва се от екипи на ФСМП – Бяла и близките лечебни заведения.

4. Квалифицирана медицинска помощ – оказва се в “Многопрофилна болница за активно лечение – Бяла” АД /МБАЛ/.

5. Специализирана медицинска помощ – приближава се до поразените, като МБАЛ – Русе изпращат в огнището специализирани екипи – терапевт, хирург, реаниматор с по една медицинска сестра със санитарен автомобил и медицинско оборудване за 30 поразени. Лекарите на разположение се извикват за обслужване на стационарно болните и за сформирани на допълнителни екипи.

6. Високоспециализирана медицинска помощ – приближава се до пострадалите, като медицинските университети и националните центрове формират екипи от съответните специалисти за подсилване на местните здравни структури.

Лекарските екипи, изпратени в огнището, извършват медицинска сортировка, оказват спешна и неотложна медицинска помощ и подготвят пострадалите за евакуация.

В хода на лечението на пострадалите при екстремни ситуации се включва пълноценно и Центъра по трансфузионна хематология /ЦТХ/ към МБАЛ – Русе.

При необходимост се задействат всички структурни звена на санитарния контрол за предотвратяване на епидемични ситуации.

5.4.2. Ръководство при ликвидиране на последствията

В зависимост от мащаба на бедствието, ликвидирането на последствията се осъществява на три нива:

- при първо ниво имаме засягане на малки групи /20-30 души/. Последствията се ликвидират със сили на общината. Това касае ситуации, при които състоянието на поразените не изисква високоспециализирана медицинска помощ.

- при второ ниво /50-250 души поразени/, последствията се ликвидират със сили и средства на Областта и УМБАЛ „Медика“ и УМБАЛ „Канев“.

- при трето ниво /регистрирани повече от 250 поразени/, последствията се ликвидират със сили и средства на засегнатите области и такива на национално ниво.

5.4.3. Управление

На нивото на община Ценово системата се ръководи от кмета на общината.

При възникнали критични ситуации оповестяването тръгва от ФСМП-Бяла - телефон 112.

5.4.4. Ред за въвеждане на плана за медицинско осигуряване

Системата се задейства от приелия сигнала за аварията, катастрофата или бедствието, който своевременно уведомява Комисията по реда на подреждането и

За изясняване на обстановката се организира веднага разузнаване със санитарна кола на ФСМП и медицинско лице на местото на инцидента, което разузнаване има задача да отговори на следните въпроси:

- време, час, място на катастрофата, аварията или стихийното бедствие;
- брой и състояние на пострадалите;
- състояние на местните здравни органи и какви мерки са предприети за оказване на медицинска помощ;

- необходима помощ от други здравни заведения и съседни общини, вид и обем /материали, кадри и пр./;

- какъв е ефекта и резултата от проведените до момента спасителни мероприятия.

Срок: незабавно

Отг. Ръководител на ФСМП

За оказване на медицинска помощ на място се конструират и изпращат незабавно екипи, както следва:

- първи екип;
- втори екип;
- трети екип и т.н.

Срок: незабавно

Отг. Ръководител на ФСМП

При нужда се сформират още екипи от личният състав на здравните заведения, които се изпращат на мястото на инцидента.

Срок: според възникналата необходимост

Отг. Зам.кмета

За оказване на стационарна медицинска помощ да се включат при необходимост всички здравни звена от структурите на общината.

За ориентация в характера на замърсителите на атмосферния въздух да се търси съдействието на РЗИ и РИОСВ.

Срок: незабавно при необходимост

Отг. Зам.кмета

При нужда от помощ, консултации или колаборации с други служби, ведомства или организации да се използват и следните телефони:

- дежурен лекар на републиканско ниво в МЗ;
- дежурен в Областна администрация;
- дежурен в Община Русе;
- дежурен по ОбщСС-Ценово – **25-10**
- дежурен в ПУ – Ценово **112** или 21-26;
- дежурен в противопожарна служба – Бяла - **112**;
- ОС на БЧК – **082 84 54 24, 082 84 55 77, факс 082 84 54 24.**

След овладяването на аварията, стихийното бедствие или катастрофата да се докладва на дежурния по ОблСС и ОУ ПБЗН - Русе, за времето, мястото, вида на инцидента, броя на пострадалите, проведените мероприятия, настанените в болнични заведения и тяхното състояние.

Срок: след ликвидиране на инцидента

Отг. Дежурен по ОбщСС

5.5. Уведомява и привежда в готовност на формиранията, предвидени за действие в групировката на силите и средствата.

Оповестяването и привеждането в готовност на силите за възникналото земетресение се извършва по решение на кмета в съответствие с техните правомощия и разработените планове.

Оповестяването се извършва чрез дежурните длъжностни лица със сигнала "БЕДСТВИЕ", а за поделенията от Българската армия и силите на МВР – със сигнала "АВАРИЯ".

След привеждането в готовност дежурните по ОбщСС докладват незабавно в Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия.

5.6. Осигурява аварийните екипи / силите и средствата / с необходимите методики и програми за анализ, оценка и прогнозиране на обстановката, както и технически, транспортни и комуникационни средства и средства за индивидуална защита.

Силите, средствата и екипите, предвидени за участие в настоящият план са предварително осигурени с необходимите методики и програми за анализ, оценка и прогнозиране на обстановката, както и технически, транспортни и комуникационни средства и средства за индивидуална защита.

При необходимост от допълнително и специфично осигуряване Щаба за изпълнение на общинския план за действие организира доставката на същото.

5.7. Доставка и раздаване на необходимото място средства за индивидуална защита на населението, когато следствие на земетресението е възникнало вторично огнище с отделяне на токсични вещества в околната среда

Тази задача Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствие осъществява чрез съответните учебни заведения съобразно наличността на ИСЗ, по разчет /Приложение №№ 14, 15 и 16/.

5.8. Укриване в защитни съоръжения на персонала и населението, ако обстановката налага това

Тази задача Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствие осъществява чрез учебни заведения, съобразно разчет на общината /Приложение № 17/.

5.9. Извършва временно извеждане, разсредоточаване и евакуация на населението, ако обстановката налага това.

Въпреки, че е малко вероятно, при необходимост тази задача Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствие ще изпълни при вземане на конкретно решение чрез органите на МВР, директорите на учебните заведения.

5.10. Провежда НАВР по конкретно решение

Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия взема решение на база на конкретна информация. При вземане на решението участват всички членове на комисията, които правят предложения пред кмета на общината. Кмета отхвърля, коригира, или одобрява предложенията. На базата на тях се оформя окончателното решение, което в разпоредителна форма /заповед/ се свежда до изпълнителите и популяризира сред населението.

Исходната информация относно прогнозираните загуби, разполагаеми сили, средства, органи, организации и техните правомощия се съдържа в настоящият план.

Решение за предприемане на мерки за защита на населението и извършването на НАВР при пожари се взема от кмета на общината. Здравните и социалните аспекти имат приоритет пред икономическите съображения при вземането на решението.

Когато след пожара има вторични последици, предизвикващи специфични кризисни ситуации, като промишлени аварии свързани с химически, екологични и др. замърсявания на околната среда и т.н. в изпълнение се въвежда съответния план, съдържащи съответната конкретна информация и организация за реагиране.

5.11. Осигурява необходимия ред и сигурност сред населението при прилагане на защитните мерки

Тази функция се осъществява от ПУ – Ценово като осигурява пропускателната способност на маршрутите и КПП, организират служба **Р и С** в зоната за осигуряване, ред и организираност сред населението от поразения район.

На служба **Р и С** се възлага осигуряване въвеждането на групировките от сили за провеждане на спасителни и аварийни работи; водене борба с нарушителите на реда и недопускане на външни лица в разрушените райони.

Въпреки, че е малко вероятно, при необходимост тази задача Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствие ще изпълни при вземане на конкретно решение .

Изпълнението на това мероприятие би се наложило при:

- **възникване на земетресение със сила /интензивност/ над размерите на това, определено съгласно сеизмичното райониране на общината, имащо за резултат катастрофални разрушения на съществуващият сграден фонд, инфраструктура и комунално енергийна мрежа;**

- временно настаняване на останало без подслон население – за компенсиране недостига на подходящ запазен жилищен фонд, фургонно и палатково имущество

ЗДРАВНИТЕ И СОЦИАЛНИТЕ АСПЕКТИ ИМАТ ПРИОРИТЕТ ПРЕД ИКОНОМИЧЕСКИТЕ СЪОБРАЖЕНИЯ ПРИ ВЗЕМАНЕТО НА РЕШЕНИЕТО.

5.12. Идентификация, обработка и грижа за загиналите.

Идентификацията, обработката и грижата за загиналите включва:

- **Установяване на смъртта** - извършва се от личните лекари или лекарите на място чрез издаване на медицинско заключение. В случай на съмнение за насилствена смърт, лекарят констатирал наличието ѝ незабавно уведомява органите на МВР и прокуратурата. Погребението се разрешава след извършването на предписаните от съответните органи действия. Ако смъртта е настъпила поради удавяне, отравяне, обесване, трудова или транспортна злополука и други произшествия, установяването на смъртта трябва да стане от съдебно-медицински експерт или от друг лекар, който е участвал в огледа на трупа, извършен от органите на предварителното съдебно-наказателно производство на местопроизшествието.

- **Издирване на лични документи, събиране на данни и сведения за загиналите** - извършва се от органите на МВР и службите на ГРАО.

- **Идентификация на загиналите** - извършва се от органите на МВР, ОСС и органите по съдебна медицина;

- **Осигуряване на чували за съхранение на телата /части от тях/ на загиналите** – извършва се от общинските администрации;

- **Осигуряване на ковчежи за загиналите** - извършва се от общинските администрации и частните търговци с такъв предмет на дейност;

- **Погребване на загиналите** – осигурява се и се извършва от общинските администрации и частните търговци с такъв предмет на дейност.

- **Извършване на траурни церемонии** – извършват се съобразно духовната принадлежност на загиналите от регистрираните в общините представителства на религиозни организации и църкви по силата на Наредба за регистрация на ръководните органи на местните поделения на признатите от Министерския съвет изповедания в Република България /Приета с Постановление № 225 от 14 октомври 1994 г., обн., ДВ, бр. 87 от 25 октомври 1994 г./ съгласно

При екстремни ситуации на поразените се оказва медицинска помощ, както следва:

- самопомощ и взаимопомощ;
- долекарска – осъществява се в максимална близост до огнището на бедствието при участието на доброволните формирования и Центъра за спешна медицинска помощ /ЦСМП/;

- първа лекарска - оказва се от екипи на ЦСМП – Бяла АПИМП, и близките лечебни заведения;

- квалифицирана - оказва се в “Многопрофилна болница за активно лечение – Русе”;

- специализирана - осъществява се в МБАЛ – Русе, . Всички здравни служители се извикват за сформирани на допълнителни екипи;

- високоспециализирана медицинска помощ – приближава се до пострадалите, като медицинските университети и националните центрове формират екипи от съответните специалисти за подсилване на местните здравни структури

Условие за оптимизиране на извършваните медицински дейности е тяхното пълно унифициране.

Лекарските екипи, изпращани в огнището, извършват медицинска сортировка, оказват спешна и неотложна медицинска помощ и подготвят пострадалите за евакуация, като ползват допълнително транспортни средства.

В хода на лечението на пострадалите при екстремни ситуации се включва пълноценно и Отделението по трансфузионна хематология /ОТХ/ към УМБАЛ „Канев“.

Медицинската евакуация до съответните здравни заведения се осъществява със специализирани транспортни средства, а при необходимост от не специализирани транспортни средства /леки коли/ или санитарна авиация.

В зависимост от ситуацията се търси помощ и съдействие от съседните общини.

При необходимост се задействат всички структурни звена на санитарния контрол за предотвратяване на епидемични ситуации.

В зависимост от мащаба на бедствието, ликвидирането на последствията се осъществява на три нива:

- при първо ниво имаме засягане на малки групи /20-30 души/.

Последствията се ликвидират със сили на общината. Това касае ситуации, при които състоянието на поразените не изисква високоспециализирана медицинска помощ.

- при второ ниво /50-250 души поразени/.

Последствията се ликвидират със сили и средства на Областта и МБАЛ – Русе.

- при трето ниво /регистрирани повече от 250 поразени/.

Последствията се ликвидират със сили и средства на засегнатите области и такива на национално ниво.

За осъществяване на медицинското осигуряване се изпълняват следните мероприятия:

За изясняване на обстановката се организира веднага разузнаване със санитарна кола на ЦСМП и медицинско лице на местото на инцидента, което разузнаване има задача да отговори на следните въпроси:

- време, час, място на катастрофата, аварията, стихийното бедствие или терористичния акт;

- брой и състояние на пострадалите;

- какви мерки са предприети за оказване на медицинска помощ;

- необходима помощ от други здравни заведения и съседни общини, вид и обем /материали, кадри и пр./;

- какъв е ефекта и резултата от проведените до момента спасителни мероприятия.

Медицинската сортировка

Изисква разделянето на поразените на следните групи:

- с приоритет на обслужване при непосредствена жизнена заплата /живи със затруднено дишане, със силно кървене/;

- с приоритет на евакуация поради необходимост от ранна оперативна намеса /с ЧМТ, прешленни травми, открити фрактури, коремни/гръдни травми/;

- със забавено обслужване /леки наранявания, закрити фрактури/;

- група на изчакващите /с увреждания, несъвместими с живота/.

За оказване на медицинска помощ на място се конструират и изпращат незабавно екипи, както следва:

- първи екип;

- втори екип, трети екип и т.н.

При нужда, според възникналата необходимост се сформират допълнително екипи от личният състав на болниците или другите здравни структури, които се изпращат на мястото на инцидента.

Медицинската евакуация до съответните здравни заведения ще се осъществява с транспортни средства на ФСМП, а при необходимост от не специализирани и адаптирани транспортни средства и/или санитарна авиация.

За оказване на стационарна медицинска помощ се включват при необходимост всички здравни звена от структурите на общината.

При нужда се разместват и изписват болни в следния приоритет:

- Ортопедично-травматологичното отделение,
- Хирургичните отделения,
- III и IV Вътрешни отделения
- I Неврологично отделение.

За ориентация в характера на замърсителите на атмосферния въздух водата и почвата се търси съдействието на ХЕИ и РИОСВ.

6. Управление

Настоящият план се въвежда в действие за поемане ръководството на НАВР от Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия. Извършва се с решение на кмета на общината.

За нуждите на управлението на Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия служат Националната съобщителна система и ведомствените свързочни системи.

Необходимите телефонни и телеграфни връзки за нуждите на постоянните комисии, органите и формированията, извършващи спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи, се предоставят с абсолютно предимство.

РУД осигурява предоставянето на преки свързочни канали между отделните постоянни комисии и до обектите от националното стопанство по разпореждане на НЩКК – МС. Провежданите разговори и предоставените телефонни и телеграфни канали и кабелни чифтове при бедствия, аварии и катастрофи до завършване на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи, както и при тренировките не се заплащат.

7. Осигуряване на мероприятията

7.1. Информационно осигуряване

Осигуряването на мероприятията с хидрометеорологическа информация особено за високите слоеве става от органите на Националният институт по хидрология и метеорология към

БАН чрез Специалната климатична станция № 21011 гр. Русе, и от формированията, участващи в мероприятията по гражданска.

Информация, свързана с действията на силите на отделните министерства и ведомства, нужна за осъществяване на координацията на действията се предава в Ситуационния център на Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия по установените комуникационни канали.

7.2. Инженерно осигуряване

Основните усилия на инженерното осигуряване се насочват към локализиране на евентуалните аварии /катастрофи/ - устройване на просеки и др..

Извършва се чрез самостоятелно изпълнение на задачи, или придаване на инженерни формирования /групи, специалисти/.

7.3. Материално-техническо осигуряване

Материално-техническото осигуряване ще се осъществява основно чрез функциониращата в нормални условия дистрибуторско-търговска мрежа.

В зависимост от конкретните условия, в оперативен порядък, Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия приоритетно обезпечава всестранното осигуряване на участващите сили и средства и пострадалото население, съобразно неговата безпомощност.

Техническото осигуряване се осъществява от съответните организации излъчили органи, формирования, сили и средства за извършване на НАВР в собствени, или други стационарни технически работилници, бази, автосервизи и др.

8. Взаимодействие

От елементите на взаимодействието: **по задачи, по време и по място**, поради неопределеността на вероятната конкретна обстановка, предварително планирано може да бъде взаимодействието по задачи.

Практическото взаимодействие по задачи на силите и средствата, на органите и организациите и длъжностните лица, предвидени за участие в настоящият план се основава на нормативно възложените им функции и се осъществява чрез изпълнението на задачите по компетентност /Приложение № 19/.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОБЩИНА ЦЕНОВО, ОБЛАСТ РУСЕ

Приложение № 5

П Л А Н

**ЗА ЗАЩИТА ПРИ СНЕГОНАВЯВАНЕ, ОБЛЕДЯВАНЕ И
СВЛАЧИЩА**

ЦЕНОВО 2025г.

1. Замисъл за действие

В **община ЦЕНОВО** под ръководството на кмета на общината във взаимодействие с компетентните държавни и областни органи и организации, търговски дружества, еднолични търговци, кооперации и нестопански организации, при **снегонавяване, обледявания и свлачища**, чрез въвеждане на настоящият план в действие, се създава такава организация на работа, гарантираща в кратки срокове оказване на медицинска помощ на пострадалите, ограничаване мащабите на възможните последици, защита на населението и ликвидиране на последициите /източниците/ на рискови фактори за населението и околната среда.

2. Анализ на риска

България се намира на границата между умерената и средиземноморската климатична област. В северната част климатът е умерено-континентален, с четири ясно изразени сезона, докато на юг има средиземноморско климатично влияние. В страната са обособени пет климатични области - умереноконтинентална, преходна, континенталносредиземноморска, черноморска и планинска.

Най-ясно изразена е температурната разлика през зимата (средните температури за северна България са около -1, -2°C, а за южна България са около 0°C). Сравнително често духа и североизточен вятър - студен през зимата и горещ през лятото. Средните годишни валежи са от 450 до 1300 mm /най-много през май и юни, във високите планини - през зимата/. Снежната покривка се задържа от 10 дни /край Черно море/ до над 200 дни /във високите планини/ през годината.

На територията на България нахлуват два основни типа въздушни маси: океански и континентални. Океанските въздушни маси нахлуват в страната главно от северозапад. През зимата се проявяват със затоплящ ефект и причиняват обилни снеговалежи.

Характерни за зимния сезон са силните североизточни ветрове, които нанасят поражения на посевите, създават транспортно-комуникационни и битови проблеми. Мъглите по поречието на Дунав са типично сезонно явление.

Резкият контраст между зимните и летните условия характеризира климата на областта като подчертано континентален. Това се потвърждава и от средната годишна амплитуда, която е около 26° C и е най-голямата за страната

Тези периодични явления са характерни за цялата община. Особено уязвими са участъците:

Свищов – Русе през Обретеник

Свищов - Бяла

Пиперково – Караманово

Белцов - Бяляново

Това води до парализиране на транспорта.

При ниски температури, особено през зимните месеци се образуват залежавания на пътищата.

Чувствителни затруднения в движението на транспортните средства се създава по участъците:

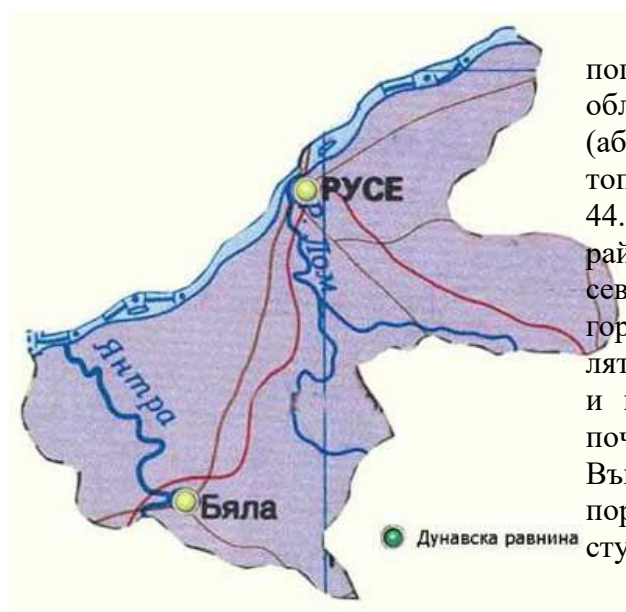
Свищов – Русе през Обретеник

Свищов - Бяла

Пиперково – Караманово

Белцов - Бяляново

		континентален
		преходно континентален
		Преходно средиземно-морски
		планински
		черноморски

Районът на област Русе и община Ценово

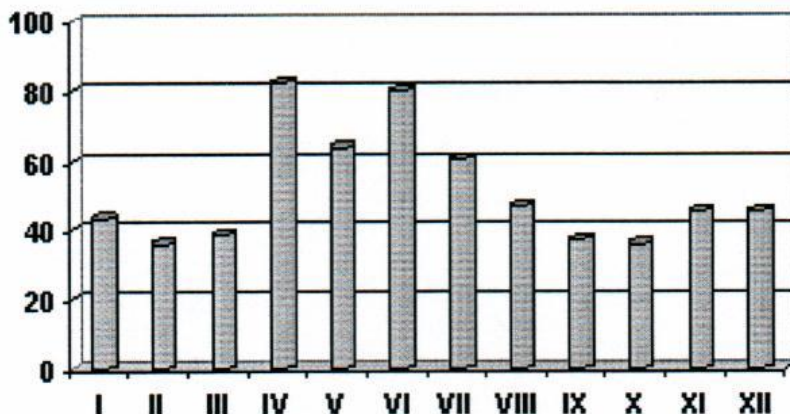
попада в умереноконтиненталната климатична област, характеризираща се със студена зима (абсолютна минимална температура - 27° C) и сухо, топло лято (абсолютна максимална температура + 44.0° C). Крайдунавската тераса, включително и в района на област Русе, е открита за североизточните ветрове. Това е причина за горещите лета и студените зими. Сухото и горещо лято налага изкуствено напояване. Летните суховеи и недостатъчните валежи причиняват ерозия на почвата. Есента и пролетта са краткотрайни. Въпреки студената зима пролетта настъпва рано поради малката надморска височина, но е по-студена от есента.

Районът на област Русе е сравнително сух, като средната годишна сума на валежите е 562 мм, а средният годишен брой на дните с валежи е 138.9. Снежната годишна покривка е с дебелина около 14 см, а средният годишен брой на дните със снежна покривка е 48.4. Валежният режим поставя редица проблеми, свързани с повърхностното оттичане и канализацията, особено поради наличието на високи подпочвени води.

Средна месечна и годишна сума на валежите в района на област Русе

Показатели		I	II	V		I	II	III	X		I	II	Р-год.
Относит. влажност (%)	5.0	1.0	3.0	5.0	5.0	6.0	3.0	2.0	4.0	3.0	2.0	5.0	2.0
Сума на валежите (мм)	3.6	6.2	8.6	2.3	3.9	9.8	0.4	6.9	7.2	6.2	5.7	5.6	86.4
Скорост на вятъра (м/сек)	.1	.4	.8	.5	.4	.2	.8	.8	.7	.9	.1	.2	.2
Облачност (десети)	.0	.7	.2	.6	.3	.8	.5	.0	.4	.7	.9	.3	.4
Дневна темп. амплитуда (°C)	.5	.5	.2	1.3	1.5	1.4	2.0	2.6	2.4	0.9	.4	.0	.9

Сума на валежите (мм)

Свлачището е природно явление, при което се нарушава устойчивостта на огромни количества земни маси и се създават предпоставки за предвиждането им. Свлачищните процеси нямат внезапен характер и са достъпни за интервенция. Във времето те имат периоди на затихване и усилване. След активизирането на земните маси може да се стигне до възникване на бедствена ситуация=

Пресеченият релеф и високата сеизмичност на територията на страната ни създават благоприятни условия за формиране на различни по обем, форма и размери свлачища. По загуби, предизвикани през последните 100 години от геоложки рискови фактори, свлачищата се нареждат непосредствено след земетресенията.

Активизиране на свлачища на територията на общината – с Караманово и пътя Белцов - Беяново.

В общ план аварийните мерки при свлачищните процеси не са нито така многообразни, нито така ефективни, както превантивните мерки. Те са от първостепенно значение, преди да са започнали движенията на свлачищните масиви

3. Групировка на органите, силите и средствата

3.1. Сили и средства на органите на МВР

3.1.1. Сили и средства на ПУ – община Ценово

Полицейско управление – Ценово изпълнява оперативно-издирвателни и охранителни задачи за опазване на обществения ред, за предотвратяване, разкриване и участие в разследване на престъпленията. При НАВР участва със сили и средства и в предвидените срокове.

3.1.2. Сили и средства на Районна служба “Пожарна безопасност и защита на населението” РСПБЗН – Бяла изпълнява задачи по осъществяване на държавен противопожарен контрол, пожарогасене и аварийно спасителна дейност. При НАВР участва със сили и средства в предвидените срокове.

3.2. Сили и средства на “Гражданска защита“ – община Ценово

Община Ценово осъществява държавната политика в общината за защитата при кризисни ситуации, причинени от природните фактори и от техногенната дейност. То е работен орган на Общински щаб при кризи за защита на населението при бедствия, аварии и катастрофи/Приложение № 9/.

При кризисна ситуация Щабът за изпълнение на общински план за действие при бедствия създава следните основни екипи:

- Противоепидемичен екип;
- Хигиенен екип
- Специализиран дезинфекционен екип
- Екип по здравна просвета и информация

При откриване на неизвестни по състав и произход материали изисква от РЗИ РУСЕ да формира групи в състав:

- Експертна група за анализ и оценка;
- Групи за анализ, оценка и извършване на дейности по сигнал за откриване на неизвестни по състав и произход материали - 2 броя;
- Транспортна група

Конкретните длъжностни лица се определят със заповед на Директора на РЗИ РУСЕ.

Община Ценово извършва следните мероприятия по опазване на околната среда и водите по превенция на риска както следва:

1. контрол и защита на въздуха, водите и почвите от замърсяване и увреждане;
2. екологосъобразно изграждане на селищната околна среда;
3. управление на отпадъците;
4. опазване на биологичното разнообразие и защитените територии;
5. опазване на горските екосистеми;
6. събиране и предоставяне на информация за състоянието на околната среда и водите.

Община Ценово осъществява своята дейност на територията на общината и предоставя необходимата информация на Област Русе.

Областна дирекция за безопасност на храните/ОДБХ/ Русе - Службата е посредник за контакти и съвместна работа с Централна лаборатория по ветеринарно – санитарна експертиза и екология /ЦЛВСЕЕ/.

На ниво община, борбата със заразните и паразитни заболявания се осъществява, както следва:

Със заповед на кмета на Община Ценово е изградена Общинска епизоотична комисия, която действа като постоянен оперативен орган и провежда заседания веднага при сигнал за възникване на заразни и паразитни болести по животните на територията на общината.

При установяване на заразен агент, ръководителят на ОДБХ незабавно уведомява ветеринарния лекар обслужващ ветеринарния участък и собственика на животновъдния обект.

ОПУ – РПС - Бяла

Поддържа маршрут клас 2 от Републиканската Пътна мрежа, при възлагане от Областно пътно управление. Силите и средствата на ОПУ – РПС – Бяла.

Функционално “В и К” ООД е разделен на промишлено-експлоатационни райони както следва: ПЕР Ценово.

3.3. Сили и средства включени в доброволни формирования на “Гражданска защита”

Предвидените сили и средства за участие са посочени в Приложение № 10.

4. Оповестяване и привеждане в готовност.

4.1. Организацията на оповестяването, уведомяването и комуникациите на органите за управление при кризи в община Ценово.

Когато при **снегонавявания, обледенявания и свлачишни процеси** възникнат на територията на общината Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия докладва в Щаба за изпълнение на областния план за действие при бедствия с предварителни данни за бедствието. По решение на кмета на общината, дежурният оповестява личния състав от същата по действащата свързочно оповестителна система с използване на Обществената далекосъобщителна мрежа на БТК - АД по сигнал “Бедствие” и привежда в готовност планираните сили и средства на общината.

За проведените мероприятия дежурният по Областен съвет за сигурност (ОблСС) докладва на оперативния дежурен в ОУ ПБЗН Русе /Приложение № 11 и Приложение № 12/.

4.2. Организацията на оповестяването и комуникациите от страна на Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствие на органите на местното самоуправление, държавната и местната администрация, стопанските / нестопанските / организации и населението на община Ценово:

- **Силите и средствата предвидени в групировката по част 3 от настоящият план и привлечени въз основа на конкретно решение;**

- **Щаб за изпълнение на общински план за действие при бедствие– по общият ред чрез Дежурните длъжностни лица по сигнал “Бедствие”.**

След привеждането в готовност Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия, дежурния по ОбщСС докладва незабавно в Щаба за изпълнение на областния план за действие при бедствия.

За организиране на връзката между Щаба за изпълнение на областния план за действие при бедствия, Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия и мястото на бедствието се въвежда в действие “План за организация и осигуряване на връзките при бедствия”.

- **Силите и средства на МВР**

- **РУП** - чрез Дежурните длъжностни лица по сигнал “Авария” предаден на дежурния по ОД МВР

- **РСПБЗН**- чрез Дежурните длъжностни лица по сигнал “Авария” предаден на дежурния диспечер на ОУПБЗН.

- **Населението на общината** - Населението се оповестява за възникналото земетресение по решение на кмета чрез дежурните длъжностни лица по установените сигнали Приложение № 13. За оповестяване на населението в общината се използват радиовъзлите и другите местни радиостанции, кабелни оператори и подвижните озвучителни средства – ВG - ALERT

Оповестяването и привеждането в готовност на всички останали органи за управление и сили по част 3 от настоящият план за възникналите бедствия, аварии и

катастрофи се извършва по решение на кмета на общината в съответствие с неговите правомощия и възникналата ситуация.

4.3. Организацията на оповестяването на органите и силите по медицинското осигуряване

При възникнали критични ситуации оповестяването тръгва от:

- **Комисия към РЗИ за защита на населението при бедствия, аварии, катастрофи и кризи** - По решение на председателя на постоянния кризисен щаб, по общият ред чрез Дежурните длъжностни лица по сигнал "Бедствие".

- Филиала за спешна медицинска помощ има самостоятелно разработена схема за оповестяване и привеждане в оперативна готовност при аварии, стихийни бедствия, катастрофи и кризи. Оповестяването се извършва от дежурния **на Общ.СС Ценово**.

5. Организация за провеждане на спасителни и неотложни аварийно – възстановителни работи.

Община Ценово Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия организира изпълнението на следните конкретни дейности, с привличането на следните органи, сили, средства и организации по компетентност.

5.1. Превантивни мерки. Извършва на разузнаване на мястото

Поддържането на аварийната готовност и усъвършенстването на аварийното реагиране от органите на изпълнителната власт и юридическите лица включва:

- Общината и юридическите лица организира обучение на населението и персонала и аварийни тренировки за усвояване и поддържане на аварийните си планове.

- Общината и юридическите лица поддържат в постоянна готовност центъра за управление на аварииите / ПУ /, аварийното оборудване, средствата за индивидуална защита, химически и МТО контрол и мониторинг и средствата за свързка и уведомяване.

- Аварийният план, методиките и компютърните програми за прогнозиране развитието на аварииите и за оценка на последствия от тях и другите документи, свързани с аварийното планиране, се актуализират ежегодно.

Общинския щаб при кризи организира и изпълнява:

1. Организира системно обучение на децата, персонала, и населението за защита и действие в условията на риск / снегонавяване, обледяване и свлачища / по утвърдени програми;

2. Създава, комплектова и обучава собствени формирования за действие при аварии, свързани с основните рискови фактори - /снегонавяване, обледяване и свлачища/.

3. Изучава и картотекира транспортните участъци, предприятията от хранителната промишленост, промишлените предприятия и обекти с цел установяване на рисковите фактори и нивото на риска в тях, изучава проводи и инфраструкторни обекти.

4. Координира аварийният план.

5. Сключва договори за наемане и привличане на сили и средства за провеждане на НАВР.

6. Прогнозира мащабите на възможните последствия при снегонавяване и обледяване.

7. Организира медицинското осигуряване на населението и пострадалия персонал от рисковите участъци и обекти.

8. Поддържа средства за комуникация и оповестяване.

Областно пътно управление изготвя Оперативен план за зимно поддържане на РПМ на територията на област Русе със съдържание:

Обяснителна записка, Инструкция, План сметка за необходимите материали за зимно, поддържане, Оперативен план, Списък на РПМ по степени и нива на зимно

поддържане, Разстановка на техника с начин на дежурство по пунктове, Обобщен план за необходимата механизация, Списък на техниката по видове машини, План за разпределение на необходимите и налични количества пясък и сол, План за разпределение на луга, План за разпределение на снегобрани, Списък на често употребявани телефони за зимно поддържане, Списък на пунктовете ползващи радиотелефони, Списък на участниците в зимното поддържане с телефонните номера.

Електропреносен район Русе изготвя:

- План за работа при бедствия, аварийни ситуации и катастрофи в Електропреносен район Русе

ЦСМП изготвя:

- Схема за действие на ЦСМП при бедствия и крупни аварии

Извършва се веднага след разпореждане на председателя на комисията от:

Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия - /25-10, 20-20/;

ПУ Ценово – 21-26,112, GSM-0888 522 162

РСПБЗН Бяла 112

ОПУ-РПС-Бяла – 0886 687 755

5.2. Извършва първоначален анализ и оценка на първичната информация с оглед прогнозиране на последствията от земетресението и изготвяне на предложения и предварителни указания за защитни мерки за населението и всестранно осигуряване.

Извършва се след постъпване на информация от разузнаването от всички членове на комисията по функционална компетентност, но в основата стои прогнозирането развитието на евентуални пожари, което се извършва от:

- **Началника на РСПБЗН - 0817/7-27-75, 112**

Изготвянето на предложения и предварителни указания за защитни мерки за населението се извършва от специалиста по ЗКИ, който обобщава отделните предложения на членовете на комисията. Популяризирането на изготвените предложения и предварителни указания за защитни мерки за населението се извършва след разрешение на кмета на общината.

5.3 Незабавно уведомява Щаб за изпълнение на общинския план за действие при бедствия и ОУ ПБЗН - Русе за възникналото земетресение

Уведомяването се осъществява от щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствие по утвърдените образци донесения в указаните за всяко едно донесение време /срок/.

5.4 Извършва медицинското осигуряване и оказването на медицинска помощ на засегнатото население /персонал /.

Медицинското осигуряване се организира и осъществява в срокове, в обем, от органи и длъжностни лица както следва:

5.4.1. Лечебно-евакуационно осигуряване

1. При екстремни ситуации на поразените се оказва медицинска помощ, както следва:

- долекарска;
- първа лекарска;
- квалифицирана;
- специализирана;

Условие за оптимизиране на извършваните медицински дейности е тяхното пълно унифициране.

2. Долекарска помощ – осъществява се в максимална близост до огнището на бедствието при участието на подразделенията на Гражданска защита /ГЗ/ и екипи от филиала за спешна медицинска помощ /ФСМП/.

3. Първа лекарска помощ – оказва се от екипи на ФСМП – Бяла и близките лечебни заведения.

4. Квалифицирана медицинска помощ – оказва се в “Многопрофилна болница за активно лечение – Бяла” АД /МБАЛ/.

5. Специализирана медицинска помощ – приближава се до поразените, като МБАЛ – Русе изпращат в огнището специализирани екипи – терапевт, хирург, реаниматор с по една медицинска сестра със санитарен автомобил и медицинско оборудване за 30 поразени. Лекарите на разположение се извикват за обслужване на стационарно болните и за сформирани на допълнителни екипи.

6. Високоспециализирана медицинска помощ – приближава се до пострадалите, като медицинските университети и националните центрове формират екипи от съответните специалисти за подсилване на местните здравни структури.

Лекарските екипи, изпратени в огнището, извършват медицинска сортировка, оказват спешна и неотложна медицинска помощ и подготвят пострадалите за евакуация.

В хода на лечението на пострадалите при екстремни ситуации се включва пълноценно и Центъра по трансфузионна хематология /ЦТХ/ към МБАЛ – Русе.

При необходимост се задействат всички структурни звена на санитарния контрол за предотвратяване на епидемични ситуации.

5.4.2. Ръководство при ликвидиране на последствията

В зависимост от мащаба на бедствието, ликвидирането на последствията се осъществява на три нива:

- при първо ниво имаме засягане на малки групи /20-30 души/. Последствията се ликвидират със сили на общината. Това касае ситуации, при които състоянието на поразените не изисква високоспециализирана медицинска помощ.

- при второ ниво /50-250 души поразени/, последствията се ликвидират със сили и средства на Областта и УМБАЛ „Медика“ и УМБАЛ „Канев“.

- при трето ниво /регистрирани повече от 250 поразени/, последствията се ликвидират със сили и средства на засегнатите области и такива на национално ниво.

5.4.3. Управление

На нивото на община Ценово системата се ръководи от кмета на общината.

При възникнали критични ситуации оповестяването тръгва от: ФСМП-Бяла – телефон:112.

5.4.4. Ред за въвеждане на плана за медицинско осигуряване

Системата се задейства от приелия сигнала за аварията, катастрофата или бедствието, който своевременно уведомява Комисията по реда на подреждането и

За изясняване на обстановката се организира веднага разузнаване със санитарна кола на ФСМП и медицинско лице на местото на инцидента, което разузнаване има задача да отговори на следните въпроси:

- време, час, място на катастрофата, аварията или стихийното бедствие;
- брой и състояние на пострадалите;
- състояние на местните здравни органи и какви мерки са предприети за оказване на медицинска помощ;
- необходима помощ от други здравни заведения и съседни общини, вид и обем /материали, кадри и пр./;
- какъв е ефекта и резултата от проведените до момента спасителни мероприятия.

Срок: незабавно

Отг. Ръководител на ФСМП

При нужда от помощ, консултации или колаборации с други служби, ведомства или организации да се използват и следните телефони:

- дежурен лекар на републиканско ниво в МЗ;
- дежурен в Областна администрация;
- дежурен в Община Русе;
- дежурен по ОбщСС-Ценово – **25-10**
- дежурен в ПУ – Ценово **112** или 21-26;
- дежурен в РСПБЗН – Бяла -**0817/7-27-75**
- ОС на БЧК – **082 84 54 24, 082 84 55 77, факс 082 84 54 24.**

След овладяването на аварията, стихийното бедствие или катастрофата да се докладва на дежурния по ОблСС и ОУ ПБЗН - Русе, за времето, мястото, вида на инцидента, броя на пострадалите, проведените мероприятия, настанените в болнични заведения и тяхното състояние.

Срок: след ликвидиране на инцидента
Отг. Дежурен по ОбщСС

5.5. Уведомява и привежда в готовност на формированията, предвидени за действие в групировката на силите и средствата.

Оповестяването и привеждането в готовност на силите за възникналото земетресение се извършва по решение на кмета в съответствие с техните правомощия и разработените планове.

Оповестяването се извършва чрез дежурните длъжностни лица със сигнала "БЕДСТВИЕ", а за поделенията от Българската армия и силите на МВР – със сигнала "АВАРИЯ".

5.6. Осигурява аварийните екипи / силите и средствата / с необходимите методики и програми за анализ, оценка и прогнозиране на обстановката, както и технически, транспортни и комуникационни средства и средства за индивидуална защита.

Силите, средствата и екипите, предвидени за участие в настоящият план са предварително осигурени с необходимите методики и програми за анализ, оценка и прогнозиране на обстановката, както и технически, транспортни и комуникационни средства и средства за индивидуална защита.

При необходимост от допълнително и специфично осигуряване Щаба за изпълнение на общинския план за действие организира доставката на същото.

5.7. Доставка и раздаване на необходимото място средства за индивидуална защита на населението, когато следствие на земетресението е възникнало вторично огнище с отделяне на токсични вещества в околната среда

Тази задача Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствие осъществява чрез съответните учебни заведения съобразно наличността на ИСЗ, по разчет /Приложение №№ 14, 15 и 16/.

5.8. Укриване в защитни съоръжения на персонала и населението, ако обстановката налага това

Тази задача Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствие осъществява чрез учебни заведения, съобразно разчет на общината /Приложение № 17/.

5.9. Извършва временно извеждане, разсредоточаване и евакуация на населението, ако обстановката налага това.

Въпреки, че е малко вероятно, при необходимост тази задача Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствие ще изпълни при вземане на конкретно решение чрез органите на МВР, директорите на учебните заведения.

5.10. Провежда НАВР по конкретно решение

Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствие взема решение на база на конкретна информация. При вземане на решението участват всички членове на комисията, които правят предложения пред кмета на общината. Кмета отхвърля, коригира, или одобрява предложенията. На базата на тях се оформя окончателното решение, което в разпоредителна форма /заповед/ се свежда до изпълнителите и популяризира сред населението.

Исходната информация относно прогнозираните загуби, разполагаеми сили, средства, органи, организации и техните правомощия се съдържа в настоящият план.

Решение за предприемане на мерки за защита на населението и извършването на НАВР при земетресение се взема от кмета на общината. Здравните и социалните аспекти имат приоритет пред икономическите съображения при вземането на решението.

Когато след снегонавяванията /развитието на свлачищни процеси/ има вторични последствия, предизвикващи специфични кризисни ситуации, като пожари, промишлени аварии свързани с химически, екологични и др. замърсявания на околната среда и т.н. в изпълнение се въвежда съответния план, съдържащи съответната конкретна информация и организация за реагиране.

5.11. Осигурява необходимия ред и сигурност сред населението при прилагане на защитните мерки

Тази функция се осъществява от ПУ – Ценово като осигурява пропускателната способност на маршрутите и КПП, организират служба **Р и С** в зоната за осигуряване, ред и организираност сред населението от поразения район.

На служба **Р и С** се възлага осигуряване въвеждането на групировките от сили за провеждане на спасителни и аварийни работи; водене борба с нарушителите на реда и недопускане на външни лица в разрушените райони.

Въпреки, че е малко вероятно, при необходимост тази задача Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствие ще изпълни при вземане на конкретно решение .

Изпълнението на това мероприятие би се наложило при:

- **възникване на земетресение със сила /интензивност/ над размерите на това, определено съгласно сеизмичното райониране на общината, имащо за резултат катастрофални разрушения на съществуващият сграден фонд, инфраструктура и комунално енергийна мрежа;**

- **временно настаняване на останало без подслон население – за компенсиране недостига на подходящ запазен жилищен фонд, фургонно и палатково имущество**

ЗДРАВНИТЕ И СОЦИАЛНИТЕ АСПЕКТИ ИМАТ ПРИОРИТЕТ ПРЕД ИКОНОМИЧЕСКИТЕ СЪОБРАЖЕНИЯ ПРИ ВЗЕМАНЕТО НА РЕШЕНИЕТО.

5.12. Идентификация, обработка и грижа за загиналите.

Идентификацията, обработката и грижата за загиналите включва:

- **Установяване на смъртта** - извършва се от личните лекари или лекарите на място чрез издаване на медицинско заключение. В случай на съмнение за насилствена смърт, лекарят констатирал наличието ѝ незабавно уведомява органите на МВР и прокуратурата. Погребението се разрешава след извършването на предписаните от съответните органи действия. Ако смъртта е настъпила поради удавяне, отравяне, обесване, трудова или транспортна злополука и други произшествия, установяването на смъртта трябва да стане от съдебно-медицински експерт или от друг лекар, който е участвал в огледа на трупа, извършен от органите на предварителното съдебно-наказателно производство на местопроизшествието.

- **Издирване на лични документи, събиране на данни и сведения за загиналите** - извършва се от органите на МВР и службите на ГРАО.

- **Идентификация на загиналите** - извършва се от органите на МВР, ОСС и органите по съдебна медицина;
- **Осигуряване на чували за съхранение на телата /части от тях/ на загиналите** – извършва се от общинските администрации;
- **Осигуряване на ковчежи за загиналите** - извършва се от общинските администрации и частните търговци с такъв предмет на дейност;
- **Погребване на загиналите** – осигурява се и се извършва от общинските администрации и частните търговци с такъв предмет на дейност.
- **Извършване на траурни церемонии** – извършват се съобразно духовната принадлежност на загиналите от регистрираните в общините представителства на религиозни организации и църкви по силата на Наредба за регистрация на ръководните органи на местните поделения на признатите от Министерския съвет изповедания в Република България /Приета с Постановление № 225 от 14 октомври 1994 г., обн., ДВ, бр. 87 от 25 октомври 1994 г./.

При екстремни ситуации на поразените се оказва медицинска помощ, както следва:

- **самопомощ и взаимопомощ;**
- **долекарска** – осъществява се в максимална близост до огнището на бедствието при участието на Центъра за спешна медицинска помощ /ЦСМП/;
- **първа лекарска** - оказва се от екипи на ЦСМП – Бяла АПИМП, ДКЦ и близките лечебни заведения;
- **квалифицирана** - оказва се в “Многопрофилна болница за активно лечение – Русе”;
- **специализирана** - осъществява се в МБАЛ – Русе, . Всички здравни служители се извикват за сформирани на допълнителни екипи;
- **високоспециализирана медицинска помощ** – приближава се до пострадалите, като медицинските университети и националните центрове формират екипи от съответните специалисти за подсилване на местните здравни структури

Условие за оптимизиране на извършваните медицински дейности е тяхното пълно унифициране.

Лекарските екипи, изпращани в огнището, извършват медицинска сортировка, оказват спешна и неотложна медицинска помощ и подготвят пострадалите за евакуация, като ползват допълнително транспортни средства.

В хода на лечението на пострадалите при екстремни ситуации се включва пълноценно и Отделението по трансфузионна хематология /ОТХ/ към МБАЛ – Русе.

Медицинската евакуация до съответните здравни заведения се осъществява със специализирани транспортни средства, а при необходимост от не специализирани транспортни средства /леки коли/ или санитарна авиация.

В зависимост от ситуацията се търси помощ и съдействие от съседните общини.

При необходимост се задействат всички структурни звена на санитарния контрол за предотвратяване на епидемични ситуации.

В зависимост от мащаба на бедствието, ликвидирането на последствията се осъществява на три нива:

- **при първо ниво** имаме засягане на малки групи /20-30 души/.

Последствията се ликвидират със сили на общината. Това касае ситуации, при които състоянието на поразените не изисква високоспециализирана медицинска помощ.

- **при второ ниво** /50-250 души поразени/.

Последствията се ликвидират със сили и средства на Областта и МБАЛ – Русе.

- **при трето ниво** /регистрирани повече от 250 поразени/.

Последствията се ликвидират със сили и средства на засегнатите области и такива на национално ниво.

За осъществяване на медицинското осигуряване се изпълняват следните мероприятия:

За изясняване на обстановката се организира веднага разузнаване със санитарна кола на ЦСМП и медицинско лице на местото на инцидента, което разузнаване има задача да отговори на следните въпроси:

- време, час, място на катастрофата, аварията, стихийното бедствие или терористичния акт;
- брой и състояние на пострадалите;
- какви мерки са предприети за оказване на медицинска помощ;
- необходима помощ от други здравни заведения и съседни общини, вид и обем /материали, кадри и пр./;
- какъв е ефекта и резултата от проведените до момента спасителни мероприятия.

Медицинската сортировка

Изисква разделянето на поразените на следните групи:

- с приоритет на обслужване при непосредствена жизнена заплата /живи със затруднено дишане, със силно кървене/;
- с приоритет на евакуация поради необходимост от ранна оперативна намеса /с ЧМТ, прешленни травми, открити фрактури, коремни/гръдни травми,/;
- със забавено обслужване /леки наранявания, закрити фрактури/;
- група на изчакващите /с увреждания, несъвместими с живота/.

За оказване на медицинска помощ на място се конструират и изпращат незабавно екипи, както следва:

- първи екип;
- втори екип, трети екип и т.н.

При нужда, според възникналата необходимост се формират допълнително екипи от личният състав на болниците или другите здравни структури, които се изпращат на мястото на инцидента.

Медицинската евакуация до съответните здравни заведения ще се осъществява с транспортни средства на ФСМП, а при необходимост от не специализирани и адаптирани транспортни средства и/или санитарна авиация.

За оказване на стационарна медицинска помощ се включат при необходимост всички здравни звена от структурите на общината.

При нужда се разместват и изписват болни в следния приоритет:

- Ортопедично-травматологичното отделение,
- Хирургичните отделения,
- III и IV Вътрешни отделения
- I Неврологично отделение.

За ориентация в характера на замърсителите на атмосферния въздух водата и почвата се търси съдействието на РЗИ и РИОСВ.

Хоспитализацията на болните се извършва според тежестта на случаите.

При аварии, обилни снегонавявания, наводнения и др. със засягане на здравните заведения, директорите на същите организират незабавно с наличните дежурни и /извикан персонал / ликвидирането на последствията от бедствието и осигурят нормално снабдяване с вода, електроенергия, топлоенергия, медикаменти, храна и други необходими за нормалното функциониране на здравното заведение.

6. Управление

Настоящият план се въвежда в действие за поемане ръководството на НАВР от Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия. Извършва се с решение на кмета на общината. Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия, юридическите лица, едноличните търговци, кооперациите и др. въвеждат в действие аварийните си планове с решение на съответните ръководители съгласувано с Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия. Изпълнението на аварийните планове се прекратява по решение на съответните ръководители на аварийните дейности съгласувано с Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия.

За нуждите на управлението на Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия служат Националната съобщителна система и ведомствените свързочни системи.

Необходимите телефонни и телеграфни връзки за нуждите на постоянните комисии, органите и формированията, извършващи спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи, се предоставят с абсолютно предимство.

БТК осигурява предоставянето на преки свързочни канали между отделните постоянни комисии и до обектите от националното стопанство по разпореждане на щаба на постоянната комисия към Министерския съвет.

Провежданите разговори и предоставените телефонни и телеграфни канали и кабелни чифтове при бедствия, аварии и катастрофи до завършване на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи, както и при тренировките не се заплащат.

7. Осигуряване на мероприятията

7.1. Информационно осигуряване

Осигуряването на мероприятията с хидрометеорологическа информация особено за високите слоеве става от органите на Националният институт по хидрология и метеорология към БАН чрез Специалната климатична станция № 21011 гр. Русе, и от формированията, участващи в мероприятията.

Информация, свързана с действията на силите на отделните министерства и ведомства, нужна за осъществяване на координацията на действията се предава в Ситуационния център на Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия по установените комуникационни канали.

Информация на средствата за масово осведомяване се предоставя по компетентност, съгласно реда установен от съответния ръководител на ведомство в съответствие със задачите, които изпълнява съгласно този план, освен в случаите, когато МВР поиска неразпространение на информацията, поради провеждано разследване.

7.2. Инженерно осигуряване

Основните усилия на инженерното осигуряване се насочват към локализиране на последствията от земетресението, осигуряване работата на спасителните, медицинските екипи и възстановяване нормалната работа на инфраструктурните системи.

Извършва се чрез самостоятелно изпълнение на задачи, или придаване на инженерни формирования /групи, специалисти/.

7.3. Материално-техническо осигуряване

Материално-техническото осигуряване ще се осъществява основно чрез функциониращата в нормални условия дистрибуторско-търговска мрежа.

В зависимост от конкретните условия, в оперативен порядък, Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия приоритетно обезпечава всеотстранното осигуряване на участващите сили и средства и пострадалото население, съобразно

неговата безпомощност.

Техническото осигуряване се осъществява от съответните организации излъчили органи, формирования, сили и средства за извършване на СНАВР в собствени, или други стационарни технически работилници, бази, автосервизи и др.

Непредвидените допълнителни разходи за извършване на действия в зоната за сигурност се осигуряват по реда на Националния базисен план за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи при възникване на бедствия, аварии и катастрофи.

7.4. Финансово осигуряване

Финансово и материално техническо осигуряване организацията и провеждането на НАВР при възникване на снегонавяване в община Ценово, област Русе.

Разчета е изготвен въз основа данните от методиката за изчисляване на загубите, потребността от сили и средства и основните видове дейности които ще се извършват при НАВР следствие на снегонавяване. Разценките са взети усреднено от съществуващите към 30.12.2011г. и подлежат на уточняване и актуализиране към момента на събитието.

1.Обем от работи в ч.ч.-26828ч/ч x1лв.....	26828 лв.
2.Обем от работи в м.ч. 8192м/ч x 20лв.....	163840 лв
3.31534сгради x1м/3 фасонирани греди за укрепване на конструкции-31534м/3 x250лв	7883500 лв.
4.31534 конструкции x 3 кг.пирони x 1.5лв.....	141903 лв.
5 31534 консрукции по 10стр.скоби по 0.5лв.....	157670 лв.
6.Работно облекло 1500 к-та x 50лв.....	75000 лв.
7.Разузнаване с вертолет 10м/ч x 1000лв	10000 лв.
8 За храна за един храноден 1500 x 6 лв.....	9000 лв.
9.За медицинско обслужване на пострадалите:	
• 8002бр.медицински загуби по 30 лв.на ден	240060 лв.
• 9489бр.безвъзвратни загуби по 1000 лв.....	9489000 лв.
10.Допълнителни разходи	2000000 лв.
11.Непредвидени разходи	5000000 лв.

Всичко приблизителни разходи: 18 047 346 лева.

8. Взаимодействие

От елементите на взаимодействието: **по задачи, по време и по място**, поради неопределеността на вероятната конкретна обстановка, предварително планирано може да бъде взаимодействието по задачи.

Практическото взаимодействие по задачи на силите и средствата, на органите и организацияте и длъжностните лица, предвидени за участие в настоящият план се основава на нормативно възложените им функции и се осъществява чрез изпълнението на задачите по компетентност.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОБЩИНА ЦЕНОВО, ОБЛАСТ РУСЕ

Приложение № 6

П Л А Н

ЗА ЗАЩИТА ПРИ ПРОМИШЛЕНИ АВАРИИ

ЦЕНОВО 2025г.

1. Замисъл за действие

В община **Ценово** под ръководството на Кмета на общината, във взаимодействие с компетентните държавни и областни органи и организации, търговски дружества, еднолични търговци, кооперации и нестопански организации, при промишлена авария, чрез въвеждане на настоящият план в действие, се създава такава организация на работа, гарантираща в кратки срокове по методите на прогнозирането и разузнаването да се установят приблизителните мащаби на възможните последствия с оглед на своевременното провеждане на спасителните и неотложни аварийно-възстановителни работи, оказване на медицинска помощ на пострадалите, ограничаване мащабите на възможните последствия, защита на населението от прилежащите територии и ликвидиране на огнищата /източниците/ на рискови фактори /вещества/ за населението и околната среда.

Конкретната реализация на замисъла за действие зависи от това в кой промишлен отрасъл и предприятие е станала аварията.

За целите на настоящият план / съобразно преобладаващата вероятност от възникване на промишлена авария с отделяне на отровни химически вещества /.

Основните хипотези за възникване на аварията са:

- Аварии /породени от различни причини/ при нормална работа на съответното предприятие /обект/;
- Аварии при транспортиране на опасни товари, отделящи токсични вещества и крупни транспортни катастрофи с транспортни средства транспортиращи опасни товари, при които се отделят токсични вещества.

2. Анализ на риска

Конкретните рискове за здравето, живота на населението и околната среда са функция на вида на промишленото отровно /опасно/ вещество, /опасния товар/ и условията при които се реализира аварията /катастрофата/.

3. Групировка на органите, силите и средствата

3.1. Сили и средства на органите на МВР

3.1.1. Сили и средства на ПУ – община Ценово

Полицейско управление – Ценово изпълнява оперативно-издирвателни и охранителни задачи за опазване на обществения ред, за предотвратяване, разкриване и участие в разследване на престъпленията. При НАВР участва със сили и средства и в предвидените срокове.

3.1.2. Сили и средства на Районна служба “Пожарна безопасност и защита на населението” РСПБЗН – Бяла изпълнява задачи по осъществяване на държавен противопожарен контрол, пожарогасене и аварийно спасителна дейност. При НАВР участва със сили и средства в предвидените срокове.

3.2. Сили и средства на “Гражданска защита“ – община Ценово

Община Ценово осъществява държавната политика в общината за защитата при кризисни ситуации, причинени от природните фактори и от техногенната дейност. Тя е работен орган на Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия. /Приложение № 9/.

При кризисна ситуация Щабът за изпълнение на общински план за действие при бедствия създава следните основни екипи:

- Противоепидемичен екип:
- Хигиенен екип
- Специализиран дезинфекционен екип
- Екип по здравна просвета и информация

При откриване на неизвестни по състав и произход материали изисква от РЗИ РУСЕ да формира групи в състав:

- Експертна група за анализ и оценка;
- Групи за анализ, оценка и извършване на дейности по сигнал за откриване на неизвестни по състав и произход материали - 2 броя;
- Транспортна група

Конкретните длъжностни лица се определят със заповед на Директора на РЗИ РУСЕ.

Община Ценово извършва следните мероприятия по опазване на околната среда и водите по превенция на риска както следва:

1. контрол и защита на въздуха, водите и почвите от замърсяване и увреждане;
2. екологосъобразно изграждане на селищната околна среда;
3. управление на отпадъците;
4. опазване на биологичното разнообразие и защитените територии;
5. опазване на горските екосистеми;
6. събиране и предоставяне на информация за състоянието на околната среда и водите.

Община Ценово осъществява своята дейност на територията на общината и предоставя необходимата информация на Област Русе.

Областна дирекция за безопасност на храните/ОДБХ/ Русе - Службата е посредник за контакти и съвместна работа с Централна лаборатория по ветеринарно – санитарна експертиза и екология /ЦЛВСЕЕ/.

На ниво община, борбата със заразните и паразитни заболявания се осъществява, както следва:

Със заповед на кмета на Община Ценово е изградена Общинска епизоотична комисия, която действа като постоянен оперативен орган и провежда заседания веднага при сигнал за възникване на заразни и паразитни болести по животните на територията на общината.

При установяване на заразен агент, ръководителят на ОДБХ незабавно уведомява ветеринарния лекар обслужващ ветеринарния участък и собственика на животновъдния обект.

ОПУ – РПС - Бяла

Поддържа маршрут клас 2 от Републиканската Пътна мрежа, при възлагане от Областно пътно управление. Силите и средствата на ОПУ – РПС – Бяла.

Функционално “В и К” ООД е разделен на промишлено-експлоатационни райони както следва: ПЕР Ценово.

3.3. Сили и средства включени в доброволни формирования на “Гражданска защита”

Предвидените сили и средства за участие са посочени в Приложение № 10.

4. Оповестяване и привеждане в готовност.

4.1. Организацията на оповестяването, уведомяването и комуникациите на органите за управление при кризи в община Ценово.

Когато възникне промишлена авария на територията на общината дежурния по ОбщСС докладва в Щаба за изпълнение на областния план за действие при бедствия, Щаба за изпълнение на областния план за действие при бедствия с предварителни данни за бедствието. По решение на кмета на общината дежурният оповестява личния състав от същата по действащата свързочно-оповестителна система с използване на Обществената далекосъобщителна мрежа на БТК - АД по сигнал “Бедствие” и привежда в готовност планираните сили и средства на общината. /Приложение № 11 и Приложение № 12/.

За проведените мероприятия дежурният по Областен съвет за сигурност (ОблСС) докладва на оперативния дежурен в ГД ПБЗН - МВР съгласно предвидените образци – донесения.

4.2. Организацията на оповестяването и комуникациите от страна на Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствие на органите на местното самоуправление, държавната и местната администрация, стопанските / нестопанските / организации и населението на община Ценово:

- Силите и средствата предвидени в групировката по част 3 от настоящият план и привлечени въз основа на конкретно решение;

- Щаб за изпълнение на общински план за действие при бедствие – по общият ред чрез Дежурните длъжностни лица по сигнал “Бедствие”.

След привеждането в готовност Щаба за изпълнение на общински план за действие при бедствия докладва на дежурния по ОбщСС докладва незабавно в Щаба за изпълнение на областния план за действие при бедствие.

- **Силите и средства на МВР**

- РУП - чрез Дежурните длъжностни лица по сигнал “Авария” предаден на дежурния по ОД МВР

- РСПБЗН- чрез Дежурните длъжностни лица по сигнал “Авария” предаден на дежурния диспечер на ОУПБЗН.

- **Населението на общината** - Населението се оповестява за възникналото земетресение по решение на кмета чрез дежурните длъжностни лица по установените сигнали Приложение № 13. За оповестяване на населението в общината се използват радиовъзлите и другите местни радиостанции, кабелни оператори и подвижните озвучителни средства – BG - ALERT

Оповестяването и привеждането в готовност на всички останали органи за управление и сили по част 3 от настоящият план за възникналите бедствия, аварии и катастрофи се извършва по решение на кмета на общината.

4.3. Организацията на оповестяването на органите и силите по медицинското осигуряване

При възникнали критични ситуации оповестяването тръгва от:

- **Комисия към РЗИ за защита на населението при бедствия, аварии, катастрофи и кризи** - По решение на председателя на кризисния щаб по общият ред чрез Дежурните длъжностни лица по сигнал “Бедствие”.

- **Филиала за спешна медицинска помощ има самостоятелно разработена схема за оповестяване и привеждане в оперативна готовност при аварии, стихийни бедствия, катастрофи и кризи. Оповестяването се извършва от дежурния на Общ.СС-Ценово.**

5. Организация за провеждане на спасителни и неотложни аварийно – възстановителни работи.

Община Ценово, Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия организира изпълнението на конкретни дейности, с привличането на сили, средства и организации по компетентност.

5.1. Извършва на разузнаване на мястото

Извършва се веднага след разпореждане на председателя на комисията от:

Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия - /25-10, 20-20/;

ПУ Ценово – 21-26,112, GSM-0888 522 162

РСПБЗН Бяла -0817/7.27.75,112

ОПУ – РПС - Бяла – 0886687755

5.2. Извършва първоначален анализ и оценка на първичната информация с оглед прогнозиране на последствията от земетресението и изготвяне на предложения и предварителни указания за защитни мерки за населението и всестранно осигуряване.

Извършва се след постъпване на информация от разузнаването от всички членове на комисията по функционална компетентност, но в основата стои прогнозирането развитието на евентуални пожари, което се извършва от: **Началника на РСПБЗН/112**

Популяризирането на изготвените предложения и предварителни указания за защитни мерки за населението се извършва след разрешение на кмета на общината

5.3 Незабавно уведомява Щаб за изпълнение на общинския план за действие при бедствия и ОУ ПБНЗ - Русе за възникналото земетресение

Уведомяването се осъществява от щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствие по утвърдените образци донесения в указанияте за всяко едно донесение време /срок/.

5.4 Извършва медицинското осигуряване и оказването на медицинска помощ на засегнатото население /персонал /.

Медицинското осигуряване се организира и осъществява в срокове, в обем, от органи и длъжностни лица както следва:

5.4.1. Лечебно-евакуационно осигуряване

1. При екстремни ситуации на поразените се оказва медицинска помощ, както следва:

- долекарска;
- първа лекарска;
- квалифицирана;
- специализирана;

Условие за оптимизиране на извършваните медицински дейности е тяхното пълно унифициране.

2. Долекарска помощ – осъществява се в максимална близост до огнището на бедствието при участието на подразделенията на Гражданска защита /ГЗ/ и екипи от филиала за спешна медицинска помощ /ФСМП/.

3. Първа лекарска помощ – оказва се от екипи на ФСМП – Бяла и близките лечебни заведения.

4. Квалифицирана медицинска помощ – оказва се в “Многопрофилна болница за активно лечение – Бяла” АД /МБАЛ/.

5. Специализирана медицинска помощ – приближава се до поразените, като МБАЛ – Русе изпращат в огнището специализирани екипи – терапевт, хирург, реаниматор с по една медицинска сестра със санитарен автомобил и медицинско оборудване за 30 поразени. Лекарите на разположение се извикват за обслужване на стационарно болните и за сформирание на допълнителни екипи.

6. Високоспециализирана медицинска помощ – приближава се до пострадалите, като медицинските университети и националните центрове формират екипи от съответните специалисти за подсилване на местните здравни структури.

Лекарските екипи, изпратени в огнището, извършват медицинска сортировка, оказват спешна и неотложна медицинска помощ и подготвят пострадалите за евакуация.

В хода на лечението на пострадалите при екстремни ситуации се включва пълноценно и Центъра по трансфузионна хематология /ЦТХ/ към МБАЛ – Русе.

При необходимост се задействат всички структурни звена на санитарния контрол за предотвратяване на епидемични ситуации.

5.4.2. Ръководство при ликвидиране на последствията

В зависимост от мащаба на бедствието, ликвидирането на последствията се осъществява на три нива:

- при първо ниво имаме засягане на малки групи /20-30 души/. Последствията се ликвидират със сили на общината. Това касае ситуации, при които състоянието на поразените не изисква високоспециализирана медицинска помощ.

- при второ ниво /50-250 души поразени/, последствията се ликвидират със сили и средства на Областта и УМБАЛ „Медика“ и УМБАЛ „Канев“.

- при трето ниво /регистрирани повече от 250 поразени/, последствията се ликвидират със сили и средства на засегнатите области и такива на национално ниво.

5.4.3. Управление

На нивото на община Ценово системата се ръководи от кмета на общината.

При възникнали критични ситуации оповестяването тръгва от ФСМП- Бяла – телефон:112

5.4.4. Ред за въвеждане на плана за медицинско осигуряване

Системата се задейства от приелия сигнала за аварията, катастрофата или бедствието, който своевременно уведомява Комисията по реда на подреждането и

За изясняване на обстановката се организира веднага разузнаване със санитарна кола на ФСМП и медицинско лице на местото на инцидента, което разузнаване има задача да отговори на следните въпроси:

- време, час, място на катастрофата, аварията или стихийното бедствие;
- брой и състояние на пострадалите;
- състояние на местните здравни органи и какви мерки са предприети за оказване на медицинска помощ;
- необходима помощ от други здравни заведения и съседни общини, вид и обем /материали, кадри и пр./;
- какъв е ефекта и резултата от проведените до момента спасителни мероприятия.

Срок: незабавно

Отг. Ръководител на ФСМП

За оказване на медицинска помощ на място се конструират и изпращат незабавно екипи, както следва:

- първи екип;
- втори екип;
- трети екип и т.н

Срок: незабавно

Отг. Ръководител

При нужда се сформират още екипи от личният състав на здравните заведения, които се изпращат на мястото на инцидента.

Срок: според възникналата необходимост

Отг. Зам.кмета

За оказване на стационарна медицинска помощ да се включат при необходимост всички здравни звена от структурите на общината.

За ориентация в характера на замърсителите на атмосферния въздух да се търси съдействието на РЗИ и РИОСВ.

Срок: незабавно при необходимост

Отг. Зам.кмета

При нужда от помощ, консултации или колаборации с други служби, ведомства или организации да се използват и следните телефони:

- дежурен лекар на републиканско ниво в МЗ;
- дежурен в Областна администрация;

- дежурен в Община Русе;
- дежурен по ОбщСС- Ценово – **25-10**
- дежурен в ПУ – Ценово **112** или 21-26;
- дежурен в РС ПБЗН – Бяла -**112**;
- ОС на БЧК – **082 84 54 24, 082 84 55 77, факс 082 84 54 24.**

След овладяването на аварията, стихийното бедствие или катастрофата да се докладва на дежурния по ОблСС и ОУ ПБЗН - Русе, за времето, мястото, вида на инцидента, броя на пострадалите, проведените мероприятия, настанените в болнични заведения и тяхното състояние.

Срок: след ликвидиране на инцидента
Отг. Дежурен по ОбщСС

5.5. Уведомява и привежда в готовност на формированията, предвидени за действие в групировката на силите и средствата.

Оповестяването и привеждането в готовност на силите за възникналото земетресение се извършва по решение на кмета в съответствие с техните правомощия и разработените планове.

Оповестяването се извършва чрез дежурните длъжностни лица със сигнала "БЕДСТВИЕ", а за поделенията от Българската армия и силите на МВР – със сигнала "АВАРИЯ".

След привеждането в готовност дежурните по ОбщСС докладват незабавно в Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия.

5.6. Осигурява аварийните екипи / силите и средствата / с необходимите методики и програми за анализ, оценка и прогнозиране на обстановката, както и технически, транспортни и комуникационни средства и средства за индивидуална защита.

Силите, средствата и екипите, предвидени за участие в настоящият план са предварително осигурени с необходимите методики и програми за анализ, оценка и прогнозиране на обстановката, както и технически, транспортни и комуникационни средства и средства за индивидуална защита.

При необходимост от допълнително и специфично осигуряване Щаба за изпълнение на общинския план за действие организира доставката на същото.

5.7. Доставка и раздаване на необходимото място средства за индивидуална защита на населението, когато следствие на земетресението е възникнало вторично огнище с отделяне на токсични вещества в околната среда

Тази задача Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствие осъществява чрез съответните учебни заведения съобразно наличността на ИСЗ, по разчет /Приложение №№ 14, 15 и 16/.

5.8. Укриване в защитни съоръжения на персонала и населението, ако обстановката налага това

Тази задача Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствие осъществява чрез учебни заведения, съобразно разчет на общината /Приложение № 17/.

5.9. Извършва временно извеждане, разсредоточаване и евакуация на населението, ако обстановката налага това.

Въпреки, че е малко вероятно, при необходимост тази задача Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствие ще изпълни при вземане на конкретно решение чрез органите на МВР, директорите на учебните заведения.

5.10. Провежда НАВР по конкретно решение

Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствие взема решение на база на конкретна информация. При вземане на решението участват всички членове

на комисията, които правят предложения пред кмета на общината. Кмета отхвърля, коригира, или одобрява предложенията. На базата на тях се оформя окончателното решение, което в разпоредителна форма /заповед/ се свежда до изпълнителите и популяризира сред населението.

Исходната информация относно прогнозираните загуби, разполагаеми сили, средства, органи, организации и техните правомощия се съдържа в настоящият план.

Решение за предприемане на мерки за защита на населението и извършването на НАВР при земетресение се взема от кмета на общината. Здравните и социалните аспекти имат приоритет пред икономическите съображения при вземането на решението.

Когато има вторични последици, предизвикващи специфични кризисни ситуации, като пожари, промишлени аварии свързани с химически, екологични и др. замърсявания на околната среда и т.н. в изпълнение се въвежда съответния план, съдържащи съответната конкретна информация и организация за реагиране.

5.11. Осигурява необходимия ред и сигурност сред населението при прилагане на защитните мерки

Тази функция се осъществява от ПУ – Ценово като осигурява пропускателната способност на маршрутите и КПП, организират служба **Р и С** в зоната за осигуряване, ред и организираност сред населението от поразения район.

На служба **Р и С** се възлага осигуряване въвеждането на групировките от сили за провеждане на спасителни и аварийни работи; водене борба с нарушителите на реда и недопускане на външни лица в разрушените райони.

Въпреки, че е малко вероятно, при необходимост тази задача Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствие ще изпълни при вземане на конкретно решение .

Изпълнението на това мероприятие би се наложило при:

- **възникване на земетресение със сила /интензивност/ над размерите на това, определено съгласно сеизмичното райониране на общината, имащо за резултат катастрофални разрушения на съществуващият сграден фонд, инфраструктура и комунално енергийна мрежа;**

- **временно настаняване на останало без подслон население – за компенсиране недостига на подходящ запазен жилищен фонд, фургонно и палатково имущество**

ЗДРАВНИТЕ И СОЦИАЛНИТЕ АСПЕКТИ ИМАТ ПРИОРИТЕТ ПРЕД ИКОНОМИЧЕСКИТЕ СЪОБРАЖЕНИЯ ПРИ ВЗЕМАНЕТО НА РЕШЕНИЕТО.

5.12. Идентификация, обработка и грижа за загиналите.

Идентификацията, обработката и грижата за загиналите включва:

- **Установяване на смъртта** - извършва се от личните лекари или лекарите на място чрез издаване на медицинско заключение. В случай на съмнение за насилствена смърт, лекарят констатирал наличието ѝ незабавно уведомява органите на МВР и прокуратурата. Погребението се разрешава след извършването на предписаните от съответните органи действия. Ако смъртта е настъпила поради удавяне, отравяне, обесване, трудова или транспортна злополука и други произшествия, установяването на смъртта трябва да стане от съдебно-медицински експерт или от друг лекар, който е участвал в огледа на трупа, извършен от органите на предварителното съдебно-наказателно производство на местопроизшествието.

- **Издирване на лични документи, събиране на данни и сведения за загиналите** - извършва се от органите на МВР и службите на ГРАО.

- **Идентификация на загиналите** - извършва се от органите на МВР, ОСС и органите по съдебна медицина;

- **Осигуряване на чували за съхранение на телата /части от тях/ на загиналите** – извършва се от общинските администрации;

- **Осигуряване на ковчези за загиналите** - извършва се от общинските администрации и частните търговци с такъв предмет на дейност;

- **Погребване на загиналите** – осигурява се и се извършва от общинските администрации и частните търговци с такъв предмет на дейност.

- **Извършване на траурни церемонии** – извършват се съобразно духовната принадлежност на загиналите от регистрираните в общините представителства на религиозни организации и църкви по силата на Наредба за регистрация на ръководните органи на местните поделения на признатите от Министерския съвет изповедания в Република България /Приета с Постановление № 225 от 14 октомври 1994 г., обн., ДВ, бр. 87 от 25 октомври 1994 г./ съгласно

При екстремни ситуации на поразените се оказва медицинска помощ, както следва:

- **самопомощ и взаимопомощ;**
- **долекарска** – осъществява се в максимална близост до огнището на бедствието при участието на Центъра за спешна медицинска помощ /ЦСМП/;

- **първа лекарска** - оказва се от екипи на ЦСМП – Бяла АПИМП, и близките лечебни заведения;

- **квалифицирана** - оказва се в “Многопрофилна болница за активно лечение – Русе”;

- **специализирана** - осъществява се в МБАЛ – Русе, . Всички здравни служители се извикват за сформирани на допълнителни екипи;

- **високоспециализирана медицинска помощ** – приближава се до пострадалите, като медицинските университети и националните центрове формират екипи от съответните специалисти за подсилване на местните здравни структури

Условие за оптимизиране на извършваните медицински дейности е тяхното пълно унифициране.

Лекарските екипи, изпращани в огнището, извършват медицинска сортировка, оказват спешна и неотложна медицинска помощ и подготвят пострадалите за евакуация, като ползват допълнително транспортни средства.

В хода на лечението на пострадалите при екстремни ситуации се включва пълноценно и Отделението по трансфузионна хематология /ОТХ/ към МБАЛ – Русе.

Медицинската евакуация до съответните здравни заведения се осъществява със специализирани транспортни средства, а при необходимост от неспециализирани транспортни средства /леки коли/ или санитарна авиация.

В зависимост от ситуацията се търси помощ и съдействие от съседните общини.

При необходимост се задействат всички структурни звена на санитарния контрол за предотвратяване на епидемични ситуации.

В зависимост от мащаба на бедствието, ликвидирането на последствията се осъществява на три нива:

- **при първо ниво** **имаме засягане на малки групи /20-30 души/.**

Последствията се ликвидират със сили на общината. Това касае ситуации, при които състоянието на поразените не изисква високоспециализирана медицинска помощ.

- **при второ ниво** **/50-250 души поразени/.**

Последствията се ликвидират със сили и средства на Областта и МБАЛ – Русе.

- **при трето ниво** **/регистрирани повече от 250 поразени/.**

Последствията се ликвидират със сили и средства на засегнатите области и такива на национално ниво.

За осъществяване на медицинското осигуряване се изпълняват следните мероприятия:

За изясняване на обстановката се организира веднага разузнаване със санитарна кола на ЦСМП и медицинско лице на местото на инцидента, което разузнаване има задача да отговори на следните въпроси:

- време, час, място на катастрофата, аварията, стихийното бедствие или терористичния акт;
- брой и състояние на пострадалите;
- какви мерки са предприети за оказване на медицинска помощ;
- необходима помощ от други здравни заведения и съседни общини, вид и обем /материали, кадри и пр./;
- какъв е ефекта и резултата от проведените до момента спасителни мероприятия.

Медицинската сортировка

Изисква разделянето на поразените на следните групи:

- с приоритет на обслужване при непосредствена жизнена заплаха /живи със затруднено дишане, със силно кървене/;
- с приоритет на евакуация поради необходимост от ранна оперативна намеса /с ЧМТ, прешленни травми, открити фрактури, коремни/гръдни травми,/;
- със забавено обслужване /леки наранявания, закрити фрактури/;
- група на изчакващите /с увреждания, несъвместими с живота/.

За оказване на медицинска помощ на място се конструират и изпращат незабавно екипи, както следва:

- първи екип;
- втори екип,
- трети екип и т.н.

При нужда, според възникналата необходимост се сформират допълнително екипи от личният състав на болниците или другите здравни структури, които се изпращат на мястото на инцидента.

Медицинската евакуация до съответните здравни заведения ще се осъществява с транспортни средства на ФСМП, а при необходимост от неспециализирани и адаптирани транспортни средства и/или санитарна авиация.

За оказване на стационарна медицинска помощ се включат при необходимост всички здравни звена от структурите на общината.

За ориентация в характера на замърсителите на атмосферния въздух водата и почвата се търси съдействието на ХЕИ и РИОСВ.

След овладяването на аварията, стихийното бедствие, катастрофата или терористичния акт да се докладва в МЗ и Дирекция "Гражданска защита", областната администрация – Русе, за времето, мястото, вида на инцидента, броя на пострадалите, проведените мероприятия, настанените в болнични заведения , тяхното състояние и медицинските загуби.

При аварии, обилни снегонавявания, наводнения и др. със засягане на здравните заведения, директорите на същите организират незабавно с наличните дежурни и /извикан персонал / ликвидират на последствията от бедствието и осигурят нормално снабдяване с вода, електроенергия, топлоенергия, медикаменти, храна и други необходими за нормалното функциониране на здравното заведение.

6. Управление

Настоящият план се въвежда в действие за поемане ръководството на НАВР от Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия с решение на

кмета на общината.

За нуждите на управлението на постоянните комисии служат Националната съобщителна система и ведомствените свързочни системи.

Необходимите телефонни и телеграфни връзки за нуждите на постоянните комисии, органите и формированията, извършващи спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи, се предоставят с абсолютно предимство.

БТК осигурява предоставянето на преки свързочни канали между отделните постоянни комисии и до обектите от националното стопанство по разпореждане на щаба на постоянната комисия към Министерския съвет.

Провежданите разговори и предоставените телефонни и телеграфни канали и кабелни чифтове при бедствия, аварии и катастрофи до завършване на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи, както и при тренировките не се заплащат.

7. Осигуряване на мероприятията

7.1. Информационно осигуряване

Осигуряването на мероприятията с хидрометеорологическа информация особено за високите слоеве става от органите на Националният институт по хидрология и метеорология към БАН чрез Специалната климатична станция № 21011 гр. Русе, и от формированията, участващи в мероприятията по гражданска.

Информация, свързана с действията на силите на отделните министерства и ведомства, нужна за осъществяване на координацията на действията се предава в Ситуационния център на Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия по установените комуникационни канали.

Конфиденциалната информация, необходима за извършването от силите специфични дейности се предоставя на съответните органи за управление, или длъжности лица по компетентност.

Информация на средствата за масово осведомяване се предоставя по компетентност, съгласно реда установен от съответния ръководител на ведомство в съответствие със задачите, които изпълнява съгласно този план, освен в случаите, когато МВР поиска неразпространение на информацията, поради провеждано разследване.

7.2. Инженерно осигуряване

Основните усилия на инженерното осигуряване се насочват към локализиране на последствията от земетресението, осигуряване работата на спасителните, медицинските екипи и възстановяване нормалната работа на инфраструктурните системи.

Извършва се чрез самостоятелно изпълнение на задачи, или придаване на инженерни формирования /групи, специалисти/.

7.3. Материално-техническо осигуряване

Материално-техническото осигуряване ще се осъществява основно чрез функциониращата в нормални условия дистрибуторско-търговска мрежа.

В зависимост от конкретните условия, в оперативен порядък, Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия приоритетно обезпечава всестранното осигуряване на участващите сили и средства и пострадалото население, съобразно неговата безпомощност.

Техническото осигуряване се осъществява от съответните организации излъчили органи, формирования, сили и средства за извършване на НАВР в собствени, или други стационарни технически работилници, бази, автосервизи и др.

Непредвидените допълнителни разходи за извършване на действия в зоната за сигурност се осигуряват по реда на Националния базисен план за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи при възникване на бедствия,

аварии и катастрофи (Национален аварийен план).

7.4. Финансово осигуряване

Финансово и материално техническо осигуряване организацията и провеждането на НАВР при възникване на земетресение в община Ценово, област Русе.

Разчета е изготвен въз основа данните от методиката за изчисляване на загубите, потребността от сили и средства и основните видове дейности които ще се извършват при НАВР следствие на земетресение. Разценките са взети усреднено от съществуващите към 30.12.2011г. и подлежат на уточняване и актуализиране към момента на събитието.

1.Обем от работи в ч.ч.-26828ч/ч x1лв.....	26828 лв.
2.Обем от работи в м.ч. 8192м/ч x 20лв.....	163840 лв
3.31534сгради x1м/3 фасонирани греди за укрепване на конструкции-31534м/3 x250лв	7883500 лв.
4.31534 конструкции x 3 кг.пирони x 1.5лв.....	141903 лв.
5 31534 консрукции по 10стр.скоби по 0.5лв.....	157670 лв.
6.Работно облекло 1500 к-та x 50лв.....	75000 лв.
7.Разузнаване с вертолет 10м/ч x 1000лв	10000 лв.
8 За храна за един храноден 1500 x 6 лв.....	9000 лв.
9.За медицинско обслужване на пострадалите:	
• 8002бр.медицински загуби по 30 лв.на ден	240060 лв.
• 9489бр.безвъзвратни загуби по 1000 лв.....	9489000 лв.
10.Допълнителни разходи	2000000 лв.
11.Непредвидени разходи	5000000 лв.

Всичко приблизителни разходи: 18 047 346 лева.

8. Взаимодействие

От елементите на взаимодействието: **по задачи, по време и по място**, поради неопределеността на вероятната конкретна обстановка, предварително планирано може да бъде взаимодействието по задачи.

Практическото взаимодействие по задачи на силите и средствата, на органите и организациите и длъжностните лица, предвидени за участие в настоящият план се основава на нормативно възложените им функции и се осъществява чрез изпълнението на задачите по компетентност.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОБЩИНА ЦЕНОВО, ОБЛАСТ РУСЕ

Приложение № 7

П Л А Н

**ЗА ЗАЩИТА ПРИ ЗАРАЗНИ И ПАРАЗИТНИ
БОЛЕСТИ**

ЦЕНОВО 2025 Г.

1. Замисъл за действие

В община Ценово под ръководството на Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия, във взаимодействие с компетентните държавни организации, чрез въвеждане на настоящият план в действие, се създава такава организация на работа, гарантираща предотвратяване вноса и разпространението в страната /областта и общината/ на **особено опасни инфекциозни заболявания**, а при възникване на такива - ограничаване и ликвидиране на създадената ситуация, своевременното провеждане на противоепидемични, спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи, оказване на медицинска помощ на пострадалите, ограничаване мащабите на възможните последствия, защита на населението от прилежащите територии и ликвидиране на епидемичните огнища /източниците/ на рискови фактори за населението и околната среда.

2. Анализ на риска

Конкретните рискове за здравето, живота на населението и животните са функция на вида на болестотворният агент /вида на заразната, паразитна болест/ и условията при които се реализира и развива заболяването /епидемията/.

Рисковете за индивидуалната и публичната безопасност, първоначалните защитни мерки, зоните за изолация и защита от биологични агенти.

Конкретните рискове за здравето, живота на населението и животните са функция на вида на болестотворният агент /вида на заразната, паразитна болест/ и условията при които се реализира и развива заболяването /епидемията/.

Рисковете за индивидуалната и публичната безопасност, първоначалните защитни мерки, зоните за изолация и защита от биологични агенти /код по справочника 158/ са дадени в сайт: <http://hazmat.dot.gov>, съдържащ световно приетия Справочник за рискови действия /Приложение Справочник ERG 2000/ който е официален сайт на Дирекцията за безопасност от рискови материали – звено на администрацията за изследвания и специални програми към Министерството на транспорта на САЩ. Сайта е разработен съвместно с Министерствата на транспорта на Канада и Мексико.

- Сайта има голяма познавателна и още по-голяма информационна стойност. Така например на една от връзките: http://www.tc.gc.ca/canutec/erg_gmu/erg2000_menu.htm в режим на търсене може веднага да се направи справка за маркировката, използваните кодове, опасните зони при възникване на авария, спешните мерки, които следва да се предприемат, необходимите средства за защита и др.

Възможни поражения на хората от бактериални средства

Вид на бактериална рецептура	Заразяват се с бакт. рецептури в % по отнош. на броя на жителите, намиращи се в ОЗ (без укритите в скривалищата)				Медицински загуби (заболявания) в % по отношение на заразите			
	при внезапно нападение			при своевре-менно оповест. и осиг. на с-ва за защита	с-ва за специф. и екстремна профил. не са използвани	предварително са приложени с-ва за спец. профилактика (ваксини)	своевременно са приложени с-ва за екстр. профилактика (антибиотици)	предварително са приложени с-ва за специф. и екстремна профилактика
	първично	вторично	всичко					
Антракс	50	3-5	53-55	10-15	50-60	15-20	2-3	1-2
Туларемия	50	1-2	51-52	10-15	78-80	5-8	1-2	-
Чума	50	20-30	70-80	10-15	80-90	50	1-2	-
Бруцелоза	50	1-2	51-52	10-15	50-60	50-60	50-60	50-60
Енцелфаломиелит	50	1-2	51-52	10-15	60-70	60-70	60-70	60-70
Ботуличен токсин	50	1-2	51-52	10-15	100	1-2	100	1-2
Вариола	50	25-30	75-80	10-15	80-90	15-20	80-90	15-20
Орнитоза	50	3-5	53-55	10-15	40-50	40-50	1-2	1-2
Жълта треска	50	5-10	55-60	10-15	70-80	5-8	70-80	5-8
Сап	50	5-10	55-60	10-15	50-60	50-60	50-60	50-60
Мелиоидоза	50	5-10	55-60	10-15	50-60	50-60	50-60	50-60
Кокцидийдомикоза	50	-	50	10-15	20-30	20-30	20-30	20-30
Нокардиоза	50	-	50	10-15	50-60	50-60	50-60	50-60
Б-т на скал. планини	50	3-5	53-55	10-15	70-80	30-40	-	-
Ку треска	50	2-3	52-53	10-15	75-80	5-8	5-8	1-2

3. Групировка на органите, силите и средствата

3.1. Сили и средства на органите на МВР

3.1.1. Сили и средства на ПУ – община Ценово

Полицейско управление – Ценово изпълнява оперативно-издирвателни и охранителни задачи за опазване на обществения ред, за предотвратяване, разкриване и участие в разследване на престъпленията. При НАВР участва със сили и средства и в предвидените срокове.

3.1.2. Сили и средства на Районна служба “Пожарна безопасност и защита на населението” РСПБЗН – Бяла изпълнява задачи по осъществяване на държавен противопожарен контрол, пожарогасене и аварийно спасителна дейност. При НАВР участва със сили и средства в предвидените срокове.

3.2. Сили и средства на “Гражданска защита“ – община Ценово

Община Ценово осъществява държавната политика в общината за защитата при кризисни ситуации, причинени от природните фактори и от техногенната дейност. Тя е работен орган на Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия. /Приложение № 9/.

При кризисна ситуация Щабът за изпълнение на общински план за действие при бедствия създава следните основни екипи:

- Противоепидемичен екип;
- Хигиенен екип
- Специализиран дезинфекционен екип
- Екип по здравна просвета и информация

При откриване на неизвестни по състав и произход материали изисква от РЗИ РУСЕ да формира групи в състав:

- Експертна група за анализ и оценка;
- Групи за анализ, оценка и извършване на дейности по сигнал за откриване на неизвестни по състав и произход материали - 2 броя;
- Транспортна група

Конкретните длъжностни лица се определят със заповед на Директора на РЗИ РУСЕ.

Община Ценово извършва следните мероприятия по опазване на околната среда и водите по превенция на риска както следва:

1. контрол и защита на въздуха, водите и почвите от замърсяване и увреждане;
2. екологосъобразно изграждане на селищната околна среда;
3. управление на отпадъците;
4. опазване на биологичното разнообразие и защитените територии;
5. опазване на горските екосистеми;
6. събиране и предоставяне на информация за състоянието на околната среда и водите.

Община Ценово осъществява своята дейност на територията на общината и предоставя необходимата информация на Област Русе.

Областна дирекция за безопасност на храните/ОДБХ/ Русе - Службата е посредник за контакти и съвместна работа с Централна лаборатория по ветеринарно – санитарна експертиза и екология /ЦЛВСЕЕ/.

На ниво община, борбата със заразните и паразитни заболявания се осъществява, както следва:

Със заповед на кмета на Община Ценово е изградена Общинска епизоотична комисия, която действа като постоянен оперативен орган и провежда заседания веднага при сигнал за възникване на заразни и паразитни болести по животните на територията на общината.

При установяване на заразен агент, ръководителят на ОДБХ незабавно уведомява ветеринарния лекар обслужващ ветеринарния участък и собственика на животновъдния обект.

ОПУ – РПС - Бяла

Поддържа маршрут клас 2 от Републиканската Пътна мрежа, при възлагане от Областно пътно управление. Силите и средствата на ОПУ – РПС – Бяла.

Функционално “В и К” ООД е разделен на промишлено-експлоатационни райони както следва: ПЕР Ценово.

3.3. Сили и средства включени в доброволни формирования на “Гражданска защита”

Предвидените сили и средства за участие са посочени в Приложение № 10.

4. Оповестяване и привеждане в готовност.

4.1. Организацията на оповестяването, уведомяването и комуникациите на органите за управление при кризи в община Ценово.

При възникване на заразни и паразитни болести /епидемии/ Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия, организира изпълнението на следните конкретни дейности, с привличането на органи, сили, средства и организации по компетентност:

Ръководството, координацията и контролът на дейността по планирането и готовността и по организацията и провеждането на противоепидемичните, спасителните и аварийните дейности в случай на възникване на заразни и паразитни болести на територията на общината се осъществява от Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия

След завършване на епидемичните, спасителни и неотложните аварийно-възстановителни работи постоянните комисии изпращат в Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия, обобщени донесения за причините, характера и последствията от възникналите бедствия, аварии и катастрофи и за взетите мерки. /Приложение № 11 и Приложение № 12/.

За проведените мероприятия дежурният по Областен съвет за сигурност (ОблСС) докладва на оперативния дежурен в ОКИЦ – Русе.

4.2. Организацията на оповестяването и комуникациите от страна на Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствие на органите на местното самоуправление, държавната и местната администрация, стопанските / нестопанските / организации и населението на община Ценово:

- Силите и средствата предвидени в групировката по част 3 от настоящият план и привлечени въз основа на конкретно решение;

- Щаб за изпълнение на общински план за действие при бедствие– по общият ред чрез Дежурните длъжностни лица по сигнал “Бедствие”.

След привеждането в готовност Щаба за изпълнение на общински план за действие при бедствия докладва на дежурния по ОбщСС докладва незабавно в Щаба за изпълнение на областния план за действие при бедствие.

- **Силите и средства на МВР**

- **РУП** - чрез Дежурните длъжностни лица по сигнал “Авария” предаден на дежурния по ОД МВР

- **РСПБЗН**- чрез Дежурните длъжностни лица по сигнал “Авария” предаден на дежурния диспечер на ОУПБЗН.

- **Населението на общината** - Населението се оповестява за

възникналото земетресение по решение на кмета чрез дежурните длъжностни лица по установените сигнали Приложение № 13. За оповестяване на населението в общината се

използват радиовъзлите и другите местни радиостанции, кабелни оператори и подвижните озвучителни средства – BG - ALERT

4.3. Организацията на оповестяването на органите и силите по медицинското осигуряване

При възникнали критични ситуации оповестяването тръгва от:

- **Комисия към РЗИ за защита на населението при бедствия, аварии, катастрофи и кризи** - По решение на председателя на кризисния щаб по общият ред чрез Дежурните длъжностни лица по сигнал “Бедствие”.
- **Филиала за спешна медицинска помощ има самостоятелно разработена схема за оповестяване и привеждане в оперативна готовност при аварии, стихийни бедствия, катастрофи и кризи. Оповестяването се извършва от дежурния на Общ.СС-Ценово.**

5. Организация за провеждане на спасителни и неотложни аварийно – възстановителни работи.

При възникване на заразни и паразитни болести /епидемии/ Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия организира изпълнението на следните конкретни дейности, с привличането на органи, сили, средства и организации по компетентност:

5.1. Превантивни мерки и мероприятия изпълнявани в извънепидемичния /междуепидемичен/ период

5.1.1. Превантивни мерки и мероприятия изпълнявани от екипите на ОДБХ в извънепидемичния /междуепидемичен/ период

1. Противоепидемичен екип:

- организира, ръководи и осъществява цялостното противоепидемично осигуряване на областта;
- проучва текущото епидемично състояние и тенденциите на развитие на епидемичния процес;
- изготвя епидемиологична прогноза;
- разработва конкретни планове за работата си във възникналите огнища на ОЗБ;
- съставя екипа за епидемиологични проучвания;
- осигурява необходимия резерв от биопродукти за имунопрофилактика;
- съвместно с РПУ изготвя отделен план за действие на ГКПП при откриване на болен, съмнително болен и контактен на конвенционално заболяване, в който да са диференцирани задачите на дежурните от ХЕИ и лечебно-профилактичната мрежа в района;
- при откриване на болен, съмнително болен или контактен на конвенционално заболяване провежда в изпълнение оперативния план за действие при ООИ;

2. Специализиран микробиологичен екип

- разработва план за постоянна готовност за бърза етиологична разшифровка на възникналите огнища чрез изследване на болен или съмнително болен и контактни лица;
- изследва обекти на външната среда;
- предвижда необходимите кадри и екипи, необходими при епидемичната ситуация;
- осигурява необходимия резерв от хранителни среди, диагностична апаратура, стъклария и други консумативни материали;

3. Лечебно-профилактичен екип

- разработва мероприятия за своевременна клиничко-лабораторна диагностика на заболяванията;

- планира необходимия брой легла по нозологични единици по време на епидемията;

- определя отделенията за настаняване на заболялите /изолаторите/ съгласувано с Началник отдел "Противоепидемичен контрол" с оглед осигуряване на противоепидемичния режим;

- организира обучението на медицинския персонал;

- осигурява необходимия резерв от лекарствени средства за екстрена профилактика и лечение;

4. Хигиенен екип

- изучава санитарно-хигиенното състояние на населените места и обектите за санитарен контрол, рискови от епидемиологична гледна точка /хранителни, водоснабдяване и други/;

5. Специализиран дезинфекционен екип

- извършва текущи и крайни ДДД-мероприятия по указание на Епидемиологичната група;

- осигурява необходимия резерв от хора, дезинфекционни средства и техника;

6. Екип по медицинско снабдяване

- осигурява неприкосновен запас от лечебни средства, ДДД-препарати и консумативни материали;

- периодична актуализация на неприкосновения запас;

7. Екип по здравна просвета и информация

- планира, организира и провежда целенасочена здравно-просветна дейност сред населението в съответствие с конкретната епидемична ситуация;

- работи съвместно с местните средства за масова информация, лечебните заведения и профилираните групи;

- следи и анализира динамиката на заразните болести в страната;

- информира се за епидемичната обстановка в света чрез бюлетина на СЗО и други източници;

5.1.2. Превантивни мерки и мероприятия изпълнявани от екипите на РЗИ в извънепидемичния /междуепидемичен/ период

При ситуация на нормална епизоотична обстановка се изпълнява одобрена от Министъра на земеделието и горите Държавна профилактична програма за определени заболявания.

Съгласно посочените по-горе нормативни актове, организацията, координацията, ръководството и контролът на мероприятията за профилактика и борба със заразните заболявания в Република България се осъществява от Министерството на земеделието и храните и БАБХ, а на регионално ниво от ОДБХ. Консултативна помощ оказва Централна епизоотична комисия към БАБХ, съгласно чл.28, ал.1 от ЗВМД.

Община Ценово Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия, организира изпълнението на следните конкретни дейности, с привличането на следните органи, сили, средства и организации по компетентност.

5.2. Извършва на разузнаване на мястото

Извършва се веднага след разпореждане на председателя на комисията от:

Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия

/25-10, 20-20/;

ПУ Ценово – 21-26,112, GSM-0888 522 162

РСБЗН Бяла -112

Набирането на информация се извършва веднага самостоятелно или след разпореждане на кмета на общината.

Задължително и приоритетно се оповестява и информира населението,

попадащо в прогнозираните, или реални огнища на заразяване.

5.3. Извършва първоначален анализ и оценка на първичната информация с оглед прогнозиране на последствията от земетресението и изготвяне на предложения и предварителни указания за защитни мерки за населението и всестранно осигуряване.

Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия организира съвременно събиране и обобщаване на информацията за възникналите бедствия, аварии и катастрофи, последствията от тях, мерките за ликвидирането им.

Извършва се след постъпване на информация от разузнаването от всички членове на комисията по функционална компетентност.

5.4. Незабавно уведомява Щаб за изпълнение на общинския план за действие при бедствия и ОУ ПБНЗ - Русе за възникналото земетресение

Съобразно конкретната обстановка за подпомагане и осигуряване изпълнението на специфичните мероприятията. осъществявани от екипите на РЗИ и ОДБХ ще бъдат изпълнени в пълен, или ограничен обем.

5.5 Извършва медицинското осигуряване и оказването на медицинска помощ на засегнатото население /персонал /.

Медицинското осигуряване се организира и осъществява в срокове, в обем, от органи и длъжностни лица както следва:

5.5.1. Лечебно-евакуационно осигуряване

1. При екстремни ситуации на поразените се оказва медицинска помощ, както следва:

- долекарска;
- първа лекарска;
- квалифицирана;
- специализирана;

Условие за оптимизиране на извършваните медицински дейности е тяхното пълно унифициране.

2. Долекарска помощ – осъществява се в максимална близост до огнището на бедствието при участието на подразделенията на Гражданска защита /ГЗ/ и екипи от филиала за спешна медицинска помощ /ФСМП/.

3. Първа лекарска помощ – оказва се от екипи на ФСМП – Бяла и близките лечебни заведения.

4. Квалифицирана медицинска помощ – оказва се в “Многопрофилна болница за активно лечение – Бяла” АД /МБАЛ/.

5. Специализирана медицинска помощ – приближава се до поразените, като МБАЛ – Русе изпращат в огнището специализирани екипи – терапевт, хирург, реаниматор с по една медицинска сестра със санитарен автомобил и медицинско оборудване за 30 поразени. Лекарите на разположение се извикват за обслужване на стационарно болните и за сформирани на допълнителни екипи.

6. Високоспециализирана медицинска помощ – приближава се до пострадалите, като медицинските университети и националните центрове формират екипи от съответните специалисти за подсилване на местните здравни структури.

Лекарските екипи, изпратени в огнището, извършват медицинска сортировка, оказват спешна и неотложна медицинска помощ и подготвят пострадалите за евакуация.

В хода на лечението на пострадалите при екстремни ситуации се включва пълноценно и Центъра по трансфузионна хематология /ЦТХ/ към МБАЛ – Русе.

При необходимост се задействат всички структурни звена на санитарния контрол за предотвратяване на епидемични ситуации.

5.5.2. Ръководство при ликвидиране на последствията

В зависимост от мащаба на бедствието, ликвидирането на последствията се осъществява на три нива:

- при първо ниво имаме засягане на малки групи /20-30 души/. Последствията се ликвидират със сили на общината. Това касае ситуации, при които състоянието на поразените не изисква високоспециализирана медицинска помощ.

- при второ ниво /50-250 души поразени/, последствията се ликвидират със сили и средства на Областта и УМБАЛ „Медика“ и УМБАЛ „Канев“.

- при трето ниво /регистрирани повече от 250 поразени/, последствията се ликвидират със сили и средства на засегнатите области и такива на национално ниво.

5.5.3. Управление

На нивото на община Ценово системата се ръководи от кмета на общината.

При възникнали критични ситуации оповестяването тръгва от Дежурния на Общ.СС – телефон:**25-10**

5.5.4. Ред за въвеждане на плана за медицинско осигуряване

Системата се задейства от приелия сигнала за аварията, катастрофата или бедствието, който своевременно уведомява Комисията по реда на подреждането и

За изясняване на обстановката се организира веднага разузнаване със санитарна кола на ФСМП и медицинско лице на мястото на инцидента, което разузнаване има задача да отговори на следните въпроси:

- време, час, място на катастрофата, аварията или стихийното бедствие;
- брой и състояние на пострадалите;
- състояние на местните здравни органи и какви мерки са предприети за оказване на медицинска помощ;

- необходима помощ от други здравни заведения и съседни общини, вид и обем /материали, кадри и пр./;

- какъв е ефекта и резултата от проведените до момента спасителни мероприятия.

Срок: незабавно

Отг. Ръководител на ФСМП

За оказване на медицинска помощ на място се конструират и изпращат незабавно екипи, както следва:

- първи екип;
- втори екип;
- трети екип и т.н

Срок: незабавно

Отг. Ръководител

При нужда се сформират още екипи от личният състав на здравните заведения, които се изпращат на мястото на инцидента.

Срок: според възникналата необходимост

Отг. Зам.кмета

За оказване на стационарна медицинска помощ да се включат при необходимост всички здравни звена от структурите на общината.

За ориентация в характера на замърсителите на атмосферния въздух да се търси съдействието на РЗИ и РИОСВ.

Срок: незабавно при необходимост

Отг. Зам.кмета

При нужда от помощ, консултации или колаборации с други служби, ведомства или организации да се използват и следните телефони:

- дежурен лекар на републиканско ниво в МЗХ;
- дежурен в Областна администрация;

- дежурен в Община Русе;
- дежурен по ОбщСС-Ценово – **25-10**
- дежурен в ПУ – Ценово **112** или 888552162 или 21-26
- ОС на БЧК – **082 84 54 24, 082 84 55 77, факс 082 84 54 24.**

След овладяването на аварията, стихийното бедствие или катастрофата да се докладва на дежурния по ОблСС и ОУ ПБЗН - Русе, за времето, мястото, вида на инцидента, броя на пострадалите, проведените мероприятия, настанените в болнични заведения и тяхното състояние.

Срок: след ликвидиране на инцидента
Отг. Дежурен по ОбщСС

5.6. Уведомява и привежда в готовност на формиранията, предвидени за действие в групировката на силите и средствата.

Оповестяването и привеждането в готовност на силите за възникналото земетресение се извършва по решение на кмета в съответствие с техните правомощия и разработените планове.

Оповестяването се извършва чрез дежурните длъжностни лица със сигнала "БЕДСТВИЕ", а за поделенията от Българската армия и силите на МВР – със сигнала "АВАРИЯ".

5.7. Осигурява аварийните екипи / силите и средствата / с необходимите методики и програми за анализ, оценка и прогнозиране на обстановката, както и технически, транспортни и комуникационни средства и средства за индивидуална защита.

Силите, средствата и екипите, предвидени за участие в настоящият план са предварително осигурени с необходимите методики и програми за анализ, оценка и прогнозиране на обстановката, както и технически, транспортни и комуникационни средства и средства за индивидуална защита.

При необходимост от допълнително и специфично осигуряване Щаба за изпълнение на общинския план за действие организира доставката на същото.

5.8. Доставка и раздаване на необходимото място средства за индивидуална защита на населението, когато следствие на земетресението е възникнало вторично огнище с отделяне на токсични вещества в околната среда

Тази задача Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствие осъществява чрез съответните учебни заведения съобразно наличността на ИСЗ, по разчет /Приложение №№ 14, 15 и 16/.

5.9. Укриване в защитни съоръжения на персонала и населението, ако обстановката налага това

Тази задача Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствие осъществява чрез учебни заведения, съобразно разчет на общината /Приложение № 17/.

5.10. Извършва временно извеждане, разсредоточаване и евакуация на населението, ако обстановката налага това.

Въпреки, че е малко вероятно, при необходимост тази задача Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствие ще изпълни при вземане на конкретно решение чрез органите на МВР, директорите на учебните заведения.

5.11. Провежда НАВР по конкретно решение

Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия, взема решение на база на конкретна информация. При вземане на решението участват всички членове на щаба, които правят предложения пред кмета на общината. Кмета отхвърля, коригира, или одобрява предложенията. На базата на тях оформя окончателното решение, което в разпоредителна форма /заповед/ се свежда до изпълнителите и популяризира сред населението.

Изходната информация относно прогнозираните загуби, разполагаеми сили, средства, органи, организации и техните правомощия се съдържа в настоящият план.

Когато след последствията, предизвикващи специфични кризисни ситуации в изпълнение се въвежда съответния план, съдържащи съответната конкретна информация и организация за реагиране.

5.12. Осигурява необходимия ред и сигурност сред населението при прилагане на защитните мерки

Тази функция се осъществява от ПУ – Ценово като осигурява пропускателната способност на маршрутите и КПП, организират служба **Р и С** в зоната за осигуряване, ред и организираност сред населението от поразения район.

На служба **Р и С** се възлага осигуряване въвеждането на групировките от сили за провеждане на спасителни и аварийни работи; водене борба с нарушителите на реда и недопускане на външни лица в разрушените райони.

Въпреки, че е малко вероятно, при необходимост тази задача Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия, ще изпълни при вземане на конкретно решение.

Изпълнението на това мероприятие би се наложило при:

Провеждане на дезинфекция, дезинсекция, дератизация

Едно от основните мероприятия ще бъде провеждането на дезинфекция, дезинсекция, дератизация. Подходящите вещества и разтвори за това се определят от специалистите от РЗИ и ОДБХ и зависят от вида на болестотворния причинител.

Ваксинация с различни възможни опции /спешна ваксинация, защитна ваксинация и супресивна ваксинация/

Превантивно клане на животните

ЗДРАВНИТЕ И СОЦИАЛНИТЕ АСПЕКТИ ИМАТ ПРИОРИТЕТ ПРЕД ИКОНОМИЧЕСКИТЕ СЪОБРАЖЕНИЯ ПРИ ВЗЕМАНЕТО НА РЕШЕНИЕТО.

5.13. Идентификация, обработка и грижа за загиналите.

Идентификацията, обработката и грижата за загиналите включва:

- **Установяване на смъртта** - извършва се от личните лекари или лекарите на място чрез издаване на медицинско заключение. В случай на съмнение за насилствена смърт, лекарят констатирал наличието ѝ незабавно уведомява органите на МВР и прокуратурата. Погребението се разрешава след извършването на предписаните от съответните органи действия. Ако смъртта е настъпила поради удавяне, отравяне, обесване, трудова или транспортна злополука и други произшествия, установяването на смъртта трябва да стане от съдебно-медицински експерт или от друг лекар, който е участвал в огледа на трупа, извършен от органите на предварителното съдебно-наказателно производство на местопроизшествието.

- **Издирване на лични документи, събиране на данни и сведения за загиналите** - извършва се от органите на МВР и службите на ГРАО.

- **Идентификация на загиналите** - извършва се от органите на МВР, ОСС и органите по съдебна медицина;

- **Осигуряване на чували за съхранение на телата /части от тях/ на загиналите** – извършва се от общинските администрации;

- **Осигуряване на ковчежи за загиналите** - извършва се от общинските администрации и частните търговци с такъв предмет на дейност;

- **Погребване на загиналите** – осигурява се и се извършва от общинските администрации и частните търговци с такъв предмет на дейност.

- **Извършване на траурни церемонии** – извършват се съобразно духовната принадлежност на загиналите от регистрираните в общините представителства на религиозни организации и църкви по силата на Наредба за регистрация на ръководните

органи на местните поделения на признатите от Министерския съвет изповедания в Република България /Приета с Постановление № 225 от 14 октомври 1994 г., обн., ДВ, бр. 87 от 25 октомври 1994 г./ съгласно

При екстремни ситуации на поразените се оказва медицинска помощ, както следва:

- **самопомощ и взаимопомощ;**
- **долекарска** – осъществява се в максимална близост до огнището на бедствието при участието на Центъра за спешна медицинска помощ /ЦСМП/;
- **първа лекарска** - оказва се от екипи на ЦСМП – Бяла АПИМП, и близките лечебни заведения;
- **квалифицирана** - оказва се в “Многопрофилна болница за активно лечение – Русе”;
- **специализирана** - осъществява се в МБАЛ – Русе, . Всички здравни служители се извикват за сформирани на допълнителни екипи;
- **високоспециализирана медицинска помощ** – приближава се до пострадалите, като медицинските университети и националните центрове формират екипи от съответните специалисти за подсилване на местните здравни структури

Условие за оптимизиране на извършваните медицински дейности е тяхното пълно унифициране.

Лекарските екипи, изпращани в огнището, извършват медицинска сортировка, оказват спешна и неотложна медицинска помощ и подготвят пострадалите за евакуация, като ползват допълнително транспортни средства.

В хода на лечението на пострадалите при екстремни ситуации се включва пълноценно и Отделението по трансфузионна хематология /ОТХ/ към МБАЛ – Русе.

Медицинската евакуация до съответните здравни заведения се осъществява със специализирани транспортни средства, а при необходимост от неспециализирани транспортни средства /леки коли/ или санитарна авиация.

В зависимост от ситуацията се търси помощ и съдействие от съседните общини.

При необходимост се задействат всички структурни звена на санитарния контрол за предотвратяване на епидемични ситуации.

В зависимост от мащаба на бедствието, ликвидирането на последствията се осъществява на три нива:

- **при първо ниво имаме засягане на малки групи /20-30 души/.**

Последствията се ликвидират със сили на общината. Това касае ситуации, при които състоянието на поразените не изисква високоспециализирана медицинска помощ.

- **при второ ниво /50-250 души поразени/.**

Последствията се ликвидират със сили и средства на Областта и МБАЛ – Русе.

- **при трето ниво /регистрирани повече от 250 поразени/.**

Последствията се ликвидират със сили и средства на засегнатите области и такива на национално ниво.

За осъществяване на медицинското осигуряване се изпълняват следните мероприятия:

За изясняване на обстановката се организира веднага разузнаване със санитарна кола на ЦСМП и медицинско лице на местото на инцидента, което разузнаване има задача да отговори на следните въпроси:

- време, час, място на катастрофата, аварията, стихийното бедствие или терористичния акт;

- брой и състояние на пострадалите;

- какви мерки са предприети за оказване на медицинска помощ;

- необходима помощ от други здравни заведения и съседни общини, вид и обем /материали, кадри и пр./;
- какъв е ефекта и резултата от проведените до момента спасителни мероприятия.

Медицинската сортировка

Изисква разделянето на поразените на следните групи:

- с приоритет на обслужване при непосредствена жизнена заплаха /живи със затруднено дишане, със силно кървене/;
- с приоритет на евакуация поради необходимост от ранна оперативна намеса /с ЧМТ, прешленни травми, открити фрактури, коремни/гръдни травми./;
- със забавено обслужване /леки наранявания, закрити фрактури/;
- група на изчакващите /с увреждания, несъвместими с живота/.

За оказване на медицинска помощ на място се конструират и изпращат незабавно екипи, както следва:

- първи екип;
- втори екип,
- трети екип и т.н.

За оказване на стационарна медицинска помощ се включат при необходимост всички здравни звена от структурите на общината.

За ориентация в характера на замърсителите на атмосферния въздух водата и почвата се търси съдействието на ХЕИ и РИОСВ.

Хоспитализацията на болните се извършва според тежестта на случаите.

6. Управление

Настоящият план се въвежда в действие с решение на кмета на общината.

Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия, организира съвременно събиране и обобщаване на информацията за възникналите бедствия, аварии и катастрофи, последствията от тях, мерките за ликвидирането им, за действията на органите за управление и формиранията и за поведението на населението и информират щаба на постоянната областна комисия.

Информацията за възникналото бедствие, авария или катастрофа се подава незабавно от дежурните длъжностни лица по установения ред.

Непосредствените действия на екипите работещи на конкретни обекти се ръководят и управляват от Управителите и/или Директорите на организациите към които принадлежат за решаване на специфични задачи като: ОПУ – поддръжка и ремонт на републиканската пътна мрежа, В и К – доставка и разпределение на питейна вода, Електроразпределение и Електроснабдяване – доставка на електрическа енергия, както и всички други организации изброени в т. 3 от настоящия план в съответствие с законовите основания за тяхната дейност.

Необходимите телефонни и телеграфни връзки за нуждите на постоянната комисия, органите и формиранията, извършващи спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи, се предоставят с абсолютно предимство.

Съставът, обслужващ функционирането на проводната свързка до завършване на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи, се осигурява от Комитета по пощи и далекосъобщения.

Провежданите разговори и предоставените телефонни и телеграфни канали и кабелни чифтове при бедствия, аварии и катастрофи до завършване на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи, както и при тренировките не се заплащат.

7. Осигуряване на мероприятията

7.1. Информационно осигуряване

Оперативна информация за текущото състояние на обектите и събитията се получава от дежурните длъжностни лица по кметствата, дежурните на различните служби и организации в съответствие с техните задължения и се предава по веригата на дежурните по Обл.СС и до оперативния дежурен на ОУ ПБЗН Русе и по техническите средства.

За да се избегне появата и разпространението на слухове, спомагащи за паника и неуправляемост на населението е необходима точна, своевременна информация, придружена с ясни указания за поведение и действие. Поставяне на временни информационни табла и излъчване по радио и телевизии.

7.2. Инженерно осигуряване

Основните усилия на инженерното осигуряване се насочват към локализиране на последствията от земетресението, осигуряване работата на спасителните, медицинските екипи и възстановяване нормалната работа на инфраструктурните системи.

Извършва се чрез самостоятелно изпълнение на задачи, или придаване на инженерни формирования /групи, специалисти/.

7.3. Материално-техническо осигуряване

Материално-техническото осигуряване ще се осъществява основно чрез функциониращата в нормални условия дистрибуторско-търговска мрежа. В зависимост от конкретните условия, в оперативен порядък, Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия, приоритетно обезпечава всестранното осигуряване на участващите сили и средства.

Техническото осигуряване се осъществява от формирования, сили и средства за извършване на НАВР в собствени, или други стационарни технически работилници, бази, автосервиси и др.

За извеждането на повредената техника и евакуация на неизправните машини се определят сборни пунктове и евакуационни групи.

Малки неизправности по техниката се отстраняват на място. С подвижни бензиностанции се извършва зареждане на техниката, като се създават условията за непрекъснатост на спасителните и аварийни работи.

7.4. Медицинско и психологическо осигуряване

В районите на заразяване се организират и провеждат строги санитарно-хигиенни и профилактични мероприятия.

При необходимост МЗХ назначава медицинско изследване на персонала, работил в зоната на сигурност и лицата, извършващи нелегален трафик и/или незаконно преместване на ЯМ и/или РАВ.

8. Взаимодействие

От елементите на взаимодействието: **по задачи, по време и по място**, поради неопределеността на вероятната конкретна обстановка, предварително планирано може да бъде взаимодействието по задачи.

Практическото взаимодействие по задачи на силите и средствата, на органите и организациите и длъжностните лица, предвидени за участие в настоящият план се основава на нормативно възложените им функции и се осъществява чрез изпълнението на задачите по компетентност.

За осъществяване на действен контрол относно профилактика и борба със с зоолозите има изградена постоянна общинска и междуведомствена комисия между РЗИ и РВМС. В началото на всяка година, се приема тематичен план за борба със зоолозите в Русенски регион. Комисията провежда периодично заседания и разглежда проблемните заболявания за определения период.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОБЩИНА ЦЕНОВО, ОБЛАСТ РУСЕ

Приложение № 8

П Л А Н

**ЗА ЗАЩИТА ПРИ ТЕРОРИСТИЧНИ АКТОВЕ И
ОТКРИВАНЕ НА НЕИЗВЕСТНО ВЕЩЕСТВО**

ЦЕНОВО 2025г.

1. Замисъл за действие

В **община Ценово** под ръководството на кмета на общината, във взаимодействие с компетентните държавни органи, се създава такава организация на работа и групировка от сили и средства, гарантираща в кратки срокове да се установят мащабите на последиците, с оглед на своевременното и непрекъснато посменно провеждане на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи, съсредоточавайки основните усилия в най-тежките участъци на нанесени поражения /взривове, разрушения, наводнения, заразяване, обгазяване и др./, оказване медицинска помощ на пострадалите, ограничаване мащабите на възможните последици, защита на населението от прилежащите територии, ликвидиране източниците на рискови фактори за защита на населението и околната среда.

2. Анализ на риска

Предвид същността на тероризма като явление в обществения живот, многообразието на видовете тероризъм, целите и задачите които са си поставили извършителите, няма наличие на обекти в **община Ценово** представляващи интерес за терористична дейност /актове/, но анализът на риска може да бъде изготвен за всеки конкретен случай и обект, отчитайки прогнозните загуби на населението и обем от дейности по извършване на СНАВР. В този смисъл след реализиране на терористични актове /действия/ върху конкретен потенциално опасен обект, рискът се прогнозира и анализира в съответствие с релевантния план.

3. Групировка на органите, силите и средствата

3.1. Сили и средства на органите на МВР

3.1.1. Сили и средства на ПУ – община Ценово

Полицейско управление – Ценово изпълнява оперативно-издирвателни и охранителни задачи за опазване на обществения ред, за предотвратяване, разкриване и участие в разследване на престъпленията. При НАВР участва със сили и средства и в предвидените срокове.

3.1.2. Сили и средства на Районна служба “Пожарна безопасност и защита на населението” РСПБЗН – Бяла изпълнява задачи по осъществяване на държавен противопожарен контрол, пожарогасене и аварийно спасителна дейност. При НАВР участва със сили и средства в предвидените срокове.

3.1.3. Сили и средства на “Регионален граничен сектор” - Русе /НСГП/

Тази служба е специализирана охранителна и оперативно-издирвателна полицейска служба на МВР за охрана на държавната граница и контрол по спазването на граничния режим. Регионален граничен сектор Русе осъществява функциите си в граничната зона на българската част по река Дунав.

3.2. Сили и средства на “Гражданска защита” – община Ценово

Община Ценово осъществява държавната политика в общината за защитата при кризисни ситуации. Тя е работен орган на Щаб за изпълнение на общинския план за действие при бедствия /Приложение № 9/.

При кризисна ситуация Щабът за изпълнение на общински план за действие при бедствия създава следните основни екипи:

- Противоепидемичен екип:
- Хигиенен екип
- Специализиран дезинфекционен екип
- Екип по здравна просвета и информация

При откриване на неизвестни по състав и произход материали изисква от РЗИ РУСЕ да формира групи в състав:

- Експертна група за анализ и оценка;
- Групи за анализ, оценка и извършване на дейности по сигнал за откриване на неизвестни по състав и произход материали - 2 броя;
- Транспортна група

Конкретните длъжностни лица се определят със заповед на Директора на РЗИ РУСЕ.

Община Ценово извършва следните мероприятия по опазване на околната среда и водите по превенция на риска както следва:

1. контрол и защита на въздуха, водите и почвите от замърсяване и увреждане;
2. екологосъобразно изграждане на селищната околна среда;
3. управление на отпадъците;
4. опазване на биологичното разнообразие и защитените територии;
5. опазване на горските екосистеми;
6. събиране и предоставяне на информация за състоянието на околната среда и водите.

Община Ценово осъществява своята дейност на територията на общината и предоставя необходимата информация на Област Русе.

Областна дирекция за безопасност на храните/ОДБХ/ Русе - Службата е посредник за контакти и съвместна работа с Централна лаборатория по ветеринарно – санитарна експертиза и екология /ЦЛВСЕЕ/.

На ниво община, борбата със заразните и паразитни заболявания се осъществява, както следва:

Със заповед на кмета на Община Ценово е изградена Общинска епизоотична комисия, която действа като постоянен оперативен орган и провежда заседания веднага при сигнал за възникване на заразни и паразитни болести по животните на територията на общината.

При установяване на заразен агент, ръководителят на ОДБХ незабавно уведомява ветеринарния лекар обслужващ ветеринарния участък и собственика на животновъдния обект.

ОПУ – РПС - Бяла

Поддържа маршрут клас 2 от Републиканската Пътна мрежа, при възлагане от Областно пътно управление. Силите и средствата на ОПУ – РПС – Бяла.

Функционално “В и К” ООД е разделен на промишлено-експлоатационни райони както следва: ПЕР Ценово.

3.3. Сили и средства включени в доброволни формирования на “Гражданска защита”

Предвидените сили и средства за участие са посочени в Приложение № 10.

4. Оповестяване и привеждане в готовност.

4.1. Организацията на оповестяването, уведомяването и комуникациите на органите за управление при кризи в община Ценово.

Информацията за терористични действия /актове/се получава чрез лично общуване или по техническите средства /GSM, мобифон, телефон, факс и др./. Същата се получава по линия на дежурните части в ОД МВР, РГС или РУ “ТП” - Русе. Длъжностните лица вземат мерки за доуточняване на информацията и същевременно уведомяване на директора на ОД МВР /началник РГС или РУ “ТП” - Русе/.

Директорът на ОД МВР - Русе /началникът на РГС/ извършват оценка на обстановката, вземат решение, организират взаимодействието, всестраниното осигуряване

и управлението на силите и средствата участващи в ликвидиране на последствията от терористичните действия /актове/.

Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия Когато терористичното действие /акт/ възникне на територията на общината, по решение на председателя на постоянната комисия, дежурният оповестява личния състав от същата по действащата свързочно-оповестителна система с използване на Обществената далекосъобщителна мрежа на БТК - АД по сигнал “Бедствие” и привежда в готовност планираните сили и средства. /Приложение № 11 и Приложение № 12/.

4.2. Организацията на оповестяването и комуникациите от страна на Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствие на органите на местното самоуправление, държавната и местната администрация, стопанските / нестопанските / организации и населението на община Ценово:

- Силите и средствата предвидени в групировката по част 3 от настоящият план и привлечени въз основа на конкретно решение;

- Щаб за изпълнение на общински план за действие при бедствие – по общият ред чрез Дежурните длъжностни лица по сигнал “Бедствие”.

След привеждането в готовност Щаба за изпълнение на общински план за действие при бедствия докладва на дежурния по ОбщСС докладва незабавно в Щаба за изпълнение на областния план за действие при бедствие.

За организиране на връзката между Щаба за изпълнение на областния план за действие при бедствия, Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия и мястото на бедствието се въвежда в действие “План за организация и осигуряване на връзките при бедствия, аварии и катастрофи”.

- **Силите и средства на МВР**

- **РУП** - чрез Дежурните длъжностни лица по сигнал “Авария” предаден на дежурния по ОД МВР

- **РСПБЗН**- чрез Дежурните длъжностни лица по сигнал “Авария” предаден на дежурния диспечер на ОУПБЗН.

- **Населението на общината** - Населението се оповестява за възникналото земетресение по решение на кмета чрез дежурните длъжностни лица по установените сигнали Приложение № 13. За оповестяване на населението в общината се използват радиовъзлите и другите местни радиостанции, кабелни оператори и подвижните озвучителни средства – BG - ALERT

Оповестяването и привеждането в готовност на всички останали органи за управление и сили по част 3 от настоящият план за провеждане на НАВР при терористични актове и действия се извършва по решение на кмета на общината в съответствие с неговите правомощия и възникналата ситуация.

5. Организация за провеждане на спасителни и неотложни аварийно – възстановителни работи.

Започва непосредствено след получаване на информация за терористична дейност /акт/.

“ВСЕКИ ПОЛУЧЕН СИГНАЛ СЕ ПРИЕМА ЗА ИСТИНА!”

Извършва се веднага самостоятелно от директора на ОД МВР /началника на РГС - Русе или началника на РУ “ТП” - Русе/, или след разпореждане на председателя на комисията.

Първоначалното разузнаване на обекта /района/ се извършва със сили и средства на ОД МВР /РГС или РУ “ТП”, като количеството им се определя от директора /или съответните началници/.

Органите на МВР изпълняват се следните задачи:

- Провеждане на оперативни мероприятия за предотвратяване или ограничаване на последствията от терористичната дейност /акт/;
- Организиране и провеждане на режимни мероприятия - отцепване на района /на взрива, обгазяване и т.н./, пропускателен режим, евакуация на пострадали и насочване в район за оказване на медицинска помощ и др.;
- Организиране и провеждане на мероприятия за залавяне, неутрализиране или унищожаване на извършителите на терористичната дейност /акт/;
- Опазване на обществения ред и регулиране на движението;
- Подготовка и пристъпване към пожарогасене при нужда и АСД.

По време на изпълнението на задачите се събира допълнително информация, която чрез Директора на ОД МВР, в касаещи обем се свежда в Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия.

Паралелно с дейността на органите на МВР, без това да нарушава дейността им, обстановката се изяснява, както следва от:

При терористични актове на територията на Община Ценово Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия организира изпълнението на следните конкретни дейности, с привличането на следните органи, сили, средства и организации по компетентност.

5.1. Извършва на разузнаване на мястото на земетресението

Извършва се веднага след разпореждане на председателя на комисията от:

Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия - /25-10, 20-20/;

ПУ Ценово – 21-26,112, GSM-0888 522 162

РСПБЗН Бяла -112

ОПУ-РПС - Бяла” – 088687755

5.2. Извършва първоначален анализ и оценка на първичната информация с оглед прогнозиране на последствията от земетресението и изготвяне на предложения и предварителни указания за защитни мерки за населението и всестранно осигуряване.

Извършва се след постъпване на информация от разузнаването от всички членове на комисията по функционална компетентност, но в основата стои прогнозирането развитието на евентуални пожари, което се извършва от: **Началника на РСПБЗН 112**

5.3 Незабавно уведомява Щаб за изпълнение на общинския план за действие при бедствия и ОУ ПБНЗ - Русе за възникналото земетресение

Уведомяването се осъществява от щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствие по утвърдените образци донесения в указанияте за всяко едно донесение време /срок/.

5.4 Извършва медицинското осигуряване и оказването на медицинска помощ на засегнатото население /персонал /.

Медицинското осигуряване се организира и осъществява в срокове, в обем, от органи и длъжностни лица както следва:

5.4.1. Лечебно-евакуационно осигуряване

1. При екстремни ситуации на поразените се оказва медицинска помощ, както следва:

- долекарска;
- първа лекарска;
- квалифицирана;
- специализирана;

Условие за оптимизиране на извършваните медицински дейности е тяхното пълно унифициране.

2. Долекарска помощ – осъществява се в максимална близост до огнището на бедствието при участието на подразделенията на Гражданска защита /ГЗ/ и екипи от филиала за спешна медицинска помощ /ФСМП/.

3. Първа лекарска помощ – оказва се от екипи на ФСМП – Бяла и близките лечебни заведения.

4. Квалифицирана медицинска помощ – оказва се в “Многопрофилна болница за активно лечение – Бяла” АД /МБАЛ/.

5. Специализирана медицинска помощ – приближава се до поразените, като МБАЛ – Русе изпращат в огнището специализирани екипи – терапевт, хирург, реаниматор с по една медицинска сестра със санитарен автомобил и медицинско оборудване за 30 поразени. Лекарите на разположение се извикват за обслужване на стационарно болните и за сформирани на допълнителни екипи.

6. Високоспециализирана медицинска помощ – приближава се до пострадалите, като медицинските университети и националните центрове формират екипи от съответните специалисти за подсилване на местните здравни структури.

Лекарските екипи, изпратени в огнището, извършват медицинска сортировка, оказват спешна и неотложна медицинска помощ и подготвят пострадалите за евакуация.

В хода на лечението на пострадалите при екстремни ситуации се включва пълноценно и Центъра по трансфузионна хематология /ЦТХ/ към МБАЛ – Русе.

При необходимост се задействат всички структурни звена на санитарния контрол за предотвратяване на епидемични ситуации.

5.4.2. Ръководство при ликвидиране на последствията

В зависимост от мащаба на бедствието, ликвидирането на последствията се осъществява на три нива:

- при първо ниво имаме засягане на малки групи /20-30 души/. Последствията се ликвидират със сили на общината. Това касае ситуации, при които състоянието на поразените не изисква високоспециализирана медицинска помощ.

- при второ ниво /50-250 души поразени/, последствията се ликвидират със сили и средства на Областта и УМБАЛ „Медика“ и УМБАЛ „Канев“.

- при трето ниво /регистрирани повече от 250 поразени/, последствията се ликвидират със сили и средства на засегнатите области и такива на национално ниво.

5.4.3. Управление

На нивото на община Ценово системата се ръководи от кмета на общината.

При възникнали критични ситуации оповестяването тръгва от Дежурния на Общ.СС 25-10

5.4.4. Ред за въвеждане на плана за медицинско осигуряване

Системата се задейства от приелия сигнала за аварията, катастрофата или бедствието, който своевременно уведомява щаба по реда на подреждането и

За изясняване на обстановката се организира веднага разузнаване със санитарна кола на ФСМП и медицинско лице на мястото на инцидента, което разузнаване има задача да отговори на следните въпроси:

- време, час, място на катастрофата, аварията или стихийното бедствие;
- брой и състояние на пострадалите;
- състояние на местните здравни органи и какви мерки са предприети за оказване на медицинска помощ;
- необходима помощ от други здравни заведения и съседни общини, вид и обем /материали, кадри и пр./;
- какъв е ефекта и резултата от проведените до момента спасителни мероприятия.

Срок: незабавно

Отг. Ръководител на ФСМП

За оказване на медицинска помощ на място се конструират и изпращат незабавно екипи, както следва:

- първи екип;
- втори екип;
- трети екип и т.н.

Срок: незабавно

Отг. Ръководител на ФСМП

При нужда се сформират още екипи от личният състав на здравните заведения, които се изпращат на мястото на инцидента.

Срок: според възникналата необходимост

Отг. Зам.кмета

За оказване на стационарна медицинска помощ да се включат при необходимост всички здравни звена от структурите на общината.

За ориентация в характера на замърсителите на атмосферния въздух да се търси съдействието на ХЕИ и РИОСВ.

Срок: незабавно при необходимост

Отг. Зам.кмета

При нужда от помощ, консултации или колаборации с други служби, ведомства или организации да се използват и следните телефони:

- дежурен лекар на републиканско ниво в МЗ;
- дежурен в Областна администрация;
- дежурен в Община Русе;
- дежурен по ОбщСС- Ценово – **25-10**
- дежурен в ПУ – Ценово 21-26 и 112

След овладяването на аварията, стихийното бедствие или катастрофата да се докладва на дежурния по ОблСС и ОУ ПБЗН - Русе, за времето, мястото, вида на инцидента, броя на пострадалите, проведените мероприятия, настанените в болнични заведения и тяхното състояние.

Срок: след ликвидиране на инцидента

Отг. Дежурен по ОбщСС

5.5. Уведомява и привежда в готовност на формиранията, предвидени за действие в групировката на силите и средствата.

Оповестяването и привеждането в готовност на силите за възникналото земетресение се извършва по решение на кмета в съответствие с техните правомощия и разработените планове.

Оповестяването се извършва чрез дежурните длъжностни лица със сигнала "БЕДСТВИЕ", а за поделенията от Българската армия и силите на МВР – със сигнала "АВАРИЯ".

5.6. Осигурява аварийните екипи / силите и средствата / с необходимите методики и програми за анализ, оценка и прогнозиране на обстановката, както и технически, транспортни и комуникационни средства и средства за индивидуална защита.

Силите, средствата и екипите, предвидени за участие в настоящият план са предварително осигурени с необходимите методики и програми за анализ, оценка и прогнозиране на обстановката, както и технически, транспортни и комуникационни средства и средства за индивидуална защита.

5.7. Доставка и раздаване на необходимото място средства за индивидуална защита на населението, когато следствие на земетресението е възникнало вторично

огнище с отделяне на токсични вещества в околната среда

Тази задача Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствие осъществява чрез съответните учебни заведения съобразно наличността на ИСЗ, по разчет /Приложение №№ 14, 15 и 16/.

5.8. Укриване в защитни съоръжения на персонала и населението, ако обстановката налага това

Тази задача Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствие осъществява чрез учебни заведения, съобразно разчет на общината /Приложение № 17/.

5.9. Извършва временно извеждане, разсредоточаване и евакуация на населението, ако обстановката налага това.

Въпреки, че е малко вероятно, при необходимост тази задача Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствие ще изпълни при вземане на конкретно решение чрез органите на МВР, директорите на учебните заведения.

5.10. Провежда НАВР по конкретно решение

Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия взема решение на база на конкретна информация. При вземане на решението участват всички членове на щаба, които правят предложения пред кмета на общината.

Когато след създалата се обстановка има вторични последици, предизвикващи специфични кризисни ситуации, като пожари, промишлени аварии свързани с химически, екологични и др. замърсявания на околната среда и т.н. в изпълнение се въвежда съответния план, съдържащи съответната конкретна информация и организация за реагиране.

5.11. Осигурява необходимия ред и сигурност сред населението при прилагане на защитните мерки

Тази функция се осъществява от РПУ – Ценово като осигурява пропускателната способност на маршрутите и КПП, организират служба **Р и С** в зоната за осигуряване, ред и организираност сред населението от поразения район.

На служба **Р и С** се възлага осигуряване въвеждането на групировките от сили за провеждане на спасителни и аварийни работи; водене борба с нарушителите на реда и недопускане на външни лица в разрушените райони.

Изпълняват се следните задачи:

- **Отцепване на района /или района в който се намира обекта/ на взрива, обгазяването, наводнението и др. по безопасен периметър;**
- **Установяване самоличността на тежко ранени и убити;**
- **Осигуряване въвеждане на силите и средствата за провеждане на НАВР - КПП, регулировъчни пунктове и др.;**
- **Осигуряване при необходимост на маршрути за евакуация;**
- **При необходимост оказване съдействие за извършване адресна регистрация;**
- **Охрана на обществения ред в райони за съсредоточаване, временно извеждане на гражданите и др.;**
- **Осигурява изпълнението на предписаните мероприятия за населението от Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия - режимно снабдяване с храни, вода, лекарства и др.;**

При изпълнение на горепосочените задачи силите и средствата на МВР /РГС и РУ “ТП”/ продължават да събират данни за обстановката в района на терористичните действия /акт/, които в касаещия обем чрез директора на ГДПБЗН-МВР/или съответните началници/ незабавно се свеждат в Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия.

ЗДРАВНИТЕ И СОЦИАЛНИТЕ АСПЕКТИ ИМАТ ПРИОРИТЕТ ПРЕД

ИКОНОМИЧЕСКИТЕ СЪОБРАЖЕНИЯ ПРИ ВЗЕМАНЕТО НА РЕШЕНИЕТО.

5.12. Идентификация, обработка и грижа за загиналите.

Идентификацията, обработката и грижата за загиналите включва:

- **Установяване на смъртта** - извършва се от личните лекари или лекарите на място чрез издаване на медицинско заключение. В случай на съмнение за насилствена смърт, лекарят констатирал наличието ѝ незабавно уведомява органите на МВР и прокуратурата. Погребението се разрешава след извършването на предписаните от съответните органи действия. Ако смъртта е настъпила поради удавяне, отравяне, обесване, трудова или транспортна злополука и други произшествия, установяването на смъртта трябва да стане от съдебно-медицински експерт или от друг лекар, който е участвал в огледа на трупа, извършен от органите на предварителното съдебно-наказателно производство на местопроизшествието.

- **Издирване на лични документи, събиране на данни и сведения за загиналите** - извършва се от органите на МВР и службите на ГРАО.

- **Идентификация на загиналите** - извършва се от органите на МВР, ОСС и органите по съдебна медицина;

- **Осигуряване на чували за съхранение на телата /части от тях/ на загиналите** – извършва се от общинските администрации;

- **Осигуряване на ковчежи за загиналите** - извършва се от общинските администрации и частните търговци с такъв предмет на дейност;

- **Погребване на загиналите** – осигурява се и се извършва от общинските администрации и частните търговци с такъв предмет на дейност.

- **Извършване на траурни церемонии** – извършват се съобразно духовната принадлежност на загиналите от регистрираните в общините представителства на религиозни организации и църкви по силата на Наредба за регистрация на ръководните органи на местните поделения на признатите от Министерския съвет изповедания в Република България /Приета с Постановление № 225 от 14 октомври 1994 г., обн., ДВ, бр. 87 от 25 октомври 1994 г./.

6. Управление

Терористичното действие /акт/ изисква бързина, оперативност, ефективност и еднолично управление на действията.

Компетентната организация на мястото на терористичният акт до момента на ликвидиране на непосредствената терористична заплаха /терористите, взривните вещества, средства и др./ и до момента на събирането на необходимите факти, сведения и др. информация е ПУ-Ценово.

Като носител на тази изключителна компетентност Началника на РУП управлява първоначалните действия. Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия и подчинените и органи, организации, сили и средства осигуряват и подпомагат дейността на РУП.

Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия. организира своевременно събиране и обобщаване на информацията за терористичните действия /актове/, последствията от тях, мерките за ликвидирането им, за действията на органите за управление и формиранията и за поведението на населението и информират щаба за изпълнение на областния план за действие при бедствия към област Русе.

Настоящият план се въвежда в действие с решение на кмета на общината.

Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия. организира своевременно събиране и обобщаване на информацията за възникналите бедствия, аварии и катастрофи, последствията от тях, мерките за ликвидирането им, за действията на органите за управление и формиранията и за поведението на населението и

информират щаба на област Русе.

Информацията за възникналото бедствие, авария или катастрофа се подава незабавно от дежурните длъжностни лица по установения ред.

Непосредствените действия на екипите работещи на конкретни обекти се ръководят и управляват от Управителите и/или Директорите на организациите към които принадлежат за решаване на специфични задачи като: ОПУ – поддръжка и ремонт на републиканската пътна мрежа, В и К – доставка и разпределение на питейна вода, Електроразпределение и Електроснабдяване – доставка на електрическа енергия, както и всички други организации изброени в т. 3 от настоящия план в съответствие с законовите основания за тяхната дейност.

Необходимите телефонни и телеграфни връзки за нуждите на постоянната комисия, органите и формиранията, извършващи спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи, се предоставят с абсолютно предимство.

Съставът, обслужващ функционирането на проводната свързка до завършване на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи, се осигурява от БТК ЕАД.

Провежданите разговори и предоставените телефонни и телеграфни канали и кабелни чифтове при бедствия, аварии и катастрофи до завършване на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи, както и при тренировките не се заплащат.

7. Осигуряване на мероприятията

7.1. Информационно осигуряване

Оперативния дежурен по Общ.СС събира информация от и за населението по телефон който се посочва от Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия, както и търсене и събиране на семейства от и чрез ГРАО, полиция и други.

Конфиденциалната информация, необходима за извършваните от силите специфични дейности се предоставя на съответните органи за управление или длъжностни лица по компетентност.

Информация на средствата за масово осведомяване се предоставя по компетентност, съгласно реда установен от съответния ръководител на ведомство в съответствие със задачите, които изпълнява, съгласно този план, освен в случаите, когато МВР поиска неразпространение на информацията.

За да се избегне появата и разпространението на слухове, спомагащи за паника и неуправляемост на населението е необходима точна, своевременна информация, придружена с ясни указания за поведение и действие.Поставяне на временни информационни табла и излъчване по радио и телевизии.

7.2. Инженерно осигуряване

Основните усилия на инженерното осигуряване се насочват към локализиране на последствията от земетресението, осигуряване работата на спасителните, медицинските екипи и възстановяване нормалната работа на инфраструктурните системи.

Извършва се чрез самостоятелно изпълнение на задачи, или придаване на инженерни формирания /групи, специалисти/.

7.3. Материално-техническо осигуряване

В зависимост от конкретните условия, в оперативен порядък, Щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия. Приоритетно обезпечава всестранното осигуряване на участващите сили и средства и пострададалото население, съобразно неговата безпомощност.

Техническото осигуряване се осъществява от формирания, сили и средства за извършване на НАВР в собствени, или други стационарни технически работилници,

бази, автосервизи и др.

За извеждането на повредената техника и евакуация на неизправните машини се определят сборни пунктове и евакуационни групи.

Малки неизправности по техниката се отстраняват на място. С подвижни бензиностанции се извършва зареждане на техниката, като се създават условията за непрекъснатост на спасителните и аварийни работи.

8. Взаимодействие

От елементите на взаимодействието: **по задачи, по време и по място**, поради неопределеността на вероятната конкретна обстановка, предварително планирано може да бъде взаимодействието по задачи.

Практическото взаимодействие по задачи на силите и средствата, на органите и организациите и длъжностните лица, предвидени за участие в настоящият план се основава на нормативно възложените им функции и се осъществява чрез изпълнението на задачите по компетентност.

**ЩАБ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПРИ БЕДСТВИЯ НА
ОБЩИНА ЦЕНОВО, ОБЛАСТ РУСЕ-2025**

№ по ред	Длъжност в кризисния щаб	Име, презиме и фамилия	Населено място	Телефон служебен	Тел. Дома ш.	мобилен	пин
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Кмет на Община Ценово	д-р Петър Петров	с. Д.Студена	08122/22-22/33		0878671300	0701
2	Зам. Кмет община	Ваня Игнатова	с. Ценово	081222510/34		0878671298	0705
3	Дежурни Общ.СС и УК			081222510		0886616768	0702
4	Гл. спец. ГЗ и ОМП	Митко Макавеев	с. Белцов	081222510/30		0878671304	0704
5	Членове: Гл. специалист “ ТСУ”	Александър Йорданов	с. Джулюница	081222510/31		0894349005	0703
6	Секретар на Община	Мария Найденова	с. Ценово	081222510/37		0878671289	0706
7	Зам. Кмет община	Цветомир Петров	с. Ценово	081222510/35		0879394422	0707
8	Началник район “ ВиК”	Борислав Попов	с.Ценово	081222430	22-25	0887536303	0708
9	Ел. монтьор ЕОН	Шенер Ешремов	с.Новград	0887749065	201	0887749065	0709
10	Мл. инспектор ПУ	Бранимир Милушев	с.Ценово	0812221-26		0889527521	0720
11	с.Новград кмет	ДИАНА КОПЧЕВА	с.Новград	08124/22-80 22-25		0878671302	0710
12	с.Караманово кмет	Бисер Блажев	с.Караманово	08127/22-80 22-90	2487	0878671303	0711
13	с.Долна Студена-кмет	Николай Николов	с.Д.Студена	08122/24-80		0878671301	0712

				25-63			
14	с.Белцов-кмет	Боряна Георгиева	с.Белцов	08122/24-80 25-63		0878671308	0713
15	с.Пиперково-кмет	Бисерка Апостолова	с.Пиперково	081264/260,263	330	0878671305	0715
16	с.Кривина-кмет	Румен Григоров	с.Кривина	081268/280,225	369	0878560423	0714
17	с.Джулюница-кметски наместник	Стефан Анчев	с.Джулюница	08124/24-80 22-25		0878671306	0717
18	с.Беяново- кметски наместник	Георги Горанов	с.Беяново	08124/380	562	0887411107	0716

**СПИСЪК
НА ДОБРОВОЛЦИТЕ
ОТ ОБЩИНА ЦЕНОВО, ОБЛАСТ РУСЕ
СЪГЛАСНО НАРЕДБА № 13-2431 ОТ 19 СЕПТЕМВРИ 2011 Г. ЗА
РЕДА ЗА СЪЗДАВАНЕ, ПОДДЪРЖАНЕ И ВОДЕНЕ НА РЕГИСТРИТЕ
НА ДОБРОВОЛНИТЕ ФОРМИРОВАНИЯ И НА ПРЕПОДАВАТЕЛИТЕ
ЗА ОБУЧЕНИЕ НА ДОБРОВОЛЦИ, ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА УНИКАЛНИЯ
КОД НА ДОБРОВОЛНИТЕ ФОРМИРОВАНИЯ И НА ПЕРСОНАЛНИЯ
ИДЕНТИФИКАЦИОНЕН НОМЕР НА ДОБРОВОЛЦИТЕ
2025**

**УНИКАЛЕН КОД НА ДОБРОВОЛНОТО ФОРМИРОВАНИЕ
BG – P – 178 – 01**

Име, презиме, фамилия	ЕГН	уникален код
Митко Георгиев Макавеев	*****	BG-P-08-01-15
Иван Маринов Николов	*****	BG-P-08-01-10
Петя Христова Косакова	*****	BG-P-08-01-20
Пламен Георгиев Асенов	*****	BG-P-08-01-03
Ивайло Димитров Иванов	*****	BG-P-08-01-05
Дойчин Петров Петров	*****	BG-P-08-01-12
Александър Георгиев Йорданов	*****	BG-P-08-01-11
Явор Емилов Петков	*****	BG-P-08-01-19
Иван Петков Иванов	*****	BG-P-08-01-13
Росен Бориславов Попов	*****	BG-P-08-01-16

СХЕМА ЗА ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ЩАБ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПРИ БЕДСТВИЯ, КМЕТСТВАТА И ФОРМИРОВАНИЯТА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ЦЕНОВО-2025

ТЕЛЕФОНЕН УКАЗАТЕЛ

НА КМЕТОВЕ И СЕКРЕТАРИ НА КМЕТСТВА В ОБЩИНА ЦЕНОВО-2025

№ по ред	Населено място	Име, презиме и фамилия	Длъжност	Телефон		
				служ.	дом.	мобилен
1.	с. Ценово 08122	ПЕТЪР ГЕОРГИЕВ ПЕТРОВ	КМЕТ	22-22		0878671300
		МАРИЯ ИВАНОВА НАЙДЕНОВА	СЕКРЕТАР			0878671289
2.	с. Новград 08124	ИАНА ГЕОРГИЕВА КОПЧЕВА	КМЕТ	22-80		0878671302
		Зюмбил Неджебова	СЕКРЕТАР	22-25		0889005811
3.	с. Караманово 08127	БИСЕР СПИРИДОНОВ БЛАЖЕВ	КМЕТ	22-80		0887521475
		БОРИСЛАВ ИВАНОВ БИЛЧЕВ	СЕКРЕТАР	22-90		0878681901
4.	с. Д. Студена 08122	НИКОЛАЙ СТОЙЧЕВ НИКОЛОВ	КМЕТ	24-80		0878671301
		ЕВГЕНИЯ ЛЮБОМИРОВА	СЕКРЕТАР	25-63		0884124385
5.	с. Белцов 08122	БОРЯНА ЦВЕТ. ГЕОРГИЕВА	КМЕТ	24-80		0878671308
		ЗОРКА ИВАНОВА АВРАМОВА	СЕКРЕТАР	25-63		0878671296
6.	с. Пиперково 081264	БИСЕРКА АТАН. АПОСТОЛОВА	КМЕТ	260		0887521493
		РАЛИЦА ЛЮБ. ЦВЕТАНОВА	СЕКРЕТАР	263		0878671297
7.	с. Кривина 081268	РУМЕН ЛАМБЕВ ГРИГОРОВ	КМЕТ	280		0878560423
		СТЕФКА ТОДОРОВА ПЕТРОВА	СЕКРЕТАР	225		0878681905
8.	с. Джулюница 08124	СТЕФАН ДИМИТРОВ АНЧЕВ	КМЕТСКИ НАМЕСТНИК	24-80		0878671306
		МИЛКА ЦВЕТАНОВА ЛАМБЕВА	СЕКРЕТАР	22-25		0878681906
9.	с. Беяново 08124	ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ ГОРАНОВ	КМЕТСКИ НАМЕСТНИК	380		0878671632
		ЯНКА ТОДОРОВА ГЕОНКОВА	СЕКРЕТАР			0879543499

ТАБЛИЦА
на сигналите на Гражданска защита и средствата за предаването им-2025

Наименование на сигнала	Начин за предаване на сигнала		
	Чрез националите и местните радиопредаватели и възли	Сиренна система	Други
“Въздушна опасност”	“Внимание! Внимание! Внимание! Въздушна опасност! Въздушна опасност!” Текстът се повтаря неколккратно, след което се дават указания за поведението на населението.	Прекъснат вой на електромеханичните и електронни сирени в продължение на 3 мин.	BG - ALERT
“Отбой от въздушна опасност”	“Внимание! Внимание! Внимание!Отбой от въздушна опасност! Отбой от въздушна опасност!” Текстът се повтаря неколккратно, след което се дават указания за поведението на населението.	Непрекъснат вой на електромеханичните и електронни сирени в продължение на 3 мин.	BG - ALERT
“Опасност от радиоактивно заразяване”	“Внимание! Внимание! Внимание! Радиоактивно заразяване. Радиоактивно заразяване. Радиоактивно заразяване.” Текстът се повтаря неколккратно, след което се дават указания за поведението на населението.	Вой на електронни сирени в продължение на 3 мин, последван от указания за поведението на населението.	BG - ALERT.
“Опасност от химическо и бактериологично заразяване”	“Внимание! Внимание! Внимание! Химическо (бактериологично) заразяване. Химическо (бактериологично) заразяване. Химическо (бактериологично) заразяване.”Текстът се повтаря неколккратно, след което се дават указания за поведението на населението.	Вой на електронни сирени в продължение на 3 мин, последван от указания за поведението на населението.	BG - ALERT
“Наводнение”	“Внимание! Внимание! Внимание! Опасност от наводнение. Опасност от наводнение. Опасност от наводнение.”Текстът се повтаря неколккратно, след което се дават указания за поведението на населението.	Вой на електронни сирени а продължение на 3 мин, последван от указания за поведението на населението.	BG - ALERT

УКАЗАНИЯ И РЕД ЗА ЗАЕМАНЕ НА ЗАЩИТНИТЕ СЪОРЪЖЕНИЯ И ПОВЕДЕНИЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО В ТЯХ

Заемането на защитните съоръжения (скривалища и противорадиационни укрития) и пригодените за тази цел помещения става след подаването на сигнал **“Въздушна опасност”**.

Правила за поведение при сигнал “Въздушна опасност”

Запазете самообладание. Вземете предварително приготвения личен багаж (документи, хранителни продукти, лекарства, вода, фенерче и др.). Незабавно се отправете към предварително определеното Ви защитно съоръжение, обозначено с табелки.

- ❖ При влизане в него давайте предимство на болните, възрастните хора и децата.
- ❖ Не водете със себе си домашни животни.

В защитните съоръжения спазвайте следния ред:

- Заемете указаното ви място;
- Не се поддавайте на слухове и не изпадайте в паника, не вдигайте шум;
- Не пушете, паленето на източници с открит пламък е опасно;
- Не употребявайте алкохол и наркотични вещества;
- Не внасяйте със себе си отровни и запалителни вещества;
- При евентуално изключване на електрозахранването запазете самообладание и изчакайте включването на агрегата;
- При необходимост окажете помощ на хората около Вас;
- Не напускате самоволно защитното съоръжение;
- При затрупване на основния изход използвайте аварийния;
- Напускането на защитното съоръжение се извършва след подаване на сигнал **“Отбой от въздушна опасност”**;
- Изпълнявайте указанията на органите на Гражданска защита и имайте готовност за оказване помощ на пострадали.

Указания за херметизиране на помещения

Ако няма наблизо скривалище или противорадиационно укритие, можете да използвате мазета, гаражи и други добре уплътнени подземни помещения. Ако не разполагате със споменатите помещения, херметизирайте подходяща стая в сградата, в която се намирате. Херметизацията е задължителна дори ако притежавате индивидуални средства за защита на дихателните пътища - противогази.

Общи правила за херметизиране

За херметизирането на прозорци, врати и отдушници използвайте подръчни материали за уплътнение, Луфтовете между рамките и на вратите и прозорците се уплътняват с ленти от дунапрен, пластмаса, каучук или хартия. Счупените стъкла на прозорците се шпакловат и се запушват с маджун, а тези в стените, около касите и вратите, прозорците, водопроводните и паропроводните тръби се намазват с хоросан, циментов разтвор, гипс или полиуретанова пяна.

Отдушниците, розетките и комините, а също и другите отвори се затварят.

ТАБЛИЦА
на сигналите на Гражданска защита и средствата за предаването им-2025

Наименование на сигнала	Начин за предаване на сигнала		
	Чрез националите и местните радиопредаватели и възли	Сиренна система	Други
“Въздушна опасност”	“Внимание! Внимание! Внимание! Въздушна опасност! Въздушна опасност!” Текстът се повтаря неколккратно, след което се дават указания за поведението на населението.	Прекъснат вой на електромеханичните и електронни сирени в продължение на 3 мин.	BG - ALERT
“Отбой от въздушна опасност”	“Внимание! Внимание! Внимание!Отбой от въздушна опасност! Отбой от въздушна опасност!” Текстът се повтаря неколккратно, след което се дават указания за поведението на населението.	Непрекъснат вой на електромеханичните и електронни сирени в продължение на 3 мин.	BG - ALERT
“Опасност от радиоактивно заразяване”	“Внимание! Внимание! Внимание! Радиоактивно заразяване. Радиоактивно заразяване. Радиоактивно заразяване.” Текстът се повтаря неколккратно, след което се дават указания за поведението на населението.	Вой на електронни сирени в продължение на 3 мин, последван от указания за поведението на населението.	BG - ALERT.
“Опасност от химическо и бактериологично заразяване”	“Внимание! Внимание! Внимание! Химическо (бактериологично) заразяване. Химическо (бактериологично) заразяване. Химическо (бактериологично) заразяване.”Текстът се повтаря неколккратно, след което се дават указания за поведението на населението.	Вой на електронни сирени в продължение на 3 мин, последван от указания за поведението на населението.	BG - ALERT
“Наводнение”	“Внимание! Внимание! Внимание! Опасност от наводнение. Опасност от наводнение. Опасност от наводнение.”Текстът се повтаря неколккратно, след което се дават указания за поведението на населението.	Вой на електронни сирени а продължение на 3 мин, последван от указания за поведението на населението.	BG - ALERT

УКАЗАНИЯ И РЕД ЗА ЗАЕМАНЕ НА ЗАЩИТНИТЕ СЪОРЪЖЕНИЯ И ПОВЕДЕНИЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО В ТЯХ

Заемането на защитните съоръжения (скривалища и противорадиационни укрития) и пригодените за тази цел помещения става след подаването на сигнал **“Въздушна опасност”**.

Правила за поведение при сигнал “Въздушна опасност”

Запазете самообладание. Вземете предварително приготвения личен багаж (документи, хранителни продукти, лекарства, вода, фенерче и др.). Незабавно се отправете към предварително определеното Ви защитно съоръжение, обозначено с табелки.

- ❖ При влизане в него давайте предимство на болните, възрастните хора и децата.
- ❖ Не водете със себе си домашни животни.

В защитните съоръжения спазвайте следния ред:

- Заемете указаното ви място;
- Не се поддавайте на слухове и не изпадайте в паника, не вдигайте шум;
- Не пушете, паленето на източници с открит пламък е опасно;
- Не употребявайте алкохол и наркотични вещества;
- Не внасяйте със себе си отровни и запалителни вещества;
- При евентуално изключване на електрозахранването запазете самообладание и изчакайте включването на агрегата;
- При необходимост окажете помощ на хората около Вас;
- Не напускате самоволно защитното съоръжение;
- При затрупване на основния изход използвайте аварийния;
- Напускането на защитното съоръжение се извършва след подаване на сигнал **“Отбой от въздушна опасност”**;
- Изпълнявайте указанията на органите на Гражданска защита и имайте готовност за оказване помощ на пострадали.

Указания за херметизиране на помещения

Ако няма наблизо скривалище или противорадиационно укритие, можете да използвате мазета, гаражи и други добре уплътнени подземни помещения. Ако не разполагате със споменатите помещения, херметизирайте подходяща стая в сградата, в която се намирате. Херметизацията е задължителна дори ако притежавате индивидуални средства за защита на дихателните пътища - противогази.

Общи правила за херметизиране

За херметизирането на прозорци, врати и отдушници използвайте подръчни материали за уплътнение, Луфтовете между рамките и на вратите и прозорците се уплътняват с ленти от дунапрен, пластмаса, каучук или хартия. Счупените стъкла на прозорците се шпакловат и се запушват с маджун, а тези в стените, около касите и вратите, прозорците, водопроводните и паропроводните тръби се намазват с хоросан, циментов разтвор, гипс или полиуретанова пяна.

Отдушниците, розетките и комините, а също и другите отвори се затварят.

**ОСИГУРЕНОСТ ИСЗ –ДЕТСКИТЕ ГРАДИНИ
2025**

ДГ	Брой деца	Момчета	Момичета	% на осигуреност
ДГ”Баба Гонка” – с.Ценово	37	16	21	30 %
2.ДГ”Славейче”- с.Новград	14	6	8	30 %
3.ДГ ”Радост”- с.Караманово	14	5	9	30 %
4.ДГ”Щастливо детство”- с.Д.Студена	30	16	14	30 %
Деца общо	95	43	52	

ОСИГУРЕНОСТ С ИСЗ НАСЕЛЕНИЕТО ДО 20 ГОД.

Училище	I клас	II клас	III клас	IV клас	V клас	VI клас	VII клас	VIII клас	Общ брой	% на осигуреност
ОУ"Христо Ботев" с.Ценово"	5	9	13	1	9	14	4		55	30 %
ОУ"Св.Кл.Охридски" с.Долна Студена	2	3	13	11	7	6	8		50	30 %
ОУ"Христо Ботев" с.Караманово	11	4	4	3	3	3	3		31	30 %
	18	16	30	15	19	23	15		136	

Приложение № 16

ОСИГУРЕНОСТ НА РАБОТЕЩОТО НАСЕЛЕНИЕ В ОБЩИНА ЦЕНОВО С
ИНДИВИДУАЛНИ СРЕДСТВА ЗА ЗАЩИТА-2025

Населено място	общо			0-3 години	4-12 години	13-40 години	Над 40 години	Общо:	% на осигурено ст
Белцов	263			2	8	33	220	263	30 %
Беляново	52			0	1	6	45	52	30 %
Джулюница	104			0	1	20	83	104	30 %
Долна Студена	687			25	75	216	371	687	30 %
Караманово	591			18	51	153	369	591	30 %
Кривина	225			1	6	34	184	225	30 %
Новград	670			12	36	142	480	670	30 %
Пиперково	172			0	5	23	144	172	30 %
Ценово	1343			25	72	274	972	1343	30 %
Общо:	4107			83	255	901	2868	4107	

Списък на сгради за временно настаняване на община Ценово-2025

Населено място	Брой население	Брой места	Сграда	Година на построяване	Тип на конструкцията	Обща квадратура
гр. Ценово	1695	400 400 200	Административна сграда, ул. "Цар Освободител" №66, 2 етажа ОУ "Хр. Ботев", ул. "Цар Освободител" №83, 2 етажа ДГ "Баба Тонка", ул. "Шипка" №1, 2 етажа	1985 г. 1949 г. 1978 г.	Масивна Масивна Масивна	1520 кв. 2120 кв. 960 кв. .
с. Караманово	933	350 200	ОУ „Хр. Ботев”, ул. “Асен Илиев” №23А, 2 етажа ДГ „Радост”, ул.”Асен Илиев”23, 2 етажа	1951 г. 1987 г.	Масивна Масивна	1400 кв. 980 кв.
с. Новград	917	350 60	ОУ „Алеко Константинов”, ул. “Възраждане” №8, 2 етажа ДГ „Славейче” ул. „Хаджи Димитър”№15 етаж	1944 г. 1970 г.	Масивна Масивна	1400 кв. 250 кв.
с. Д. Студена	831	350 150	ОУ „Свети свети Климент Охридски” ул. Хан Аспарух” № 26, 2 етажа ДГ „Щастливо детство” ул. „Хан Аспарух” №24, 2 етажа	1941 г 1989 г..	Масивна Масивна	1320 кв. 750 .

СПИСЪК**на гасаческа група с. Ценово, обл. Русе**

№ по ред	Име, презиме фамилия	длъжност	инструмент	ЕГН	телефон	подпис
1.	Ивайло Димитров Иванов	командир	тупалка	*****	0888581759	
2.	Иван Маринов Николов	шофьор	пожарна	*****	0879543427	
3.	Росен Бориславов Попов	огнеборец	тупалка	*****	0896283606	
4.	Димитър Цветанов Владимиров	тракторист	ТК-80-Р 03366	*****	0894792198	
5.	Пламен Георгиев Асенов	огнеборец	тупалка	*****	0878671299	
6.	Дойчин Петров Петров	огнеборец	тупалка	*****	0878671294	
7.	Александър Йорданов	огнеборец	тупалка	*****	0889543495	
8.	Явор Емилов Петков	огнеборец	тупалка	*****	0882783128	
	Транспорт за придвижване: Тойота	Шофьор: Иван Петков Иванов	тупалка	*****	0883411903	

Телефони за връзка:

Кмет Община Ценово- Д-р Петър Петров.....
Тел. 0878671300Гл.спец."ГЗ и ОМП" Митко Макавеев .....
Тел: 0878671304

**СПИСЪК НА ЛИЦАТА ОТ ОБЩИНА ЦЕНОВО, КОИТО
ОСЪЩЕСТВЯВАТ КОНТАКТИ И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С
ОРГАНИТЕ НА РС„ПБЗН” ГР.БЯЛА**

I. с.Ценово.

1. Кмет на Община Ценово-Д-р Петър Петров-тел. 0878671300
- 2.Координатор за „ПБ”-Митко Макавеев-тел.0878671304

II. с.Д.Студена.

- 1.Кмет на с.Д.Студена-Николай Николов-тел. 0878671301
- 2.Координатор за „ПБ”-Евгения Любомирова-тел.0884124385

III. с.Белцов.

- 1.Кмет на с.Белцов-Боряна Георгиева-тел.0878671308
- 2.Координатор за „ПБ”-Зорка Аврамова-тел.0878671296

IV. с.Беляново.

- 1.Кметски наместник на с.Беляново-Георги Горанов тел. 0887411107
- 2.Координатор за „ПБ”-Янка Геонкова-тел.0879543499

V. с.Кривина.

- 1.Кмет на с.Кривина-Румен Григоров-тел.0878560423
- 2.Координатор за „ПБ”-Стефка Петрова-тел.0878681905

VI. с.Новград.

- 1.Кмет на с.Новград-Диана Копчева-тел.0878671302
- 2.Координатор за „ПБ”-Зюмбил Неджебова-тел.0889005811

VII. с.Джулюница.

- 1.Кметски наместник-Стефан Анчев-тел.0878671306
- 2.Координатор за „ПБ”-Милка Ламбева-тел.0878681906

VIII. с.Пиперково.

- 1.Кмет на с.Пиперково-Бисерка Апостолова-тел.0878671305
- 2.Координатор за „ПБ”-Ралица Цветанова-тел.0878671297

IX. с.Караманово.

- 1.Кмет на с.Караманово-Бисер Блажев-тел.0878671303
- 2.Координатор за „ПБ”-Борислав Билчев-тел.0878681901